

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (ۋە كالتە نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىلى 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا قىلىنغان سۆز

لى پىڭ

(1996 - يىلى 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى)

قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلاردىن سەمىمىي ھال سورايەن! كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشقان ھەرقايسى دۆلەتتىن كەلگەن دوستلارغا، دۆلىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلگەن ۋە ئۇنى قوللىغان خەلقئارا دوستلارغا چىن كۆڭلۈمدىن رەھبەت ئېيتىمەن!

بۇنىڭدىن 47 يىل ئىلگىرى، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقى جاكارلىنىپ، جۇڭگو تارىخىدىكى يېڭى دەۋر باشلانغان، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن جۇڭگو خەلقى قەد كۆتۈرگەن. 47 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ھەر مىللەت خەلق ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىپ، دۆلەت قىياپىتىدە تارىخىي خاراكتېرلىك غايەت زور ئۆزگىرىش ھاسىل قىلدى. بولۇپمۇ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-تومۇمى يىغىنىدىن بۇيان، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، بىز دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان تەرەققىيات يولىنى تېپىپ چىقتۇق، دۆلىتىمىزنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىدا ئالەمشۇمۇل مۇۋەپپەقىيەت قولغا كەلتۈرۈلدى. ھازىر جۇڭگو خەلقى تولۇپ تاشقان ئىپتىخارلىق بىلەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يولىدا گىگانت قەدەم بىلەن ئىلگىرىلىمەكتە.

بۇ يىلى 9- بەش يىللىق پىلانىڭ تۇنجى يىلى، مەملىكىتىمىزدىكى جايلار ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادىي ئاشۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، پەن-مائارىپ ئارقىلىق دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ۋە سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ (ئاخىرى 5 - بەتتە)

دۆلەت بايرىمى مول مەزمۇنلۇق مەدەنىيەت پائالىيەتلىرى بىلەن تەبرىكلەندى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يۈكسەلدۈرۈش مەزمۇن قىلىنغان بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈزەل كېلەچەك يارىتىشتەك روھىي قىياپىتى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرۈلگەن.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى سەنئەت ئۆمىكى بايرام مەزگىلىدە سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈپ، تۆت پەردىلىك «ئەركىن چېگرا» ناملىق ئوپېرانى ئوينىدى.

دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن شىنجاڭ دراما ئۆمىكى «تىياتر ۋە ئېپىزوت كېچىلىكى» ئۆتكۈزدى. شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى مۇقام ۋە بىر مەيدان ناخشا-ئۇسسۇل تەييارلىدى.

ئۈرۈمچى شەھىرى ۋە ھەرقايسى ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك كەسپىي ۋە ئىشلىتىش سىرتقى سەنئەت خادىملىرىمۇ بايراملىق سەنئەت پائالىيەتلىرىگە پائال تەييارلىق قىلدى. بىگتۇەن 10-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن باشلاپ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ 4-نۆۋەتلىك ئىشلىتىش سىرتقى مەدەنىيەت

ئۆز مۇخبىرىمىز لىخۇاڭ، يەن رۇڭ، لىۋفاڭلار خەۋەر قىلىدۇ: ئۆكتەبىر ھارپىسىدا ئاپتونوم رايون، بىگتۇەن ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى بىر قىسىم سەنئەت ئۆمىكلىرى، كارخانىلار ۋە ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار مول مەزمۇنلۇق سەنئەت پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، جۇمھۇرىيەت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقى ۋە قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپەر غەلبىسىنىڭ 60 يىللىقىنى تەبرىكلدى.

شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن جىڭجياڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىرلىكتە «دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش، ئومۇمىي يىغىننى كۈتۈۋېلىش، مەنىۋى مەدەنىيەتنى مەدھىيەلەش» دېگەن تېمىدا سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزدى. سەنئەت كېچىلىكىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرساھە، كەسپلىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جىڭجياڭلىقلارنىڭ «ئىتتىپاقلىشىپ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش، ئېغىر يۈكنى بۇدۇپ جاسارەت بىلەن ئۆتكۈزۈش» دېگەن تېمىدا ئۆتكۈزۈلدى.

مېھمانلار، دوستلار، يولداشلار: بۈگۈن بىز بىر يەرگە جەم بولۇپ، ئۇلۇغ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيمەن. مەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋە كالتەن ھەرقايسى سەپتە جاپالىق ئىشلەۋاتقان ۋە ئۆگىنىۋاتقان مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن تەبرىكلەيمەن! تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن

لى پىڭ زۇڭلى كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

جياڭ زېمىن، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، لىۋخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ، رۇڭ يىرېن قاتارلىق رەھبەرلەر ھەر ساھە ئەربابلىرى ۋە دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن مېھمانلار بولۇپ 1000 دىن ئارتۇق كىشى بىلەن بىرلىكتە كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشتى

شەھىرىنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى. بېيجىڭدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان چەت ئەللىك بەزى مېھمانلار، ھەرقايسى دۆلەتنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ئەلچىلىرى، خەلقئارا تەشكىلاتلار- نىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق ۋەكىللىرى ۋە ئۇلارنىڭ رەپىقىلىرى، دۆلىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشقان چەت ئەللىك مۇتەخەسسسلەر ۋە ئۇلارنىڭ رەپىقىلىرىمۇ تەكلىپكە بىنائەن كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ ئۆتكۈزگەن كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنىدىن كۆرۈنۈش. شىنجاڭ ئاڭگىلىق

شىنخۇا ئاڭگىلىقى، بېيجىڭ، 30 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن بۈگۈن كەچتە «خەلق» سارىيىدا كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

كەچ سائەت ئالتىدە شوخ چېلىنغان «قەھرىمانلار مارشى» ساداسى ئىچىدە، پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرىدىن جياڭ زېمىن، لى پىڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، لىۋخۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ، رۇڭ يىرېن قاتارلىقلار زىياپەت زالىغا كىرىپ، 1000 دىن ئارتۇق ھەر ساھە ئەربابلىرى ۋە دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن مېھمانلار بىلەن بىرلىكتە جۇڭگو خەلقىنىڭ شانلىق بايرىمىنى تەبرىكلدى.

لى پىڭ زۇڭلى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا سۆز قىلدى (تولۇق تېكىستى ئايرىم بېرىلدى). ئۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەنگە ۋە كالتەن، ھەرقايسى سەپتە جاپالىق ئىشلەۋاتقان ۋە ئۆگىنىۋاتقان پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن تەبرىكلدى. تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى. كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشقان ھەرقايسى دۆلەتتىن كەلگەن

كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا يەنە مەركەزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىك ئورگانلىرى، دېموكراتىك پارتىيە-گۇرۇھ

ۋە چەت ئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى. كۈتۈۋېلىش يېغىغا قاتناشقان ھەرقايسى دۆلەتتىن كەلگەن دوستلار، دۆلىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش لار، خەلق تەشكىلاتلىرى، بېيجىڭ

9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ ئۆتكۈزگەن كاتتا كۈتۈۋېلىش يېغىدىن كۆرۈنۈش.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مىللەت خەھىنىڭ خاھىشلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىش، ئېغىر يۈكسى يۈدۈپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەش، ئۆزىگە بېلىم چۈشۈرۈپ، ئالدىغا ئۆتۈشكە چۈرۈت قىلىش» روھىدىن ئۆگىنىش،

پائال تەييارلىق قىلدى. بىگۇنەن 10-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن باشلاپ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سەنئەت كۆرىكى ئۆتكۈزۈلدى. كۆرەكتە ئون يېزا ئىگىلىك شىسى ۋە ئۇنىڭ قارىمىقىدىكى باشقۇرۇش ئىدارىلىرى، سانائەت، بىناكارلىق-قۇرۇلۇش، سودا ئورۇنلىرى ئون نەچچە مەيدان سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ناخشا ئېيتىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى؛ شىنجاڭ ئاۋىئاتسىيە شىركىتى 9-ئاينىڭ 26-كۈنى «ئەسىر چولپىنى - 3-قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىش» ناملىق سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى؛ «1-ئاۋغۇست» پولات - تۆمۈر باش زاۋۇتى دۆلەت بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش بىلەن بىللە زاۋۇت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 45 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. باش زاۋۇت قارىمىقىدىكى 24 ناھىيە دەرىجىلىك ئورۇننىڭ 1400 دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچىسى دۆلەت بايرىمى ۋە زاۋۇت قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىگە بىۋاسىتە قاتناشتى. ۋەتەننىمىزنىڭ تۆمۈريول لىنىيىسىدە جاپالىق ئىشلەۋاتقان ھەرمىللەت تۆمۈريول ئىشچى-خىزمەتچىلىرى دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا نۇرغۇن تاللانغان نومۇرلارنى تەييارلىدى.

شىنجاڭ «ئۆكتەبىر» (كۆرۈمى) شىركىتى قىزىل ئارمىيە ئۇزۇن سەپەر غەلبىسىنىڭ 60 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى دۆلەت بايرىمى ۋە زاۋۇت قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈردى. بايرامنىڭ ئالدى - كەينىدە ئۇلار چىراغ سەيلىسى ۋە سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى.

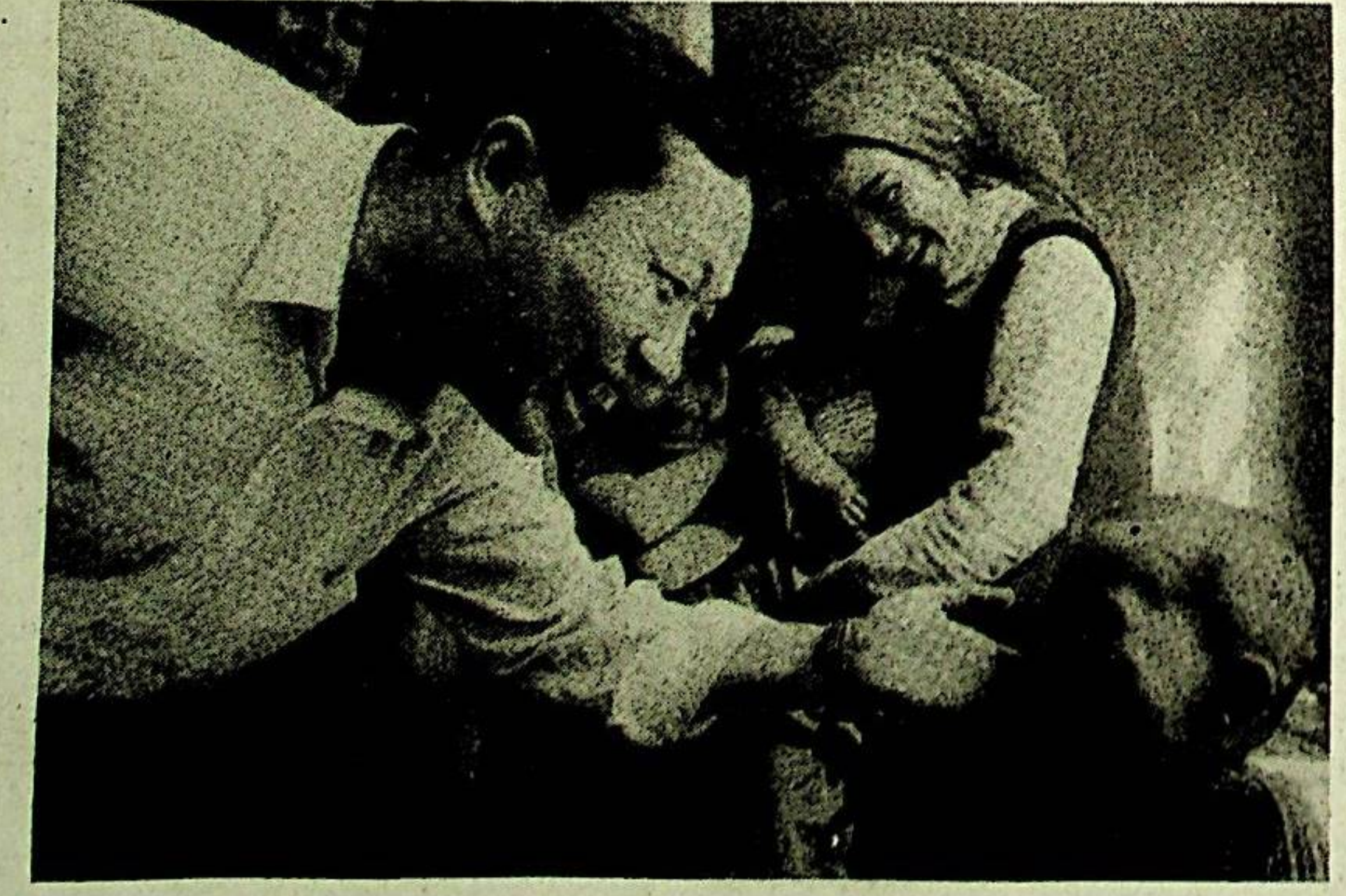
ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئامما ھەر خىل پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، دۆلەت بايرىمىنىڭ 47 يىللىقىنى خۇشال - خۇرام كۈتۈۋالدى

سەنئەت تياتىرخانىسىنىڭ ئالدىدا داغدۇغىلىق دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئوبلاستقا قاراشلىق سەككىز ناھىيە، بىر شەھەر 100 گە يېقىن ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىگە ئىگە كىنو فىلىمى، 200 نەچچە مىڭ پارچە كىتابنى يېزا، كەنتلەرگە ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

جايلاردىكى مۇخبىرلىرىمىز خەۋەر قىلىدۇ: دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا خوتەن، سانجى، تارباغاتاي، ئالتاي، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەردىكى ھەر مىللەت ئامما ئارقا-ئارقىدىن بەيگە، ئوغلاق تارتىشىش، قىز قۇۋار، كىنو ھەپتىلىكى، سەنئەت كۆرىكى، تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى قاتارلىق مەدەنىي پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى خۇشال-خۇرام تەبرىكلىدى. دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە ئالتاي شەھىرىدە 20 نەچچە مىڭ كىشى قاتناشقان باغ سەيلىسى، سەنئەت كېچىلىكى، يېشقەدەم كادىرلار سۆھبەت يېغىنى، پەن-تېخنىكا نەتىجىلىرىنى كۆرگەزمە قىلىش، كىنو ھەپتىلىكى قاتارلىق مەدەنىيەت، تەنھەرىكەت پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈپ، دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەدى.

قاراقاش ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى خۇاڭ گوسۈي بۇ ناھىيىدىكى ئابدۇخالىق ئائىلىسىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئۆزى پۇل چىقىرىپ ئۇلارغا يېڭى ئۆي سېلىپ بەردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا خوتەن شەھىرىدە ۋە ھەرقايسى ناھىيىدە كۈزەل-سەنئەت، خەتتاتلىق، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى، سەنئەت كۆرىكى، توپ مۇسابىقىسى قاتارلىق مەدەنىيەت، تەنھەرىكەت پائالىيەتلىرى ئۆتكۈزۈلگەندى. ۋىلايەتلىك «يېڭى قاشتېشى» سەنئەت ئۆمىكى يېڭى نومۇرلارنى تەييارلاپ ھەربىي گازارمىلارغا بېرىپ پەرزەنت ئەسكەرلەردىن ھال سورىدى. 9-ئاينىڭ 28-كۈنى سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى دۆلەت بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. چۆچەك شەھىرىدە 9 - ئاينىڭ 30-كۈنى 5000 دىن ئارتۇق كىشى چۆچەك

ئىسمائىل ئەھمەد شىنجاڭ ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكىلەرگە مەخسۇس تېمىدا دوكلات بەردى ۋەتەنپەرۋەرلىك بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغدايلى

دوكلات يىغىنى «خەلق» سارىيىنىڭ شىنجاڭ زالىدا ئۆتكۈزۈلدى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى سۈي جىەنفۇ دوكلات يىغىنىغا قاتناشتى. ئىسمائىل ئەھمەد ئۆز دوكلاتىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: 1. ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇپ، توغرا تارىخىي قاراش تۇرغۇزۇش لازىم. جۇڭگو تارىخىنى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق ياراتقان. دۆلىتىمىز چىن، خەن سۇلالىرى دەۋرىدە بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت بولۇپ شەكىللەنگەندىن بۇيان، توقۇنۇش ۋە قىسقا ۋاقىت بۆلۈنۈش يۈز بەرگەن بولسىمۇ، دۆلەتنىڭ بىرلىكى، مىللەتلەرنىڭ ئىناق

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇبېيىنىڭ بېيجىڭدىن ئەۋەتكەن تېلېگرامما خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكىلەرگە ئۆتكۈزگەن مەخسۇس دوكلات يىغىنىدا «ۋەتەنپەرۋەرلىك بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ماركسىزمنىڭ مىللەت قارىشى ۋە دىن قارىشىدا چىڭ تۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرىگە قەتئىي قارشى تۇرۇپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغدايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

ۋەتەننىمىزنى تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقايلى - دۆلەت بايرىمىغا بېغىشلىما

كۆزلەنگەن نىشانغا يەتتۇق، تاشقى ئىقتىساد - سودا ئالاقىسى يەنىمۇ كېڭەيدى، ئېلىمىزنىڭ خەلقئارادىكى ئابرويى كۈندىن كۈنگە ئۆسمەكتە. پارتىيە قۇرۇلۇشى، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك مەنۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى يەنىمۇ كۈچەيتىلدى، تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئىشلار ئومۇميۈزلۈك راۋاجلاندى قىسقىسى، ئىشنىڭ باشلىنىشى ناھايىتى ياخشى بولدى، ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك ۋەتەننىمىزدە سىياسىي ۋەزىيەت مۇقىم بولدى، ئىقتىساد گۈللەندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلاشتى، جەمئىيەت تەرەققىي قىلماقتا، خەلق خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلماقتا. قولغا كەلگەن مۇۋەپپەقىيەتلەر كىشىنى پەخىرلەندۈرىدۇ، كەلگۈسىدىكى مۇشكۈل ۋەزىپىلەر كىشىلەرنى جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ، ۋەتەننىمىزنىڭ كەلگۈسىدە چوقۇم غەلبە قىلىدىغانلىقىغا ئىشەنچىمىز كامىل. نەچچە ئون يىلدىن بۇيان دۆلىتىمىز ئىنقىلاب، قۇرۇلۇش ۋە ئىسلاھاتتا ئالاي جاپا - مۇشەققەت، خېيىم - خەتەرنى يېڭىپ، غەلبىدىن غەلبىگە قاراپ ماڭدى. بۇنىڭ مۇھىم سەۋەبى شۇكى، بىزنىڭ ئىنقىلابىي قوشۇنىمىز، قۇرۇلۇش قوشۇنىمىز، ئىسلاھات قوشۇنىمىز جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئۆزىنىڭ ئىنقىلابىيلىشىش قۇرۇلۇشىدا، (ئاخىرى 5 - بەتتە)

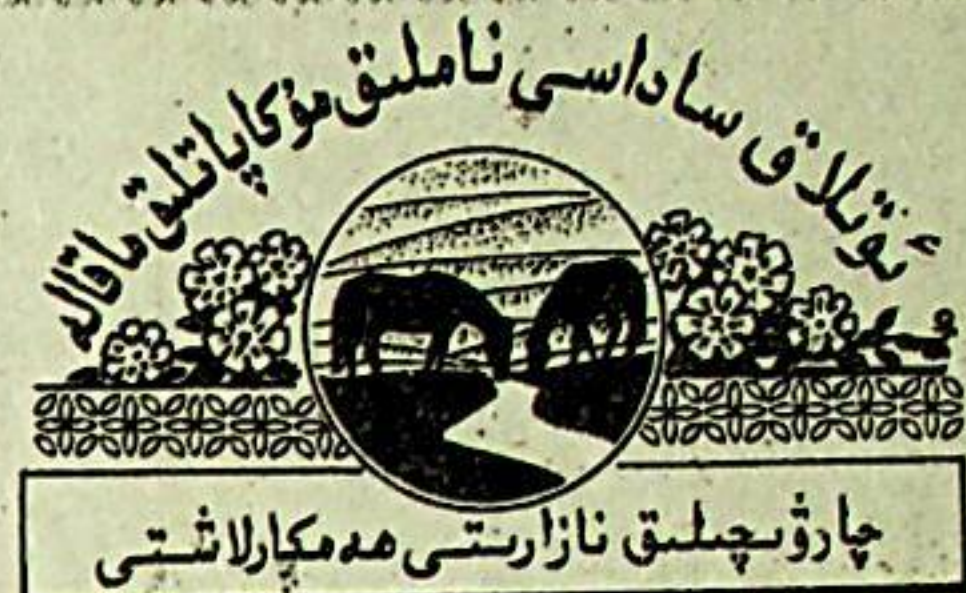
مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى خۇشال-خۇراملىق بىلەن جۇمھۇرىيىتىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى كۈتۈۋالماقتا. خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يىلنامىسىدە 1996 - يىلى تولىمۇ خاسىيەتلىك بىر يىل. جۇڭخۇا مىللەتلەرنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانى - 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى. خەلق ئىگىلىكى داۋاملىق، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى ساقلاپ قالدى. يېزا ئىگىلىكىدە خېلى ئېغىر تەبىئىي ئاپەت ئۈستىدىن غەلبە قىلىنىپ، بىر قەدەر زور ھوسۇل ئېلىشتىن ئۈمىد تۇغۇلدى. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈلمەكتە. دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلىرىدىن خۇش خەۋەرلەر تارقالمىقتا، بولۇپمۇ ۋەتەننىمىزنىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالنى تۇتاشتۇرىدىغان يەنە بىر غول تۆمۈريول - بېيجىڭ - جىۈلۇڭ تۆمۈريولى لىنىيىسىدە قاتناش باشلاندى. پۈتۈن مەملىكەت خۇشال - خۇراملىققا چۆمدى. ئوتتۇرا قىسىم رايونلاردا، بولۇپمۇ كونا ئىنقىلابىي ئازاد رايونلار، نامرات رايونلاردا چوڭ يېڭى تەرەققىيات سەھىپىسى باشلاندى. مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجىمى روشەن ھالدا تۆۋەنلىدى. ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشتە

كۆلەملەشتۈرۈش بىلەن تىجارەتنى تەڭ تۇتۇش شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشكە ئىلگىرى ئىلگىرى ئالماھدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز نۇرغۇن ئىبراھىم

چارۋىچىلىق نازارىتى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگىنى

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ 1994 - يىلىدىن بۇيان شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقىغا سالغان ئومۇمىي مەبلەغى 3 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 300 دىن ئارتۇق باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىسى ۋە دۆلەت، كوللېكتىپ ئىلگىرىدىكى سەككىز چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى باقمىچىلىق فېرمىلىرى بارلىققا كېلىپ، ئۇلارنىڭ يىلىغا بورداپ چىقارغان چارۋا مېلى 61 مىڭ تۇياقتىن ئېشىپ، تۆت يىل ئىلگىرىكىدىن %23 ئاشتى.

ئاقسۇ شەھىرىنىڭ شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشتىكى تەجرىبىسى مۇنداق:

رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىپ، شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئورنىنى تولۇق

كاپالەتكە ئىگە قىلدى. 1988 - يىلى ئاقسۇ شەھىرى «قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشى» غا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، شەھەر باشلىقىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلىپ، شەھەرنىڭ مۇھىم ئىشلىرى قاتارىدا تۇتتى. چارۋىچىلىق، مالىيە، پىلان، ئاشلىق، دېھقانچىلىق، تەمىنات - سودا، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، باج قاتارلىق ئون نەچچە تارماقنى ئۆزئارا ماسلاشتۇرۇپ، نىشانى ئېنىق بېكىتتى، كونكرېت تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىدى. شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىق قىسنىڭ ياخشى - يامان بولۇشىنى ھەرقايسى تارماق ۋە مەسئۇل كىشىنىڭ خىزمىتىنى ئۆلچەيدىغان مۇھىم مەزمۇن قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ۋەزىپە ئەمەلىيەتتە ئىشكەن بولۇش، تەدبىر بار بولۇش، خىزمەت ئۆز قەرەلىدە تەكشۈرۈلگەن بولۇش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنىڭ تەرتىپلىك يۈكسەلىشىگە تولۇق كاپالەتلىك قىلىندى.

باقمىچىلىقتىكى تايانچ كارخانىلارغا بولغان سېلىنىمى كۆپەيتىپ، شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنىڭ ئاساسىنى مۇستەھكەملىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر قۇرۇلۇشى ۋە ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ باقمىچىلىققا مەبلەغ سېلىش قىزغىنلىقى ئاشتى. دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىلگىرىدىكى بىر قىسىم ئورۇنلار چارۋا مال، ئۆي قۇشلىرى فېرمىسى قۇردى. بۇنىڭغا ئەگىشىپ، يەم - خەشەك پىششىقلاش بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار ئازلىقتىن كۆپەيدى، يوقلۇقتىن بارلىققا كەلدى. ھازىر شەھەر ئەتراپىدا مەلۇم كۆلەم بويىچە يەم - خەشەك پىششىقلاش ئىقتىدارىغا ئىگە كارخانىلارنىڭ يىللىق يەم - خەشەك پىششىقلاش ئىقتىدارى 50 مىڭ توننىدىن ئاشتى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقى، بولۇپمۇ قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىغا ئېتىبار بېرىپ، 1994 - يىلىدىن بۇيان شەھەر مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان

باي ناھىيىسى يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋەلى خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىدە «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» باشلىنىشى بىلەنلا، ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرى تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، رەھبەرلىكى قاتلاممۇقاتلام كۈچەيتتى. يېزا ئىگىلىك بانكىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش مەبلەغىنى ۋاقىتدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پۇختا تەييارلىق قىلدى. ئاشلىق تارماقلىرىدىكى خادىملارمۇ خىزمەت ئىستىلى ۋە مۇلازىمەت سۈپىتىنى ياخشىلاپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنىڭ ئوخشاشمىسىغا كاپالەتلىك

قىلدى. ئاشلىق ئىدارىسىگە قاراشلىق ھەرقايسى پونكىتلار ناھىيىلىك يېزا - بازار رادىئو ئۇزۇنلۇقى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ بۇ يىلقى ئاشلىق سېتىۋېلىش باھاسى، ئۆلچەملىرىنى كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىپ، دېھقانلارنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ۋە مال باھا، ئۆلچەم قاتارلىق تارماقلاردىن تەشكىللەنگەن خادىملار ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، بۇغداي پىرىيوم قىلىش،

تېرىقچىلىق قىلىپ، 25 مو كۆزگى بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 240 كىلوگرامدىن ئايلىاندۇرۇپ، دۆلەتكە 6000 كىلوگرام تەسلىم قىلدى.

ئەھۋال ئاستىدىمۇ، 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقارغاندىن باشقا، ئۆسۈمنى تولۇقلاپ بېرىدىغان قەرز پۇلىدىن 2 مىليون 100 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، باقمىچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان نۇقتىلىق ئورۇن، ئائىلىلەرگە قەرز بەردى. بۇنىڭ بىلەن سېلىنغان مەبلەغنىڭ ئۈنۈمى تېز كۆرۈلۈپ، شەھەرلىك ئۆي قۇشلىرى فېرمىسىنىڭ كۆلەملىك كاتەكتە 5000 توخۇ بېقىش قۇرۇلۇشى، 3000 يۈرۈش «ئەۋىن» نەسلىلىك گۆش توخۇسى بېقىش قۇرۇلۇشى ھەمدە سورتلۇق ئورۇقچىلىق مەيدانىنىڭ بور - داقمىچىلىق بازىسى قاتارلىق قۇرۇلۇشلار ئارقا - ئارقىدىن پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

كەسىپلەشكەن چوڭ ئائىلىلەرگە زور كۈچ بىلەن يار - يۆلەك بولدى. شەھەر يار - يۆلەك بولۇش ۋە تىرىششقا دەۋەت قىلىش ئارقىلىق شەھەر ئەتراپىدىكى باقمىچىلىق ۋە بورداقمىچىلىق ئائىللىرى 300 گە يەتتى. ئىككىنچى يېزىسىنىڭ يېڭىباغ كەنتىدىكى داۋۇت ھاپىز 1980 - يىلى بورداقمىچىلىقنى ئاساس قىلغان كۆپ خىل تىجارەتنى يولغا قويغانىدى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۇ شەھەرنىڭ ھەر جەھەتتىن قوللىشى بىلەن بۇلتۇر 200 كالا بورداپ بازارنى 34 توننا گۆش بىلەن تەمىنلىدى. ئىككىنچى يېزىسىدا بازارنى يىلىغا 100 مىڭ گۆش توخۇسى بىلەن تەمىنلىگىلى بولىدىغان فېرما قۇرۇلدى. ھازىر بۇ فېرمىدا سەككىز ئاپتوماتىك چۈچەك چىقىرىش ماشىنىسى ۋە يەم - خەشەك ئىشلەش ئۆيى بولۇپ، يىللىق كىرىمى 5 مىليون يۈەندىن، ساپ پايدىسى 500 مىڭ يۈەندىن ئاشتى.

شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈرۈشتە پەن - تېخنىكىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلدى. ئاقسۇ شەھىرىنىڭ شەھەر ئەتراپى چارۋىچىلىقنىڭ ئىچكى قۇرۇلمىسى ئىلگىرى دېگەندەك مۇۋاپىق بولمىغاچقا، چارۋا مال، ئۆي قۇشلىرىنىڭ كۆپىيىش نىسبىتى تۆۋەن، ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولمىغانىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر چارۋا - مال، ئۆي قۇشلىرىنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىش، ئىلغار بورداقمىچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇلتۇر شەھەر بويىچە بازارغا

مارالبېشى ناھىيىسى بۇ يىللىق پاختا سېتىش پۇلىدىن تۇتۇپ قالدندغان تۈرلەرنى بېكىتىپ، پاختىكارلارنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەۋەرخىزمەت خەۋەر قىلىدۇ: دېھقانلارنىڭ نامۇۋاپىق سېلىقىنى يەڭگىلەتتىپ، ئۇلارنىڭ كېۋەز تېرىش، پاختا سېتىپ بېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، يېزا ئىگىلىكىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخستىن ئىبارەت ئۈچ تەرەپنىڭ مەنپەئىتىگە تەڭ ئېتىبار بېرىش، تەكرار ئىشلەپچىقىرىشقا ھەقىقىي تۈردە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، مارالبېشى ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 9 - ئاينىڭ 3 - كۈنى مەخسۇس ھۆججەت تارقىتىپ، بۇ يىللىق پاختا سېتىش پۇلىدىن تۇتۇپ قالدندغان تۈرلەرنى ئېنىق بېكىتتى:

- ئىشلەپچىقىرىش راسخوتى (خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرى، ئۇرۇقلۇق، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مەشغۇلات ھەققى، توما، ئۆستەڭ رېمونت ھەققى).
- ئۈچ خىل تۇتۇق (جامائەت جۇغلانمىسى، پاراۋانلىق فوندى، يېزا بىر تۇتاش غەملەيدىغان خىراجەت).
- تاۋار يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش پۇلى.
- كونا قەرزلەر (كوللېكتىپنىڭ مال - مۈلكىنى باھاغا سۇندۇرۇپ

- ساتقان قەرز).
- ئىككى خىل فوندى (يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات پاي فوندى، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى ئۆزى چىقىرىدىغان مەبلەغ).
- يېزىلاردىكى ھەمكارلىشىپ داۋالاش پۇلى.
- يېزىلاردىكى ستراخوۋانىيە (دېھقانچىلىق ستراخوۋانىيىسى ۋە پېشقەدەم كادىرلارنىڭ ياشانغاندا بېقىلىش ستراخوۋانىيىسى).
- پاختىكارلارنىڭ نازارەت قىلىشىغا قولايلىق بولسۇن ئۈچۈن ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى جايلاردىن بۇ قېتىم بېكىتىلگەن يەتتە خىل تۈرنى پاختا سېتىۋېلىش مەزگىلىدە پاختا زاۋۇتلىرىدىكى پاختا سېتىش نۇقتىلىرىغا چاپلاپ ئاشكارىلىغاندىن باشقا، تۈرلۈك تەشۋىقات ۋاسىتىلىرىدىن پايدىلىنىپ، پاختىكارلارغا كەڭ تۈردە تەشۋىق قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.
- موڭغۇلكۈرە ناھىيىلىك تاشيول ترانسپورت باشقۇرۇش پونكىتى بۇ يىل 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە تىجارەتكە قاتناشقان 256 ئاپتوموبىلنىڭ بىخەتەرلىكىنى تەكشۈردى.
- سۈرەتتە: پونكىتتىكى خادىملار يول ئۈستىدە ۋەزىپە ئۆتەمەكتە.
- مىززەخمەت ھەھەخمەت فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ مارالبېشى ناھىيىلىك تۇرۇبا سۈيى شىركىتى دۆلەتباغ 20 - كەنتىدىكى 15 نامرات ئائىلىلىك دېھقاننىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاپ بەردى.

راخمان ئۆمەر، ئارزۇگۈل

△ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى ياپچان بازارلىق يەرلىك باج پونكىتى يېقىندا ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك باج پونكىتى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

سابىرجان سېپىت

△ ئاۋات ناھىيىسىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى كارخانىلار ھازىرغىچە 40 مىليون 850 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 10.65 ئاشۇردى.

ئابلىز ياقۇپ

△ قاراقاش ناھىيە تۆۋەت يېزا سايات كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل ئەتىيازىدىن بۇيان، 3335 تۈپ ئۈچىنى ئۇلاپ، تۇتۇش نىسبىتىنى % 99 كە يەتكۈزدى.

ئازادگۈل توختىمۇھەممەت

△ يېزا ئىگىلىك 4 - شى 62 - تۈەن 6 - لىيەندىكى روزاخۇن بۇ يىل ئىلمى ئۇسۇلدا

تېرىقچىلىق قىلىپ، 25 مو كۆزگى بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى 240 كىلوگرامدىن ئايلاندۇرۇپ، دۆلەتكە 6000 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى.

تۇرسۇنجان تۇردى

△ غۇلجا ناھىيىسى پەنجىم يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى 8 - ئاينىڭ 8 - كۈنىگىچە 250 توننا يازلىق ئاشلىق سېتىۋالدى، بۇ ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 100 توننا ئارتۇق.

تۇرغۇنجان مۇھەممەت

△ پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاھتام يېزىسىدىكى دېھقانلار 8 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 655 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى 55 كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

تۇرسۇن راخمان

△ يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ماڭشىن يېزىسى بۇلتۇر 11 - ئايدىن بۇ يىل 9 - ئايغىچە يېزا مالىيىسىدىن 80 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېزا بويىچە 15 كەنت، ئىدارە، جەمئىيەت ۋە شەخسلەرگە 57 تېلېفون ئورنىتىپ بەردى.

ئابدۇرېھىم ئەشرەپ

ئىلى «تېنخې» يۈك توقۇمىچىلىق زاۋۇتى داڭلىق، سۈپەتلىك مەھسۇلاتلارنى تۈركۈملەپ ئىشلەپ چىقىرىپ، ئېكسپورت مىقدارىنى ئاشۇردى. بۇ يىل 1-ئايدىن 8-ئاغىغا قەدەر مەھسۇلات قىممىتىنى 5 مىليون يۈەندىن ئاشۇردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مەھسۇلات ئۈستىدە.

كەلگەن دېھقانلارنىڭ بۇغدايلىرىنى ۋاقتىدا سېتىۋالدى. نەتىجىدە، باي ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 14 مىليون كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىشى ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

غۇلجا شەھىرىنىڭ تاشكۆۋرۈك يېزىسىدىكى جۇماخۇن روزى ھۆددىگە ئالغان ئالتە مو يەرگە كۆكتات تېرىپ سېتىپ، يىللىق كىرىمىنى 20 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئۇ شوخلىغا دورا چاچماقتا. كامال جامال فوتوسى

يېزا كەنت فرۇرلەرى ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ياسىن تاھىرنىڭ خەۋەر قىلىشىچە، پەيزاۋات ناھىيىسىنىڭ شاپتۇل يېزىسى دېھقان،

موغال كەنتى بوز يەر ئېچىپ ئىجارىگە بېرىش ئارقىلىق كۈللېكتىپ ئىقتىسادىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئابدۇراخمان نۇرمۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيە خاڭدى بازىرىنىڭ موغال 6-كەنتى 1993-يىلىدىن باشلاپ، ھەرىيلى دېھقانلارنى ئارىسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ بوز يەر ئېچىشقا يېتەكلەپ، ئېچىلغان 460 مودىن ئارتۇق يەرنى مۇۋاپىق باھادا دېھقانلارغا ئىجارىگە بېرىپ، كۈللېكتىقا 300 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم توپلىغانىدى. بۇ يىل بۇ كەنت بۇ پۇللارنى سەرپ قىلىپ، يېڭىدىن 440 كۆادرات مېتر كەنت ئىش

ئۇلۇغ توقسۇنمۇ بوش كەلمىدى

يېڭىسار ناھىيە توپلۇق يېزا 2-كەنت 1-مەھەللىدىكى ئۇلۇغ توقسۇننىڭ ئىككى پۇتى تۇغما مېيىپ بولۇپ، ئۆز ھاجىتىدىن ئاران چىققاندىن باشقا، جىسمانىي ئەكەك قىلىش ئىقتىدارى يوق ئىدى. ئاتا-ئانىسىدىن كىچىك يېتىم قالغان ئۇلۇغ توقسۇن 1988-يىلى تۇغقانلىرىنىڭ ياردىمى بىلەن 2000 يەن خەجلىپ، ئۆز مەھەللىسى

پۇرچاقچى يېزىسىدا كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ 1000 مو بوز يەر ئېچىلدى

ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئەخمەتتىياز ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ پۇرچاقچى يېزىسى نوپۇسى كۆپ، تېرىلغۇ يېرى كىشى بېشىغا بىرمو بىر بۇڭدىن توغرا كېلىدىغان، ناھىيە بويىچە بىر قەدەر چوڭ يېزىنىڭ بىرى

شاپتۇل يېزىسىدا چارۋىچىلىق كەسپى ئائىلىلىرى بازارى 600 توننا گۆش بىلەن تەمىنلىدى

چارۋىچىلارغا مەبلەغ، يەر، يەم-خەشەك، تېخنىكا، ئۇچۇر جەھەتتىن ياردەم بەرگەنلىكتىن، بۇ يېزىدا چارۋىچىلىق كەسپى ئائىلىلىرى تېز كۆپىيىپ 1100 گە، ئۇلارنىڭ باققان چوڭ - كىچىك چارۋا مېلى 16 مىڭ 721 تۇياققا يەتكەن. ئۇلار بۇ يىل 11 مىڭ 625 تۇياق چارۋا مالنى بورداپ سېتىپ، بازارنى 600 توننىدىن ئارتۇق گۆش بىلەن تەمىنلىگەن.

يولنىڭ دوقمۇشىدا بىر كىچىك دۇكان ئېچىپ چەرچىن مال تىجارىتى بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ خىرىدارلارغا قىزغىن، سودىدا ئادىل بولغانلىقتىن، تېزلا روناق تېپىپ، يىللىق سودا سوممىسى 20 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان كىچىك دۇكاندار بولۇپ قالدى. ئابدۇراخمان ساۋۇت فوتوسى

قاغىلىق ناھىيە چارباغ بازار چارباغ 2 - كەنتىدىكى توقسۇن ھۈسەين ھەسەل ھەرىسى بېقىش، سودا - ترانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق، يىللىق ساپ كىرىمىنى 22 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. سۈرەتتە: ئۇ ھەسەل ھەرىلىرىنى تەكشۈرمەكتە. سىڭىق تۇردى، بارات ئەمەت فوتوسى

تاموغراق يېزىسىدا ھەر بىر ئائىلىگە 20 تۇياقتىن چارۋا مال توغرا كەلدى

ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ھادى دانى خەۋەر قىلىدۇ: ئاۋات ناھىيىسىنىڭ تاموغراق يېزىسى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى يۈكسەلدۈرۈشنى دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە تۇتۇپ، چارۋا ماللارنى قىش، ئەتىيازىدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش، چارۋا ماللاردا بولىدىغان ھەر خىل كېسەللىكلەرنى داۋالاش، ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ئۆتكەن يىلى كۈزدە 1 مىليون 500 مىڭ باغ ئوت - چۆپ،

قۇربان ھۈسەين بوز يەر ئاچقاننىڭ پايدىسىنى كۆردى

يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ قىلىشى كۈچەيتكەنلىك ئەگۈس يېزا 2 - كەنت تىدىكى قۇربان ھۈسەين ئۆز يېرىنىڭ ئەۋزەل شارائىتىدىن تولۇق پايدىلىنىپ 1993 - يىلى 3400 يۈەن مەبلەغ سېلىپ 16 مو بوز يەر ئاچقاندى. ئۇ بۇ يەرنىڭ يەتتە موسىغا ئورۇنلۇك باغ بىنا قىلىپ، باشقۇرۇش، پەرۋىش

ۋاھاپ ناسىر

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنىدا ماقۇللىنىپ، دۆلەت رەئىسى جىياڭ زېمىنىنىڭ 63 - نومۇرلۇق پەرمانى بىلەن ئېلان قىلىنغان «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى» (تۆۋەندە قىسقا ئىسمى بىلەن «مەمۇرىي جازا قانۇنى» دېيىلىدۇ) 1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلدى. بۇ قانۇننىڭ يولغا قويۇلۇشى دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىكى بىر چوڭ ئىش، شۇنداقلا دۆلىتىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن تاشلانغان مۇھىم بىر قەدەم.

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» جەمئىي سەككىز باب، 64 ماددىدىن تەركىب تاپقان. ئۇنىڭ ئېلان قىلىنغانلىقى ھەر دەرىجىلىك مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى بىرلىككە كەلگەن ئېنىق ۋە كۈچلۈك قانۇنىي ئاساسقا ئىگە قىلدى. «مەمۇرىي جازا قانۇنى» دا مەمۇرىي جازا تەسىس قىلىش ھوقۇقى، تۈزۈمى، مەمۇرىي جازا بەرگۈچى سۈبېكتىنىڭ سالاھىيىتىنى بېكىتىش تۈزۈمى، مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقىنى نىسپىي مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى، ئۆزىنى ئاقلاش ۋە گۇۋاھلىق ئاڭلاش تۈزۈمى، جەزىمانە قويۇش بىلەن جەزىمانە ئېلىشى ئايرىۋېتىش تۈزۈمى ۋە مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى نازارەت قىلىش تۈزۈمى قاتارلىق بىر قاتار تۈزۈملەرنىڭ ئورنىتىلغانلىقى ھازىر يولغا قويۇلۇۋاتقان مەمۇرىي جازا بېرىش تۈزۈمى ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلغان زور ئىسلاھات بولۇپ، بۇ قانۇننىڭ يولغا قويۇلۇشى كەڭ خەلق ئاممىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان نارازى بولۇپ كېلىۋاتقان خالغانچە جازا تەسىس قىلىش، قالايمىقان جازالاش، كەلسە - كەلمەس جەزىمانە قويۇشتەك قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەرنى ئۈنۈملۈك تۈردە چەكلەپ ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ھۆكۈمەت بىلەن خەلق ئاممىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇشتا، مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىپ مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشىلاپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، جەمئىيەت تەرتىپىنى، ئومۇمنىڭ مەنپەئىتىنى، شۇنداقلا پۇقرالارنىڭ قانۇنىي ئىگىلىرىنىڭ ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇقى - مەنپەئىتىنى قوغداپ،

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىلاشتۇرۇپ، مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى

قانۇن بويىچە ئېلىپ بارايلى

قەلبەت مامۇت

(1) ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى مۇددەت ۋە تۈركۈمگە بۆلۈپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۈيۈشتۈرۈپ، ئۇلارغا «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسىي پرىنسىپى ۋە روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ۋە پىششىق ئىگىلىتىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇشنىڭ رېئال ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئۇلارنىڭ قانۇننى ئۆگىنىش، قانۇننى تەشۋىق قىلىش، قانۇنغا رىئايە قىلىش، قانۇننى ئىجرا قىلىش جەھەتتىكى باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، شۇ ئارقىلىق «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇشقا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىش؛

(2) ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قانۇننى ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي خادىملارنى تۈركۈمگە بۆلۈپ، پىلانلىق تۈردە سىستېمىلىق تەربىيەلەپ، ئۇلارنى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» دىكى كونكرېت بەلگىلىمىلەرنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش، پىششىق بىلىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ھەم ئۇلارنىڭ مەمۇرىي جازا بەلگىلەش ۋە بېرىشكە دائىر ئىشلارنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىش ئېگىنى ئۆستۈرۈش، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئاڭلىق ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش، بىر مەھەل قاتتىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئاڭلىق تۈردە قاتتىق ئىجرا قىلىدىغان قانۇن ئىجرا قىلغۇچىلار قوشۇنىنى بەرپا قىلىپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇلۇشىنى تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلىش؛

(3) ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك ئەدلىيە، ئاخبارات، تەشۋىقات تارماقلىرى ھەر خىل جانلىق، ئۈنۈملۈك شەكىللەرنى قوللىنىپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى تەشۋىق قىلىش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغا «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئومۇمىي پرىنسىپى، مەمۇرىي جازانىڭ تۈرى ۋە ئۇنى بەلگىلەش ۋە بېرىش

قانۇن ۋە مەمۇرىي نىزامدا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي جازا بېرىلىدىغان قىلىش، تۈر ۋە دائىرە ئىچىدە چىقىرىش شەرت»، 13 - ماددىسىدا: «ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۈزۈلۈش قانۇنىدا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي نىزامدا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي جازا بېرىلىدىغان قىلىش، تۈر ۋە دائىرە ئىچىدە كونكرېت بەلگىلىمە چىقىرىلسا بولىدۇ. قانۇن - نىزام تۈزۈلمىگەن بولسا، ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن خەلق ھۆكۈمەتلىرى تۈزۈلۈش قانۇنىدا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپ قىلمىشلار ھەققىدە ئاگاھلاندۇرۇش ياكى مەلۇم ساندا مەمۇرىي جەزىمانە قويۇش توغرىسىدىكى مەمۇرىي جازا بەلگىلىمە بولىدۇ. مەمۇرىي جەزىمانە چېكىنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى بەلگىلەيدۇ»، 14 - ماددىسىدا: «مۇشۇ قانۇننىڭ 9 - ، 10 - ، 11 - ، 12 - ۋە 13 - ماددىلىرىدا بەلگىلىگەنلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، باشقا قائىدە خاراكىرلىك ھۆججەتلەردە مەمۇرىي جازا بەلگىلەشكە بولمايدۇ» دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. دېمەك، يۇقىرىقى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا پەقەت ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىلا قانۇن، مەمۇرىي نىزام ۋە يەرلىك نىزاملاردا بەلگىلەنگەن مەمۇرىي جازا بېرىلىدىغان قىلىش، تۈر ۋە دائىرە ئىچىدەلا كونكرېت بەلگىلىمە چىقىرىش ھوقۇقىغا ئىگە. ئۇنىڭدىن باشقا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تارماقلارنىڭ مەمۇرىي جازا تەسىس قىلىش ياكى بەلگىلەش ھوقۇقى يوق. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى

جازا قانۇنى» دا بەلگىلەنگەن سالاھىيەتكە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئاپپاراتلارنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىش، مەمۇرىي قائىدە ۋە باشقا قېلىپلاشقان ھۆججەتلەردە مەمۇرىي ئورگان بولمىغان تەشكىلاتلارغا مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقى بېرىلگەن بولسا ئۇنى بىكار قىلىش، قانۇن، نىزام ۋە مەمۇرىي قائىدىلەردە بەلگىلىمە چىقىرىلماي تۇرۇپ مەمۇرىي ئورگان مەمۇرىي جازا بېرىشنى ئۆز ئالدىغا بەزى تەشكىلاتلارغا ھاۋالە قىلغان بولسا ئۇنى قايتۇرۇۋېلىش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي خادىملارنىڭ سالاھىيىتى، كىشىلىكى ۋە فورمىسىنى تەرتىپكە سېلىش، ياشقۇرۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتىش لازىم. 3. «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش لازىم. ھەرقانداق بىر قانۇن ھەرقانچە ياخشى تۈزۈلگەن بولسىمۇ، ئىجرا قىلىنمىسا، قۇرۇق نەرسىگە ئايلىنىپ قالىدۇ. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى (ۋىلايەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى خىزمەت كومىتېتلىرى) ۋە يېزىلىق، بازارلىق خەلق قۇرۇلتىيى ھەيئەت رىياسەتلىرى «قارار» دىكى تەلەپ بويىچە «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىشنى ئۆۋەتتىكى نازارەتچىلىك خىزمىتىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى قىلىپ چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىجرا قىلىشقا ئائىت خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئۆز مەمۇرىي رايونىدا ئومۇميۈزلۈك، توغرا ۋە ئىزچىل يولغا قويۇلۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن، ئاساسلىقى:

بىرىنچىدىن، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى

ئۆگىنىشى ۋە كىلىلەر گۇرۇپپىسى پائالىيىتىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى سۈپىتىدە ئورۇنلاشتۇرۇپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە كىلىلەرنى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئاساسىي روھى ۋە ئاساسلىق بەلگىلىمىلىرىدىن تولۇق خەۋەردار قىلىش كېرەك. ئىككىنچىدىن، بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن بۇرۇنقى مۇۋاپىق پەيتتە، تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇشقا دائىر تەييارلىق خىزمەتلەرنىڭ ئىشلىنىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، ھۆكۈمەتنىڭ پائال سەپەرۋەر قىلىپ، ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىلاشتۇرۇش، شۇنداقلا قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى ئېنىقلاش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىشىگە ھەيدەكچىلىك قىلىش، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇش خىزمىتىدە دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ماسلاشتۇرۇپ ۋە ھەل قىلىپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇشقا دائىر تۈرلۈك خىزمەتلەرنىڭ بالدۇرراق ئەمەللىشىشى ۋە پۇختا قانات يېيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. ئۈچىنچىدىن، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە كىلىلەرنىڭ قانۇننىڭ ئىجراسىنى نازارەت قىلىش جەھەتتىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ئۇلارنى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە، تەكشۈرۈشكە ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئىجراسى ھەققىدىكى پىكىر، تەلەپ ۋە تەۋسىيىلىرىنى ئاڭلاش ۋە ئىنكاس قىلىشقا تەشكىللەپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ يولغا قويۇلۇشىنى خەلق ئاممىسىنىڭ نازارەتتى ئاستىغا قويۇپ، ھۆكۈمەتنىڭ مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى

ئۆزۈم بويىچە ئىش قىلىشنى مەجبۇرىيەت،

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» بويىچە ئېلىپ بېرىشقا تۈرتكە بولۇش لازىم. تۆتىنچىدىن، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» يولغا قويۇلغاندىن كېيىنكى مۇۋاپىق پەيتتە تەڭ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ ۋە قاراپ چىقىپ، ئۆز مەمۇرىي رايونىدا «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئىجرا قىلىش جەھەتتە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەرنى مۇتەئەييەنلەشتۈرۈش، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش ھەمدە ئۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنىڭ چارە - تەدبىرلىرى ھەققىدە تەكلىپ بېرىش، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ياخشى ئىجرا قىلىمىغان ياكى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» غا خىلاپ كېلىدىغان ئەھۋاللارنى تۈزىتىشكە سەل قارىغان ياكى ئۇنى قەستەن ئارقىغا سۆرەپ تۈزەتمىگەن ئەھۋاللار سېزىلسە، ئالاقىدار خەلق ھۆكۈمىتىگە ياكى ئۇنىڭ خىزمەت تارمىقىغا قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈش قىيىنچىلىقى قاتارلىق قانۇنلۇق شەكىللەرنى قوللىنىش ئارقىلىق ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئىجرا قىلىش داۋاملىق مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مەمۇرىي جازا بەلگىلەش ۋە بېرىشنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بېرىپ، مەمۇرىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە بېجىرىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلىش لازىم. قىسقىسى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە كىلىلەرنى ۋە ھەر مىللەت كادىرلىرى ئورتاق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، «قارار» دا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەلەپلەرنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرۇپ، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئومۇميۈزلۈك، توغرا ۋە ئىزچىل يولغا قويۇلۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، «دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا يېڭى سەكرەش ھاسىل قىلىشىمىز لازىم.

يۈتۈن بانكا بويىچە ھەممە كىشى قائىدە - تۈزۈم بويىچە ئىش قىلىشنى مەجبۇرىيەت،

نومۇنىنىڭ ئەنئەنىسى، شۇنداقلا يۇرتلارنىڭ قانۇنىي ئىگىلىرىنىڭ ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن زور رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئومۇميۈزلۈك توغرا ۋە ئىزچىل يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 22 - يىغىنى 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇش توغرىسىدىكى قارارى» (تۆۋەندە قىسقارتىپ «قارار» دېيىلىدۇ) نى ماقۇللاپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرىغا «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى يولغا قويۇشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى پۇختا، ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا ئېنىق تەلپەلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئۇنىڭ خىزمەت تارماقلىرىنىڭ مەمۇرىي جازا بېرىش ھەرىكىتىنى قانۇن بويىچە ئېلىپ بارىدىغان، شۇنداقلا پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلارنىڭ جانىجان مەنپەئىتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىنتايىن مۇھىم قانۇن بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۇنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىل ئىجرا قىلىش ئۈچۈن مۇنداق ئۈچ جەھەتتىكى خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەش كېرەك.

1. «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇش لازىم. ھەرقانداق بىر قانۇننى ئوبدان ئىجرا قىلىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن ئۇنى ئوبدان ئۆگىنىش ۋە كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىش كېرەك. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئۆگىنىش ۋە تەشۋىق قىلىش پائالىيىتىنى «دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى بەرپا قىلىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش» يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، 3 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى سۈپىتىدە ئەستايىدىل ئورۇنلاشتۇرۇشى ھەمدە ئۇنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇشى لازىم. بۇنىڭدا ئاساسلىقى:

مىللەت خەلق نامىنىڭ «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ ئومۇمىي پىرىنسىپى، مەمۇرىي جازانىڭ تۈرى ۋە ئۇنى بەلگىلەش ۋە بېرىش ھوقۇقى، مەمۇرىي جازانى ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ۋە مەمۇرىي جازانى يولغا قويۇش تەرتىپى، مەمۇرىي جازانىڭ ئىجرا قىلىنىشى ۋە قانۇنىي جاۋابكارلىقىغا دائىر مۇھىم بەلگىلىمىلەرنى چۈشەندۈرۈش ۋە بىلدۈرۈش، شۇ ئارقىلىق پۇقرالارنى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى ئۆگىنىدىغان، «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نى بىلىدىغان، بۇ قانۇنغا رىئايە قىلىدىغان ۋە مەمۇرىي جازا قانۇنىغا خىلاپ قىلمىشلارنى چەكلەيدىغان، شۇنداقلا ئۆزلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قانۇن قورالدىن پايدىلىنىپ ئۈنۈملۈك قوغدايدىغان كەيپىياتنى تىرىشىپ شەكىللەندۈرۈش.

2. يەرلىك نىزام، مەمۇرىي قائىدە ۋە باشقا قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى، شۇنداقلا قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئاپپارات ۋە خادىملارنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئىشلەش لازىم. «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ 3 - ماددىسىدا: «پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ياكى باشقا تەشكىلاتلارنىڭ مەمۇرىي باشقۇرۇش تەرتىپىگە خىلاپ قىلمىشلىرىغا مەمۇرىي جازا بېرىشكە تېگىشلىك بولسا، مۇشۇ قانۇن بويىچە قانۇن، نىزام ياكى قائىدىلەردە بەلگىلىنىدۇ ھەمدە ئۇنى مەمۇرىي ئورگانلار مۇشۇ قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە بېرىدۇ. قانۇنىي ئاساسى بولمىغان ياكى قانۇنىي تەرتىپكە ئەمەل قىلىنمىغان مەمۇرىي جازا ئىناۋەتسىز»، يەنە 4. - ماددىسىدا: «مەمۇرىي جازا بېرىشتە ئادىل بولۇش، ئاشكارا بولۇش پىرىنسىپىغا ئەمەل قىلىنىدۇ، مەمۇرىي جازا بەلگىلەش ۋە بېرىشتە پاكىتنى ئاساس قىلىش، بېرىلىدىغان جازا قانۇنغا خىلاپ قىلمىشنىڭ پاكىتى، خاراكتېرى، ئەھۋالى ۋە جەمئىيەتكە يەتكۈزگەن زىيىنىغا لايىق كېلىشى شەرت. قانۇنغا خىلاپ قىلمىشقا مەمۇرىي جازا بېرىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى ئېلان قىلىش شەرت. ئېلان قىلىنمىغانلىرىنى مەمۇرىي جازا بېرىشنىڭ ئاساسى قىلىشقا بولمايدۇ» دەپ بەلگىلەنگەن. «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ 11 - ماددىسىدا: «يەرلىك نىزامدا جىسمانىي ئەركىنلىكنى چەكلەش، كارخانىنىڭ تىجارەت كىنىشكىسىنى بىكار قىلىشتىن باشقا مەمۇرىي جازالارنى بەلگىلەشكە بولىدۇ. قانۇن ۋە مەمۇرىي نىزامدا قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارغا مەمۇرىي جازا بېرىش بەلگىلەنگەن بولۇپ، يەرلىك نىزامدا كونكرېت بەلگىلىمە چىقىرىشقا توغرا كەلسە،

جازا تەسىس قىلىش ياكى بەلگىلەش ئۈستىگە قاراشلىق تارماقلارنىڭ مەمۇرىي جازا تەسىس قىلىش ياكى بەلگىلەش ھوقۇقى يوق. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار دۆلەت ئورگانلىرى «قارار» دا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەلپە بويىچە ئۆزلىرى بۇرۇن چىقارغان يەرلىك نىزام ۋە مەمۇرىي قائىدىلەرنى ئەستايىدىل ئېنىقلاپ چىقىپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى مەمۇرىي جازا قانۇنىنىڭ يۇقىرىقى بەلگىلىمىلىرىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان مەزمۇنلارنى ئۆز ۋاقتىدا بىكار قىلىشى ياكى تۈزىتىشى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىلەر ئۆزى چىقارغان ياكى ئۆزىگە قاراشلىق تارماقلار چىقارغان قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاپ چىقىپ، ئۇنىڭ ئىچىدىكى «مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ يۇقىرىقى بەلگىلىمىلىرىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان مەزمۇنلارنى ئۆزى ھۆججەت چىقىرىپ ۋاقتىدا بىكار قىلىشى، بۇ خىزمەتنى ئەستايىدىل، ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق سوتسىيالىستىك قانۇن - تۈزۈمنىڭ بىرلىكىنى ھەقىقىي تۈردە قوغدىشى لازىم.

«مەمۇرىي جازا قانۇنى» نىڭ 15 - ماددىسىدا: «مەمۇرىي جازانى مەمۇرىي جازا بېرىش ھوقۇقىغا ئىگە مەمۇرىي ئورگان قانۇندا بەلگىلەنگەن ھوقۇق دائىرىسىدە بېرىدۇ»، 17 - ماددىسىدا: «قانۇن ۋە نىزاملاردا ھوقۇق بېرىلگەن، جامائەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش فۇنكسىيىسى بولغان تەشكىلات قانۇندا بەلگىلەنگەن ھوقۇق دائىرىسىدە مەمۇرىي جازا بەرسە بولىدۇ»، 18 - ماددىسىدا: «مەمۇرىي ئورگان قانۇن - نىزام ياكى قائىدىلەردىكى بەلگىلىمە بويىچە ئۆزىنىڭ قانۇندا بەلگىلەنگەن ھوقۇق دائىرىسى ئىچىدە مۇشۇ قانۇننىڭ 19 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن شەرتلەرگە ئۇيغۇن كېلىدىغان تەشكىلاتلارغا مەمۇرىي جازا بېرىشنى ھاۋالە قىلىشقا بولىدۇ. مەمۇرىي ئورگاننىڭ باشقا تەشكىلات ياكى شەخسكە مەمۇرىي جازا بېرىشى ھاۋالە قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ» دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى، مەمۇرىي مەھكىمىلەر ۋە ئۇنىڭغا قاراشلىق تارماقلار يۇقىرىقى بەلگىلىمىگە بىنائەن، ھازىرقى قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي ئاپپارات ۋە خادىملارنى ئومۇميۈزلۈك ئېنىقلاپ چىقىپ، «مەمۇرىي

ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بىخەتەرلىك، قوغداش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، بۇ خىزمەتنى بانكىنىڭ مۇھىم خىزمەتلىرى كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، بانكىنىڭ كەسپىي تىجارەت ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بۇ بانكا يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپلا بىخەتەرلىك، قوغداش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتتى. بانكا پارتىيە گۇرۇپپىسى بۇ خىزمەتنى مۇھىم خىزمەت كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئايرىم - ئايرىم ھالدا بانكا باشلىقى يېتەكچىلىكىدىكى «ئۆچتىن مۇداپىئەلىنىش، بىرگە كاپالەتلىك قىلىش» گۇرۇپپىسى ۋە «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش» گۇرۇپپىسىنى قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، قوغداش ئەسۋابلىرىنى تولۇقلىدى، مۇداپىئەلىنىش ئەسلىمەلەرنى مۇكەممەللەشتۈردى، قوغداش خادىملىرىنى بەشكە كۆپەيتتى. بانكا يەنە ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ مەسئۇلىيەتنى ھەر بىر خادىمىغىچە

ئەمەلىيەتتە شتۇرگەندىن سىرت، جامائەت خەۋپسىزلىكى تارماقلىرى بىلەن بولغان ئالاقىنى قويۇقلاشتۇرۇپ، ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە قارىتا تۈرلۈك تەلىم - تەربىيە خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ھوشيارلىقىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە

8 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ئۆلچەم بىرلىكلىرى باشقارمىسى قانۇن ئىجرا قىلىش ئەترىتى 200 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ساختا، ناچار ۋە ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارلارنى كۆيدۈردى. ئاقسۇ ۋىلايىتى بۇ يىل بېشىدىن تارتىپلا قانۇن ئىجرا قىلىش، تەكشۈرۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ساختا، ناچار تاۋارلارغا زەربە بېرىشنى مۇھىم ئىش قاتارىدا چىڭ تۇتتى. ۋىلايەت بويىچە جەمئىي 9 مىليون 800 مىڭ يۈەنلىك سۈپىتىدە مەسلىھەت بار تاۋارنى تەكشۈرۈپ،

يېقىندا قۇمۇل ۋىلايەتلىك «راكېتا» دېھقانچىلىق مەيدانى ئورمانچىلىق ئەترىتىنىڭ ئىشچىسى جۇڭ كېمىڭنى مۆتىدىل ساقاۋەتكە ئىلتىماس قىلىش، ئۇنىڭ باش سۆڭىكى سۈنۈپ ئېغىر زەخمىلەندى. ھېچقانداق قارنچۇقى يوق، تۇرمۇشى قىيىنچىلىقتا ئۆتۈۋاتقان جۇڭ كېمىڭ

«مېنى سۇغۇرتا شىركىتى قۇتقۇزۇپ قالدى»

دوختۇرخانىدا يېتىشقا پۇلى بولمىغاچقا، ھاياتىدىن ئۈمىد ئۈزگەندى. بىگتۇەن سۇغۇرتا شىركىتى «راكېتا» دېھقانچىلىق مەيدانى تارماق سۇغۇرتا شىركىتى بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا سۇغۇرتىلىشىلغانلىقىنى ئېنىقلاپ چىقىپ، دەرھال 2000 يۈەن پۇل چىقىرىپ جۇڭ

غۇلجا ناھىيە دادامتۇ ئېزا ئاقتۆپە كەنتى بۇ يىل كەنتتىكى 567 نەپەر تۇغۇت بېشىدىكى ئايال بىلەن پىلانلىق تۇغۇت توختامى تۈزۈپ، پۈتۈن ئائىلىلەر بويىچە 16 قېتىم تەشۋىقات ۋە مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، پىلانلىق تۇغۇتنىڭ ئەمەلىيلىشىش نىسبىتىنى % 99 كە يەتكۈزدى. سۈرەتتە: كەنت پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە مەسئۇل خادىم ئاياللار ئارىسىدا پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرىنى چۈشەندۈرۈۋاتىدۇ. مەكتە.

كامال جامال فوتوسى

پۈتۈن بانكا بويىچە ھەممە كىشى قائىدە - تۈزۈم بويىچە ئىش قىلىشنى مەجبۇرىيەت، دەپ قارايدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كېلىپ، بانكىنىڭ كەسپىي خىزمەتلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن ياخشى شارائىت ھازىرلاندى.

مۇختەر نۇرھاشىم

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە 200 مىڭ يۈەنلىك يالغان، ساختا، ناچار تاۋار كۆيدۈرۈلدى

قانۇنسىز ئېرىشكەن 988 مىڭ يۈەن پۇل، 700 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ساختا، ناچار تاۋارنى مۇسادىرە قىلدى. ئىستېمالچىلارنىڭ 268 پارچە ئەرزىنى قوبۇل قىلىپ، ئىستېمالچىلارنى 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق زىياندىن ساقلاپ قالدى. بۇ قېتىم كۆيدۈرۈلگەن ئۈچ ماشىنا تاۋار ئىچىدە ئاساسلىقى يالغان تاماكا، يالغان ھاراق، يالغان كونسېرۋا، سۈپىتى ناچار ئىچىملىك، پەرداز بۇيۇملىرى، ئېلېكتر سايمانلىرى قاتارلىقلار بار.

ئابدۇللا ھىدايەت

كېمىڭنى بالىنىستقا ئالغۇزدى.

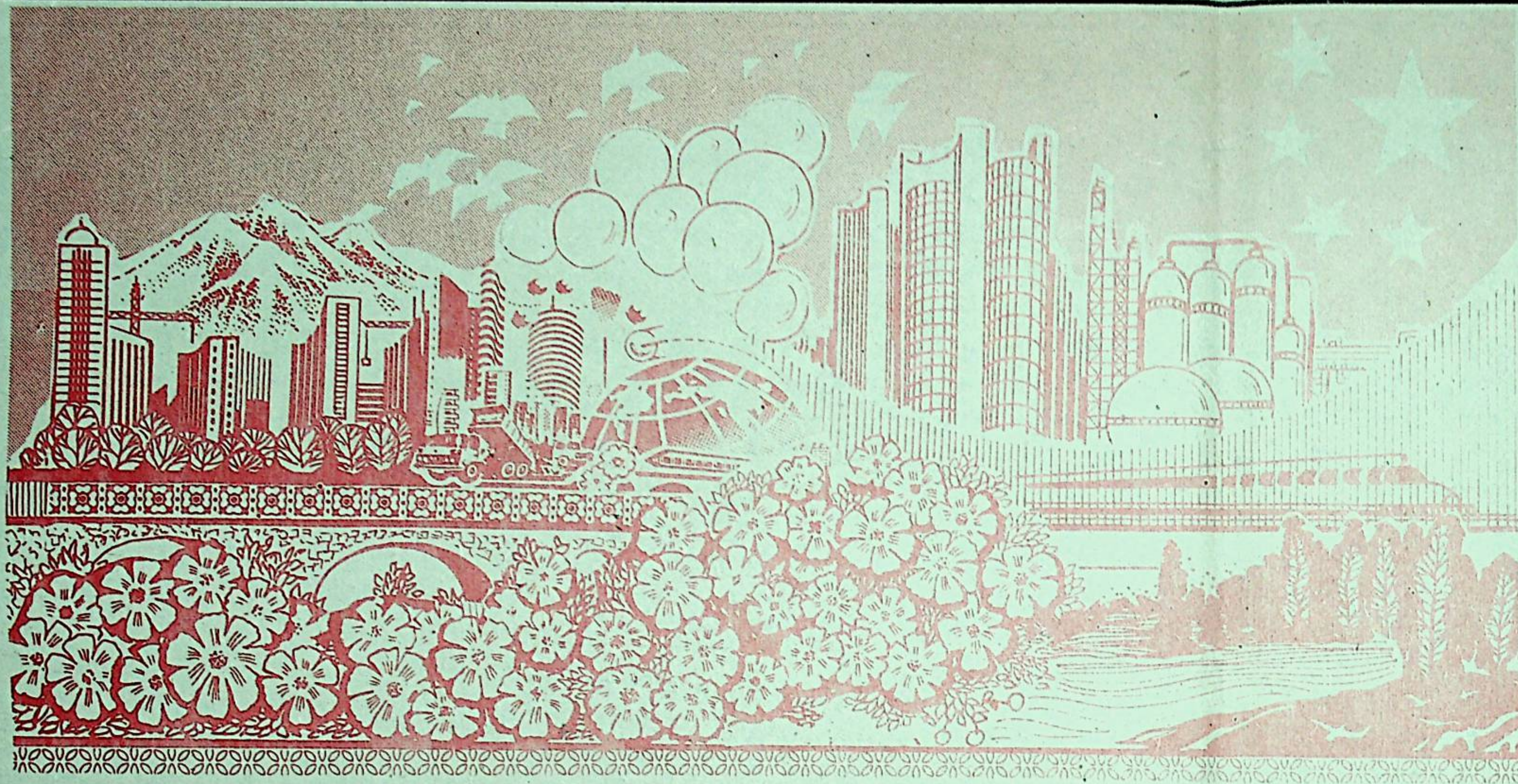
سۇغۇرتىلىشىلغانلىقىنىڭ پايدىسىنى كۆرگەن جۇڭ كېمىڭ: «سۇغۇرتا ھەقىقەتەن ياخشى ئىكەن، مېنى سۇغۇرتا شىركىتى قۇتقۇزۇپ قالدى» دېدى.

ھاۋاگۈل غوپۇر

سۇغۇرتا دەردىڭىزگە دەرىمان بولىدۇ

تەشۋىقات رەسىمىنى مۇختار ئەپىرى سىزغان

ۋەتەن ھەققىدە قوشاقلار

كۆڭۈل قويۇپ، ئۆستۈردۈم،
ئانار، ئەنجۈر، بادامنى.
ناخشا ئېيتىپ كۈيلەيمەن،
ۋەتەننى - ئانامنى.

ھاياتلىققا جان قوشار،
ئىلى، تارم، زەرەپشان.
قۇچماقتىمىز ھەر سەپتە،
ۋەتەن ئۈچۈن شەرەپ - شان.

يۈرەكلەرنى ياشىنتار،
بەشكېرەمنىڭ ئانارى.
ئانا ۋەتەن قوينىدا،
كۈلدى ئەلنىڭ باھارى.

گۈل شېخىدا بۇلبۇللار،
بەك يېقىملىق سايرايدۇ.
ۋەتەن سېنى كۈيلىسەم،
دىلىم شۇنچە يايىدۇ.

ئېگىز تاغقا قار چۈشتى،
پەس تاغقا سىم - سىم يامغۇر.

مېھرىم ساڭا ۋەتىنىم،
دېڭىزدىنمۇ بەك چوڭقۇر.

پەرۋاز قىلار كۆكتە قۇش،
تايىنىپ پەر - قاناتقا.
ئېرىشتۇق ھۈر ۋەتەندە
شاد - بەختىيار ھاياتقا.

سازنىڭ ئۇنى جاراڭلار،
تەڭشەلگەندە پەدىسى.
پارلاق ئانا ۋەتەندە،
ھەممىمىزنىڭ ئەتىسى.

ئالدىق بۇ يىل تاغ كەبى،
پاختا بىلەن ئاشلىقتى.
ئانا قىلدى ھۈر ۋەتەن،
بىزگە چەكسىز شادلىقتى.

قوشاقلارنى مۇھەممەت روزى، ئابدۇ
راخمان ساۋۇت توپلاپ رەتلىگەن

مۇبارەك تويۇڭغا ئانجان ۋەتەن

ئابلز قۇربان

ئۇرغىدى يۈرەكتىن ئالغىش، تەنتەنە،
ئېھ، ۋەتەن - ئانجان ساڭا ئۇششۇدەم.
ماڭغاچقا جەڭلەردە قۇچۇپ شان، زەپەر،
مەنزىلگە تاشلاپ سەن زور، غالىب قەدەم.

ئىسلاھات باھارى ياشناتتى سېنى،
جانلاندى قوينۇڭدا يېڭىچە ھايات.
شان - زەپەر بەيگىسى قىزىپ ھەر سەپتە،
ھەر ئۆتكەل، داۋاندا بولماقتا پارات.

ماڭماقتا مەردانلار قاراپ نىشانغا،
قەلبىگە غايە ۋە ئىستەكنى پۈكۈپ.

ئۇچرسا يولدا توسقۇن ھەم چاپا،
جاسارەت، غەيرەتتە بېلىنى پۈكۈپ.

يارالدى كەشپىيات، مۆجىزە، ئۇتۇق،
ھەر بىر سەپ، ھەر كەسپ، ھەر بىر ھاقتا.
ئىقبالنىڭ پەرسى ئاچتى يۈز - چىراي،
قىلغاچقا بىز ئاڭا ھەردەم، جانپىدا.

ئالغا باس، قۇدرەت تاپ، يۈكسەل داۋاملىق،
شۆھرەتنىڭ، داڭقىدىن جاھان تاڭ قالسۇن.
مۇبارەك تويۇڭغا، ئانجان ۋەتەن،
سەپەردە غەلبە، شان ساڭا يار بولسۇن!

ۋەتەن - ئۇلۇغ ئانا

ئۈمىدجان قادىرى

ۋەتەن سەن ئۇلۇغ مۇقەددەس ئانا،
ئەجرىڭدە يېتىلدى پەرزەنتىڭ سانسىز.
ئەگەردە پەپلەپ باقسا ئانا،
بولماسمۇ پەرزەنتلەر مادارسىز، جانسىز؟!
ھەممىگە تەڭ قاراپ، ئوخشاش كۆيۈنگەچ،
ھەممە تەڭ جاي ئالدىق سەپتىن - قاتاردىن.
سىڭدۈرگەن ئەجرىڭدىن دىللار سۆيۈنگەچ،
شەننىڭگە كۆي تۆكۈنۈ تەمبۈر، ساتاردىن.

ئەي، ئانا شان قۇچۇپ ئۆزلە، ئالغا باس،
تەييارمىز سەن ئۈچۈن جەڭگە - چېلىشقا.
ئوغلانلار زەپەردەست سەپ تۈزدى ھەيۋەت،
زىمىڭگە شەرەپلىك يۈكنى ئېلىشقا.

ۋەتەن دەپ سوقىدۇ يۈرەك

پانتگۈل ياسىن

يۈرەكتە مېھرى ئاتەش ھەم ئەبەد قوينى باھار يوقتۇر.
تۇتاشقان تاغلىرى كۆككە، ئاقار دەريالىرىدا بال،
يېرى مۇنبەت، بېغى جەننەت، گىياھى خۇش ئىپار يوقتۇر.

ئازام - خەلقى چۆەر، ئىشچان، دىلىغا چىن ئىشەنچ تولغان،
ئۇلۇغ كارۋان يۈرەر مەغرۇر، يولىدا دەرد - ئازار يوقتۇر.

ۋەتەن قوينى ئاۋات كۆركەم، ئىلىم - ھېكمەت ماكانىدۇر،
ئەرسىنى كەزىسىمۇ تەڭداش ئاڭا پارلاق ناھار يوقتۇر.

ئۇنىڭ باغرىدا مەن قەترە ئەجر - مېھرىدە نۇرلانغان،
ئۈمىدىدىن چىقالمىسام، مېنىڭدەك شەرىمسار يوقتۇر.

شۇڭا دەيمەن: «ۋەتەن، چىمدىم توپانچۇن بۇ جېنىم پىدا،
سېنى گۈللەش مېنىڭ ئەھدىم ھامان» ئۆزىگە قارار يوقتۇر.

جاھان زەنالىرى ئىچرە مېنىڭدەك بەختىيار يوقتۇر،
كى بولسا گەر ۋۇجۇددا مېنىڭدەك ئىپتىخار يوقتۇر.

تومۇرۇمدا قېنىم دەريا يۈرەك ئويناپ بېلىق يەڭلىخ،
چىرايى بەختتە رەڭلەنگەن مېنىڭدەك جىلۋىدار يوقتۇر.

دىلىم يايىدۇ شادلىقتىن ۋىسال جىلۋىسى كۆزۈمدە
خۇمارى ۋەسلىگە يەتكەن مېنىڭدەك گۈلۈزار يوقتۇر.

ئۆتەر خوش كۈنلىرىم چەكسىز ئۇنىڭ ئىسسىق قۇچاغىدا،
ماڭا ئالەمنى كەزىسىمۇ ئۇنىڭدەك غەمگۈزار يوقتۇر.

سوراپ قالساڭ ئەگەر مەندىن: «كىم ئۇ، بەخت ئىختىراسى؟» دەپ،
ۋەتەندۇر جانجان بەختىم، ئاڭا تەڭداش دىيار يوقتۇر.

جاھاننى مىڭ قېتىم كەزىسەم ۋەتەندەك ئۆز دىيار يوقتۇر.

گۈللە ۋەتەن

زۆرۈن لىسى

گۈللە ۋە تىنىم

زۆرۈن ئىسىم

قىزلىرىڭ مىسلى پەرىزات ھۈر-پەرى، غىلمان ئارا.

شان قۇچۇپ مېھنەت بىلەن تاپتىڭ كامالەت كۈنسىرى،
ئىسلاھات بىرلە نىشانغا يۈكسىلىپ كارۋان ئارا.

سەن ئۈچۈن قەلبىمدە ئىشقىم ياندىۇ ئاتەش بولۇپ،
چوغ ئۆزۈڭ، لاۋا ئۆزۈڭ جىسكى ئوت. گۈلخان ئارا.

بىر گۈزەل گۈلسەن ۋەتەن باغ ئارا، بوستان ئارا،
شوخ غەزەل- كۈيسەن گويىا شاد ناۋا، داستان ئارا.

تۈگىمەس قوينۇڭدىكى بايلىقلىرىڭ، مەدەنلىرىڭ،
ئۈنچە- زەر، ياقۇت، بېزەكسەن، كەھرىۋا- مارجان ئارا.

شوخ يىگىت - ئوغلانلىرىڭنىڭ قامىتى تاغلار كەبى،

ئىككى شېئىر

ئابدۇرېھىم زۇنۇن

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
گۈللەر چاچقان ئىپار بۇي بىلەن.
تارتۇقلىدىم پۈتۈپ نەزمە- كۆي،
ئانام بەرگەن ساددا خۇي بىلەن.

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
يارغا تاللىق ئوتلۇق سۆيگۈدە.
ئەقىدەمنى بەخشەندە قىلىپ،
يايراپ كەلدىم سۆيگۈ بەھرىدە.

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
ئوغۇز ئەمگەن تاتلىق تىلىمدا.
«قىرىق يەتتە يېشىڭ مۇبارەك!»
دېدىم ئاڭا يۈرەك- دىلىمدا.

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
تۇراي قانداق جىمجىت، ساداسىز.
بۇلبۈلىمەن ئۇ بىر لالزار
ئۆتەي قانداق ئۇنسۇز، ناۋاسىز!

باغلانغان بار- يوقۇم بىر ساڭا،
چۈنكى مەن سەندىكى بىر گىياھ.
ھەممىگە تەڭ تېگەر ھىمىتىڭ،
بولسەن جانغا جان - باشپاناھ.

ياشايىسەن جەننەتتەك جىلۋىدار،
تۆكۈلسە ئاياۋسىز تەر ساڭا.
ھىمىتىڭ تەڭداشسىز ئالەمدە،
ھەر چىمدىم توپاڭ - زەر، تۇتيا...

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
تالاي شائىر سۆزىدە بۈگۈن.
ئاڭا ئوتلۇق نىگاھ تاشلىدىم،
تۈمەن ئاشىق كۆزىدە بۈگۈن.

مەن ۋەتەننى كۈيلىدىم قىزغىن،
سىياھ قىلىپ يۈرەك قېنىمنى.
ئايانمايمەن ئاڭا بېرىشتىن،
كېرەك بولسا شېرىن جېنىمنى.

ۋەتەن ھەققىدە رۇبائىيلار

ئابدۇسەمەت خېلىل

سەن بىلەن ئېچىلغاچ بەختىنىڭ كۈلى،
شادلىقىم تاشماقتا بولۇپ بىر بۇلاق.

ۋەتەننىم، مېھرىڭنى يۈرەككە تېگىپ،
باغرىڭنى گۈللەتتىم مۈشكۈلنى يېڭىپ.
ئۆلكەندە ئەبىدى روھىم شادلانغاي،
ئىپار ھىد توپاڭغا كەتكەچ قېتىلىپ.

ۋەتەنگە بولغاچقا چوڭقۇر مۇھەببەت،
قەلىمىم قولۇمدىن چۈشمەيدۇ ئەبەد.
قەلبىمدە مەۋج ئۇرار ئىلھامىم مېنىڭ،
ياققۇنلۇق مىسراغا تولار تالاي بەت.

گۈزەللىك شاھى سەن ئەي، ئانا تۇپراق،
قەلبىمدە لاۋۇلدار ساڭا ئىشتىياق.

غەزەل شېئىرلىرى

ئانا يۇرت سۆيگۈسى

كېرەك ئەمەس سەندىن ئۆزگە قىلىگاھ،
سەن شۇ قەدەر سۆيۈملۈكسەن، ئۇلۇغسەن.
ئارامگاھىم - ساپ ھاۋالىق باغلىرىڭ،
مېھرى ئاتەش قۇياش كەبى نۇرلۇقسەن.

ئانا يۇرتۇم، قەدىرلىك گۈل دىيارىم،
سېنى گۈللەش مېنىڭ ئوتلۇق قارارىم.
تەر ئاققۇزۇپ ئۆتسەم سېنىڭ قوينۇڭغا،
چېچەك ئاچار بۈيۈك ئارزۇ- ئارمانىم.

بىر تامچە سۇيۇڭنى ئىچسەم تېنىمگە
خۇشاللىق، جاسارەت كېتىدۇ تاراپ.

يۈرىكىمدە شادلىق، ئىپتىخار،
مەن ياشايىمەن شۇنچە بەختىيار.
چۈنكى شادلىق ھەمدە بەختنى،
بەردى ماڭا ئانجان دىيار.

ۋەتەن ئۆزۈڭ بولغاچ ئۇلۇغ، يىگانە،
مۇھەببىتىڭ قىلدى مېنى پەرۋانە.
قۇچقىڭدىن ئايرىلماستىن ياشايىمەن،
سېنى گۈللەپ، سېنى قوغداپ مەردانە.

ۋەتەندە تۇغۇلۇپ ئۆسكەچكە ئوغلان،
ۋەتەننىڭ يولىدا پىدا قىلار جان.

ۋەتەن دەپ ئۆستۈرگەن گۈل- چېچەكلەرنى،
ئەجرىمدە سۇغاردىم شۇڭا يوق ئارمان.

ۋەتەننى راستىنلا سۆيسەڭ دىلىڭدىن،
تۆكۈلەر مۇھەببەت، سۆيگۈ تىلىڭدىن.
مىڭ قەسەم قىلغاندىن ئەلا ئەل ئۈچۈن،
بىر تال گۈل ئۇندۇرسەڭ قان ۋە تەرىڭدىن.

ۋەتەننىم قەلبىمدە سۆيگۈ دولقۇنلاپ،
چۆمۈمەن غۇرۇرغا ھۆسنۈڭگە قاراپ.

ئىككى شېئىر

ئۈمەر قىسماقچى

بولۇپ گۈللەرگە مەن شەيدا،
قەدىرلىمەن ئۇنى جاندىن.
گويىا چوغدۇر ئۇنىڭ رەڭگى،
يارالغاچقا شەرەپشاندىن.

شۇڭا ئۇ توزۇماس مەڭگۈ،
كۆڭۈللەرگە بېرىپ ئىلھام.
ناۋا قىلسام ئۇنى كۈيلەپ،
پەلەكتە ياڭرىغاي ناخشام.

پەلەكتە ياڭرىغاي ناخشام

ۋەتەن گۈلزارىغا باقسام
چۆمەر قەلبىم ھايانجانغا.
دوستلۇق گۈللىرى ياشناپ
پۇراق چاچقاچقا ھەريانغا.

گۈزەلباغ ئىچرە گۈللەرنىڭ
تۇتاشتۇر يىلتىزى مەھكەم.
كۆڭۈلنى مەھلىيا قىلدى
ئېچىلغاچ قشۇياز كۆركەم.

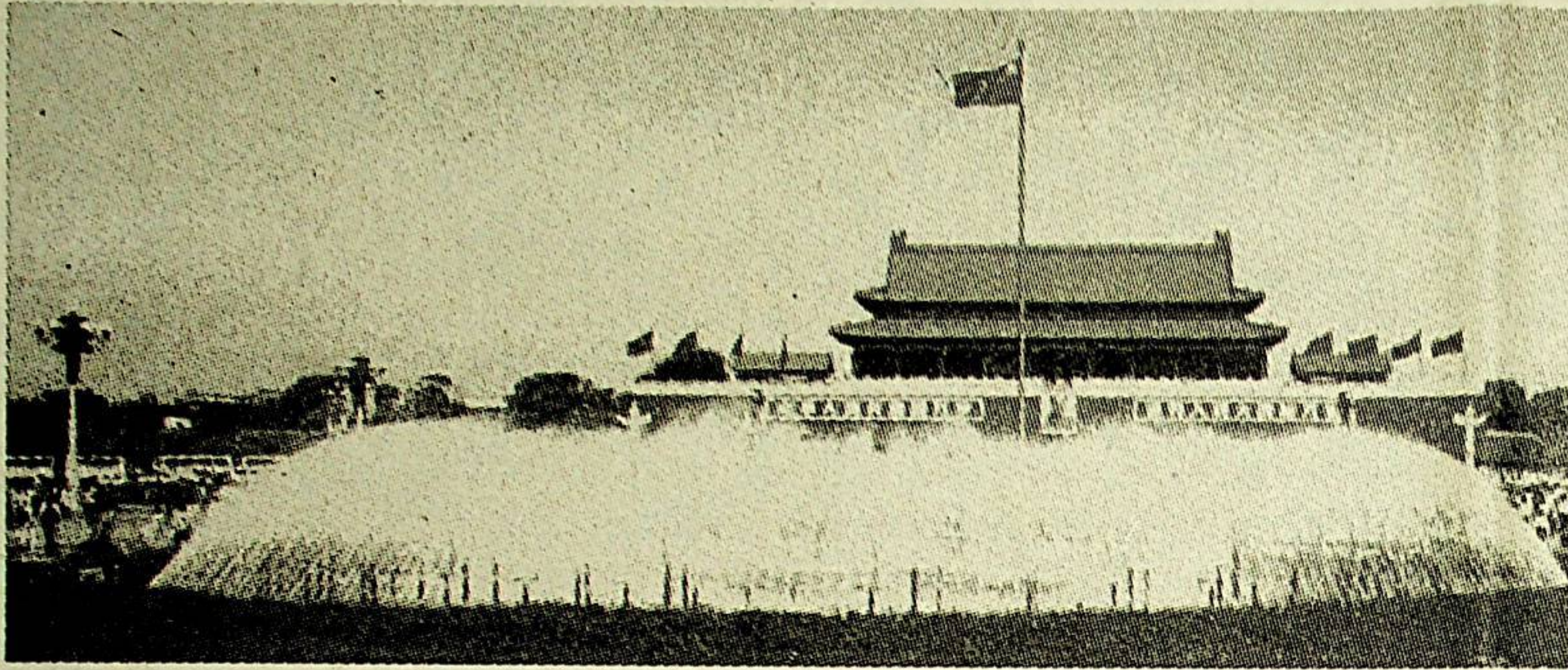
ئۆزگەش جاپپار فوتوسى

گۈللىنىۋاتقان ئۈرۈمچى

مەملىكەتلىك «ئۇچقۇن» پىلانى خىزمىتى يىغىنى يېپىلدى

جياڭ زېمىن، لى پىڭ بارلىق ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى ۋە سۆز قىلدى

دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا، پايتەخت كوچىلىرى رەڭمۇرەڭ گۈللەرگە پۈركىنىپ، بايرام كەيپىياتىغا چۆمدى. 200 نەچچە مىڭ تەشتەك گۈل بىلەن سەككىز چوڭ گۈل سۈپىسى ھاسىل قىلىنىپ، تىيەنئەنپەن مەيدانى يېڭى تۈسكە كىردى. ئۆز مۇخبىرىمىز لى جۇدۇڭ فوتوسى

ئىسمائىل ئەھمەد شىنجاڭ ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكىلەرگە مەخسۇس تېمىدا دوكلات بەردى

بۇ مەسىلە توغرىسىدا ئىسمائىل ئەھمەد ئالاھىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: بىرىنچى، تارىخقا ھۆرمەت قىلىپ، شىنجاڭ بىلەن ۋەتەننىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇش لازىم. مىلادىدىن ئىلگىرىكى 60 - يىلى مەركىزىي ھۆكۈمەت غەربىي دىيار قورۇقچىلىقى مەھكىمىسى تەسىس قىلىپ، ئۇنى غەربىي خەن پادىشاھلىقى تەۋەلىكىدىكى غەربىي دىيارنىڭ ئالىي ھەربىي، مەمۇرىي ئورگىنى سۈپىتىدە غەربىي دىيارنى باشقۇرۇشقا قويغان. شۇنىڭدىن كېيىن، غەربىي دىيار جۇڭگونىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى بولۇپ كەلگەن، بۇ تارىخىي پاكىتنى ھەرقانداق كىشى ئىنكار قىلالمايدۇ. ئىككىنچى، پاكىتقا ھۆرمەت قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر بىلەن خەنزۇلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇش لازىم. شىنجاڭ - ئۇيغۇرلار ئاساسىي گەۋدە بولغان، ھەرقايسى مىللەتلەر بىرلىكتە ئولتۇراقلاشقان جاي، بۇ پاكىت؛ ئۇزۇندىن بۇيان، خەنزۇ خەلقى شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق بىلەن بىرلىكتە شىنجاڭنى تەرەققىي قىلدۇردى، بۇمۇ، ئوخشاشلا پاكىت. خەنزۇلارمۇ، ئۇيغۇرلارمۇ جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئەزاسى، ھەر مىللەت خەلقى دۆلەتنىڭ خوجايىنى، قانداقتۇر بىر مىللەت يەنە بىر مىللەتنىڭ يەر ۋە مەنپەئىتىنى ئىگىلىۋالغانلىقى مەسىلىسى تەۋەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، تۆتىنچى زاماننىڭ ئىشلىرىنى يولدا تىرىشىپ كۈرەش قىلىش لازىم. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش - دۆلىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى ئورتاق غايىسى ۋە ئورتاق تارىخىي ۋەزىپىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىكنىڭمۇ مۇھىم مەزمۇنى، بىز ھازىرقى ياخشى پۇرسەتنى چىڭ

3. ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى قەتئىي ھىمايە قىلىش لازىم. بىز تەشەببۇس قىلغان ۋەتەنپەرۋەرلىكتە كوممۇنىزم ئۇلۇغ غايىسى گەۋدىلەنگەن، كومپارتىيە بولىغان بولسا، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقى ۋە تەرەققىي قىلىپ ئىلگىرىلىشى بولمىغان بولاتتى. ھازىرقى باسقۇچتا ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى ھىمايە قىلىش، داۋاملىق سوتسىيالىزم يولىدا مېڭىش لازىم.

4. ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قەتئىي قوغداش لازىم. جۇڭگودا مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى مەملىكەتنىڭ بىرلىكى بىلەن چەمبەرچاس باغلانغان. مىللەتلەر ئىتتىپاق بولمىسا، مەملىكەت قۇمغا ئوخشاش قوۋلاشماي چىقىلىپ، مەملىكەت مەملىكەت بولالمايدۇ.

5. ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، تۆتىنچى زاماننىڭ ئىشلىرىنى يولدا تىرىشىپ كۈرەش قىلىش لازىم. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش - دۆلىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھازىرقى باسقۇچتىكى ئورتاق غايىسى ۋە ئورتاق تارىخىي ۋەزىپىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىكنىڭمۇ مۇھىم مەزمۇنى، بىز ھازىرقى ياخشى پۇرسەتنى چىڭ

چىقىرىپ، «يېزا ئىگىلىكىنىڭ پەن - تېخنىكىسىنى ھەممىدىن ئاۋۋال دۇنيانىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتكۈزۈش» نى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ بىزدىن يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇشنى، يېڭى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى ئىنقىلابى قىلىشنى تەلەپ قىلدۇ. جياڭ زېمىن كۆپچىلىكنىڭ «ئۇچقۇن» روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، تېخىمۇ كۆپ ئىلغار تېخنىكىنى يېزىلارغا يەتكۈزۈپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنى زور دەرىجىدە راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانلارنىڭ «ھاللىق» سەۋىيىگە يېتىشىگە يېڭى تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

لى پىڭ سۆزىدە مۇنداق دېدى: «ئۇچقۇن» پىلانى يولغا قويۇلغان ئون يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرۈلگەن شانلىق نەتىجىلەر، يېزىلارنىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلەشتە ھەل قىلغۇچ رول ئوينىدى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا تۈرتكە بولدى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ تەرەققىيات ۋەزىيىتىنى داۋاملىق ساقلىشىڭلارنى ئۈمىد قىلىمەن.

لى پىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پۈتۈن دۇنيا جۇڭگولۇقلارنىڭ ئۆزىنى بېقىش - باقالماسلىقىغا دىققەت قىلىۋاتىدۇ، بىز پاكىتلار ئارقىلىق ئۆزىمىزنى جەزمەن بېقىپ كېتەلەيدىغانلىقىمىزنى بىلدۈرۈشىمىز كېرەك. بىز پەن - مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشىمىز كېرەك. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - مائارىپقا تايىنىپ گۈللەندۈرۈش مۇھىم تەرەپ. جۇڭگودا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا مەملىكەتلىك «ئۇچقۇن» پىلانى خىزمىتى يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئۇچقۇن» پىلانى ئېلىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى ئىجادىيىتى، دېھقانلارنى ئىلىم - پەننىگە تايىنىپ خۇراپاتلىق ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا يېتەكلەشتىكى ئۇلۇغ ئەمەلىيەت، بۇ پىلانىڭ يولغا قويۇلۇشى يېزىلاردىكى دېھقانلارغا ماددىي بايلىق يارىتىپ بېرىپلا قالماستىن، ئىلمىي پىكىر قىلىش ئۇسۇلىنى ئۆگىتىپ، يېزىلارنىڭ مەنۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق نىشانغا يېتىشتە ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ئىقتىسادىي يۈكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىدىن ئىبارەت ئىككى جەھەتتە تۈپ بۇرۇلۇش قىلىش كېرەك. بۇ ئىككى جەھەتتىكى بۇرۇلۇش پەن - تېخنىكىدىن ئايرىلالمايدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ يېزا ئىگىلىك مەسىلىسىنى، ئاشلىق مەسىلىسىنى جۇڭگولۇقلار ئۆزلىرى ھەل قىلىشى كېرەك. بىزنىڭ بۇ مەسىلىنى ياخشى ھەل قىلىشىمىزغا شارائىتىمىز ۋە ئىقتىدارىمىز بار. بۇلتۇر مەركىزىي كومىتېت پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى تېزلىتىش توغرىسىدا قارار

(بېشى 1 - بەتتە)

داۋاملىق ياخشى راۋاجلىنىش ۋەزىيىتىنى ساقلاپ كەلمەكتە، يىل بېشىدا بەلگىلەنگەن ماركولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش نىشانىغا يەتكۈزۈلۈپ بولدى. بىزنىڭ شىنجاڭدا ھاكىمىيىتىمىز ئۈچۈن ئۆزۈمۈزگە ئىشلىنىۋاتىدۇ. ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە يەنە 274 كۈن قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاجايىپ ئۈنۈملۈك ئىشلىنىۋاتىدۇ.

بىزنىڭ شىنجاڭدا ھاكىمىيىتىمىز ئۈچۈن ئۆزۈمۈزگە ئىشلىنىۋاتىدۇ. ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە يەنە 274 كۈن قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاجايىپ ئۈنۈملۈك ئىشلىنىۋاتىدۇ.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا قىلىنغان سۆز

ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە يەنە 274 كۈن قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاجايىپ ئۈنۈملۈك ئىشلىنىۋاتىدۇ.

بىزنىڭ شىنجاڭدا ھاكىمىيىتىمىز ئۈچۈن ئۆزۈمۈزگە ئىشلىنىۋاتىدۇ. ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىگە يەنە 274 كۈن قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاجايىپ ئۈنۈملۈك ئىشلىنىۋاتىدۇ.

داۋاملىق ياخشى راۋاجلىنىش ۋە زىيەتلىنىشنى ساقلاپ كەلمەكتە، يىل بېشىدا بەلگىلەنگەن ماكرولۇق تەڭشەش- تىزگىنلەش نىشانىغا يەتكىلى بولىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ روشەن ئالاھىدىلىكى شۇكى، ھەم ئىقتىساد تېز سۈرئەتتە ئاشۇرۇلماقتا، ھەم پۇل پاخاللىقى مۇۋەپپەقىيەتلىك تىزگىنلەنمەكتە.

ياز كىرگەندىن بۇيان، قىسمەن رايونلار ئېغىر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، مەملىكىتىمىز بويىچە يېزا ئىگىلىكىدىن ناھايىتى ياخشى ھوسۇل ئېلىندى. جايلار بۇ يىل دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات سالىمىنى چوڭايتتى، تۈرلۈك نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمەتلىرى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلماقتا. تاشقى سودا ئالدىنقى يېرىم يىلدا بەزى قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلگەن بولسىمۇ، كېيىنكى يېرىم يىلدا يۇقىرى ئۆزلەشكە باشلىدى، مەملىكەت بويىچە يەنىلا مۇۋاپىق ئاشۇرۇپ، ئىمپورت- ئېكسپورت تەڭپۇڭلۇقىنى ئاساسىي جەھەتتىن ساقلىغىلى بولىدۇ. پايدىلىنىدىغان چەت ئەل مەبلىغى، دۆلەتنىڭ تاشقى پېرېۋوت زاپىسى داۋاملىق ئاشماقتا. پەن- تېخنىكا، مائارىپ، مەدەنىيەت قاتارلىق تۈرلۈك ئىشلاردا يېڭى نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، سوتسىيالىستىك مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كۈچەيتىلدى. ھەرقايسى سەپتە بارلىققا كەلگەن بىر تۈركۈم ئىلغار تېپلار خەلق ئاممىسىنىڭ كەڭ دائىرىدە مەدەنىيلىشىگە ئېرىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇپ قالدى. جۇڭگونىڭ تەنھەرىكەت ئەزىمەتلىرى ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە ئەلا نەتىجە يارىتىپ، خەلقنىڭ تىرىشىپ ئىلگىرىلەش روھىغا ئىلھام بەردى. مەملىكىتىمىز دائىرىسىدە قانات يايدۇرۇلغان «قاتتىق زەربە بېرىش» كۈرىشى ھەر خىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە كۈچلۈك زەربە بېرىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ۋە جەمئىيەتنىڭ ئامانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى. دۆلىتىمىز تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پىرىنسىپى ئاساسىدا دۇنيادىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇپ، ئۆزئارا چۈشىنىش، ئىشىنىش ۋە دوستلۇقنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇردى، دۆلىتىمىزنىڭ خەلقئارا ئىناۋىتى يەنىمۇ ئۆستى. بىز دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە مىللەتنىڭ ئىززەت- ھۆرمىتىنى قوغداش يولىدا پىرىنسىپتا ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ، بېسىمغا تاقابىل تۇرۇپ، يوللۇق، پايدىلىق، قائىدىلىك كۈرەش قىلىپ، زور مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتۇق. يېقىندا ياپونىيىدىكى ئىنتايىن ئاز ساندىكى ئوڭ قانات كۈچلەر ۋە مىلتازىمچىلار بىر قاتار ۋەقەلەرنى پەيدا قىلىپ، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىگە كاشلا ۋە بۇزغۇنچىلىق قىلدى. بىز ياپونىيە تەرەپنىڭ جۇڭگو- ياپونىيە قوشما باياناتىدىكى پىرىنسىپلارغا قاتتىق ئەمەل قىلىپ، جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتى ئومۇمىيلىقىنى قوغدىشىنى تەلەپ قىلىمىز. جۇڭگو خەلقىنىڭ ھېسسىياتىغا بەرھەم بېرىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتنىڭ ئاقىۋىتى ياخشى بولمايدۇ.

دوستلار، يولداشلار، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دۆلىتىمىز ھەرقايسى سەپتە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەت كېلەر يىللىق تۈرلۈك خىزمەتلەرنى پايدىلىق شارائىتلار بىلەن تەمىن ئەتتى ھەم 9 - بەش يىللىق پىلانى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ياخشى باشلانما بولدى. 1997 - يىلى دۆلىتىمىزنىڭ سىياسىي ھاياتىدا ئىنتايىن مۇھىم يىل بولدى. بىز يولداش جياڭ زېمىن يادرولقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئىتتىپاقلىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، تېخىمۇ غەيرەت قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز يۈكسەلدۈرۈشىمىز لازىم.

ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، مىللەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش - جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ھازىر جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭغا

قالدى، تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى ئاجايىپ ئۈنۈملۈك ئىشلىنىۋاتىدۇ. بىزنىڭ شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئوڭۇشلۇق ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش ۋە سىلىق ئۆتۈش، شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاشقا بولغان ئىشەنچىمىز كامىل. جۇڭگو - پورتۇگالىيە ھۆكۈمەتلىرى ئاۋمېن مەسلىھەت ئىزچىل ياخشى ھەمكارلىشىپ كەلدى.

تەيۋەن - قەدىمدىن تارتىپ جۇڭگونىڭ مۇقەددەس زېمىنى. بىز «تىنچ بىرلىككە كەلتۈرۈش، بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكىجىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىزچىللاشتۇرۇپ، «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىدىغان ھەر قانداق سۈيقەستكە قەتئىي قارشى تۇرىمىز. بىز مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ، جۈملىدىن تەيۋەنلىك قېرىنداشلار، شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار ۋە چەتئەللەردىكى مۇھاجىر قېرىنداشلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت مۇقەددەس ئىشنى چوقۇم ئورۇندىغانلىقىمىزغا قەتئىي ئىشىنىمىز.

ھازىر دۇنيا تارىخىي خاراكتېرلىك چوڭ ئۆزگىرىش ئىچىدە تۇرۇۋاتىدۇ. دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، دوستانە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، بىرلىكتە تەرەققىي قىلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش - ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئورتاق تەلپى. جۇڭگو مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولغان تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي يۈرگۈزىدۇ، مەڭگۈ دۇنيا تىنچلىقىنى ۋە مۇقىملىقىنى قوغدايدىغان مۇستەھكەم كۈچ بولىدۇ. بىز بۇرۇنقىغا ئوخشاش، مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، زومىگەرلىككە قارشى تۇرۇپ، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداپ، تىنچلىقتا بىللە تۇرۇشنىڭ بەش پىرىنسىپى ئاساسىدا، دۇنيادىكى دۆلەتلەر بىلەن دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋەت ئورنىتىپ ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىناق قوشنىدارلىقنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىتتىپاقلىق - ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى داۋاملىق يولغا قويىمىز. جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى دۇنيادىكى دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە، گۈزەل يېڭى دۇنيا قۇرۇش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشىشىنى خالايدۇ.

ئاخىرىدا: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقى ئۈچۈن،

جۇڭگونىڭ باي - قۇدرەتلىك بولۇشى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاق ۋە خەلقنىڭ بەختلىك بولۇشى ئۈچۈن،

جۇڭگو خەلقى بىلەن دۇنيا خەلقىنىڭ دوستلۇقى ۋە ئىتتىپاقلىقى ئۈچۈن،

بۇ يەردە ئولتۇرغان مېھمانلار، دوستلار ۋە يولداشلارنىڭ سالامەتلىكى ئۈچۈن قەدەھ كۆتۈرۈشنى تەكلىپ قىلىمەن!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى)

*****

ئېلان

شىنجاڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى - ئىدلىيە باشقۇرۇش كادىرلار شۆبەسىدىن بېرىلگەن 900260 - نومۇرلۇق تۇرسۇنئاي ئابدۇكېرىم نامىدىكى ئوقۇغانلىق گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئىناۋەتسىز.

مەزمۇنى. بىز ھازىرقى ياخشى پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تىرىشىپ كۈرەش قىلىپ، ئىككىلىك يارىتىپ تۆھپە قوشۇشىمىز؛ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى تېزلىتىپ، دۆلىتىمىزنى بالدۇرراق زامانىۋىلاشقان قۇدرەتلىك دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشىمىز لازىم.

6. ۋەتەنپەرۋەرلىكتە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش لازىم. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيانلىق بارلىق سۆز- ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە قەتئىي زەربە بېرىش لازىم.

ۋەتەننىمىزنى تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقايلى

(بېشى 1 - بەتتە) مىللىتىنى روناق تاپقۇزۇش يولىدا تېخىمۇ ئېسىل، تېخىمۇ كۆركەم، تېخىمۇ چىرايلىق يېڭى سەھىپە يېزىش دېگەنلىك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغان يېڭى تارىخىي دەۋردە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى - مىللىتىمىزنى روناق تاپقۇزۇش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى قۇدرەتلىك مەنئى تۈۋرۈك، زامانىمىزدىكى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ دۆلەت جاسارىتىنى يارىتىشىمىزنىڭمۇ يادروسى ھەم تۈۋرۈكى. ماددا روھقا ئايلىنىدۇ، روھمۇ ماددىغا ئايلىنالايدۇ. زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزم نەزەرىيىسىنىڭ شانلىق يېتەكچىلىكىدە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا پائال قاتنىشىش بىلەن بىر ۋاقىتتا سوتسىيالىستىك مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، مول دەۋر ئالاھىدىلىكىگە، مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە بولغان، ئىتتىپاقلىشىپ يۇقىرىغا ئۆرلەيدىغان، جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە تولغان دۆلەت جاسارىتىنى بىرلىكتە بارلىققا كەلتۈرىدىغان بولسا، بىز يەنىمۇ ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ھەممە ئىشتا غەلبە قىلالايمىز!

ئەسىر ئالمىشىش ئالدىدا جۇڭگو ئۆزىنى راۋاجلاندۇرۇشتەك مۇھىم ۋەزىپىنى، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتەك مۇھىم ۋەزىپىنى، ئاسىيا ۋە دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداشتەك مۇھىم ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالماقتا. پۇرسەت غەنىيەت، خىرىس جىددىي، ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق. پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق يولداش جياڭ زېمىن يادرولقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشىيەنى، ئاساسىي فاكىجىنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، تىنچ- ئىتتىپاق سىياسىي ۋەزىيەتنى قوغداپ، «قورقماق قىزىل ئارمىيە مۇشكۈل ئۇزۇن سەپەردىن» دەيدىغان شانلىق ئەنئەنگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىنقىلابىي ئۇرۇش دەۋرىدىكى ئەشۇنداق غەيرەت، ئەشۇنداق روھنى داۋاملىق ساقلاپ، ئىتتىپاقلاشقان، مۇقىم، گۈللەنگەن، تەرەققىي تاپقان جۇڭگونى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش يولىدا داۋاملىق كۈرەش قىلىدۇ!

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى)

ئىدىيە، سىياسىي قۇرۇلۇشقا، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە قۇدرەتلىك مەنئى كۈچنى شەكىللەندۈردى. ئۇلۇغ ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرىشتا بىز مۇشۇنداق قۇدرەتلىك مەنئى كۈچكە تاياندۇق، بىر قوشۇندا مۇشۇنداق مەنئى كۈچ بولسا، ئۇنىڭدا ئارمىيەگە خاس جاسارەت بولىدۇ، بىر دۆلەتتە مۇشۇنداق مەنئى كۈچ بولسا، ئۇنىڭدا دۆلەتكە خاس جاسارەت بولىدۇ. بىرەر دۆلەت دۇنيادىكى مىللەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالماقچى، ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى يارىتىپ ئىنسانىيەت تەرەققىياتى ئۈچۈن چوڭراق تۆھپە قوشماقچى بولىدىكەن، مىللەتنىڭ جاسارىتىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرىدىغان قۇدرەتلىك دۆلەت جاسارىتى بولسا بولىدۇ. بۇنداق دۆلەت جاسارىتى دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ. مىللەتنىڭ ئىرادىسىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ، ئۇ تارىخىي ئېقىمغا ئۇيغۇن، كۈچلۈك جەلپ قىلىش، تەسىرلەندۈرۈش كۈچىگە ئىگە بولۇپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كۈچ - قۇدرىتىنى ئەڭ ئۈنۈملۈك مۇجەسسەم لەشتۈرۈپ، مۇستەھكەم، يىمىرىلمەس ئۇلۇغ كۈچنى شەكىللەندۈرۈپ، يەر - جاھاننى زىلزىلىگە سالدىغان چوڭ - چوڭ ئىشلارنى بارلىققا كەلتۈرەلەيدۇ.

دۆلەت جاسارىتى ئىچىدە ۋەتەنپەرۋەرلىكتىنمۇ ئارتۇق جەلپ قىلىش كۈچى يوق. ۋەتەنپەرۋەرلىك بولىدىكەن، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزغىلى بولىدۇ، ۋەتەنپەرۋەرلىك بولىدىكەن، قەتئىيلىك، قەيىسەرلىك بولىدۇ؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك بولىدىكەن، ئۆزىنى قۇربان قىلىدىغان پىداكارلىق بولىدۇ؛ ۋەتەنپەرۋەرلىك بولىدىكەن، تۈرلۈك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، غەلبىنى قولغا كەلتۈرگىلى بولىدۇ. ۋەتەنپەرۋەرلىك كۈنكۈرت بولىدۇ، بىز سوتسىيالىستىك دۆلەت، تۈزۈمىمىز- سوتسىيالىزم تۈزۈمى، بىز ھازىر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتىمىز. ۋەتەننى سۆيۈش دېگەنلىك پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق پارتىيە رەھبەرلىكىدە تاللىۋالغان تۈزۈمنى ۋە يولنى قىزغىن سۆيۈش، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە كۈلكىلىكتۈنمۇ، سوتسىيالىزمى بىر - بىرىگە زىچ باغلاپ، ۋەتەننىمىزنى تېخىمۇ گۈزەل قىلىپ قۇرۇپ چىقىپ، جۇڭخۇا

جۇڭگو بىلەن گېرمانىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى نيۇ - يوركتا ئۇچراشتى

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، ب د ت ، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن گېرمانىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى بۈگۈن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، ئوخشاشلىقنى ئىزدەپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماستىن ۋە باراۋەرلىكتە ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپى ئاساسىدا ئورنىتىلىشى كېرەك، ياخشى مۇناسىۋەتنى داۋاملاشتۇرۇش ئىككى دۆلەت ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرى ئۈچۈن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ قارىدى. بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىيەن چىچىن ب د ت باش شتابىدا گېرمانىيىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى كىنكېل بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ

دوستانە ۋە ئىجابىي كەيپىياتتا ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەت ئۈستىدە چوڭقۇر مۇزاكىرىلەشتى ھەم ئۆزلىرىنىڭ مەيدانىنى شەرھىلىدى ھەم بەزى مەسىلىلەردە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى. ئىككى مىنىستىر مۇنداق دەپ قارىدى: كىشىلىك ھوقۇق مەسىلىسىدە ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئىختىلاپ بولسىمۇ، لېكىن ئىختىلاپنى قارشىلىشىش يولى بىلەن ئەمەس، بەلكى باراۋەر بولۇش ۋە ئۆز ئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا سۆزلىشىپ ھەل قىلىش لازىم. كىنكېل مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: گېرمانىيە ھۆكۈمىتى «بىر جۇڭگو» سىياسىتىنى يۈرگۈزۈشتە چىڭ تۇرىدۇ؛ گېرمانىيە ھۆكۈمىتى شىزاڭ - جۇڭگو زېمىنىنىڭ بىر قىسمى، شىزاڭنىڭ ئىشلىرى جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، دەپ قارايدۇ.

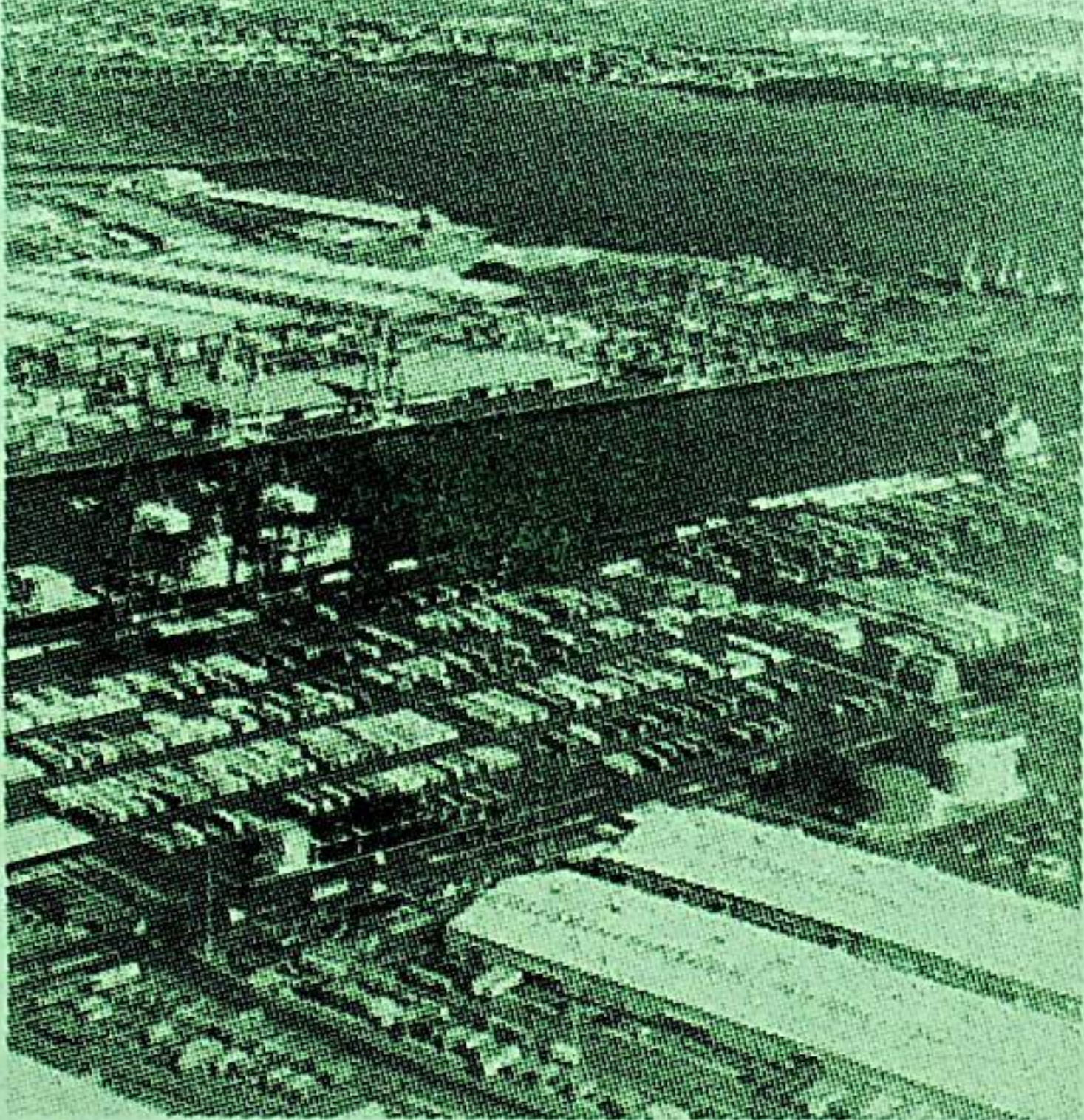
ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى پارلامېنتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى: بېيجىڭدىكى سەپىرىم نەتىجىلىك بولدى، دېدى

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، ئەبۇزەبى، 23 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى خەلق پارلامېنتىنىڭ 1 - مۇئاۋىن باشلىقى مۇھەممەد خەلىپە بۈگۈن مۇنداق دېدى: ئەمدىلا ئاياغلاشقان بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن 96 - نۆۋەتلىك خەلقئارا پارلامېنتلار ئىتتىپاقىنىڭ يىغىنى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. مېنىڭ بېيجىڭدىكى سەپىرىم نەتىجىلىك بولدى. مۇھەممەد خەلقئارا پارلامېنتلار ئىتتىپاقىنىڭ يىغىنىدا مۇھەممەد خەلىپە بىلەن ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ دىئالىگىدا مۇزاكىرىلەر ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. مۇھەممەد خەلىپە بىلەن ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ دىئالىگىدا مۇزاكىرىلەر ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. مۇھەممەد خەلىپە بىلەن ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ دىئالىگىدا مۇزاكىرىلەر ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى.

***

ئامېرىكىنىڭ شەرقىي شىمالىي قىسمىدىكى نيۇ-يورك پور-تى ئاتلانتىك ئوكيان قىرغىقىغا جايلاشقان بولۇپ، دائىرىسى كەڭ، سۈيى چوڭقۇر. 370 يىللىق قۇرۇلۇش ئارقىلىق بۈگۈنكى كۈندە ئۇ 150 تىن ئارتۇق پاراخوت توختاش ئورنىغا ئىگە بولدى، 400 دىن ئارتۇق چوڭ تىپتىكى پاراخوت بىرلا ۋاقىتتا پاراخوت توختىتىش ئورنىغا كىرىپ مەشغۇلات ئېلىپ بارالايدۇ، يىللىق يۈك كىرگۈزۈش - چىقىرىش ئىقتىدارى 100 مىليون توننىدىن ئاشىدۇ.

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ شۋېتسىيەدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئامېرىكا دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېرى 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى بۇ يەردە شۋېتسىيە دۆلەت مۇداپىئە ۋەزىرى تاگ بېدسون بىلەن سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن، روسىيە ياۋروپانىڭ خەۋپسىزلىك ھەمكارلىقىغا قاتنىشىشى كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

△ ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى 1 - ئۆكتەبىردىن باشلاپ ئىجرا قىلىندىغان ئامېرىكىنىڭ 1997 - يىللىق مۇداپىئە چىقىمى خام چوت قانۇن لايىھىسىگە ئىمزا قويدى.

△ ئاۋستىرىيە زۇڭتۇڭىنىڭ باياناتچىسى نۇسبومۇر 9 - ئاينىڭ

23 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئاۋستىرىيە زۇڭتۇڭى كىلىستىر دوختۇرخانىدا داۋاملىق داۋالانىدۇ. ئۇنىڭ تەلىپى بويىچە زۇڭتۇڭىنىڭ ۋەزىپە ھوقۇقىنى 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى چۈشتىن كېيىندىن باشلاپ زۇڭلى فرانسىيىسى ۋەكالىتىن يۈرگۈزىدۇ.

△ ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ پەلەستىن ئىشلىرىغا مەسئۇل ياردەمچى باش كاتىپى سەئىد كامال 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى بۇ يەردە: ئەرەب ئىتتىپاقى قاتارنىڭ ئىسرائىلىيەدە ۋەكىللەر باشقارمىسى تەسىس قىلىشى كېچىكتۈرۈش توغرىسىدىكى قارارىنى قارشى ئالدى، دەپ كۆرسەتتى.

پاكىستان رەھبىرى مەسچىتكە ھۇجۇم قىلىش ۋە قەسىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. پاكىستاننىڭ زۇڭتۇڭى پەرىۋىق لېكارى بىلەن زۇڭلىسى ب. بوتتۇ 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى پەنجاب ئۆلكىسىنىڭ مولتۇن شەھىرىدە يۈز بەرگەن مەسچىتكە ھۇجۇم قىلىش ۋە قەسىنى ئەيىبلىدى ھەم بىگۇناھ ئۆلگەنلەرگە نەزىيە بىلدۈردى.

لېكارى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ قېتىمقى ھۇجۇم قىلىش ۋە قەسى يېقىندىن بۇيان پاكىستاندا يۈز بەرگەن ئەڭ ياۋۇز تېررورلۇق ۋە قەسى، قاراقچىلارنىڭ ئەزە پەيدا قىلىش ۋاسىتىلىرىنىڭ قەبىئە ئىكەنلىكىگە كىشىنىڭ ئىشەنگۈسى كەلمەيدۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ پەنجاب ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتنى بارلىق بەدەلنى ئايماي، دېلونى مۇمكىن قەدەر بالدۇرراق پاش قىلىپ، قاتلىغا قانۇن بويىچە چارە كۆرۈشكە بۇيرۇغانلىقىنى ئېيتتى.

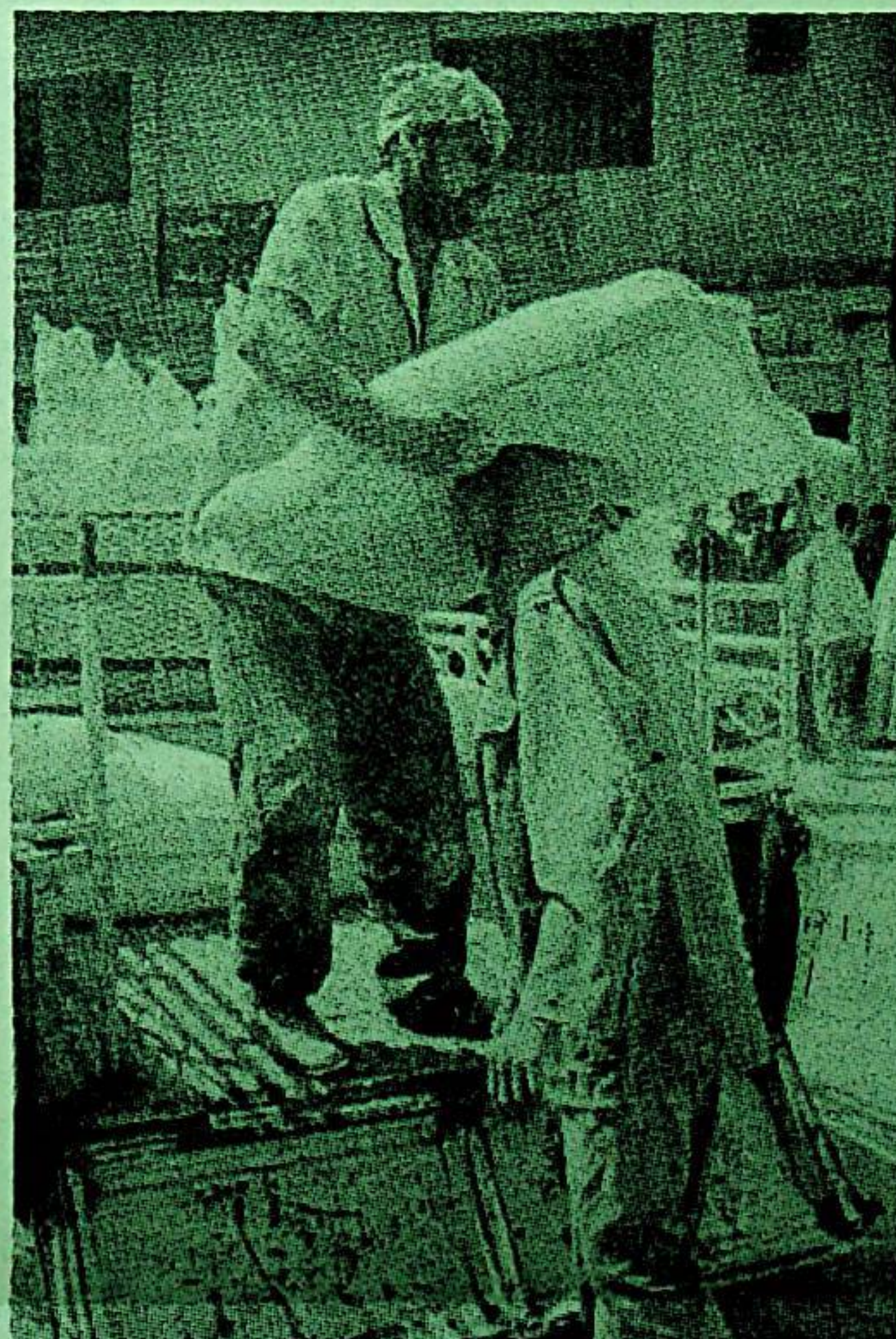
ب. بوتتۇ بۇ دېلونىڭ يۈز بەرگەنلىكىدىن قاتتىق چۆچۈدى ھەم ئالاقىدار تارماقلاردىن زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلارنى ئەڭ ياخشى داۋالاشنى تەلەپ قىلدى. ئۇ يەنە پاكىستان ھۆكۈمىتىنىڭ تېررورچىلارغا ھەرگىز باش ئەگەيدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ياپونىيە كەسكىن تاللاشقا دۇچ كەلمەكتە

«خەلق» گېزىتى ئوبزورچىسى

«18 - سېنتەبر ۋە قەسى» گە 65 يىل بولدى. مۇشۇ ۋەقەدىن باشلانغان ياپون جاھانگىرلىكىنىڭ 14 يىل داۋام قىلغان جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشىنى ئەسكە ئېلىش، خەلقلىرىنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى.

ئىغۋاگەرچىلىك قىلماقتا. بۇلار ھەقلىق يوسۇندا جۇڭگو خەلقىنىڭ قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرىدى، ئاسىيا خەلقلىرىنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى.

9 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئىراقنىڭ پايتەختى باغداتتىكى بىر ئاساسلىق بازاردا ئىشچىلار ئىراقنىڭ باشقا ئۆلكە، شەھەرلىرىگە يۆتكەش ئۈچۈن ئاپتوموبىلغا ئۇن قاچىلىماقتا، ئىراق ئاشلىقىنىڭ بىر قىسمىنى ئۆزى ئىشلەپ چىقىرىدۇ، كېمىنى ئىئوردان نىجىدىن ئىمپورت قىلىدۇ، بۇ ھازىر ب د ت تەستىقلىغان ئىراقنىڭ ئاشلىق ئىمپورت قىلىشىدا كىرىدىغىنى بول.

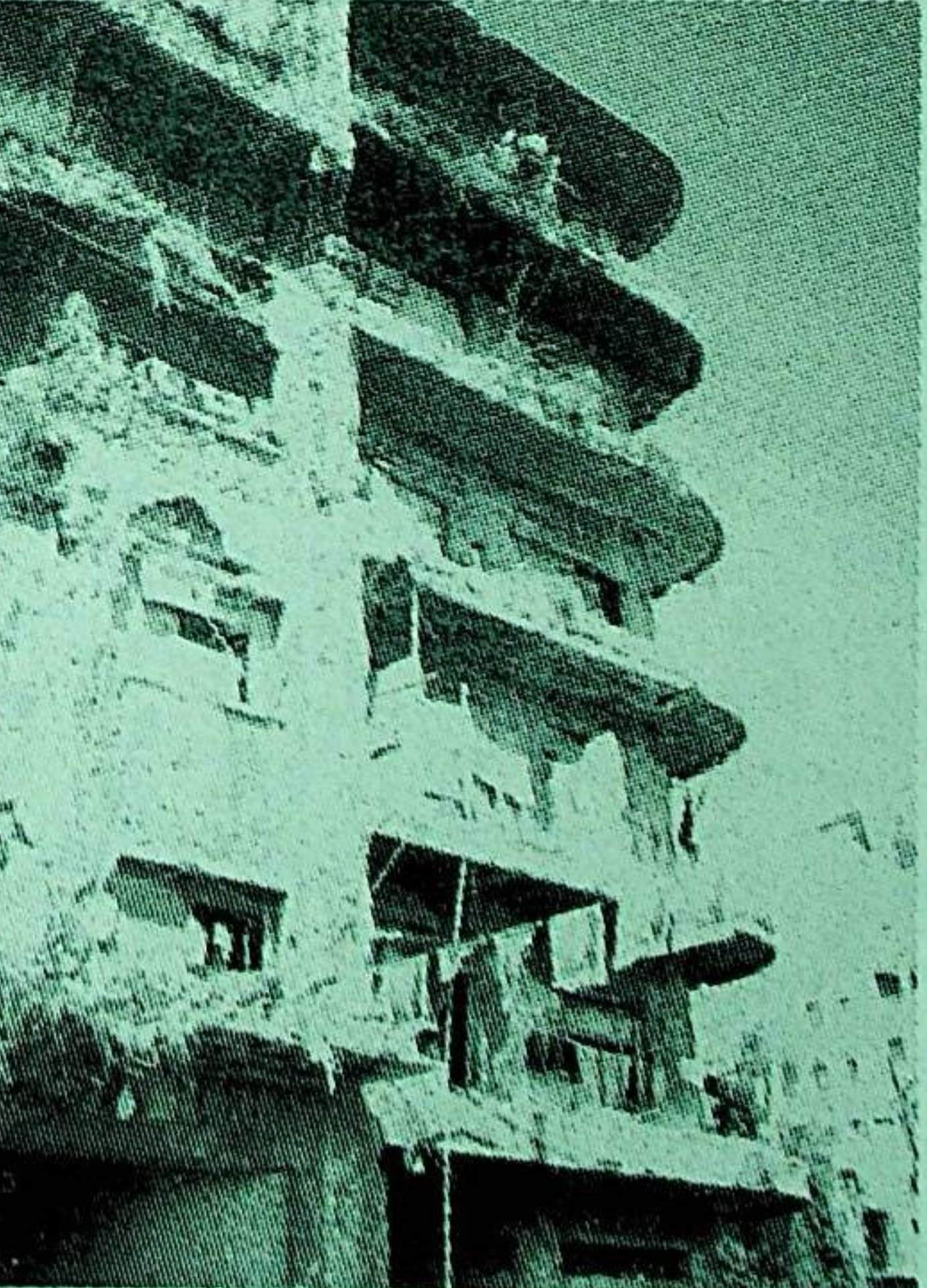

ھىندىستان كونگرىس پارتىيىسى يېڭى ۋاقىتلىق رەئىس سايلاپ چىقتى

شىنخۇئا ئاگىتلىقى، يېڭى دېھلى، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. ھىندىستان كونگرىس پارتىيىسىنىڭ ئالىي تەدبىر بەلگىلەش ئاپپاراتى - كونگرىس پارتىيىسى خىزمەت كومىتېتى 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى كەچتە جىددىي يىغىن چاقىرىپ، كونگرىس پارتىيىسىنىڭ ئاقساقلى ۋە رەھبىرى ستارام كېسىرنى 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بەرگەن ناراشىدا رائونىڭ ئورنىغا كونگرىس پارتىيىسىنىڭ ۋاقىتلىق رەئىسلىكىگە سايلىدى.

دېھلى سوت مەھكىمىسى 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى رائونى 100 مىڭ دوللارلىق ئالدامچىلىق دېلوسى بىلەن چېتىشلىق بار دەپ گۇمان قىلىپ 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى سوتقا كېلىشكە چاقىرتىشنى قارار قىلغاندىن كېيىن، رائونى كونگرىس پارتىيىسىنىڭ رەئىسلىكىگە ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بەرگەندى. لېكىن ئۇنىڭ كونگرىس پارتىيىسى پارلامېنتتىكى ۋەزىپىسى ساقلاپ قېلىندى. ستارام كېسىرى بۇ يىل 80 ياشتا، نىخار شتاتىدىن، 13 يېشىدىن باشلاپ ھىندىستاننى مۇستەقىل قىلىش يولىدىكى ئازادلىق ھەرىكىتىگە قاتناشقان، 1930 - يىلىدىن 1942 - يىلىغىچە ئەنگلىيىنىڭ مۇستەملىكىچە لىك ھۆكۈمرانلىرى تەرىپىدىن يەتتە قېتىم تۈرمىگە تاشلانغان. كېسىرى ياش ۋاقتىدا كونگرىس پارتىيىسىگە كىرگەن، ئۇ كونگرىس پارتىيىسى (ئىندىرا گەندى) نىڭ سالاھىيەتلىك رەھبىرى، ئۇزاقتىن بۇيان كونگرىس پارتىيىسىنىڭ خەزىنىچىسى بولغان. 1980 - يىلى ئىندىراگەندى ئىچكى كابىنېتىدا مىنىستىر بولغان، ھازىر كونگرىس پارتىيىسى خىزمەت كومىتېتىنىڭ ئەزاسى.

بېيرۇت شەھىرىنىڭ سابىرىيالى كوچىسىدىكى ئۈرۈش ئوتداۋەپان بولغان بىنا. خەلق گېزىتىدىن ئېلىندى.

ۋەقەدىن باشلانغان ياپون جاھانگىرلىكىنىڭ 14 يىل داۋام قىلغان جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشىنى ئەسكە ئېلىش، تارىخىي تەجرىبىلەرنى ئەسلەش ۋە يەكۈنلەش جۇڭگو-ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى قوغداش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

ياپونىيە مىڭجىز يېڭىلىق يارىتىش ھەرىكىتىدىن كېيىن سىرتقا تاجاۋۇز قىلىش، كېڭىيىش يولىغا ماگىدى، ئۇ، سېسىق نامى پۇر كەتكەن «چوڭ قۇرۇقلۇق سىياسىتى» نى يولغا قويۇپ، چاۋشيەننى يۇتۇۋېتىپ، جۇڭگونى ئىشغال قىلىپ، ئاسىياغا خوجا بولۇشقا ئۇرۇندى. «18 - سېنتەبر ۋەقەسى» ياپونىيىنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە جياۋۇ ئۇرۇشىنى قوزغىغاندىن كېيىن ئۆزىنىڭ چوڭ قۇرۇقلۇق سىياسىتىنى قورال كۈچى بىلەن يۈرگۈزۈپ، شۇ ئارقىلىق جۇڭگوغا قارشى ئومۇميۈزلۈك ئۇرۇش قوزغاپ جۇڭگونى ئۆزىنىڭ مۇستەملىكىسىگە ئايلاندۇرۇۋېلىش يولىدىكى قەدىمى بولدى. شۇنىڭدىن كېيىنكى 14 يىلدا ياپونىيە جۇڭگوغا ھايات ۋە مۈلۈك جەھەتتە غايەت زور زىيان سالدى، جۇڭگونىڭ ھەربىي ۋە خەلقىدىن 35 مىليوندىن ئارتۇق كىشى ئۆلدى ۋە يارىلاندى، ئىقتىسادىي زىيان 600 مىليارد دوللاردىن ئاشتى، جۇڭگونىڭ نۇرغۇن زېمىنى ياپون قوشۇنى تەرىپىدىن دەپسەندە قىلىندى، ياپون جاھانگىرلىكى جۇڭگو خەلقىگە تۆلەپ بولالمايدىغان تارىخىي قەرزگە بوغۇلدى.

جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ تارىخ توغرىسىدىكى پوزىتسىيىسى جاھانغا ئايان. ياپونىيە مىلتاتىزىمى قوزغىغان تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇش جۇڭگو ۋە ئاسىيا دۆلەتلىرى خەلقىگە چوڭقۇر ئازاب - ئوقۇبەت كەلتۈردى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ياپونىيە خەلقىمۇ ئۇنىڭ زىيىنىنى جىق تارتتى. «ئۆتكەنكىنى ئۇنتۇماي، كېيىنكىگە ئىبرەت قىلىش» تارىخىي مەسىلىلەرگە مۇئامىلە قىلىشتىكى توغرا پوزىتسىيە.

شۇنى ئېتىراپ قىلىش كېرەككى، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتى نورماللاشقاندىن بۇيان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئومۇمەن مۇقىم بولدى، ئاساسىي ئېقىم ساغلام بولدى. بۇ ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن. بىراق، ياپونىيىدە ئاز ساندىكى كىشىلەر مىلتاتىزىمنىڭ مۇردىسىغا چىڭ ئېسىلىۋېلىپ، ۋاپاغا چاپا قىلىپ، ھەدەپ ئىش تۇغدۇرۇپ، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاشلا سالماقتا. ئۇلار ھەدەپ تارىخ ئوقۇشلۇقىدىن پايدىلىنىپ، تاجاۋۇزچىلىقنى پەردازلاپ، تارىخنى ئۆزگەرتىشكە، نەنجىڭ چوڭ قىرغىنچىلىقنى قەتئىي ئىنكار قىلىپ، جىنايەتلىرىنى يوشۇرۇپ، كىشىلەرنى ئالدىماقتا؛ ئاشكارا ھالدا چىنگو ئىبادەتخانىسىغا بېرىپ تاۋاب قىلىپ، ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىگە سەجدە قىلىپ، ئاسىيا خەلقىلىرىگە

خەلقىلىرىنىڭ غەزىپىنى قوزغىدى. ئاسىيا جامائەتچىلىكى قايتا - قايتا كۆرسىتىپ ئۆتكەندەك، ياپونىيىنىڭ قىلمىش - ئەتىھالىرى ياپونىيىدە كونسېرۋاتىپ كۈچلەرنىڭ، مەملىكەت ئىچىدىكى سىياسىي ئوڭ ئاغىمچىلىقنىڭ ئۇلغىيىۋاتقانلىقىنىڭ مۇقەررەر ئىنكاسى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ياپونىيىدىكى بەزى سىياسىي يانچۇقچىلار تار مىللەتچىلىكنى كۈچەپ قۇرتىتىپ، ئاساسىي قانۇنغا تۈزىتىش كىرگۈزۈشنى ئاشكارا تەلەپ قىلىپ، ياپونىيىنىڭ سىرتقا كېڭەيمىچىلىك قىلىشى ئۈچۈن توسالغۇ تۈگىتىشكە ئۇرۇندى؛ «جۇڭگو تەھدىتى» دېگەن بىر نېمىنى جېنىنىڭ بارىچە تارقىتىپ، جۇڭگو بىلەن ئاسىيا ئەللىرىنىڭ مۇناسىۋىتىگە بۆلگۈنچىلىك سالدى؛ تۈرلۈك ئاماللار بىلەن چەت ئەللەرگە ئەسكەر ئەۋەتىپ، خەلقئارادا ئۆز كۈچىنى كۆرسىتىشكە ئۇرۇندى. يېقىندا ياپونىيە ئامېرىكا بىلەن بولغان ئامانلىق ساقلاش سىستېمىسىنى كۈچەيتتى. بەزىلەر مەقسىتىمىز ئەمەلگە ئاشىدىغان بولدى دەپ، خۇددى بىلمەي قالدى. بۇنداق يۈزلىنىشتىن ھوشيار بولۇشقا ئەرزىيدۇ.

ئەسلىدە جۇڭگو بىلەن ئاسىيادىكى باشقا دۆلەتلەر ياپونىيىگە ھەددىدىن زىيادە تەلەپ قويىمىغان، پەقەت ئۇنىڭدىن ئاشۇ تاجاۋۇزچىلىق تارىخىنى ئېتىراپ قىلىش ھەم گۇناھى ئۈستىدە ئەستايىدىل ئويلىنىشىنى؛ تىنچلىق تەرەققىيات يولىغا مېڭىشنى تەلەپ قىلغان، ياپونىيىنىڭ ئاسىيادىكى باشقا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشدا بۇ ئىككى ماددا - ئالدىنقى شەرت. بۇنىڭ ئورنىنى ھەرقانداق نەرسە باسالمايدۇ، باشقا ھەر قانداق دۆلەتمۇ ياردەم بېرەلمەيدۇ. تارىخ - ئەينەك، تارىخقا قانداق قاراش بىر مىللەتنىڭ سىياسىي ئېڭىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ياپونىيىدە يەنە بەزىلەر بۈگۈنكى كۈندىمۇ جاھىللىق بىلەن گۇناھىنى تونۇماي، ئەكسىيەتچىل تارىخ قارىشىدا چىڭ تۇرماقتا ھەم ئاجايىپ - غارايىپ پىتىنە - ئىغۋالارنى پەيدا قىلىپ، قانداقتۇر ئۇرۇش قوزغاش «ئاسىيائى ئازاد قىلىش» نى مەقسەت قىلىدۇ، تاجاۋۇزچىلىقنى ئېتىراپ قىلىش «مىللەتنىڭ ئۆزىنى خورلىغان» لىقى بىلەن باراۋەر، قانداقتۇر جىنايەتلەر ئۈستىدە ئويلىنىش كەچۈرۈم سوراخ دىپلوماتىيىسى بولىدۇ دېيىشىمەكتە. بۇ نېمە دېگەن گەپ؟ بۇ ئەمەلىيەتتە مىلتاتىزىم ئۈچۈن ئەرۋاھ چاقىرغانلىق. شۇڭا بەزى ياپونىيىلىكلەر ياپونىيىنىڭ خەلقئارادا دوستى يوق، ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ ياپونىيىگە بولغان ئىشەنچى كەمچىل دەپ ئاغرىنماقتا. سوراپ باقايلىكى، مۇشۇنداق بولمۇرەسە، ياپونىيە دوستقا

توغرا تونۇپ، ئۇرۇشتىن قېچقان مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلسا ھەم تىنچلىق تەرەققىيات يولىغا ماگىسا، ئاسىيا ئەللىرىنىڭ ئىشەنچىگە ئىگە بولالايدۇ، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ دۆلەت كۈچىگە ماس كېلىدىغان قىممەتلىك ئەزاسى بولالايدۇ.

«18 - سېنتەبر ۋەقەسى» ۋە جۇڭگونىڭ 100 يىللىق يېقىنقى زامان تارىخى شۇنى ئىسپاتلىدىكى، بىر دۆلەت ئارقىدا قالسا، نامرات، ئاجىز بولسا بوزەك بولىدۇ، بۆلۈنۈپ كەتسە، مالىمان بولسا، مۇقەررەر ھالدا بالايى-قازاغا ئۇچرايدۇ. بىز «18 - سېنتەبر ۋەقەسى» نى خاتىرىلىگىنىمىزدە دۆلەتنىڭ مۇقىم سىياسىي ۋەزىيىتىنى قوغداپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشكىنى كەڭ ئېچىۋېتىپ، زېھنىمىزنى مەركەزلەشتۈرۈپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىپ، دۆلىتىمىزنى تېز قۇدرەت تاپقۇزۇشىمىز كېرەك، مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇق سىياسەتنى يولغا قويۇپ، كەڭ دوست تۇتۇپ، زوراۋانلىققا قارشى تۇرۇپ، مەملىكىتىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ياخشى خەلقئارا مۇھىت يارىتىشىمىز، ئاسىيا ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ھەم مۇقىملىقى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشىمىز لازىم. «18 - سېنتەبر ۋەقەسى» نى خاتىرىلىگەنلىكىمىزنىڭ رېئال ئەھمىيىتى ئەنە شۇ.

جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ نورمال راۋاجلىنىشى جۇڭگو - ياپونىيە خەلقىلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. جۇڭگو جۇڭگو - ياپونىيە دوستلۇقىنى قەدىرلەيدۇ ھەم بۇنىڭ ئۈچۈن داۋاملىق ھارماي - تالماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ. شۇنى تەكىتلەيمىزكى، جۇڭگو ئەزەلدىن ياپونىيىگە يۈز كېلەلمەيدىغان ئىشنى قىلغىنى يوق. جۇڭگو ياپونىيە ئالدىدا يەرگە قاراپ قالمايدۇ. ھازىر ياپونىيىنىڭ سىياسىتى ئاچا يولدا تۇرۇۋاتىدۇ، ياپونىيە كەسكىن تاللاشقا دۇچ كەلمەكتە. «18 - سېنتەبر ۋەقەسى» نىڭ 65 - يىللىقىنى خاتىرىلىگەن ۋاقىتتا، ياپونىيىنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدا تۇرۇۋاتقانلار رېئاللىققا توغرا قاراپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىش كېرەكلىكىنى ئوبدان ئويلاپ بېقىشى كېرەك. ياپونىيە ھۆكۈمىتى مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي تۈردە ئۈستىگە ئېلىپ، ئوڭ قانات كۈچلەرنى ئىختىيارغا قويۇۋەتمەسلىكى، ئۇلارغا مادارا قىلماسلىقى، جۇڭگوغا يۈز كېلەلمەيدىغان ئىشلارنى يەنە قىلماسلىقى كېرەك.

(شىنخۇئا ئاگىتلىقى، بېيجىڭ، 17 - سېنتەبر تېلېگراممىسى)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 - 0002 / Z
(ۋەكالىت نومۇرى: 1 - 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

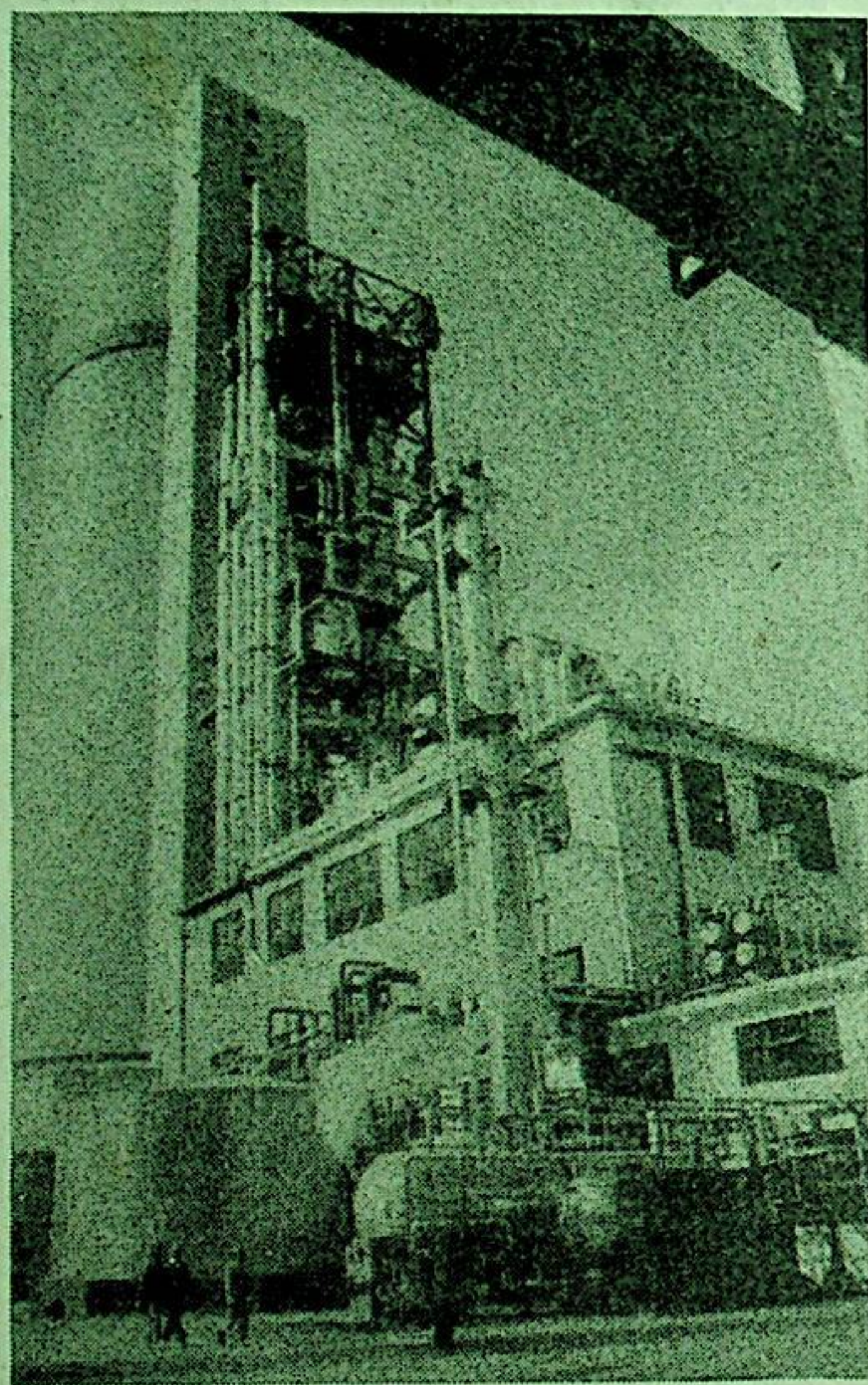
ئۆكتەبىر

2

چارشەنبە

دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن بايراق چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت ئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: نىياز، جاك ۋىنيو، جۇشېڭتاۋ، ئابدۇرېھىم ھامىد، چىن جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى دېسەن، ۋۇدۇنغۇ، شىيى فۇپىڭ، غوپۇر ئابدۇللا، جاك تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن 1 - ئۆكتەبىر ئەتىگەن سائەت ئالتىدىن ئون مىنۇت ئۆتكەندە ئۈرۈمچى «خەلق» مەيدانىدا ھەيۋەتلىك دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈن، ئابىلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن مۇراسىمغا قاتناشتى.

جۇڭگو خىمىيە قۇرۇلۇشى 7 - قۇرۇلۇش شىركىتى ھۆد دىگە ئالغان دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى - ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ يىلىغا 300 مىڭ توننا بىرىكمە ئاممىياك، 520 مىڭ توننا ئورپىيا ئىشلەپ چىقىرىش قۇرۇلمىسىنىڭ 2 - يۈزۈش ئىككى چوڭ قۇرۇلۇش تۈرى يېقىندا مۇددەتتىن بۇرۇن پۈتۈپ تەكشۈرۈشكە تاپشۇرۇلدى. سۈرەتتە: يېڭىدىن قۇرۇلغان ئورپىيا ئىشلەپچىقىرىش رايونىدىن كۆرۈنۈش. ۋېي گۈييۈ فوتوسى

خۇجىنتاۋ مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى تەركىبىدىكى شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك

مەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمى شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكىلەرگە كۈتۈۋېلىش زىياپىتى بەردى

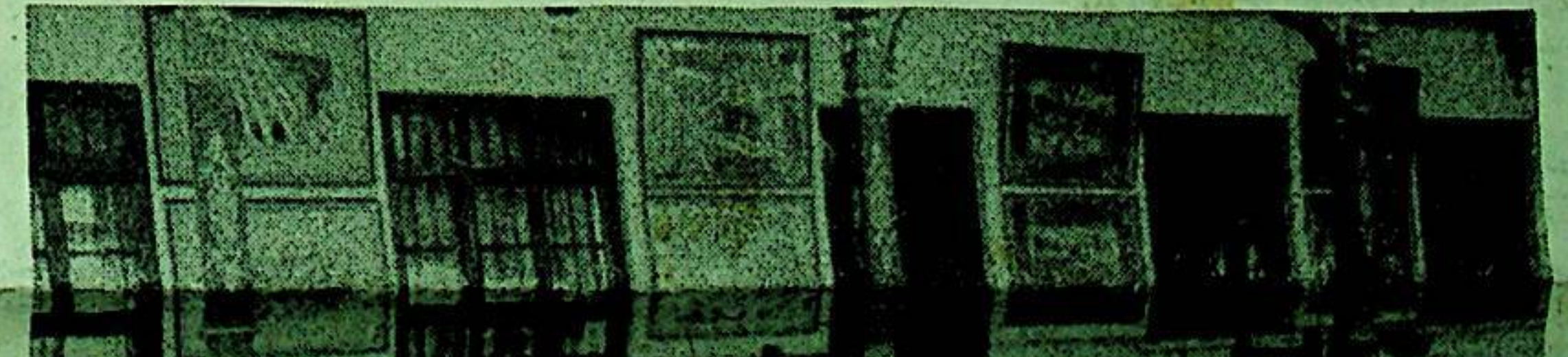
ئۆز مۇخبىرىمىز جۇ بېيىنىڭ بېيجىڭدىن ئەۋەتكەن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بىيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى خۇ جىنتاۋ 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى تەركىبىدىكى شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى ھەم مۇھىم سۆز قىلدى. كۆرۈشۈشكە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېييۈەنجاڭلىرى چىڭ سىيۈەن، بۇخې، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرى ئاپىي ئاۋاڭجىنمېي، سەيپىدىن ئەزىزى قاتارلىقلار قاتناشتى. خۇ جىنتاۋ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن دۆلىتىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى ئۈچۈن بېيجىڭغا كەلگەن ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ بارلىق ئەزالىرىنى قىزغىن قارشى ئالدى ۋە ئۇلاردىن سەمىمىي ھال سورىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، مەركەزنىڭ بىر قاتار فاڭجېن - سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ئىگىلەپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى، شىنجاڭنىڭ قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىش قىلدى. خۇ جىنتاۋ مۇنداق دېدى: شىنجاڭنىڭ يېرى كەڭ، بايلىقى مول، خەلقى ئەمگەكچان، تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور، ستراتېگىيىلىك ئورنىمۇ ناھايىتى مۇھىم، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش - پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇمىيلىقىنىڭ ئېھتىياجى. ئۇ شىنجاڭلىق يولداشلارنىڭ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشكىنى تېخىمۇ كەڭ ئېچىۋېتىپ، ئىككى تۈپ ئۆزگىرىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە تۈرلۈك ئىشلىرىنى تېخىمۇ تېز، تېخىمۇ ياخشى راۋاجلاندۇرۇشنى، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى مەكتەپ ناھىيىسىدە دېھقان رەساملار قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورلىنىپ، ئىجادىيەت سەۋىيىسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختا سېتىۋېلىش ئومۇميۈزلۈك باشلاندى

ئاپتونوم رايونلۇق پاختا - چىگە شىركىتى پاختىكارلارغا «ئاق ھۈججەت» بەرمەيمىز، دەپ ۋەدە بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ شىڭ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭدا ھەر خىل ئايەتلەر بولغان بولسىمۇ، پەن - تېخنىكا سېلىنىمى ۋە ماددىي سېلىنىم كۆپەيتىلگەنلىكتىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىندى، ھازىر پاختا سېتىۋېلىش ئومۇميۈزلۈك باشلىنىپ كەتتى. بۇ يىللىق پاختا تىجارىتىدە «ئۈچىن قوبۇلۇش» قىلىنىپ، «ئىككىنچى بىرلىككە كەلتۈرۈش» سىياسىتى داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدۇ. پاختىنىڭ سېتىۋېلىش باھىسىدا ھازىر پاختا

لېۋ شىلەي، ساۋ شىچياڭ چىگرىنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش يولىدا باتۇرلارچە قۇربان بولدى قوراللىق ساقچى قىسمى باش ئىمتائى بۇ ئىككىلىگە ئۇچىرىدى. قۇربان دەپ ئاتالدى.

مۇزىكسىز زور بىپ.
ئىجادىيەت سەۋىيىسى
ئۆسمەكتە. ئۇلارنىڭ
ئەسەرلىرى ئۈرۈمچى،
بېيجىڭ ۋە فرانسىيىدە
كۆرگەزمە قىلىندى.
ئۆز مۇخبىرىمىز
غەيرەت مەمتىن فوتو-
سى

قوراللىق ساقچى قىسمى باش شىتابى بۇ ئىككىيلەنگە ئىنقىلابىي قۇربان، دەپ نام بەردى

قىسمىدا تۇرۇشلۇق مۇخبىرىمىز چو فېڭ
خەۋەر قىلدۇ: جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى
قىسمى باش شىتابى يېقىندا قوراللىق ساقچى
قىسمى شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە زۇڭمۇھىرى
بوزدۆڭ چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسوسىنىڭ سابىق
سىياسى يېتەكچىسى ليۇ شىنلەي، كەسپىي
ساقچى ساۋشىچىلىقى ئىنقىلابىي قۇربان، دەپ
تەستىقلىدى. ئۇلارنىڭ چېگرىنىڭ مۇقىملىقىنى
قوغداش يولىدا باتۇرلۇق بىلەن ئۆز ھاياتىنى
قۇربان قىلىش روھىنى تەقدىرلىدى.

بۇ يىل 2- ئاينىڭ 10- كۈنى ئەتكەن
سائەت بەش ئەتراپىدا ئاقسۇ كونسەھەر
ناھىيىسى بوزدۆڭ فېرمىسىدىكى ئۇيغۇر
چارۋىچى رەمەت موللا ئەمەتنىڭ ئۆيىگە ئوغرى
كىرىدۇ. بوزدۆڭ چېگرا مۇداپىئە پەيچۇسوسىغا
يۆتكىلىپ كەلگىنىگە ئەمدىلا بىر ھەپتە بولغان
ليۇ شىنلەي بىلەن كېسلى تېخى ساقايىمغان
كەسپىي ساقچى ساۋشىچىلىق دېلو يۈز بەرگەنلىك
توغرىسىدىكى مەلۇماتىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن
كېيىن بەش مىنۇت ئىچىدىلا ۋەقە يۈز بەرگەن
نەق مەيدانغا كېلىدۇ. ليۇ شىنلەي بىلەن
ساۋشىچىلىق دېلو مەلۇم قىلغۇچىنىڭ ئۆيىنى
تەكشۈرۈۋاتقاندا جىنايەتچىلەرنىڭ ئاپتوموبىل
بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ئاپتوموبىلنى
دەرھال توسۇپ گۇۋاھنامىنى تەكشۈرمەكچى
بولدۇ. ساقچى فورمىسى كىيىۋالغان جىنايەتچى
تەكشۈرۈشنى رەت قىلىپ، ئاپتوموبىلنى ھەيدەپ
قاچىدۇ. دېلو ئەھۋالىنى ئېنىقلاش ئۈچۈن ليۇ
شىنلەي بىلەن ساۋشىچىلىق رەمەت موللا ئەمەت

ج خ ئورگانلىرى ليۇ شىنلەي، ساۋشىچىلىق
قالدۇرۇپ كەتكەن «تەكشۈرۈش خاتىرىسى»گە
ئاساسەن، «10- فېۋرال ئالاھىدە زور قوراللىق
بۇلاڭچىلىق، ئەكسىل ئىنقىلابىي قاتىللىق
دېلوسى» دىكى جىنايەتچىلەرنى ۋە ئۇنىڭغا
چىتىشلىق 100 نەچچە كىشىنى قولغا
چۈشۈرىدۇ، قارشىلىق كۆرسەتكەن ئىككى
جىنايەتچىنى ئېتىپ تاشلايدۇ ھەم مۇشۇ دېلو
ئارقىلىق بىر قانچە قېتىملىق بۇلاڭچىلىق قىلىپ
ئادەم ئۆلتۈرۈش، پارتلىتىش ۋەقەلىرىنى پاش
قىلدۇ.

بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق
ھۆكۈمىتى رەمەت موللا ئەمەتنى ئىنقىلابىي
قۇربان، دەپ ئەنگە ئالغانىدى.

سانجى شەھەرلىك باغۋەنچىلىك
مەيدانى ياپونىيىنىڭ قۇلماق يېڭى
سورتىنى كىرگۈزۈپ ھەم «ستېرېئولۇق
جازا قۇرۇش» تېخنىكىسىنى قوللىنىپ،
قۇلماقنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى 300
كىلوگرامدىن ئاشۇردى. مۇشۇ تۈردىلا
يىللىق پايدىسى 1 مىليون 800 مىڭ
يۈەندىن ئاشتى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر
قۇلماق يىغماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز لي ياك فوتوسى

قويۇۋەتسەلىك»، «ئىككىنچى بىرلىككە
كەلتۈرۈش» سىياسىتى داۋاملىق ئىجرا قىلىنىدۇ.
پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسىدا ھازىر يولغا
قويۇلغان ئۆلچەملىك ساپ پاختىنىڭ ھەر 50
كىلوگرامى 630 يۈەن بولىدۇ، ئۇزۇن تاللىق پاختا،
قۇرۇقلۇق پاختىسىنىڭ 610 يۈەن بىرلىكى بويىچە
نېسبىتى 1:1.4 بولىدۇ، يەنى ئۆلچەملىك دەرىجىسى
بويىچە ھەر 50 كىلوگرامى 882 يۈەن بولىدۇ.
سېتىۋېلىش خىزمىتىدە ۋاقىتنى پۈتۈشۈش،
دائىرە ئايرىش، نۇقتا بەلگىلەپ سېتىۋېلىش
ئۇسۇلى يولغا قويۇلدى. ئاپتونوم رايونلۇق
تەمىنات - سودا كوپىراتىپى سېتىۋېلىش
پونكىتلىرىدىن يېزىلق ھۆكۈمەت ۋە كەنت
ئىھالىلەر كومىتېتى بىلەن تەشەببۇسكار ھالدا
ھەمكارلىشىپ، پاختىكارلارنى پاختا سېتىپ
بېرىشكە ئۇيۇشتۇرۇشنى، سېتىۋېلىش ئەۋجىگە
چىققاندا، سېتىۋېلىش تور - نۇقتىلىرىنى
كۆپەيتىپ، پاختا سېتىش قىيىن بولۇش
مەسىلىسىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، كۈندىلىك پاختىنى
كۈندە تۈگىتىپ سېتىۋېلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى
تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايون ھەر دەرىجىلىك پاختا - چىگە
شركەتلىرىدىن مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، ئاشكارا
سېتىۋېلىشنى، دەرىجىسىنى، باھاسىنى
تۈۋەنلىتىۋەتسەلىكىنى ھەم ئۆستۈرۈۋەتسەلىكىنى
تەلەپ قىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋالى شىڭ خەۋەر قىلدۇ: بۇ
يىللىق پاختا سېتىۋېلىش ئومۇميۈزلۈك باشلىنىش
ئالدىدا تۇرغان پەيتتە، ئاپتونوم رايونلۇق پاختا -
چىگە شىركىتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختىكارلارغا
«ئاق ھۆججەت» بەرمەيمىز، دەپ ۋەدە بەردى.

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يۆنىلىشى ئېنىق، ئالاھىدىلىكى گەۋدىلىك بولدى

باشلىق مەسئۇل بولۇش»، «ئىككى قولدا
تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» تا چىڭ
تۇرۇپ، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ
سالىقىنى ئاشۇردى. كوممۇنىزىمغا
بولغان ئېتىقادنى كۈچەيتىش تەربىيىسى، جان-
دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت
قىلىش تەربىيىسى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىن
تەشەببۇس قىلغان يېڭى دەۋردىكى ئىگىلىك

تىكلەش روھى تەربىيىسىنى پارتىيە
ئەزالىرى، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا
كەڭ قانات يايدۇرۇپ، مەنئى مەدەنىيەت
قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام، تېز تەرەققىي
قىلىشىغا تۈرتكە بولدى. شەھەر
ئىھالىلىرى ئارىسىدا مۇقىملىقنى قوغداش
تەربىيىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى
(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پوسكام نېفىت شىركىتىدە ئاممىۋى مەدەنىيەت جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز گاۋيەنمىڭ خەۋەر قىلدۇ:
پوسكام ناھىيىسىنىڭ تارىم غەربىي جەنۇب نېفىت
چارلاش - ئېچىش شىركىتى مەنئى مەدەنىيەت
قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، نېفىتلىك
مەدەنىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك راۋاجلىنىشىنى
ئىلگىرى سۈرگەنلىكتىن، پوسكامنىڭ نېفىتلىك
مەدەنىيەتنىڭ قۇرۇلۇشى ئۆزگىچە
ئالاھىدىلىككە ئىگە بولدى.

ئاستانىسى، كۈلۈپ، كۈتۈپخانا، نېفىت
باغچىسى، ياشانغانلار ۋە ياشلار - ئۆسمۈرلەر
پائالىيەت مەركىزى قاتارلىق ئەسلىھەلىرى
مۇكەممەل مەدەنىيەت سورۇنلىرىنى قۇردى
ھەم مول مەزمۇنلۇق ئاممىۋى مەدەنىيەت كۆڭۈل
ئېچىش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، نېفىت
شەھىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ۋە
ئەتراپتىكى ئاممىنى جەلپ قىلدى.

تارىم غەربىي جەنۇب نېفىت چارلاش -
ئېچىش شىركىتى 1978- يىلىدىن باشلاپ
پوسكام ناھىيىسىنىڭ كۇيياغ بازىرى يېنىدىكى
قاساسلىقتا 18 يىل جاپالىق ئىشلەپ ئىگىلىك
پاراقانلىقتىن، بۇ يەردە نېپىيىگى زامانىۋى نېفىت
شەھىرى قەد كۆتۈردى. بۇ شىركەت نېفىت
سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا
كۆپلەپ مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىپ
مەكتەپ، رادىئو ئىستانسىسى، تېلېۋىزىيە

بۇ شىركەت يەنە ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى
دەم ئېلىش كۈنىدىن پايدىلىنىپ خالسى
ئەمگەك قىلىشقا ئۇيۇشتۇرۇپ، دەسلەپكى
كۆلەمگە ئىگە نېفىت باغچىسى قۇردى.
مەملىكەتلىك 5- قېتىملىق چېگرا رايون
مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشى نەق مەيدان
يېغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بۇ نېفىت
شەھىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلغاندىن كېيىن
ھاياجانلىنىپ، بۇ يەر ھەقىقەتەن ياخشى
ئىكەن، دېيىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت ئىمىن
غوبۇل خەۋەر قىلدۇ: «ئۈرۈمچى
شەھىرىنىڭ مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا
تەرەققىيات تېز، ئۈنۈم كۆرۈنەرلىك،
يۆنىلىش ئېنىق، ئالاھىدىلىك گەۋدىلىك
بولغان» - بۇ - ئاپتونوم رايونلۇق 17
شەھەرنىڭ مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى
پائالىيىتىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ
ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنئى مەدەنىيەت
قۇرۇلۇشىنى تۆت كۈن تەكشۈرۈش ئارقىلىق
چىقارغان يەكۈنى.

ئاپتونوم رايونلۇق 17 شەھەرنىڭ
مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى
تەكشۈرۈش ئۆمىكى 9 - ئاينىڭ 16 -
كۈنىدىن باشلاپ دوكلات ئاڭلاش، مەنئى
مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئارخىپىنى
تەكشۈرۈش، سۆھبەت يىغىنى ئېچىش،
ئارىلاپ تەكشۈرۈش، يوشۇرۇن تەكشۈرۈش
ئۇسۇللىرىنى قوللىنىپ، ئۈرۈمچى
شەھىرىنىڭ مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا
750.3 نومۇر (ئومۇمىي نومۇر 800)
قويدى.

يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، ئۈرۈمچى
شەھىرى يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە مەنئى
مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا «بىرىنچى قول

1. بۇ مەسىلە نېمە ئۈچۈن مۇھاكىمە قىلىندۇ:

يېزىلاردىكى ئېشىنچا، ئەمگەك كۈچى مەسىلىسىنى ھەل قىلىش يېزا

يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى ۋە ئاساسىي تەدبىر مەسىلىسى توغرىسىدا

چىن جۇنشەك

ئىگىلىكى ھەتتا پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان زور ستراتېگىيەلىك مەسىلە، مۇشۇ ئەسرنىڭ ئاخىرىدا يېزا ئىگىلىكىدىن 50 مىليارد كىلوگرام ئاشلىقنى يەنە ئارتۇق ئېلىش - ئالالماسلىق، يېڭى سەۋىيىگە يېتىش - يېتەلمەسلىك، يېزىلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۈرۈش قىلىش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش - ئاشۇرالماسلىق ناھايىتى زور دەرىجىدە يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش - قىلماسلىققا باغلىق، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن بۇ مەسىلىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەرمەكتە. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىدا: «يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى پەيدىنپەي غەيرىي يېزا ئىگىلىك كەسپىگە ئۆزگەرتىش ۋە رايونلار ئارا تەرتىپلىك يۈرۈشۈشكە پائال ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىشنىڭ مەھسۇلى ئىكەنلىكىنى، يېزىلارنىڭ سانائەتلىشىشى بىلەن زامانىۋىلىشىشنىڭ مۇقەررەر تەلپىنى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. بىراق شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، مەملىكىتىمىزدە ئەمگەك كۈچلىرى مەيلى يېزىلاردا بولسۇن ياكى شەھەرلەردە بولسۇن ئېشىپ قالماقتا، ئۇلارنىڭ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى تولۇق بولمايۋاتىدۇ. مەملىكىتىمىزدە يېزا ئاھالىسىنىڭ سانىنىڭ 70% تىن كۆپرەككە يېتىدۇ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى مەسىلىسى ئالاھىدە گەۋدىلىك ئىپادىلەنمەكتە. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ رايون ھالقىپ يۈرۈشىنىڭ تېز، شىددەتلىك بولۇشى مەملىكىتىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن ناھايىتى زور بېسىم بولدى، بۇنى جىددىي ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ مەسىلنى ھازىر ئوتتۇرىغا قويۇش كېچىككەنلىك بولمايدۇ، يولداشلارنىڭ بۇ مەسىلنى مۇھاكىمە قىلىپ ھەل قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

2. يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ جايلىشىشى ۋە ئېشىپ قېلىشى ئەھۋالى

ھازىر مەملىكىتىمىز يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرى 440 مىليوندىن ئاشىدۇ، ئۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپ (دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ قاتارلىقلار) بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئەمگەك كۈچى 330 مىليون بولۇپ، %75 نى ئىگىلەيدۇ؛ 2 - كەسىپ (سانائەت، بىناكارلىق قاتارلىقلار) بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئەمگەك كۈچى 54 مىليون 560 مىڭ بولۇپ، %12.4 نى ئىگىلەيدۇ. 3 - كەسىپ (قاتناش ترانسپورت، سودا، يېمەكلىك مۇلازىمىتى قاتارلىقلار) بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلار 55 مىليون 440 مىڭ بولۇپ، %12.6 نى ئىگىلەيدۇ. بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئون نەچچە يىلدىن بۇيان يېزا ئىقتىسادىنىڭ بولۇپمۇ يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئارقىلىق يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ 1 -، 2 -، 3 - كەسىپلەردىكى جايلىشىش شەكلىدە ناھايىتى زور ئۆزگىرىش بولدى، بىراق ئومۇمىيلىقتىن قارىغاندا، ئەمگەك كۈچى بايلىقىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى يەنىلا مۇۋاپىق ئەمەس، تېرىقچىلىقتىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئىككىگەن سانىنىڭ بىر زور، بۇ ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى يەيدى قىلىدىغان ئاساسلىق مەنبە، ھازىر ئادەتتە مەملىكىتىمىز

(3) يېزىلاردىكى كەسىپ قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق ئەمەس، 2 -، 3 - كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتى توختاپ قالدى، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش شارائىتى نىسپىي ھالدا يېتەرلىك ئەمەس، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان، مەملىكىتىمىزنىڭ يېزا ئىقتىسادىي تېز راۋاجلاندى، بولۇپمۇ 2 -، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتى تېخىمۇ تېز بولدى. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى ماسالغا ئالدىغان بولساق، 1993 - يىلىغىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى يېزا ئىجتىمائىي ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ %60 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. بىراق ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، مەملىكىتىمىزدە 3 - كەسىپ %27 سالماقتى ئىگىلەيدۇ، ئادەتتىكى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردە %40 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ، شاڭخەيدەك مۇشۇنداق چوڭ شەھەرنىڭ %60 مەھسۇلات قىممىتى ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش 2 - كەسىپتىن كەلگەن، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتى ئاستا بولماقتا. پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكى مۇشۇنداق. يېزىلاردىكى 3 - كەسىپ تېخىمۇ ئاجىز بولماقتا، 3 - كەسىپ ئەمگەك كۈچىنى ئەڭ كۆپ قوبۇل قىلىدىغان كەسىپ، 3 - كەسىپ تەرەققىي قىلمايدىغان بولسا، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى كۆپىيىپ كېتىدۇ.

(4) ئاشلىق تېرىقچىلىقنىڭ مۇقىم ئۈنۈمى تۆۋەنرەك بولغاچقا، نۇرغۇن دېھقاننى يېزىلاردا تۇتۇپ تۇرالمىي قالدى. شۇنىڭ بىلەن بەزى كىشىلەر ئېقىپ چىقىپ، كۆچمە نوپۇسقا ئايلىنىپ قالدى. ھازىر 2 -، 3 - كەسىپكە ئاساسلىق يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىدىن ھەممەيلى ناھايىتى زور ئۈمىد كۈتمەكتە، بىراق يېزا - بازار كارخانىلىرى تەرەققىي قىلىپ مەلۇم باسقۇچقا بارغاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنى قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىمۇ ئالدىنقىغا ئوخشىماي قالدى.

(5) مەملىكىتىمىز كۆپ يىللاردىن بېرى شەھەر بىلەن يېزىنى ئايرىپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى يولغا قويغاچقا، يېزىلاردىكى نۇرغۇن ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى يېزىلاردا تۇرۇپ قالدى. 50 - يىللاردىن باشلاپ مەملىكىتىمىزدە قاتتىق پىلانلىق ئىگىلىك يولغا قويۇلدى. شەھەر مەركەز، ئېغىر سانائەت مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، يېزا بىلەن شەھەرنى ئايرىۋېتىدىغان نوپۇس رويخىتى تۈزۈمى بىلەن ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش تۈزۈمى نىسپىي ھالدا يولغا قويۇلدى، شۇنىڭ بىلەن ئەسلىدە ئۈزلۈكسىز كۆپىيىۋاتقان يېزا ئەمگەك كۈچلىرى يېزىلاردا چەكلىنىپ قالدى. نوپۇس رويخىتى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ پايدىسى شەھەر نوپۇسى زور دەرىجىدە كۆپەيمىدى، يۈكنى ئازايتتى، بىراق شەھەرلەشتۈرۈش سەۋىيىسى تۆۋەن بولدى. ھازىر ئادەتتىكى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ شەھەرلەشتۈرۈش سەۋىيىسى (شەھەر نوپۇسى) %80 تىن يۇقىرى تۇرىدۇ، بىزدە %26.2، مانا بۇ نۇرغۇن يېزا نوپۇسىنى، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى پەيدا قىلدى.

يۇقىرىدىكىلەر ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى كۆپلەپ پەيدا قىلغان ئاساسىي سەۋەب.

بۇ مەسىلە ھەل قىلىنمىسا تەسىرى ناھايىتى زور بولىدۇ، 1. دېھقانلارنىڭ بەرگە مەبلەغ سېلىشىغا، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا تەسىر بەتكۈزىدۇ. ھازىر ئادەتتە

جۇغلانما ئىكەنلىكىنى، 100 مىڭ خەلق ئىشچىسىنىڭ تەييارلىشىدىن تاغلىق رايونىدىن چىقىشىنىڭ 2 - قېتىملىق ئىپتىدائىي جۇغلانما ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. بۇ ئىككى قېتىملىق كاپىتال جۇغلانمىسى بولغاچقا، يېزا - بازار كارخانىلىرى ھەمىلا جايدا قۇرۇلدى. شۇڭا، ئىپتىدائىي جۇغلانمىنىڭ ئالدى بىلەن پۇل جۇغلانمىسىدىن باشلانغانلىقى ناتايىن، ئەمگەك جۇغلانمىسىدىن باشلانغانلىقىمۇ بار. بۇنىڭدىمۇ ئوخشاشلا ئىپتىدائىي جۇغلانما مەقسىتىگە يەتكىلىمۇ بولىدۇ. ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىدىن تولۇق پايدىلىنىشنى كاپىتالنىڭ ئورنىغا دەستىشىش، جانلىق ئەمگەك سېلىنىشىنى كۆپەيتىش كاپىتال جۇغلانمىسىنىڭ مۇھىم بىر يولى، 50 -، 60 - يىللاردا شەھەر بىلەن يېزىلاردا بىر تۈركۈم زور قۇرۇلۇشلار ئېلىپ بېرىلدى، بۇ ھازىر كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ، ئەينى چاغدىكى مالىيە كۈچى بىلەن بۇ قۇرۇلۇشلار قانداق ئېلىپ بېرىلغان؟ مۇھىمى ئەمگەك جۇغلانمىسىدىن ئىبارەت، ئەلۋەتتە، ھازىر ئەينى ۋاقىتتىكى ئۇسۇلنى تامامەن قوللىنىش مۇمكىن بولمىسىمۇ لېكىن «ئەمگەك كاپىتالدىن، بايلىقتۇر» دېگەن بۇ داۋىلنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىشىمىز ۋە تەتقىق قىلىشىمىزغا يەنىلا ئەرزىيدۇ. ھازىر بىز بۇ غايەت زور بايلىققا يېتەرلىك ئەھمىيەت بەرمەيۋاتىمىز، دائىم ئادەمنىڭ كۆپ بولۇشى ئاپەتتۇر دەپ قارالماقتا. شۇڭا يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا ئالدى بىلەن كۆز قاراش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش لازىم، ئۇنى يۈك دەپ قارىماستىن بايلىق دەپ قاراش كېرەك، ئەمگەك كۈچى بولغاندىلا ئاندىن ئىشلەپچىقىرىش كۈچى، ئىجادچانلىق كۈچىگە ئىگە بولغىلى، ھەر خىل كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرغىلى بولىدۇ؛ ئەمگەك كۈچى بولغاندىلا كۆپ خىل ئىستىمالغا ئىگە بولغىلى، ئاۋات بازارغا ئىگە بولغىلى بولىدۇ. ئەمەلىيەتتە مەملىكىتىمىزدە ئىقتىساد بىر قەدەر تەرەققىي تاپقان جايلارنىڭ ھەممىسى ئەمگەك كۈچى توپلاشقان جايلاردۇر. بىز تەرەققىي قىلىۋاتقان نوپۇسى كۆپ چوڭ دۆلەت، نوپۇسنىڭ ئاساس سانى زور، ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسى يەنىلا بىر قەدەر تۆۋەن، يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرى مەملىكەتتىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ 73 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، بۇ بىزنىڭ تۈپ دۆلەت ئەھۋالىمىز، بىز كۆز قارىشىمىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۇنى يۈك دەپ قارىماي، بايلىق دەپ قاراپ، شۇ ئارقىلىق ئەمگەك كۈچى بايلىقىنى پائال ئېچىشىمىز، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشىمىز، ئۇنى كاپىتالغا ئايلاندۇرۇشىمىز لازىم.

يەنە بىر كۆز قاراش شۇكى، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئۆزگىرىشىنى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتى بىلەن قارىمۇ قارشى قىلىپ قويۇشقا بولمايدۇ. يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى يۆتكەلمىسە، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مەلۇم كۆلەمگە يېتىشى مۇمكىن ئەمەس، يېزا ئىگىلىكىنىڭ زامانىۋىلىشىشىغا پايدىسىز. شۇڭا، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ باشقا ئىشلارغا يۆتكىلىشى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجى، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، بىز باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ مۇۋاپىق يەتتەكلەيدىغانلا دەرىجىدە بىر قاتار ئىقتىسادىي ئىشلارنىڭ ئالدىغا

كەڭلىكىگە قاراپ يۈرۈش قىلىشى كېرەك. دۆلىتىمىزدە، دېھقانچىلىققا باب كېلىدىغان 500 مىليون مو ئەتراپىدىكى بوز يەر، ئورمان بىنا قىلىشقا باب كېلىدىغان 1 مىليارد 100 مىليون مو ئەتراپىدىكى بوز يەر بار بولۇپ، يوشۇرۇن كۈچى يەنىلا زور، ھازىر پايدىلىنىشقا بولىدىغان قۇملۇق 1 مىليارد موغا يېتىدۇ، ئون يىل ئىچىدە 50 مىليون مودىن 100 مىليون موغىچە بولغان يەرنى ئۆزلەشتۈرەلسەك، قالتىس ئىش بولۇپ كېتىدۇ، ئۇنىڭغا نۇرغۇن ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلغىلى بولىدۇ، نۇرغۇن دېھقان شەھەردە خىزمەت قىلىش، سودا قىلىش بىلەن دېگەندەك تونۇشلۇق ئەمەس، شەھەرگە كىرگەندە خېيىم - خەتىرى چوڭ بولىدۇ، ئەگەر مۇۋاپىق سىياسەت بولۇپ، ئۇلار يەرگە سالغان مەبلەغدىن مۇۋاپىق ھەق ئالىدىغان بولسا، ئۇنىڭ ئۈستىگە كۈچلۈك تەشكىللەش ۋە يېتەكلەش بولسا، كەڭ دېھقانلار يەنە يېزىدىن ئىبارەت مۇشۇ بىپايان زېمىندا ئەمگەك ئارقىلىق بېيىشنى خالايدۇ.

(3) يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىمۇ زور مىقداردىكى ئەمگەك كۈچى سېلىنىشىغا موھتاج. بىزنىڭ يېزا - بازار كارخانىسى بىلەن شۇغۇللىنىشى باشلىغان چاغدىكى بىر ئاساسىي مەقسىتىمىز يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ھەزم قىلىش ئىدى. ھازىر 120 مىليون يېزا ئەمگەك كۈچى يېزا - بازار كارخانىلىرىدا ئىشقا ئورۇنلاشتى، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنى يەنىمۇ قوبۇل قىلىش جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى يەنىلا ناھايىتى زور. ئوتتۇرا، غەربىي قىسىملاردىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى يەنە زور دەرىجىدە راۋاجلىنىدۇ، يەنە زور بىر تۈركۈم ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلالايدۇ. شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، دۆلىتىمىزنىڭ يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىدىن ئىبارەت بۇ ئالاھىدىلىك بولمايدىغان بولسا، مۇنچۇلا كۆپ يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ بارلىققا كېلىشى مۇمكىن بولمايتتى. بىزدە ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى بولۇپ، باھاسى ئەرزان بولغانلىقتىن، يېزا - بازار كارخانىلىرى خېلى تېز راۋاجلانغان، بۇنىڭدىن كېيىن يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى شەرقىي - جەنۇب دېڭىز بويلىرىدىن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىملارغا قاراپ راۋاجلىنىشى، ئوتتۇرا - غەربىي قىسىملارنىڭ يەر كۆلىمى چوڭ، بايلىقى مول، بۇ رايونلاردا يېزا - بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرغاندا، ئىگىلىكنى گۈللەندۈرۈپلا قالماستىن، يېزىلارنىڭ ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى بېسىمىنى پەسەيتكىلى بولىدۇ.

(4) كىچىك شەھەر، بازار قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك. ھازىر دۆلىتىمىزدە 19 مىڭدىن كۆپرەك كىچىك شەھەر، بازار بار. بۇ، يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلىدىغان مۇھىم سورۇن. مۆلچەرلەشكە قارىغاندا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشك ئېچىۋېتىلگەن 15 يىلدىن بۇيان، يېزىلاردىكى كىچىك شەھەر، بازارلار جەمئىي 30 مىليوندىن ئارتۇق يېزا ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلغان. بۇ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ %30 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ، ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، كىچىك شەھەر، بازار دۆلىتىمىزنىڭ يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى يۆتكەشتىكى ئاساسلىق ئورۇن ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ كۆلەم ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىش بازىسى، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ كىچىك

ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئىككىسىنىڭ ئاساسى بەك زور، بۇ ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى پەيدا قىلىدىغان ئاساسلىق مەنبە، ھازىر ئادەتتە مەملىكىتىمىز يېزىلىرىدىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى 120 مىليون بولۇپ، يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچى ئومۇمىي سانىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ دەپ قارالماقتا، گوۋۇيۈەن ئىقتىسادىي تەرەققىيات تەتقىقات مەركىزى، يېزا ئىگىلىكى مىنىستىرلىكى قاتارلىق تارماقلارنىڭ ئون ئۆلكە، 75 كەنت، 10 مىڭدىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ھازىر يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ يۈرۈشۈش دائىرىسىدىن قارىغاندا، ئومۇمەن ئۈچ خىل ئەھۋال بار ئىكەن. ناھىيە ئىچىدە يۈرۈشتۈرۈلگەنلەر % 30.7 نى ئىگىلىگەن، ئۆلكە ئىچىدە يۈرۈشتۈرۈلگەنلەر % 33.1 نى ئىگىلىگەن، ئۆلكىلەر ئوتتۇرىسىدا يۈرۈشلەشتۈرۈلگەنلەر % 36.2 نى ئىگىلىگەن؛ شەكىل جەھەتتىن قارىغاندا ئومۇمەن تۆت خىل ئەھۋال بار ئىكەن: ئۆز جايىدىكى دېھقانلار ئەپچىلىك كەتكىنى % 40 نى، باشقا جايلاردىكى تۇغقانلىرى تونۇشتۇرغىنى % 18 نى، باشقا جايلار ئىشچىلىققا قوبۇل قىلغىنى، كەنت كوللېكتىپ چىقارغىنى، كەسپكە تونۇشتۇرۇش ئاپپاراتلىرى ئويۇشتۇرغىنى ئون پىرسەنتتىن، دېھقانلارنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئېقىپ يۈرگەنلىرى % 32 نى ئىگىلىگەن. سىتخىيلىك ھالدا، قارىغۇلارچە ئېقىپ يۈرۈشنى توسۇپ، تەرتىپلىك، مۇۋاپىق ھالدا يۆتكىلىشنى تەدرىجىي ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋەزىپىسى يەنىلا ناھايىتى جاپالىق.

3. يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى پەيدا قىلىدىغان سەۋەبلەر

(1) يېزا ئاھالىسىنىڭ ئاساس سانى زور، ئېشىش سۈرئىتى تېز، ئۇنىڭ ئۈستىگە يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان بايلىق ئېغىر دەرىجىدە كەمچىل. 1979 - يىلىدىن 1993 - يىلىغىچە يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچى 140 مىليونغا يېقىن كۆپەيدى. 90 - يىللارنىڭ ئوتتۇرا ۋە كېيىنكى مەزگىلىدە يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچى يەنىلا 6 مىليون كىشى چامىسىدا كۆپەيدى. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى 200 مىليون چامىسىغا يېتىدۇ. ھازىر مەملىكىتىمىزدە كىشى بېشىغا 1.2 مو تېرىلغۇ يەر توغرا كېلىدۇ، بۇنىڭدىن كېيىن نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى بىلەن ئادەم كۆپ، يەر ئاز بولۇش ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت بارغانسېرى گەۋدىلىك بولىدۇ.

(2) يېزا ئىگىلىك ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقىنىڭ ئۆسۈشى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى كۆپەيتىۋەتتى، دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولغا قويۇلدى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتىن بۇيان يېزىلاردا مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلدى، دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئورنى تۇرغۇزۇلدى، شۇنىڭ بىلەن دېھقانلار يەردىن پايدىلىنىش ھوقۇقى، ئىشلەپچىقىرىش، ئىگىلىك باشقۇرۇشتا ئۆزى ئۆزىگە خوجا بولۇش ھوقۇقى، پايدىنى تەقسىم قىلىش ھوقۇقى ۋە مەبلەغ، ئەمگەك قاتارلىق بايلىقلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ھوقۇقىغا قايتا ئىگە بولدى، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى قوزغالدى، شۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىك ئەمگەك ئۈنۈمدارلىقى زور دەرىجىدە ئۆستى، ئەسلىدە ئون ئادەم ئىشلەيدىغان ئىشنى ھازىر تۆت ئادەم قىلالايدىغان بولدى. غەربتىكى ئىقتىسادىي تەرەققىي تاپقان بەزى دۆلەتلەردە يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئاھالە ئومۇمىي نوپۇسنىڭ بەش پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، مەملىكىتىمىزدە بولسا % 70 تىن كۆپرەككە يېتىدۇ. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقىنىڭ يەنىمۇ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، بۇ مەسىلە تېخىمۇ گەۋدىلىك بولىدۇ.

دېھقانلارنىڭ يەركە مەبلەغ سېلىشىغا، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇشنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا تەسىر يەتكۈزدى. ھازىر ئادەم كۈچىنى ئىشلىتىپ بولالمايۋاتقان يەردە ماشىنىلاشتۇرۇشنى كىممۇ ئويلىسۇن؛ يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرى سىرتقا ئېقىپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن، بىر قىسىم يېزىلاردا يەرنى ئاق تاشلۇۋېتىش ئەھۋالى كۆرۈلدى. يېزا ئىگىلىك سېلىنىشى يېتەرلىك بولمىغانلىقى ئۈچۈن، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى تارايىدى، مەلۇم مەدەنىيەت سەۋىيىگە ئىگە، ساغلام ياشلار سىرتقا قاراپ ئاقتى، ساپاسى تۆۋەنرەك بولغان ياشانغان، ئاجىز دېھقانلار قالدى، شۇنىڭ بىلەن يېزا ئىگىلىكى ئېغىر تەسىرگە ئۇچرىدى. 2. دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئېشىشىغا تەسىر يەتتى. نۇرغۇن دېھقانلار ئېتىز - ئېرىق ئىشى بىلەنلا بەنت بولۇپ، باشقا كەسىپلەردە ئىشقا ئورۇنلىشالماستىنلا سەۋەب بولدى، كىرىمىنىڭ ئېشىشى ئاستا بولدى، مەسلىن، ئاكا - ئۇكا ئۈچەيلەننىڭ ئىچىدە بىرسى يەر تېرىسا، قالغان ئىككىسىگە قىلىدىغان ئىش بولمىسا، ئەلۋەتتە كىرىم ئاز بولىدۇ. 3. جەمئىيەتنىڭ خاتىرجەملىكىگە تەسىر يەتكۈزدى. ئەزەلدىن جەمئىيەتتە خاتىرجەملىك بولسا، كىشىلەر ئۆز كەسپى بىلەن شۇغۇللىنالايدۇ، خۇشال - خۇرام تىرىكچىلىك قىلغاندىلا ئاندىن خاتىرجەم بولىدۇ. ئەمگەك كۈچلىرىگە قىلىدىغان ئىش بولمىسا، كۆڭۈللۈك تىرىكچىلىك قىلغىلى بولمايدۇ، كىشىلەرنىڭ كۆڭلى چېچىلىپ كېتىپ، ھەممە جايغا ئېقىپ كېتىدۇ، مۇقىملىقتىن سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ، بۇ يېزىلارنىڭ خاتىرجەملىكىگە تەسىر يەتكۈزۈپلا قالماستىن بەلكى شەھەرنىڭ خاتىرجەملىكىگە تەسىر يەتكۈزدى، باھار بايرىمى مەزگىلىدە بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ قاتارلىق چوڭ شەھەرلەردىكى پويىز ئىستانسىلىرىنىڭ ھەممىلا يېرىدە كىشىلەر سوزۇلۇپ يېتىۋالدىغان، تەرتىپ ناھايىتى قالايمىقان ئەھۋال كۆرۈلۈپ پويىزلارمۇ ئۆز ۋاقتىدا ماڭالماي قېلىۋاتىدۇ. نوپۇس، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ كونترولسۇز قېلىشى جەمئىيەت مۇقىملىقىغا مۇقەررەر تەسىر يەتكۈزدى. ئومۇملىققا تەسىر يەتكۈزدى. يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرى شىمالدىن جەنۇبقا، يېزىلاردىن شەھەرلەرگىچە، كىچىك شەھەرلەردىن چوڭ شەھەرلەرگىچە ھەممە جايغا ئېقىپ يۈرمەكتە، بەزىلىرى خىزمەت تاپقان، بەزىلىرى خىزمەت تاپالماي، تەرەپ - تەرەپكە قېتىراپ ھەرقايسى تەرەپلەرگە ناھايىتى زور تەسىر كۆرسەتتى.

4. يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ تۈپ تەدبىرى

(1) ئىككى خىل قاراشنى ئۆزگەرتىش كېرەك. بىرى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ شۇنچە كۆپ بولۇشى زادى يۈكۈمۇ ياكى بايلىقمۇ؟ ھازىر يېزىلار ئىش قىلالايدۇ دېسەك ھەممەيلىن پۇل يوق، پۇلى بولمىسا ئىش قىلغىلى بولمايدۇ دېيىشەكتە. دۆلىتىمىزدە پۇل كەمچىل، ئەمگەك كۈچى كۆپ، بىز رېئاللىققا قانداق يۈزلىنىپ، ئەمگەك كۈچىدىن ئىبارەت بۇ بايلىققا قانداق قارايمىز؟ بىز بۇ زىيادە ئەمگەك كۈچى بايلىقىدىن پايدىلىنىدىغان بولساق، غايەت زور ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىمىز، ھەممەيلىنكە مەلۇمكى، كاپىتالىزمنىڭ سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇشىدا كاپىتالىزمنىڭ ئىپتىدائىي جۇغلانما جەريانى بولغان، بىزنىڭ ئىقتىسادىي راۋاجلاندۇرۇشىمىزدىمۇ كاپىتالىزمنىڭ ئىپتىدائىي جۇغلانما جەريانى بولۇش لازىم. ئۆتكەن يىلى مەن خېنەن ئۆلكىسىنىڭ لىشىەن ناھىيىسىگە (ھازىر لىنجۇ شەھىرى دەپ ئاتىلىدۇ) بېرىپ تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغىنىدا، ئۇلار قىزىلپايراق ئۆستىگىنى ياساشنىڭ تۇنجى قېتىملىق ئىپتىدائىي

مەزمۇنى، بىر باسقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى سېتىپ مۇۋاپىق يېتەكلەيدىغانلا بولساق، پاسسىپ ئامىللارنى ئاكتىپ ئامىللارغا ئايلاندۇرۇپ، باشقا ئىشلارغا تەرتىپلىك، مۇۋاپىق يۆتكىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، شەھەر بىلەن يېزىلارنىڭ ماسلىشىشىنى تەدرىجىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، بىرلىكتە تەرەققىي قىلدۇرالايمىز.

(2) يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسىي يولى نېمە؟ بەزىلەر يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ئاساسەن چوڭ - ئوتتۇرا شەھەرلەرگە ياكى ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلغان رايونلارغا يۆتكەشنى تەشەببۇس قىلماقتا، لېكىن بۇ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى يۆتكەشنىڭ ئاساسىي يولى بولالمايدۇ. ھازىر دۆلىتىمىز يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى زور مىقداردىكى ئەمگەك كۈچى سېلىنىشىغا موھتاج، نۇرغۇن ئەمگەك جۇغلانمىسىنىڭ ئورنىنى مەبلەغ، ماددىي ئەشيا باسالمايدۇ. يېقىندا مەن لياۋنىڭ ئۆلكىسىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردىم، لياۋنىڭ ئۆلكىسى ئەنە شۇ مول ئەمگەك كۈچى بايلىقىدىن پايدىلىنىپ، ئەمگەك كۈچى سېلىنىشىنى كۆپەيتىپ، ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى كەڭ كۆلەمدە ئېلىپ بارغان. 1987 - يىلىدىن 1993 - يىلىغىچە بولغان مەزگىلدە ئۆلكە بويىچە ئېتىز - ئېرىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سەرپ قىلىنغان ئىش كۈنى 1 مىليارد 276 مىليونغا يېتىپ، شۇ چاغدىكى كۈنلۈك ئىش قىمىتى بەش يۈەن بويىچە ھېسابلانغاندا، 6 مىليارد 380 مىليون يۈەن بولىدۇ. بۇ، يېزا، كەنت كوللېكتىپىنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ سالغان ماددىلاشقان (مەبلەغ چىقىمى) ئەمگىكىنىڭ 2.5 ھەسسىسىدىن كۆپرەكىگە تەڭ بولۇپ، ئۆلكە بويىچە سېلىنغان ماددىلاشقان ئەمگەكنىڭ 1.8 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدىكەن. لياۋنىڭ ئۆلكىسىنىڭ باشقا ئۆلكىلەردىن ئاشلىق يۆتكەپ كېلىدىغان ئۆلكىدىن باشقا ئۆلكىلەرگە ئاشلىق چىقىرىدىغان ئۆلكىگە، يېزا ئىگىلىك ئۆلكىسىدىن يېزا ئىگىلىكى بىلەن سانائەت ماسلاشتۇرۇلغان چوڭ يېزا ئىگىلىك ئۆلكىسىگە ئايلىنىشىدا، ئەمگەك كۈچى جۇغلانمىسى بىر مۇھىم يول بولغان.

يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسىي يولى يەنىلا يېزىدا، شۇڭا، مەۋقەنى يېزىدىن ئىبارەت بۇ بىپايان زېمىنغا قارىتىپ، ئۇنى ھەزىم قىلىش كېرەك. بۇنى دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي ئەھۋالى بەلگىلىگەن. ھەممە ئۈمىدىنى چوڭ شەھەرلەرگە يۆتكەشكە باغلاش يارىمايدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ شەھەر - بازارلاشتۇرۇش سەۋىيىسى ناھايىتى تۆۋەن، شەھەرلەرنىڭ تەرەققىياتى يېتەرلىك ئەمەس، سانى ئاز، چوڭ - ئوتتۇرا شەھەرلەرنىڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى سىغدىرۇش ئىقتىدارى چەكلىك، ئەمەلىي ئەھۋالدىن قارىغاندا، دۆلىتىمىزنىڭ كۆپ ساندىكى شەھەرلىرىدە ئىشسىزلىق مەسىلىسى يەنىلا بىر قەدەر گەۋدىلىك بولماقتا. ئەگەر بىز يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ ئېقىشىنى ئۆز مەيلىگە قويۇۋېتىدىغان بولساق، زور تۈركۈمدىكى ئەمگەك كۈچى شەھەرگە كىرىدۇ. شەھەر ئۇلارنى بىر تەرەپ قىلالمايدۇ، بۇنىڭ بىلەن شەھەردىكى ئىشسىزلىق مەسىلىسى تېخىمۇ گەۋدىلىنىدۇ، ئاز دېگەندە نۆۋەتتە ھازىرقى بار شەھەرلەرگە تايىنىپ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى يۆتكەش رېئاللىققا ئۇيغۇن كەلمەيدۇ، بىز نەزەرىمىزنى يېزىلارغا قارىتىپ ئېشىنچا ئەمگەك كۈچلىرىنى يېزىلاردا ھەزىم قىلىشىمىز كېرەك. ھازىر يېزىلارنىڭ ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ھەزىم قىلىش شارائىتى بار، بۇ يەردىكى ئاساسىي مەسىلە بىزنىڭ پايدىلىنىشىمىز يېتەرلىك بولمىغان. يېزىلار يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ چوڭقۇرلۇقى ۋە

سوغۇقلىشىش بارىسى، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ كەمچىل شەھەر، بازارغا يۆتكىلىشىنىڭ زولى ناھايىتى چوڭ. بىرىنچىدىن، 2 - 3 - كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىنى، بولۇپمۇ 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ؛ ئىككىنچىدىن، يېزا نوپۇسنىڭ شەھەر، بازارلىشىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؛ ئۈچىنچىدىن، يېزا ئىگىلىكىنى كۆلەملەشتۈرۈش، زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ، بىر قىسىم ئەمگەك كۈچىنى كىچىك شەھەر، بازارغا يۆتكەندە، يېزىلاردا ئەمگەك كۈچى ئازلايدۇ، ئادەم بىلەن يەرنىڭ نىسبىتى ئۈنچۈنلا جىددىي بولۇپ كەتمەيدۇ، يەرنىڭ تىجارەت كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە بولىدۇ، شۇڭا كىچىك شەھەر، بازارنى راۋاجلاندۇرۇشنى ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە سۈپىتىدە تۇتۇش كېرەك. كىچىك شەھەر، بازار قۇرۇلۇشى تۈزۈلمىسىنى، كەسىپلەرنى ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ جايلىشىشىنى، نوپۇس باشقۇرۇش تۈزۈمىنى، ئىشقا ئورۇنلىشىش ۋە ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمىنى ھەمدە شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك بولغان شەھەر، بازارلارنىڭ يېرىنى ئىجراگە بېرىش، يېزىلارنىڭ يېرىنى ئۆتكۈزۈش تۈزۈمى قاتارلىقلارنى ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ پىلانلاپ، لايىھىلەپ چىقىپ، كىچىك شەھەر، بازار قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىي تېزلىتىش كېرەك. بازار تۈزۈلمىسى ۋە سىياسەت راۋانلاشقاندا يېزىلاردىكى زور مىقداردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلغىلى بولىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ، پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ بىر چوڭ ئۆسۈش نۇقتىسى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن.

(5) شەھەرلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىمۇ يېزا ئەمگەك كۈچىنى مۇۋاپىق قوبۇل قىلىشقا موھتاج بولۇپ، بۇ يولنى پۈتۈنلەي تاقىۋېتىشكىمۇ بولمايدۇ. ھازىر شەھەرلەردىكى 3 - كەسىپتە بەزى ئىشلارنى قىلىدىغان ئادەم چىقىۋاتىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىن ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا، ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنىڭ تەڭشىلىشىگە ئەگىشىپ شەھەرلەردە 3 - كەسىپنى يەنە زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. 3 - كەسىپنىڭ نۇرغۇنى ئەمگەك زىچلىقى تىپىدىكى كەسىپلەر. مەسلىن، يېمەك - ئىچمەك - مۇلازىملىق كەسىپى، ئائىلىلەرنىڭ ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىملىق كەسىپى قاتارلىقلار بولۇپ، بۇلارنىڭ ھەممىسى نۇرغۇن ئەمگەك كۈچىگە موھتاج، يوشۇرۇن كۈچى زور، بولۇپمۇ ناھىيە بازارلىرى شەھەر بىلەن يېزىنى تۇتاشتۇرىدىغان جاي بولۇپ، ئۇنى راۋاجلاندۇرۇشتا يوشۇرۇن كۈچ بەك زور شۇڭا پىلان تۈزۈپ چىقىپ، ھازىر بار بولغان 2000 دىن ئارتۇق ناھىيە بازارىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، بىر قىسىم ناھىيە بازارىنى راۋاجلاندۇرۇپ، كىچىك شەھەر قىلىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك. بۇ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى يۆتكەپ، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئاكتىپ تۈرتكىلىك رولى ئوينايدۇ. گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىدە ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، پۈتۈن ئۆلكىدە سىرتتىن كەلگەن 12 مىليون ئەمگەك كۈچى ئىچىدە ئىككى پىرسەنت شەھەردە خىزمەت قىلغان، قالغانلىرى يېزىلاردا كۆكتاتچىلىق، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللانغان. شۇڭا دېڭىز بويىدىكى رايونلارنىڭ ئىچكى ئۆلكىلەردىكى ئەمگەك كۈچىنى قوبۇل قىلىشى ئۇلارغا ئېھتىياجلىق، ئۇنى پۈتۈنلەي توسۇش ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولماسلىقى مۇمكىن. لېكىن مۇۋاپىق دەرىجىدە، تەرتىپلىك يۆتكەشنى تەشەببۇس قىلىپ، قارىغۇلارچە، ئۆزلۈكىدىن ئېقىپ يۈرۈشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف مەكتىپى 40 يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف ساھەسىگە 5000دىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىسى يېتىشتۈرۈپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف مەكتىپى قۇرۇلغان 40 يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز پوچتا - تېلېگراف، خەۋەرلىشىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئېھتىياجىنى كۆزدە تۇتۇپ، مەكتەپ باشقۇرۇشنىڭ توغرا يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف ساھەسىگە 5000دىن كۆپرەك ھەر مىللەت ئىختىساس ئىگىسى يېتىشتۈرۈپ بەردى.

بۇ مەكتەپ 1956 - يىلى 1 - ئايدا شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش تېخنىكىلىرىنى تەربىيەلەش كۇرسى ئاساسدا قۇرۇلغان چاغدا، 44 ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى، 401 ئوقۇغۇچىسى بار ئىدى. 1980 - يىلى بۇ مەكتەپ پوچتا - تېلېگراف مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق ئوتتۇرا تېخنىكوم قىلىپ بېكىتىلدى، 1994 - يىلى 1 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بۇ مەكتەپنى ئاپتونوم رايون بويىچە نۇقتىلىق ئوتتۇرا تېخنىكوملار قاتارىغا كىرگۈزدى، دۆلەت مائارىپ كومىتېتى دۆلەت دەرىجىلىك نۇقتىلىق ئوتتۇرا تېخنىكوم دەپ بېكىتتى. بۇ مەكتەپتە ھازىر

پوچتا - تېلېگراف كارخانىلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، پوچتا باشقۇرۇش، ئۇنىۋېرسال مۇئامىلىسى، تېلېفون كوممۇنىكاتىۋى، تېلېگراف، تېلېگراف، ئوپتىكىلىق خەۋەرلىشىش، كومپيۇتېرلىق خەۋەرلىشىش، پوچتا - تېلېگراف ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپى قاتارلىق كەسىپلەر تەسىس قىلىندى. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 192 گە يەتتى. كەسپى پەن، ئاساسىي پەن ۋە ئادەتتىكى پەن ئوقۇتۇش تەجرىبىخانىلىرى كۆپىيىپ 16 گە يەتتى. تەجرىبە سايمانلىرى تولۇقلىنىپ زامانىۋى پوچتا - تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى

ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇلۇپ، ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنى ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. بۇ مەكتەپتە ئوقۇغان 5000دىن كۆپرەك ئوقۇغۇچى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پوچتا - تېلېگراف خەۋەرلىشىش، كومپيۇتېرلىق خەۋەرلىشىش، پوچتا - تېلېگراف ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپى قاتارلىق كەسىپلەر تەسىس قىلىندى. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىسى 192 گە يەتتى. كەسپى پەن، ئاساسىي پەن ۋە ئادەتتىكى پەن ئوقۇتۇش تەجرىبىخانىلىرى كۆپىيىپ 16 گە يەتتى. تەجرىبە سايمانلىرى تولۇقلىنىپ زامانىۋى پوچتا - تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسى دېھقانچىلىقنىڭ ئازسال ۋاقىتلىرىدىن

ئاقتۇ ناھىيىسىدە بىنەم ئېچىپ، يەرلەرنى ساللاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى

پايدىلىنىپ، مالىيە كۈچى ۋە ئەمگەك كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان بىنەم ئېچىپ يەرلەرنى ساللاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى. بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلى قىش ۋە بۇ يىل

قوراس ناھىيە لوسكۇڭ يېزىلىق باشلانغۇچ مائارىپىنىڭ كۈتكۈچى خەرىتىسىدا 20 نەپەر ھەر مىللەت ئىگە - چاقىسى يوق كىشىلەرنى ئۆز قېرىندىشىدا كۆنۈپ، ئۇلار بىلەن بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك ياخشى ئۆتەنە. سۆزەتتە: خەرىتىسىدا (سولدىن 3 - كىشى) ئىگە - چاقىسى كىشىلەر بىلەن بىللە. ھىسامدىن ھاجى خەۋىرى، فوتوسى

ئەتىيازدىن بۇيان ئىشلىتىشكە بولىدىغان تۈرلۈك مەبلەغى ئالدى بىلەن ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا يۆتكەپ ئىشلەتتى. ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىدا قۇرۇش، رېمونت قىلىش، يۈرۈشلەشتۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا «يەرنى ئاساس، سۈنى ئاچقۇچ» قىلىشتا چىڭ تۇردى. يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈملىك ئېچىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، بىنەم ئېچىپ يەر كۆلىمىنى كۆپەيتتى ھەمدە سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. ئۆتكەن يىلى قىشتا تۆۋەنگە كادىر چۈشۈرۈپ، يەر كۆلىمىنى ئۆلچەش خىزمىتىنى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، قىشتىكى بوش ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، يەر تۈزلەش، ساللاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. يېزا، بازار (مەيدان)لارنىڭ پارنىكوم شۇجىلىرى ياكى يېزا - بازار (مەيدان) باشلىقلىرى ئېتىز - ئېرىق، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنىڭ 1 - سەپلىرىدە تۇرۇپ بىۋاسىتە قوماندانلىق قىلدى ھەمدە قۇرۇلۇش سۈرئىتى، سۈپىتىنى تەكشۈردى، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقىتدا ھەل قىلدى. كۆزلۈك يىغىمىدىن بۇرۇنقى ئازسال ۋاقىت بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلارنىڭ تازا ئالدىراش ۋاقىتىغا ئۆزگىرىپ، يەر تۈزلەش، يەر ساللاشتۇرۇش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ناھىيە بويىچە 17 مىڭ 600 مو يەر ساللاشتۇرۇلۇپ تۈزلەندى، 6400 مو بىنەم ئېچىلدى، 33.5 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى توققۇز ئۆستەڭ سۇ سىستېمىسى قىلىپ ياسالدى. بۇنىڭ ئۈچۈن جەمئىي 1 مىليون 795 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىنغاندىن سىرت، دېھقانلار 486 مىڭ ئەمگەك كۈنى سەرپ قىلدى.

بۇ ناھىيىنىڭ ئاقتۇ بازىرى تۈرلۈك چارۋىلار ئارقىلىق 540 مىڭ يۈەن مەبلەغ جۇغلاندى، بىنەم ئېچىپ، يەر ساللاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بازار بويىچە جەمئىي 7894 ئادەم (كۈن) خالسانە ئەمگەككە سەپەرۋەر قىلىنىپ، 2867 ئات - ئېشەك ھارۋىسى، 16 توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى ئىشقا سېلىنىپ، 600 مو بىنەم ئېچىلدى، 931 مو يەر ساللاشتۇرۇلۇپ تۈزلەندى.

بارىكۆل ناھىيىسى «ئۈچ پېشقەدەم»لەر خىزمىتىنى ھەقىقىي تۇتۇپ، ئەمەلىي ئىشلىمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بارىكۆل ناھىيىسى نامرات ناھىيە بولسىمۇ، ئەينى ۋاقىتتا خىزمەت كۆرسەتكەن پېشقەدەملەرنى تۇتۇپ قالدى. ئۇلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «ئۈچ پېشقەدەم»لەر خىزمىتىنى مۇھىم خىزمەت قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ياراتتى.

بۇ ناھىيە كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا يار - يۆلەك بولدى. زاۋۇت، كارخانىلارنى قۇرغاندا ئالدى بىلەن «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنىڭ پەرزەنتلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ناھىيە يەنە «ئۈچ پېشقەدەم»لەرگە تۇرمۇش ياردەم پۇلى بېرىشكە ئىزچىل كاپالەتلىك قىلدى. 1995 - يىلى ناھىيە مالىيىسىدە قىيىنچىلىق ئىنتايىن ئېغىر بولغان ئەھۋالدىمۇ بۇ ناھىيە مالىيىدىن 150 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، 325 نەپەر

«ئۈچ پېشقەدەم»لەرنىڭ 1995 - يىللىق 4 - پەسىللىك ۋە 1996 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق تۇرمۇش ياردەم پۇلىنى تارقىتىپ بەردى. ئۇلار يەنە پارتىيە بەدەل پۇلىدىن ئازراق چىقىرىش، يېزىدىن ئازراق تولۇقلاش، كەنت ئازراق چىقىرىش ئۈسۈلىنى قوللىنىپ، «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنىڭ داۋالانىش خىراجىتى ۋە ئاخىرەتلىككە ئىشلىتىدىغان خىراجىتىنى ھەل قىلدى. 1994 - يىلى يىل ئاخىرىدا 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ توپلاپ «ئۈچ پېشقەدەم»لەردىن 223 نەپەر كىشىگە داۋالانىش خىراجىتى، ئالەمدىن ئۆتكەن 15 كىشى ئۈچۈن ئاخىرەتلىك پۇلى تارقىتىپ بەردى. ئۇلار يەنە «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنى قەرەللىك ھەم قەرەلسىز ھالدا تۈرلۈك مەزمۇندىكى ئۆگىنىش ۋە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنى ۋەزىيەت ۋە تۈرلۈك

سىياسەت - فاڭجېنلاردىن خەۋەردار قىلىپ تۇردى. بۇ ناھىيە يەنە «ئۈچ پېشقەدەم»لەرنى سىرتلارغا بېرىپ ئېكسكۇرسىيە ۋە ساياھەت قىلىشقا ئۇيۇشتۇرۇشنى ئۇزاقتىن بۇيان داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدا ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ، «ئۈچ پېشقەدەم»لەردىن 60 كىشىنى بېيجىڭ، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارغا ئېكسكۇرسىيە ۋە ساياھەتكە ئېلىپ باردى. ناھىيە يەنە ئۆز ناھىيىسىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرگەن ھالدا يېزا - قىشلاقلاردىكى «ئۈچ پېشقەدەم»لەر مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ سەككىز تۈرلۈك بەلگىلىمىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، «ئۈچ پېشقەدەم»لەر خىزمىتىنى تۈزۈملىشىش، قېلىپلىشىش ئىزىغا سالدى. يۇقىرىقىدەك بىر قاتار خىزمەتلەر ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بارىكۆل ناھىيىسىدىكى پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى، پېشقەدەم كادىرلار، پېشقەدەم نەمۇنىچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئاخىرقى تۆمۈرىنى خاتىرجەم، كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزۈۋەتتە.

ئالاھىدە قىيىنچىلىق بار ئوقۇغۇچى ئالىي مەكتەپكە كىردى

ئىككى سىگىلىسىمۇ ئائىلە قىيىنچىلىقى سەۋەبىدىن ئوقۇشتىن توختاپ قالغاندى. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ياردىمىدە ئۇ ئىككىسىمۇ مەكتەپ قوينىغا قايتىپ كەلدى. ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپىراتىپى ئۇلارنىڭ ئائىلىسىگە ئۇرۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت ئاپىرىپ بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا ياردەم بەردى. جەمئىيەتنىڭ ياردىمىگە ئېرىشكەن مەلئە ئاچا - سىڭىل ئۈچەيلەن تېخىمۇ تىرىشىپ ئوقۇدى. بۇ يىل مەلئە ئەلا نەتىجە بىلەن مەركىزىي مىللەتلەر ئۈنۈملىرىنىڭ قوبۇل قىلغانلىقى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئىچ - ئىچىدىن خۇشاللىققا چۆمدى.

بۇلتۇر ئەتىيازدا مەلئە تولۇق 2 - يىللىقتا ئوقۇۋاتقان مەزگىلدە ئائىلە قىيىنچىلىقى تۈپەيلىدىن مەكتەپتىن چېكىنمەكچى بولغاندى. مەكتەپ رەھبەرلىكى ئەلاچى بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ داۋاملىق ئوقۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، پۈتۈن مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى سەپەرۋەر قىلىپ 6205 يۈەن ئىئانە توپلاپ، ئۇنىڭغا ياردەم قىلدى. مەلئەنىڭ

روشەنگۈلنىڭ خۇشاللىقى

باشقىلار مەڭگۈ ئاتنەم ئەمەللىرىگە ئىگە بولدى. دە. ھال. ئەبلاست

روشەنگۈلنىڭ خۇشاللىقى

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق ئىلىمە توقۇلما زاۋۇتىنىڭ پېنسىيىگە چىققان ئىشچىسى مەمەت ئاكا قىزى روشەنگۈلنىڭ شىنجاڭ داشۆسىگە ئوقۇشقا قوبۇل قىلىنغانلىقى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش قەغەزىنى تاپشۇرۇۋالدى. ئۇ ۋەيران بولغان بۇ كارخانىنىڭ ھەر ئايدا بېرىدىغان 140 يۈەن ئاساسىي تۇرمۇش راسخوتىغا تايىنىپ تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتقاچقا، قىزىنى ئالىي مەكتەپتە ئوقۇتۇشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇڭا ئۇ قىزىغا نەسەت قىلىپ، بۇ پۇرسەتتىن ۋاز كېچىشكە ئۈندىمەكچى بولدى. زاۋۇت رەھبەرلىكى مەمەت ئاكانىڭ

ئاتاقلىق دېموكرات شائىر، خەتتات ئىسمائىل ھاجىنىڭ مەقبەرىسى گۇما ناھىيىسىنىڭ قوشتاغ يېزىسىدا قەد كۆتۈردى

خوتەن ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە مەدەنىيەت باشقارمىسى «يېڭى قاشتېشى» ژۇرنىلىنىڭ تەشەببۇس قىلىشى، گۇما ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېقىندىن كۆڭۈل بۆلۈشى، ۋىلايەتلىك مىللەتلەر ئىشلىرى باشقارمىسى، ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرىنى باشقۇرۇش ئورنى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ماددىي جەھەتتىن ياردەم بېرىشى بىلەن، ئاتاقلىق دېموكرات شائىر، يېڭى زامان مائارىپچىسى، ماھىر خەتتات ئىسمائىل ھاجىنىڭ مەقبەرىسى ئۇنىڭ ئانا يۇرتى گۇما ناھىيە قوشتاغ يېزا ئىسمىلا كەنتىدە قەد كۆتۈردى. ئىسمائىل ھاجى 1867 - يىلى گۇما ناھىيىسىنىڭ قوشتاغ يېزا ئىسمىلا كەنتىدە تۇغۇلۇپ، 1950 - يىلى ئالەمدىن ئۆتكەن. ئىسمائىل ھاجىنىڭ مەقبەرىسى سېمونت، پىششىق خىش بىلەن گۈمبەز شەكلىدە ياسىلىپ، گەج بىلەن سۇۋاپ ئاقارتىلدى. 8 - ئاينىڭ 21 - كۈنى نەچچە يۈزلىگەن ئەدىب ۋە ئىسمىلا كەنتىدىكى خەلق مەرھۇمنىڭ مەقبەرىسىنىڭ يوپۇقنى ئېچىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: شائىر ئىسمائىل ھاجى مەقبەرىسىنىڭ سىرتقى كۆرۈنۈشى. ئۆز مۇخبىرىمىز گوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋىرى ۋە فوتوسى.

بۇغىر بولغان ئەھۋالدىمۇ بۇ ناھىيە مالىيىدىن 150 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، 325 نەپەر

كۆچمە ئىچىش پائالىيەتلىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنى ۋەزىيەت ۋە تۈرلۈك

نەمۇنىچىلار ئۆزلىرىنىڭ ئاخىرقى ئۆمرىنى خاتىرجەم، كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزۈشكە.

مۇبىنەم ئىچىلدى، 931 مۇبىر سالالاشتۇرۇلۇپ تۈزەلدى.

ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ نازارەتچىلىك ھوقۇقىنى قانۇن بويىچە يۈرگۈزۈشى توغرىسىدا توختۇرۇش مەنۇرى

توختۇرۇش مەنۇرى

ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى يىغىنى يېپىق مەزگىلدە قانۇن بويىچە شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خىزمىتىگە نازارەتچىلىك قىلىش، شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى سايلىغان، ۋەزىپىگە تەيىنلىگەن دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشىغا نازارەتچىلىك قىلىش، ئۆزىدىن بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى چىقارغان قارار، بېكىتىلەرگە قانۇن بويىچە نازارەتچىلىك يۈرگۈزۈشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ نازارەتچىلىكى شۇ مەمۇرىي رايوندىكى دۆلەت ھاكىمىيەت ئورگىنى ئۈستىدىن ئېلىپ بارغان نازارەتچىلىك بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن نازارەت قىلىنغۇچى ئورگان ۋە ئۇنىڭ خادىملىرى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ نازارەتچىلىكىنى قوبۇل قىلىشى شەرت. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى نازارەتچىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش ئەھۋالىنى شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيىغا دوكلات قىلىشى ۋە ئۇنىڭ نازارەتچىلىكىنى قوبۇل قىلىشى لازىم. ئاپتونوم دائىمىي كومىتېتلىرى تۆۋەندىكى تەرەپلەردىن ئۆزىنىڭ نازارەتچىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ: (1) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار، نىزاملارنى ھەمدە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋە شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ھەم ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ قارار، بېكىتىملىرىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى؛ (2) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى تەستىقلىغان ۋە دائىمىي كومىتېتىنىڭ بېكىتمىسى بويىچە قىسىمەن ئۆزگەرتىلگەن خەلق ئىگىلىكى

تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىنى، مالىيە خام چۈشۈش ئىجرا قىلىش ئەھۋالى؛ (3) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش ئەھۋالى؛ (4) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكلىپلەرنى بىر تەرەپ قىلىش، ۋەكىللەرنىڭ تەۋسىيە، تەنقىد، پىكىرلىرىنى بېجىرىش ۋە ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىش ئەھۋالى؛ (5) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ خەلق ئاممىسى ئومۇميۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان چوڭ - چوڭ مەسىلىلەرنى، دېلوالارنى بىر تەرەپ قىلىش ئەھۋالى؛ (6) شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى سايلىغان، ۋەزىپىگە تەيىنلىگەن دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىنىڭ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار، نىزاملارغا رىئايە قىلىش ۋە ئۇلارنى ئىجرا قىلىش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىش ئەھۋالى؛ (7) ئۆزىدىن بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىنى سايلاش، ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش ياكى قالدۇرۇۋېتىش، ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش خىزمىتىدە ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا رىئايە قىلىش ۋە ئۇنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالى؛ (8) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تۈزگەن ۋە چىقارغان قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنىڭ، ئۆزىدىن بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى چىقارغان قارار،

بېكىتىملىرىنىڭ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا زىت كەلگەن - كەلمىگەنلىكى؛ (9) ئاساسىي قانۇن، نىزامدىكى بەلگىلىمىلەرگە ياكى شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى بەرگەن ھوقۇققا ئاساسەن دائىمىي كومىتېت نازارەتچىلىك قىلىدىغان باشقا ئىشلار. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ئۆزىدىن بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا خىلاپلىق قىلغانلىقىنى سەزگەندە، ئۆزىدىن بىر دەرىجە تۆۋەن خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى ياكى شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسىنى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنى قانۇن بويىچە تۈزىتىشكە بۇيرۇشقا ھوقۇقلۇق. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى تۆۋەندىكىدەك ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، نازارەتچىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش بولىدۇ: (1) دوكلات ئېلىش ۋە ئۇنىڭغا قاراپ چىقىش؛ (2) كۆزدىن كۆچۈرۈش؛ (3) تەكشۈرۈش؛ (4) قانۇننىڭ ئىجرائىسىنى تەكشۈرۈش؛ (5) ۋەزىپە دوكلاتى ئېلىش ۋە باھالاشقا ئۇيۇشتۇرۇش؛ (6) قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى تەكشۈرۈش؛ (7) ئەرز، شىكايەت ۋە پاش قىلىش ئىشلىرىنى قوبۇل قىلىش؛ (8) سوئال سوراش ۋە سۈرۈشتۈرۈش؛ (9) ئالاھىدە مەسلىھەتلىرىنى تەكشۈرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇش؛ (10) ۋەزىپىسىدىن ئېلىپ تاشلاش ياكى قالدۇرۇۋېتىش توغرىسىدا تەكلىپ بېرىش؛ (11) قانۇندىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن بولغان باشقا شەكىللەر. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تۈزگەن ھۆججەتتە، تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ

دائىمىي كومىتېتى تۈزگەن قارار، بېكىتىملىرىدە ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا زىت كېلىدىغانلىرىنى ياكى نامۇۋاپىقلىرىنى سەزسە، ئەھۋالغا قاراپ تۆۋەندىكىدەك بىر تەرەپ قىلىدۇ: (1) ئايرىم مەزمۇنى ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا خىلاپ ياكى نامۇۋاپىق بولسا، تۈزگۈچى ئورگاننى بەلگىلەنگەن مۇددەتتە تۈزىتىشكە ھەمدە ئۇنىڭ نەتىجىسىنى شۇ دەرىجىلىك ياكى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا يوللاشنى بۇيرۇيدۇ؛ (2) ئاساسلىق مەزمۇنى ئاساسىي قانۇن، قانۇنلار ۋە نىزاملارغا خىلاپ ياكى نامۇۋاپىق بولسا، قارار چىقىرىپ ئۇنى بىكار قىلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرى زۆرۈر تاپقاندا، بەزى ئالاھىدە مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن تەكشۈرۈش ھەيئىتى تەشكىللىپ، تۆۋەندىكىدەك مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ كۆرسە بولىدۇ: (1) شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ئۇنىڭ قارمىقىدىكى تارماقلارنىڭ، خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئاساسىي قانۇنغا، قانۇنلارغا ۋە نىزاملارغا، شۇنىڭدەك يۇقىرى دەرىجىلىك ۋە شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ قارار، بېكىتىملىرىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلىش قىلمىشلىرى؛ (2) شۇ دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى سايلىغان، ۋەزىپىگە تەيىنلىگەن دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىنىڭ ئېغىر دەرىجىدە قانۇنغا خىلاپلىق قىلغان، خىزمەتتە بىپەرۋالىق قىلغان، مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان قىلمىشلىرى؛ (3) پۇقرالار ۋە تەشكىلاتلار ئەرز، شىكايەت، پاش قىلغان چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر؛ (4) خەلق ئاممىسىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر؛ (5) تەكشۈرۈش زۆرۈر بولغان باشقا چوڭ مەسىلىلەر.

خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى

جياڭ زېمىن شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئاياللىرى زىيارەت ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. جياڭ زېمىن مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا «جۇڭخۇا پەرزەنتلىرى مېھر - مۇھەببىتى» دۆلەت بايرىمى پائالىيىتىگە قاتنىشىشقا كەلگەن شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئاياللىرى زىيارەت ئۆمىكى بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈشكە خۇجىتاۋ، چيەن چىچېن، چىن مۇخۇا، پىڭ پىيۈن، ۋاڭ جاۋگو قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى. رەئىس جياڭ زېمىن قىزغىن ئالاقىسى بىلەن ئىچىدە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىق بايرىمى ھارپىسىدا شياڭگاڭ، ئاۋمېنلىق 100 دىن ئارتۇق ئايال قېرىنداش بېيجىڭدا خۇشال - خورام جەم بولۇپ، مەملىكەتلىك ئاياللار بىرلەشمىسى ئۇيۇشتۇرغان «قولغا قول تۇتۇشۇپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش» سۆھبەت يىغىنىغا قاتنىشىپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى ھەم ۋەتەننىڭ

ماۋزۇخەۋەرلەر

رەئىسى ۋە فىلىپپىن جۇڭخۇا باش سودا جەمئىيىتىنىڭ دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن جۇڭگونى زىيارەت قىلىش ئۆمىكىنى قوبۇل قىلدى.

△ شىنخۇا ئاگېنتلىقى شياڭگاڭ شۆبىسى دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن كاتتا كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

△ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش، مەركىزىي كومىتېت بىرلىكسەپ بۆلۈمى دۆلەت بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

△ لى رۇيخۇەن شياڭگاڭ ۋېيدى گۇرۇھىنىڭ

شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇملىقىغا مۇناسىۋەتلىك

(بېشى 1 - بەتتە) ۋاڭ جاۋگو مۇنداق دېدى: 47 يىلدىن بۇيان، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك ۋەتەننىمىزدە ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشلەر بولدى. ھازىر ئېلىمىزدە ئىقتىسادىي تەرەققىيات ياخشى، سىياسىي ۋەزىيەت مۇقىم، مىللەتلەر ئىتتىپاق، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ياخشى بولۇۋاتىدۇ، مەملىكەت بويىچە جۇشقۇن ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى، ھەر مىللەت خەلقى بىرلىكتە، بىر مەقسەتتە بولۇپ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، سىياسەت - تەدبىرلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇنىڭدىن بىر قانچە كۈن بۇرۇن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گۇۋۇيۈەن مەركەزىي نامراتلارغا راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنى چاقىردى، يىغىندا باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە لى پىڭ زۇڭلى مۇھىم سۆز قىلدى. ئاز سانلىق مىللەت رايونىدىكىلەر ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، بۇ تېپىلغۇسىز تەرەققىيات پۇرسىتىنى چىڭ تۇتۇپ، مەركەز تۈزگەن سىياسەت ۋە تەدبىرلەرنى ھەقىقىي ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز، مۇستەھكەملىشىمىز كېرەك. بىز يولداش جياڭ زېمىن يادىرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بۈيۈك ئىتتىپاقلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ھەمىيەتلىك، تەقدىرداش، قەلبداش بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق گۈللەپ ياشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللىنىشىنى

بەنچەن - 11 لى پىڭ زۇڭلى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - سېنتەبىر تېلېگراممىسى. گۇۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە كۆرۈشۈشكە كەلگەن بەنچەن ئېردەنى چۆچى جېيۇ - 11 نى قوبۇل قىلدى.

كۆرۈشۈشتە بەنچەن - 11 ئالدى بىلەن لى پىڭ زۇڭلىغا خادا تەقدىم قىلدى، لى پىڭ زۇڭلى بەنچەن - 11 نىڭ قولىنى تۇتۇپ، ئۇنىڭ بېيجىڭغا دۆلەت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنلىكىنى خۇشاللىق بىلەن قارشى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

لى پىڭ مۇنداق دېدى: «بەنچەن - 11 نىڭ ئەقىللىق، ساغلام ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن خۇشال بولدۇم. ئاڭلىشىمچە، سىز تىرىشىپ نوم، زاڭزۇ يېزىقى، خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىۋېتىشىز، بۇ ئىنتايىن مۇھىم، سىزنىڭ ياخشى ئۆگىنىپ، ھەر كۈنى يۇقىرى ئۆزلىشىشىز،

بەدىنىڭىزنى چىنىقتۇرۇپ، ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىپ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدىغان رەھبەر بولۇشىڭىزنى، ۋەتەننى، خەلقنى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈپ، مول بىلىم ۋە بۇددا تەلىماتلىرىنى ئىگىلىشىڭىزنى، شۇنداقلا زامانىۋى پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىگە ئىگە، ۋەتەننى، دىننى سۆيىدىغان يېڭى ئەۋلاد دىنىي داھى بولۇپ، زاڭزۇلار رايونىدىكى دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان ئاممىنىڭ ۋە شىزاڭ خەلقىنىڭ ئۈمىدىنى ئاقلىشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن».

لى پىڭ مۇنداق دېدى: ۋەتەننىمىز ئىنتايىن چوڭ، كۆپ مىللەتلىك دۆلەت، زاڭزۇلار ۋەتەننىمىز چوڭ ئائىلىسىنىڭ بىر ئەزاسى، ھەممەيلىن بىللە بەختلىك ياشايدۇ، ھازىر شىزاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولماقتا. خەلق تۇرمۇشى ئۈزلۈكسىز ياخشىلانماقتا. ئىشىنىمىزكى، زاڭزۇ ئەنئەنىۋى بۇددا دىنىي ساھەسىدىكىلەرمۇ شىزاڭنى گۈللەندۈرۈشكە تۆھپە

(بېشى 2 - بەتتە) (6) ئىشقا ئورۇنلىشىش تەلىمىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش كېرەك، چوڭلار مائارىپىنى ۋە ئەمگەك كۈچلىرىنى تەربىيەلەشنى ياخشى ئىشلەپ، تېخىمۇ كۆپ كىشىلەر ئۈچۈن ئىشقا ئورۇنلىشىش شارائىتى يارىتىپ بېرىش لازىم. قايسى يەرگە بېرىش، بۇ جاينىڭ ئۆرپ - ئادەتلىرى قانداق، سىرتقا چىققاندا نېمىگە دىققەت قىلىش كېرەك، باشقىلارغا ئالدىنىپ قالماسلىق قاتارلىقلارنىمۇ تەربىيەلەشنىڭ مەزمۇنلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈش كېرەك. تېخىمۇ مۇھىمى شۇكى، نېمىنى ئىشلىسە، شۇنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش لازىم. بىناكارلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارنى بىناكارلىك تېخنىكىسى جەھەتتىن تەربىيەلەش؛ ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلارنى ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى جەھەتتىن تەربىيەلەش كېرەك. نېمىگە ئېھتىياج چۈشسە، شۇ جەھەتتىن تەربىيەلەش كېرەك. ھازىر گۇاڭدۇڭ، بېيجىڭلاردا كۆكتات تېرىۋاتقانلار، چوڭ تىپتىكى ئۆي قۇشلىرى فېرمىلىرى قاتارلىق جايلاردا ئىشلەيدىغانلارنىڭ تولىسى ياقا يۇرتلۇقلار، سىز ئۇلارنى كۆكتات تېرىشقا، توخۇ بېقىشقا قوبىدىكەنسىز، ئۇلارنى مەخسۇس كۆكتات تېرىش، توخۇ بېقىش جەھەتتە تەربىيەلەپ، ماھارىتىنى يېتىلدۈرۈشىڭىز كېرەك. ئەمگەك كۈچلىرىنى تەربىيەلەش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشى ئۈچۈن شەرت - شارائىت يارىتىپ بېرىش كېرەك.

5. يېزىلاردىكى ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى يۆتكەشتە ئىزدىنىشكە تېگىشلىك بىر قانچە سىياسەت مەسلىسى (1) تۈرلۈك يېزا ئىگىلىكىگە ئائىت سىياسەتلەرنى ھەقىقىي تۈردە ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى بوشاشتۇرۇپ قويماي، دېھقانلارنىڭ يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش كېرەك. يېزا ئىگىلىكىگە ۋە يېزا خىزمىتىگە مەدەت

قوشىدۇ. بەنچەن - 11 مۇنداق دېدى: «دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا لى پىڭ زۇڭلى مېنى قوبۇل قىلدى، مەن بۇنىڭدىن ئىنتايىن خۇشال، لى پىڭ زۇڭلىغا، گۇۋۇيۈەنگە تەشەككۈر ئېيتىمەن. ۋەتەننىمىزنىڭ گۈللەپ ياشىشى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاق بولۇشى، خەلقنىڭ بەختلىك بولۇشىنى تىلەيمەن، مەن چوقۇم ياخشى ئۆگىنىپ، ۋەتەننى، دىننى سۆيىدىغان كىمگەن بولىمەن.

بەنچەن - 11 ۋە زاچى لۇنۇبۇ ئىبادەتخانىسىنى دېھپوكراتىك باشقۇرۇش ھەيئىتى گۇۋۇيۈەنگە ۋە لى پىڭ زۇڭلىغا سوۋغات تەقدىم قىلدى. كۆرۈشۈش پائالىيىتىگە دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى تىيىڭ، ئىسمائىل ئەھمەد، لوگەن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋاڭ جاۋگو، ئايىي ئاۋاڭجىنىي قاتناشتى.

يىل ئىچىدە كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 200 يۈەندىن كىرىم توغرا كېلىدىغان كەنتلەردە ئەمگەك كۈچلىرى سىرتقا چىقمايدىكەن، 1500 يۈەندىن كىرىم توغرا كېلىدىغان كەنتلەردىمۇ كىشىلەر سىرتقا چىقمايدىكەن؛ 1000 يۈەندىن تۆۋەن بولغان كەنتلەر ئەمگەك كۈچلىرىنى جەلب قىلالمايدۇ، سىرتقا چىقىپ مەدىكارلىق قىلىشۇمۇ بىر قانچە ئاي ئىچىدەلا مۇشۇ پۇلنى تاپالايدۇ. شۇڭا دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى چوقۇم ئۆستۈرۈش، بولۇپمۇ سېلىشتۇرما ئۈنۈم تۆۋەن بولۇش مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش، ئاشلىق تېرىشنىڭ سېلىشتۇرما ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

(5) كۆپ خىل يول، كۆپ خىل شەكىل قوللىنىپ، يېزا ئەمگەك كۈچلىرىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرىنى ھەمدە باشقۇرۇش - ماسلاشتۇرۇش ئورگانلىرىنى، جۈملىدىن ئۇچۇر، مەسلىھەت بېرىش، كەسىپ تونۇشتۇرۇش، ئورۇنلىرىنى قۇرۇش كېرەك. يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ يۆتكىلىشىنى باشقۇرۇشتا مەخسۇس ئورگان بولۇشى كېرەك، ئۇلار نەگە بارىدۇ، قانداق قىلغاندا تەرتىپلىك كۆچىدۇ، مانا مۇشۇنداق ئىشلارغا قارىتا ئۇچۇر بىلەن تەمىنلەش، مەسلىھەت بېرىش، كەسىپ تونۇشتۇرۇش بولمىسا بولمايدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ ئورگانلارنىڭ ھەقىقىي مۇلازىملىق قىلىشىغا رۇخسەت قىلىپ، ئۇلارغا قارىتا مەلۇم ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويۇش كېرەك. كىمنىڭ قۇرغان مۇلازىملىق ئورگىنى بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇلارنىڭ ھەممىسى مۇلازىملىق قىلىشىنى يادرو قىلىپ، يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلىشى كېرەك. (6) ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا بېرىلىدىغان قەرز پۇلنى ئاكتىپ ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. ھازىر بۇ قەرز پۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئەمەلىيلەشمىدى، كۆلەم بار بولسىمۇ بەكرەك

مەقسەتتە بولۇپ ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى، مۇقىملىقىنى ۋە گۈللىنىشىنى قوغداش، ئىلگىرى سۈرۈشكە غايەت زور تۆھپە قوشۇۋاتىدۇ.

ياخشى ئەمەلىيەتتە بولۇپ، ئىمكان قەدەر تېز رەك راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

ۋاڭ جاۋگو مۇنداق دېدى: مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش - پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، شۇنداقلا ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى تېزلىتىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. بىز پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتىنى ئومۇميۈزلۈك، توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق مۇستەھكەم لىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقىنى ئۈزلۈكسىز

ۋاڭ جاۋگو مۇنداق دېدى: ھازىر دۆلىتىمىز ناھايىتى ياخشى تەرەققىيات پۇرسىتىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ، ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىمۇ ناھايىتى ياخشى تەرەققىيات پۇرسىتىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ، بۇ يىل 3 - ئايدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ماقۇللىغان 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى تەرەققىيات نىشانى پروگراممىسىدا رايون ئىقتىسادىنى ماسلاشتۇرۇپ، راۋاجلاندۇرۇش، رايونلار ئارا پەرقنى كېچىكىلىتىش توغرىسىدا مۇھىم

(بېشى 1 - بەتتە) تەربىيىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش تەربىيىسى، ھەربىي - خەلق ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى، «ئىككىنچى ھىمايە قىلىش» تەربىيىسى ۋە پائالىيەتلىرىنى كۆپ قاتلام، كۆپ خىل شەكىلدە قانات يايدۇرۇپ، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ياخشى ئامبۇ ئاساس ۋە ئىدىئىيىۋى ئاساس سالدى. جاڭجياگاننىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، كېڭەيتىشكە بىرلەشتۈرۈپ، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ۋە ئەلا مۇلازىملىق

قىلىش پائالىيەتلىرىنى داغدۇغىلىق قانات يايدۇرۇپ، فۇنكسىيىلىك تارماقلار، مۇلازىملىق ئورۇنلىرى ۋە كۆزنەك ئورۇنلارنىڭ مەدەنىيەتلىك ئىش بېجىرىش، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشقا ئائىت بىر قاتار تەدبىر ۋە قائىدىلەرنى تۈزۈپ يولغا قويۇش بىلەن بىللە باشقۇرۇش ۋە تەرتىپكە سېلىشنى كۈچەيتىپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى. مەبلەغ ئىنتايىن

جنوڭخۇا مىللەتلەرنىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن داۋاملىق ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىمىز كېرەك.

زىياپەتتە مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى تەركىبىدىكى شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىنىڭ باشلىقى جياڭ جياڧۇمۇ سۆز قىلدى. زىياپەتكە مەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش مىللەتلەر ئىشلىرى ۋە دىنىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مەسئۇللىرىمۇ قاتناشتى.

جىددىي بولۇۋاتقان شارائىتىمۇ ئىككى يىلدا شەھەرنىڭ ئاساس قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاشقا 1 مىليارد 133 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماددىي جەھەتتىن كاپالەتلەندۈردى. بۇ شەھەر يەنە شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاش، كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۈرۈش، شەھەر ئىچىدىكى مەيىنەتچىلىك، قالايمىقانچىلىقنى تۈگىتىشكە زور كۈچ سەرپ قىلىپ، شەھەر تازىلىقى، قاتناش تەرتىپىنى ياخشىلاپ، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇشىغا پايدىلىق مۇھىت ھازىرلاپ بەردى.

بىرىدىغان سىياسەتلەر ئەمەلىيەتتە مەدەت ئېغىرلاشتۇرۇلسا، ئۇلار يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئانچە قىزىقىپ كەتمەيدۇ، بۇمۇ دېھقانلارنىڭ سىرتقا ئېقىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان بىر ئامىل. يېزىلاردىكى ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ كەڭ كۆلەمدە قارىغۇلارچە سىرتقا ئېقىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇل ئورنىنى چوقۇم كۈچەيتىش، تۈرلۈك يېزا ئىگىلىكىگە ئائىت سىياسەتلەرنى ھەقىقىي ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىش كېرەك.

(2) يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈپرسال راۋاجلاندۇرۇش سېلىنىمىنى داۋاملىق كۈچەيتىش كېرەك. يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈپرسال راۋاجلاندۇرۇش يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى ئەڭ كۆپ قوبۇل قىلىدىغان بىر يول. تاشلاندىق يەر، تاغ، كۆل، چۆللەردىن پايدىلىنىپ، تۈجۈپلەنگەن يېزا ئىگىلىكىنى ۋە يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، يۇقىرى ئۈنۈملۈك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن شۇغۇللانغانلارغا مەبلەغ، دۆلەتنىڭ زاكاز قىلىش ۋەزىپىسى قاتارلىق جەھەتلەردە مەلۇم ئېتىبار بېرىپ، دېھقانلارنى يېزا ئىگىلىكىنى ئۈنۈپرسال راۋاجلاندۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈش كېرەك.

(3) بىر تۈركۈم كىشىنى ئىش تېپىپ بېرىش يولى ئارقىلىق قۇتقۇزۇش كېرەك. بۇ مەركەز ۋە ئۆلكىلەر ئىش تېپىپ بېرىش يولى ئارقىلىق قۇتقۇزغانلارنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ يول ئارقىلىق يېزىلاردىكى بىر قىسىم ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش، قۇملۇق يەر ئۆزلەشتۈرۈش، ئورمان بىنا قىلىش ياكى كىچىك تۈزلەڭلىك بەرپا قىلىش قاتارلىق ئىشلارغا قويۇش كېرەك.

(4) يېزىلارنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى پايدا ئېلىشنى، سېلىشتۇرما ئۈنۈمىنى، بولۇپمۇ ئاشلىق تېرىشكى پايدىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش كېرەك، پايدا ئاز بولسا، ئۇلار ئىشلىمەي كېتىپ قالىدۇ. گۇاڭدۇڭدا كۆكتات تېرىغابىلار بىر كۈندە بىر قانچە ئون يۈەنگە، مەدىكارلار، كوچا سۈپۈرىدىغانلار بىر كۈندە 20 نەچچە يۈەنگە ئىشلەيدۇ. تەكشۈرۈشتىن مەلۇم بولۇشىچە، بىر

ھەرز بۇلارنىڭ دۈپىنچىسى ئەمەلىيەتتە مەدەت نامرات جايلاردا ئامانەت پۇلىمۇ بەكرەك ئاز بولىدۇ، ئۇلار قەرز پۇل بېرەلمەيدۇ، شەرق بىلەن غەربتىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ھەمكارلىق قۇرۇلۇشىنى تېزىدىن يولغا قويۇپ، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ ئەمگەك كۈچلىرىنى قوبۇل قىلىش سىغىمچانلىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

(7) دۆلەت كەسپىي سىياسەت جەھەتتە ئوتتۇرا - كىچىك شەھەر، بازارلارنىڭ تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىشى ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. يېزا - بازار سانائەت كىچىك رايونلىرىنى ۋە كىچىك شەھەر، بازار قۇرۇلۇشلىرىنى مۇۋاپىق لايىھىلەش ھەمدە سىياسەت جەھەتتىن ئېتىبار بېرىش كېرەك.

(8) شەھەر، بازارنىڭ نوپۇس تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش لايىھىسىنى تېزىدىن ئوتتۇرىغا قويۇش، نوپۇس تۈزۈمى چوقۇم بولۇش كېرەك، ئەمما يېزا ئەمگەك كۈچلىرىنى پۈتۈنلەي مۇقىملاشتۇرۇۋېتىشقا بولمايدۇ، نوپۇس باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇھىملىكە قىلىش كېرەك.

(9) يېزىلاردىكى ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنىڭ يۆتكىلىشىنى باشقۇرۇش ۋە ئۇنى يېتەكلەشتە ئىجتىمائىي كاپالەت ئىشلىرى بىرلىكتە ئېلىپ بېرىلىشى كېرەك، يېزا - بازار كارخانىلىرىدا ياكى باشقا كەسىپ - ساھەلەردە ئىشقا ئورۇنلاشقان دېھقانلارغا قارىتا ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تۈرلۈك ئىجتىمائىي سۇغۇرتا ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارنى غەمدىن خالاس قىلىش كېرەك.

شەھەر، بازارغا كىرىپ ئىشقا ئورۇنلىشىپ بولغان دېھقان ئىشچىلىرى ئارىسىدا ئىجتىمائىي سۇغۇرتا ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا دىققەت قىلىپ، يېزا ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇقىملاشتۇرۇش كېرەك.

يېزىلاردا ئەمگەك كۈچى ئېشىپ قېلىش ۋە ئۇنىڭغا قارىتا تەدبىر قوللىنىش ئومۇمىيلىققا چېتىلىدىغان چوڭ مەسىلە، شۇنداقلا بىر رېئال مەسىلە. تەدبىر ئۈستىدە مۇھىملىكە يۈرگۈزۈلگەندە، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچى يەنە قارىغۇلارچە ئېقىۋېرىدۇ. بۇنىڭغا قارىتا چوقۇم چارە - تەدبىر بولۇشى كېرەك.

«بەخت» ماركىلىق موتوسكىلت

«XF 125 - A3» ماركىلىق موتوسكىلت ياپونىيىنىڭ تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ تەتقىق قىلىپ ياسالغان «XF 125 - A» ماركىلىق موتوسكىلت ئاساسىدا لايىھىلەنگەن يېڭىچە موتوسكىلت، «XF 125 - A3» ماركىلىق موتوسكىلتتا «XF 125 A» ماركىلىق موتوسكىلتنىڭ ئىلغار ئالاھىدىلىكى ساقلاپ قېلىنغان، ئۇنىڭغا يېڭى پاسوندىكى ئىچكى قاقچىلاش شەكلى بىلەن پۇرۇشلۇق سۇيۇقلۇق بېسىم ئارقىلىق ئىسلىنىشى كىچىكلەتكۈچ ئورنىتىلغان. بۇ موتوسكىلتنىڭ قاپچاق - ياپقۇچلىرى چاققان، ياساش ھۈنەر - سەنئىتى ئىلغار، بىر پۈتۈن قاپلىق ماي باكى بار، تاشقى كۆرۈنۈشى كۆركەم، ئۇزۇن چاسا مۇھاپىزەت تاختىسى ۋە ئېگەر شەكىللىك ئورۇندۇقى بار. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بىر پۈتۈن ئاليۇمىن بىرىكىملىك قاسقان، ئاچقىلى بولىدىغان ھەرىكەتلەندۈرگۈچى زەنجىر قاپقى، كۈچلۈك «12 V» توك بىلەن ئوت ئالدۇرۇش سىستېمىسى بار. موتوسكىلتنىڭ پۈتۈن ئىقتىدارى بەك ياخشى، تاشقى كۆرۈنۈشى چىرايلىق. بۇ موتوسكىلت ھەرساھەدىكى زاتلارنىڭ ياقۇرۇپ سېتىۋېلىشىغا، تاللاپ مىنىشىگە تولمۇ ئېرىيدۇ.

«بەخت» ماركىلىق موتوسكىلت كەسىپ ئەھلىنىڭ ياخشى دوستى.

شىنجاڭ رايونىدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى ئاقسۇ شەھىرى شەرقىي چوڭ كوچا 48 - نومۇر تېلېفون نومۇرى: 2122531 (0997)
- شىنجاڭ موتوسكىلت سېتىش شىركىتى ئۈرۈمچى ياڭزىجياڭ يولى 40 - نومۇر تېلېفون نومۇرى: 5812313 (0991)
- شىنجاڭ ماشىنسازلىق - ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىڭ موتوسكىلت شۆبە شىركىتى ئۈرۈمچى شەھىرى خېيلۇڭجياڭ يولى 21 - نومۇر تېلېفون نومۇرى: 5855770 (0991)
- كورولا موتوسكىلت سېتىش - تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى كورولا شەھىرى سايباغ يولى تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)

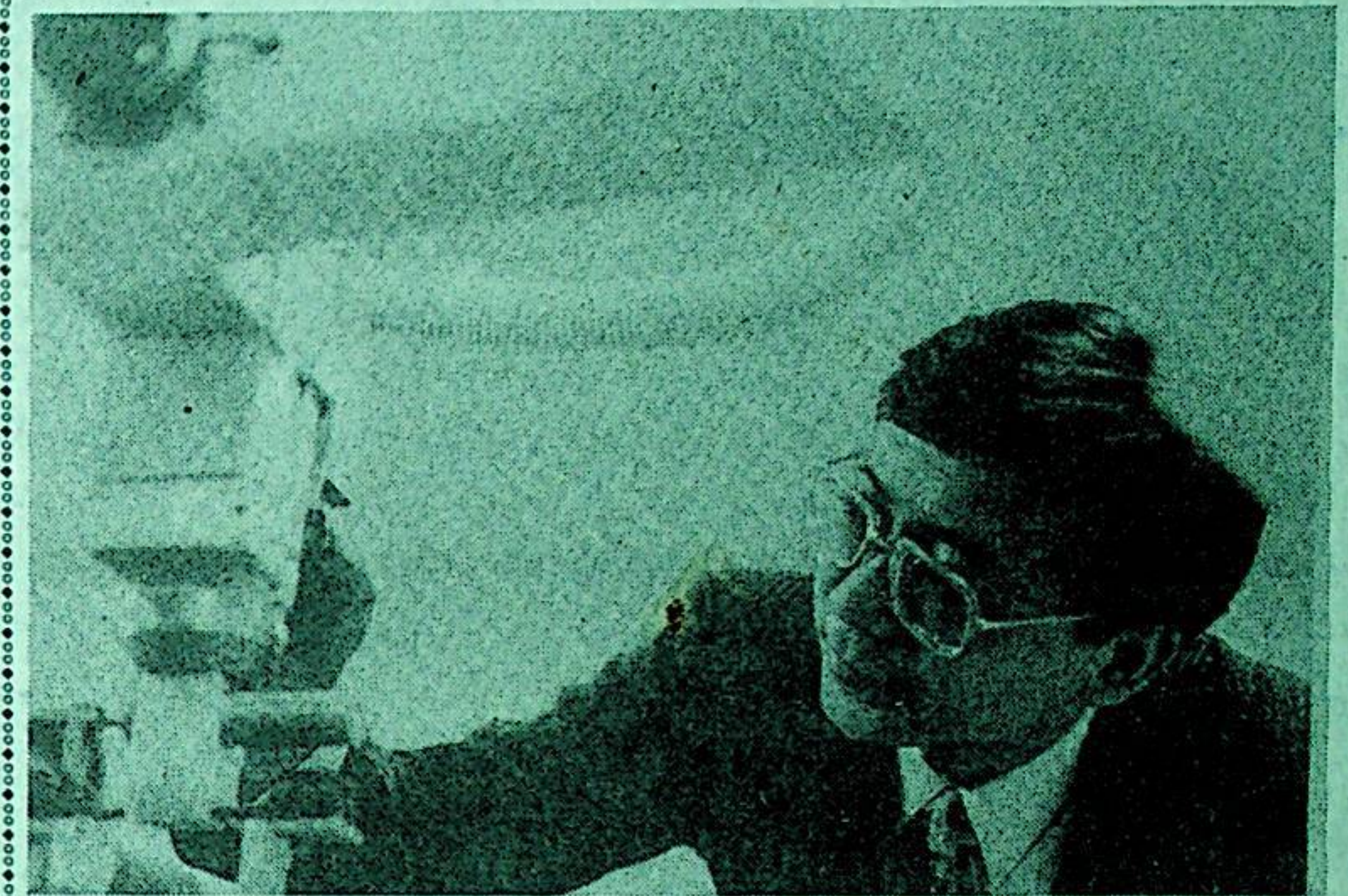
XF125-A3

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا تۇتۇق بولۇپ، ئوتتۇراھال يامغۇر ياغىدۇ، كىچىك ئازراق قار ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 1℃ - 5℃ بولىدۇ. ئالتە بال غەربىي شىمال شامىلى چىقىدۇ.

جۇڭگو ياشلىرى قانداق كىتابلارنى ئوقۇيدۇ؟

يېقىندا جۇڭگو جەمئىيەت تەكشۈرۈش - تەتقىق قىلىش جەمئىيىتىنىڭ شېنجو تەكشۈرۈش شىركىتى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ھاۋالىسى بىلەن بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ، ۋۇخەن، لىنچۇدىن ئىبارەت بەش شەھەردە ھازىرقى زامان ياشلىرىنىڭ كىتاب ئوقۇش يۈزلىنىشىنى كەڭ تەكشۈردى. بۇنىڭدىن چىققان يەكۈن قىزىقارلىق ھەم كىشىنى ئويلاندۇرىدۇ.

پروفېسسور جىڭ نەننىڭ ياپونىيىدە سانائەت پەنلىرى بويىچە دوكتورلۇق ئىلمى ئۇنۋانىغا ئېرىشكەندىن كېيىن چەت ئەلدىكى نۇرغۇن شىركەتلەرنىڭ تەكلىپىنى رەت قىلىپ، 1985-يىلى شىئەن قاتناش داشۆسىگە قايتىپ كېلىپ، شىئەن قاتناش داشۆسىدە سۈنئىي ئىقتىدار ۋە ماشىنا ئادەم تەتقىقات ئورنى قۇردى. ھازىر ئۇ بۇ تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى، دوكتور پېتەكچىسى. جىڭ نەننىڭ دۆلەتنىڭ 7- بەش يىللىق ۋە 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىشىغا ۋە دۆلەتنىڭ 863 پىلانىغا زور تۆھپە قوشتى. ھازىر ئۇ تەتقىق قىلىپ ياسىغان ئەقلىي ئىقتىدارغا ئىگە ماشىنا ئادەمنىڭ كۆرۈش - سېزىش سىستېمىسى خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. بۇ ماشىنا ئادەم سانائەت، دۆلەت مۇداپىئەسى، تىببىي ئىلىم قاتارلىق ساھەلەردە كەڭ قوللىنىلماقتا. جىڭ نەننىڭ 1992-يىلى دۆلەت دەرىجىلىك گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياش مۇتەخەسسس دېگەن نامغا، ئەسىر ھالقىيدىغان مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرى مەخسۇس فوندىنىڭ ياردىمىگە ئېرىشتى. ئۇ شىئەن قاتناش داشۆسىنىڭ ئەڭ ياش مۇدىرى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

2010 - يىلى دۇنيا قانداق بولىدۇ؟

ھازىر تېخنىكا تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولماقتا. تۆۋەندىكىلەر ئامېرىكىدىكى بەزى مەشھۇر كېلەچەكشۇناسلارنىڭ كەلگۈسىدىكى ئون يىلدا بولىدىغان ئىشلار توغرىسىدىكى قىياسى: دەرىجىدىن تاشقىرى بازارلاردا قىزىلمۇچ پېتىشتۈرۈلىدۇ. دۇنيا كېلەچەككە ناسلىق جەمئىيەتلىكەر ئالدىن مۆلچەرلەپ ھازىر تېخنىكا تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولماقتا. تۆۋەندىكىلەر ئامېرىكىدىكى بەزى مەشھۇر كېلەچەكشۇناسلارنىڭ كەلگۈسىدىكى ئون يىلدا بولىدىغان ئىشلار توغرىسىدىكى قىياسى: دەرىجىدىن تاشقىرى بازارلاردا قىزىلمۇچ پېتىشتۈرۈلىدۇ. دۇنيا كېلەچەككە ناسلىق جەمئىيەتلىكەر ئالدىن مۆلچەرلەپ

جۇڭگو ياشلىرى يەنىلا ئەدەبىي كىتابلارنى ئوقۇشنى ياخشى كۆرىدۇ. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، %70 تىن كۆپ ياش ئەدەبىي كىتابلارغا قىزىقىدىكەن، %3.4 ياش ئەدەبىي كىتابلارغا قىزىقمايدىكەن. «ئۆتكەن بىر يىلدا ئەدەبىي كىتاب ئوقۇدىڭىزمۇ؟» دېگەن سوئالغا %9.1 كىشى «ھەر كۈنى دېگۈدەك ئوقۇدۇم» دەپ؛ %46.7 كىشى «خېلى كۆپ ئوقۇدۇم» دەپ؛ %2.6 كىشى «ئوقۇمىدىم» دەپ جاۋاب بەرگەن. بۇنىڭدىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، ئەدەبىي ئەسەرلەر جۇڭگو ياشلىرى ئارىسىدا يەنىلا ئومۇميۈزلۈك ئالقىشلىنىۋېتىپتۇ، ئۇنىڭ ئوقۇرمەنلىرىمۇ خېلى كۆپ ئىكەن.

تەكشۈرۈش داۋامىدا يەنە نۇرغۇن ياشلارنىڭ جەمئىيەتتىمىزدىكى ھەر خىل «قىزىق نۇقتا» مەسىلىلىرى ۋە ئىجتىمائىي خەۋەرلەر يېزىلغان ئەسەرلەرگە ۋە كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان تۈرلۈك تەكشۈرۈش دوكلاتلىرى قاتارلىقلارغا قىزىقىدىغانلىقى بايقالغان. تارىخىي، سىياسىي ۋەقەلەر ئاشكارىلانغان ئەسەرلەرنى قىزىقىپ ئوقۇيدىغانلار %20.5 كە چۈشۈپ قالغان.

ياشلارنىڭ چولپانلارغا چوقۇنۇش قىزغىنلىقى پەسەيگەن. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ئاددىي كىشىلەرنىڭ ئالىيچاناب خىسلىتى ۋە كۈندىلىك تۇرمۇشى تەسۋىرلەنگەن ئەسەرلەرنى قىزىقىپ ئوقۇيدىغانلار %36.5 نى ئىگىلەيدىكەن. ئۇلۇغ شەخس، مەشھۇر كىشىلەرنىڭ كۆرەش

1999 - يىلى دۇنيا نوپۇسى 6 مىلياردقا يېتىدۇ

باش شتابى ۋاشىنگتوندا تەسىس قىلىنغان نوپۇس ئاپپاراتىنىڭ يېقىندا ئېلان قىلغان دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلىدۇ: دۇنيانىڭ ھازىرقى نوپۇسىنىڭ %1.5 لىك يىللىق ئېشىش سۈرئىتى بويىچە ھېسابلىغاندا، 1999-يىلى يەر شارىدىكى

چىرىكلىشىش - جىنايەتنىڭ مەنبەسى

چىرىكلىشىش بىلەن جىنايەت بىر-بىرىگە سەۋەبچى بولىدۇ، بىر-بىرىگە تۈرتكە بولىدۇ، بىر-بىرىگە سىڭىشىپ كەتكەن بولىدۇ. ئۇلارنىڭ بىۋاسىتە مۇناسىۋىتىدىن قارىغاندا، (1) ئېغىر دەرىجىدىكى چىرىكلىشىش قىلىشى - جىنايەتتۇر؛ (2) چىرىكلىشىش جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە ئېلىپ بارىدۇ. ئۇنىڭ ئاساسلىق ئىپادىسى مۇنداق: بەزى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى ئەمەلدارلار ئۆز تارمىقىنىڭ قىسمىن مەنپەئەتنى ۋە شەخسىي مەنپەئەتنى كۆزلەپ، يەرلىك مۇھاپىزەتچىلىك قىلىدۇ ياكى بەلگىلىمگە خىلاپ ھالدا «ئۈچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، يالغان مەلۇمات بېرىپ، مۇبالغە قىلىپ، جىنايەت قىلمىشلارنىڭ سادىر بولۇشىغا تۈرتكە بولىدۇ؛ (3) چىرىكلىك بىلەن جىنايەت بىر-بىرىدىن پايدىلىنىپ جىنايەتنى ئېغىرلاشتۇرىدۇ، ھازىر بەزى تارماقلاردىكى ئىنتايىن ئاز ساندىكى كادىرلار قولىدىكى ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئەتكەسچىلىك قىلماقتا، ئەتكەسچىلەرنى قانات ئاستىغا ئالماقتا، باج ۋە تاشقى پېرېۋوت ئوغرىلىقتا، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ قانۇننى ئاياغ ئاستى قىلماقتا، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلماي «ئالتە خىل زىيانلىق قىلمىش» قا كۈنلۈك بولۇپ

بەرمەكتە، ئىنتايىن ئاز ساندىكى ئەدلىيە خادىملىرى ھەتتا لۈكچەكلەر بىلەن ئېغىز يالىشىپ يۈرمەكتە؛ (4) چىرىكلىشىش بىلەن جىنايەتنىڭ تۇتقاندارچىلىق مۇناسىۋىتى بار، قەيەردە چىرىكلىشىش ئەھۋالى ئېغىر بولسا، شۇ يەردە جىنايەت، بولۇپمۇ ئىقتىسادىي جىنايەت ئېغىر بولىدۇ. چىرىكلىشىش بىلەن جىنايەتنىڭ ۋاسىتىلىك مۇناسىۋىتىدىن قارىغاندا، (1) چىرىكلىشىش ھادىسىلىرىنىڭ يامراپ كېتىشى خەلقنىڭ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتكە بولغان ئىشەنچسىزلىكىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ؛ (2) چىرىكلىشىش كىشىلەرنىڭ ئەخلاق قارىشى، قىممەت قارىشىنى بۇزىملاپ، بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ روھىي ھالىتىنى نورمالسىزلاشتۇرۇپ، جەمئىيەتكە قارشى ھەر خىل ھەرىكەتلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ؛ (3) چىرىكلىشىش ھادىسىلىرى كىشىلەرنىڭ جىنايەتچىلەرنى پاش قىلىش ۋە ئۇلارغا زەربە بېرىش ئىرادىسىنى يوشاشتۇرىدۇ، كۈرەش ئىرادىسى بوشىشىپ كەتسە، پارازىت قۇرتلارنىڭ يامراپ كېتىشى ۋە ساغلام بەدەننى چىرىتىشىگە شارائىت تۇغۇلىدۇ. («خەلق جامائەت خەۋىپسىزلىكى گېزىتى»دىن)

ساختىپەزلىك قىلىپ ئۆزىنى «گوۋۇيۈەننىڭ ئاخبارات

ئەمەلدارى» دەۋالغان دۇيۇخۇغا 20 يىللىق

مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىلدى

شەھەرلىك جامائەت خەۋىپسىزلىكى ئىدارىسىنىڭ تەشۋىقات مەسلىھەتچىسى قىياپىتىگە كىرىۋېلىپ مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ رەھبىرىنىڭ جاۋاب خېتىنى ئويدۇرۇپ چىقارغان، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى بەنگۇڭتىڭى، دۆلەت تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ئاخبارات مەركىزى قاتارلىق 30 نەچچە ئورۇننىڭ تامغىسىنى ئويدۇرۇۋالغان، مەركىزىي كومىتېتنىڭ مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرىنىڭ ئىش قەغەزىنى باستۇرۇۋالغان ھەم بۇ يالغان ئىسپات - گۇۋاھنامىلەر بىلەن دالىيەن، ۋۇشى قاتارلىق جايلاردا ساختىپەزلىك قىلغان. بۇلۇغۇ

دۇيۇخۇ شەندۇڭ ئۆلكىسى چۈيۇ شەھىرى لىڭجىڭ بازىرى جاڭزاۋشۇ كەنتىلىك دېھقان، 1994-يىلى 4-ئايدا ئۇ گوۋۇيۈەن بەنگۇڭتىڭىنىڭ كاتىپى، مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى قىياپىتىگە كىرىۋېلىپ شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ تېڭجۇ شەھىرىدىكى يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بىرلەشمە ترانسپورت شىركىتىنىڭ ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا ياردەم بېرىش نامى بىلەن پايتەختتىكى ھەقىقىي ئەھۋالنى بىلمەيدىغان ئاخبارات مۇخبىرلىرىنى تېڭجۇ شەھىرىگە زىيارەتكە ئېلىپ كېلىپ، ئوتتۇرىدىن پايدا ئېلىپ، شۇ جايغا 30 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان سالغان، ئۇنىڭدىن كىسى دۇيۇخۇ

تارىخى ۋە شەخسىي تۇرمۇشى تەسۋىرلەنگەن ئەسەرلەرنى ئوقۇيدىكەن. «ئۆتكەن بىر قىسىم ياشلار قىيىنچىلىق ھېسسىيات سىڭدۈرۈلگەن نەسىر، تۇرمۇش خاتىرىلىرىنى ياقىتۇرۇپ ئوقۇيدىكەن. تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، ياشلار «قىزىل راۋاقتىكى چۈش»، «ئاددىي دۇنيا»، «ئۈچ پادىشاھلىق ھەققىدە قىسسە»، «جاپالىق سەپەر»، «قىزىل ۋە قارا»، «غەربكە ساياھەت»، «سۇ بويىدا» قاتارلىق 20 كىتابنى ياقىتۇرۇپ ئوقۇيدىكەن. ھازىرقى ياشلارنىڭ كىتاب ئوقۇشتىكى مەقسىتى زادى نېمە؟ تەكشۈرۈشتىن بايقىلىشىچە، %52.1 كىشى كىتاب ئوقۇش ھېسسىيات يېتىلدۈرۈش، تۇرمۇشنى چۈشىنىش ئۈچۈن؛ %20.4 ياش ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن؛ %13.5 ياش ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا بىلىم ئاشۇرۇش ئۈچۈن؛ %11.9 ياش ئەدەبىي جەھەتتىن يېتىلىش ئۈچۈن دەپ قارايدىكەن. ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلغان جايلاردىكى كىشىلەر ئىچىدە بوش ۋاقىتلىرىنى كىتاب ئوقۇش بىلەن ئۆتكۈزۈشنى تاللايدىغانلار بارغانسېرى كۆپەيگەن. («شىئاڭگاڭ - تەيۋەن ئۇچۇرلىرى گېزىتى»دىن)

ستاتىستىكا ماتېرىياللىرىدىن كەلگەن. ھازىر ئافرىقا نوپۇسىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ھەرقايسى قىتئەلەرنىڭكىدىن تېز بولۇپ، يىللىق ئېشىش سۈرئىتى %2.8؛ ياۋروپا ئىرىدىيىرى نوپۇسى ئازىيىۋاتقان قىتئە بولۇپ،

قزىلۇچ يېتىشتۈرۈلۈدۇ. دۇنيا كېلەچەككە ناسلىق جەمئىيەتلىكلەر ئالدىن مۆلچەرلەپ مۇنداق دەيدى: دەرىجىدىن تاشقىرى بازارلار پارنىققا ئايلاندۇرۇلۇپ، كۆكتات سېتىۋالغۇچىلار دەرىجىدىن تاشقىرى بازاردا يېتىشتۈرۈلگەن كۆكتاتلارنى شېخىدىنلا ئۇزۇپ ئالالايدۇ.

نۇرغۇن مۇتەخەسسسلەر ئالدىن مۆلچەرلەپ مۇنداق دەيدى: بىئو تېخنىكىنىڭ تەرەققىياتى سۈت كالىرىدىن ماي مىقدارى تۆۋەن سۈت ئېلىش ئىمكانىيىتى يارىتىدۇ. توخۇ گېنى ئارقىلىق شالغۇنلاشتۇرۇلۇپ كېسەللىككە قارشى تۇرالايدىغان ياڭيۇ ئىشلەپ چىقارغىلى، ئىنەك گېنىنى چوشقا گېنىگە كىرگۈزۈش ئارقىلىق چوشقا گۆشىنىڭ ماي مىقدارىنى تۆۋەنلەتكىلى بولىدۇ.

2010-يىلى تۇغۇلغان بالىلار 120 ياش ياشىيالايدۇ. 2010-يىلىغا بارغاندا ئالىملار ئادەم بەدىنىنىڭ مۇكەممەل DNA قۇرۇلمىسى چېرتىۋىنى سىزىپ چىقالايدۇ. ئۇ، دوختۇرلارغا يېتەكچىلىك رول ئوينايدۇ. دوختۇرلار ئۇنىڭغا تايىنىپ ئاغرىقلارنىڭ تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە ئۇلارنى داۋالاش ئۇسۇلىنى تەكشۈپ، ئاغرىقلارنىڭ ئاسان يۇقىدىغان كېسەللىكلەردىن ئايرىلىپ تۇرۇشىغا ياردەم بېرەلەيدۇ. ئىرسىيەت تېببىي ئىلمى بارلىققا كەلگەنلىكتىن 2010-يىلى

لېكىن كېلەرگى ئەسەردىكى ئاپتوموبىللار ئاپتوماتىك يۈرۈدىكەن - كىشىلەر كومپيۇتېر، تېلېكامرا ۋە يول سەزگۈچىدىن پايدىلىنىپ ئاپتوماتىك يول باشلاش ئەسۋابى ياساپ چىقىدىكەن. بۇ خىل تېخنىكا ئىلغار ئىشخانا ئۈسكۈنىلىرى، تېلېفون، كرىپسول، بەدەن چېنىقتۇرۇش سايمانلىرى ۋە كىچىك تىپتىكى قەھۋەخانغا ئىگە كۆچمە ئىشخانا - ئاپتوموبىلنى بارلىققا كەلتۈرۈشى مۇمكىن.

ئەقلى ئىقتىدارلىق كارتوچكا نەقپۇلنىڭ ئورنىنى ئالىدۇ. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئون يىلدىن 20 يىلغىچە بولغان مەزگىلدە نەقپۇلغا ئېھتىياجلىق بولمىغان جەمئىيەت بارلىققا كېلىدۇ. ئەقلى ئىقتىدارلىق كارتوچكا ياكى كرىدىت كارتوچكىسى بارا-بارا ئومۇملىشىدۇ. يېقىن كەلگۈسىدە قولدا ئېلىپ يۈرىدىغان ۋە ئالماشتۇرۇش ئىقتىدارى يۇقىرى قوراللار كۆپلەپ بارلىققا كېلىدۇ. كرىدىت كارتوچكىسىدىن ئانچە چوڭ بولمىغان سان ئامبىرى شەخسلەر ۋە سودا ئورۇنلىرىنىڭ ئۇچۇرلىرىنى سىفىرلاشتۇرۇپ، ئايونتلارنىڭ ئاۋازغا قاراپ ئىنكاس قايتۇرىدۇ.

«جۇڭگو ئاياللىرى گېزىتى»دىن

چەت ئەللەردىكى ھەر خىل مۇزىيىلار

ئالتۇن مۇزىيى: كولۇمبىيىنىڭ پايتەختى بوگوتادىكى ئالتۇن مۇزىيىغا 25 مىڭ خىل بۇت تەكچىسى، بۇت، ھەر خىل قازان-قۇمۇچ، ئىسۇب، ھالقا، بۇلاپكا قاتارلىق ئالتۇن بۇيۇملار قويۇلغان.

ساتراشلىق مۇزىيى: گېرمانىيىنىڭ بېرلىن شەھىرىدە بىر ساتراشلىق مۇزىيى بار. بۇ مۇزىيىنى مەيۋارد ئىسىملىك بىر ساتراش قۇرغان. ئۇ مۇزىيىنى قۇرغان 25 يىلدىن بۇيان ھەر خىل چاچ ئېلىش سايمانلىرىدىن 3000 خىلنى يىغىپ ساقلىغان.

چوت مۇزىيى: ياپونىيىنىڭ مىڭگۇۋۇ شەھىرىدىكى بىر مۇزىيىدا ياپونىيىنىڭ جياڭخۇ يىللىرىدىن مىڭجى يىللىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئىشلىتىلگەن چوتتىن 300 ى، داچېڭ يىللىرىدىن جاۋخې يىللىرىغىچە بولغان ئارىلىقتا ئىشلىتىلگەن چوتتىن 100 ى، قەدىمكى ھېسابات دەپتىرىدىن نەچچە يۈزى، جۇڭگو ۋە ياۋروپانىڭ ماتېماتىكا كىتاب - ژۇرناللىرىدىن 1000 نەچچە پارچە ساقلىنغان.

پوچتا مۇزىيى: بېلگىيىنىڭ برىۋسېل شەھىرىدىكى پوچتا مۇزىيىغا قول بىلەن ئىتتىرىدىغان ۋە ئات بىلەن سۆرتىلىدىغان قەدىمكى پوچتا ھارۋىلىرى، پوچتا كىيىمى، قالىپى، سومكىسى، كېچىلىك پوچتا پانوسى ۋە ھەرقايسى دەۋرلەردە ئىشلىتىلگەن پوچتا ماركىلىرى قويۇلغان.

سەرەڭگە مۇزىيى: روسسىيىدىكى سەرەڭگە مۇزىيىغا قەدىمدىن ھازىرغىچە بولغان ھەر خىل سەرەڭگىلەر قويۇلغان، بۇنىڭ ئىچىدە قۇتۇب تەكشۈرگۈچلەر مۇزغا كۆمۈپ قويغىلى 70 يىل بولغان، كېيىنكى ئېكسپىدىتسىيىچىلەر تېپىۋالغان، ھېلىمۇ ياندۇرغىلى بولىدىغان ئون قاپ سەرەڭگە بار.

چاقپەلەك مۇزىيى: گېرمانىيىنىڭ چاقپەلەك مۇزىيىغا قەدىمكى زاماندىكى نەچچە ئون خىل ئالاھىدە چاقپەلەك قويۇلغان، بۇنىڭ ئىچىدە پارىژدىكى داڭلىق كارت تۈگىنىنىڭ چاقپەلىكىمۇ بار.

«ماتېرىيال»دىن

نوپۇسنىڭ %1.5 لىك يىللىق ئېشىش سۈرئىتى بويىچە ھېسابلىغاندا، 1999-يىلى يەر شارىدىكى نوپۇس 6 مىلياردقا يېتىدۇ. دۇنيا نوپۇسى 5 مىلياردقا يەتكەن 1987-يىلىدىن باشلاپ ھېسابلىغاندا، قىسقىغىنە 12 يىلدا يەر شارىدىكى نوپۇس 1 مىليارد ساپ كۆپىيدى. 1996-يىلى 6-ئاينىڭ ئاخىرىدا دۇنيا نوپۇسى 5 مىليارد 770 مىليونغا يەتتى.

نوپۇس ئاپپاراتى غەيرىي ھۆكۈمەت خاراكتېرلىك نوپۇس - تەتقىقات تەشكىلاتى بولۇپ، ئۇنىڭ سانلىق مەلۇماتلىرى ئاساسەن ب د ت ۋە ھەر قايسى ئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ئېلان قىلغان نوپۇس

يىللىق ئېشىش سۈرئىتى %2.8؛ ياۋروپا - ئىران سۈرئىتى %1.9. بۇ ئاپپاراتنىڭ نوپۇس ستاتىستىكا مۇتەخەسسسى كارل خاپپور مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ئاسىيا، لاتىن ئامېرىكىسىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەرنىڭ نوپۇسنىڭ ئېشىش نىسبىتىنى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلەتتى.

«ئۇچۇر مەجمۇئەلەر گېزىتى»دىن

دانىيىلىكلەرنىڭ دەم ئېلىش ئادەتلىرى

دانىيىنىڭ ھەپتىلىك دەم ئېلىش ۋاقتى ئېلىمىزنىڭ ئىككى كۈنلۈك دەم ئېلىش ۋاقتىدىن ئۈچ سائەت ئۇزۇن، دانىيىلىكلەر ھەپتىلىك دەم ئېلىش ۋاقتى، روزىستوۋ بايرىمى، پاسخا بايرىمى ۋە قانۇندا بەلگىلەنگەن باشقا دەم ئېلىش ۋاقتى بولۇپ بىر يىلدا 153 كۈن دەم ئالىدۇ. ئۇلار بۇ دەم ئېلىش ۋاقتىنى يىغىپ بىر قېتىمدىلا دەم ئالالايدۇ. ئۇلار دەم ئېلىش ۋاقتلىرىدا تۆۋەندىكىدەك پائالىيەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىدۇ:

دېڭىزغا چۆمۈلىدۇ. دېڭىزغا چۆمۈلۈش دانىيىلىكلەر ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان ئەنئەنىۋى پائالىيەت، نۇرغۇن كىشىلەر يەلكەنلىك كېسە ياكى كىچىك سەيلە كېمىسى سېتىۋالىدۇ، ئۇلار دەم ئېلىش كۈنلىرىدە دولقۇنلۇق دېڭىزغا كېلىپ دېڭىزدا تۈرلۈك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرىنى ئۆتكۈزىدۇ.

يىراق جايلارنى ۋېلىسپېتىلىك ساياھەت قىلىدۇ. دانىيىنىڭ ھازىرقى زۇڭلىسىمۇ تەنھەرىكەت كېيىمىنى كىيىپ بۇ پائالىيەتكە قاتنىشىدۇ.

كۆكتات تېرىپ كۆڭلىنى ئاچىدۇ، ئۇزاق

يىل شەھەرلەردە، ئېگىز بىنالاردا، داچىلاردا ياشىغان دانىيىلىكلەر ھەر كۈنى ئىشتىن چۈشكەن ۋە ھەپتىلىك دەم ئالغان چاغلىرىدا ئېتىزلارغا بېرىپ كۆكتات ياكى گۈل تېرىپ ئىچ پۇشۇقىنى چىقىرىدۇ.

دالدا تۈنەيدۇ. دانىيە ھۆكۈمىتى شەھەر ئەتراپىدىكى كۆلگە يېقىن جايلاردا پاكىز، گۈزەل دەم ئېلىش سورۇنى تەييارلىغان. يامغۇر، شاماللىق كۈنلەردىمۇ نۇرغۇنلىغان دانىيىلىكلەر بۇ يەرگە كېلىپ دەم ئېلىش ۋاقتىنى دالدا ئۆتكۈزۈپ تاماشا قىلىدۇ.

چەت ئەلگە چىقىپ ساياھەت قىلىدۇ. دانىيىدە دەم ئېلىشنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەركىزى بار، بۇ مەركەز ساياھەتچىلەرنى ھەرقايسى جايلارغا، ئاساسلىقى ئىسپانىيە، پورتۇگالىيە ۋە گرىتسىيەگە ساياھەتكە ئەۋەتىدۇ. بەزى دانىيىلىكلەر دەم ئېلىش ۋاقتىنى قىش كۈنلىرىگە توغرىلاپ نورۋېگىيە، شۋېتسارىيە ياكى ئاۋستىرىيەگە بېرىپ چانا تېپىلىدۇ.

دانىيىلىكلەر كۆپ خىل، مول مەزمۇنلۇق دەم ئېلىش پائالىيەتلىرىدىن كېيىن خىزمەت ئورنىغا روللۇق، چۈشكۈن كەيپىياتقا قايتىدۇ.

«خەلق گېزىتى»دىن

ئېلىپ، شۇ جايغا 30 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيان سالغان. ئۇنىڭدىن كېيىن دۇيۇخۇا مەركىزى تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى قىياپىتىگە كىرىۋېلىپ بىر نەچچە مۇخبىرنى تەكلىپ قىلىپ لياۋنىڭ ئۆلكىلىك چېگرا سودا شىركىتىنىڭ دەندۇڭ دېڭىز - ئوكيان شۆبە شىركىتىگە بېرىپ زىيارەت قىلىش نامى بىلەن يەپ - ئىچىپ، ياتاققا يېتىپ، سەيلە قىلىپ، بۇ شىركەتكە 30 مىڭ يۈەن، ئىقتىسادىي زىيان سالغان. بۇلتۇر دۇيۇخۇا گوۋۇيۈەن ئاخبارات ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، بېيجىڭ

ئىسپات - گۇۋاھنامىلەر بىلەن دايەن، ۋۇشى قاتارلىق جايلاردا ساختىپەزلىك قىلغان. بۇلتۇر 7-ئايدا دۇيۇخۇا جياۋجۇڭ شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەرىپىدىن قوغدا چۈشۈرۈلدى، شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ جياۋجۇ شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسى يېقىندا ئوچۇق سوت ئېچىپ، دۇيۇخۇاغا 20 يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىپ، سىياسىي ھوقۇقىدىن بەش يىل مەھرۇم قىلدى.

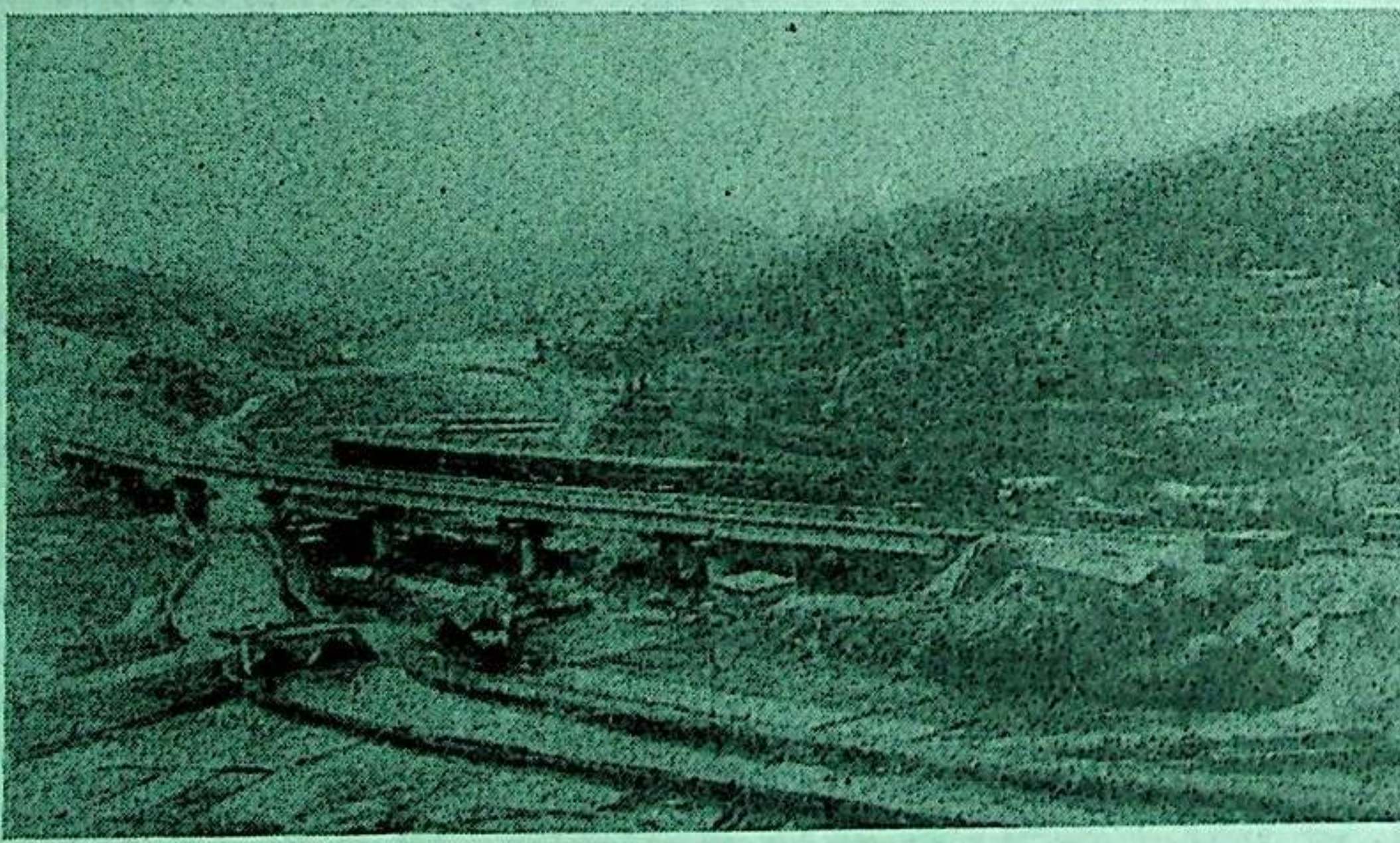
«قانۇن گېزىتى»دىن

17 يىلدا 650 كىلوگرام ئەينەك يېگەن ئادەم

خۇنەن ئۆلكىسى دوڭكو ناھىيىسىدە ئەينەك يېيىشكە ئامراق بىر ئادەم بار بولۇپ، ئۇ 15 يېشىدىن بۇگۈنكىچە بولغان 17 يىلدا 650 كىلوگرامدىن كۆپرەك ئەينەك يەپ بولغان.

ماشۇنتىيەن ئىسىملىك بۇ كىشىنىڭ ئەسلىشىچە، ئۇ 15 ياش، يەنى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان چېغىدىن باشلاپ ئەينەك يېگەن ئىكەن. بىر قېتىم فىزىكا دەرسى ئۆتۈلۈۋاتقاندا، ئۇ قولدىكى ئەينەك پارچىسىنى يۇتۇۋەتكەن، ئۇ ھېچقانداق بىئاراملىق ھېس قىلمىغاندىن كېيىن ئەينەك يېيىشنى ئادەت قىلىۋالغان.

ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئۇ 17 يىلدا 1700 ئەينەك ئىستاكان، 600 نەچچە پۇتا بوتۇلكىسى ۋە باشقا ئەينەك پارچىلىرى بولۇپ جەمئىي 650 كىلوگرام ئەينەكنى يەۋەتكەن. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغىنى شۇكى، ئۇ كۆپ يىللاردىن بۇيان ئەينەك يېگەن بولسىمۇ، ئۇنىڭ تىلى، ئېغىز بوشلۇقى، قىزىل ئۆڭكۈچى ۋە ئاشقازىنى، ئۈچەيلىرى زەخمىلەنمىگەن، ماشۇد - تىيەننىڭ ئېيتىشىچە، ئەگەر بىر قانچە كۈن ئەينەك يېمىسە، چۈشكۈنلىشىپ يول يۈرسىمۇ بوشىشىپ كېتىدىكەن. «ئازادلىق ئارمىيە گېزىتى»دىن

ئېلىمىزنىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى نەنكۇن تۆمۈريولىنىڭ ئەڭ قىيىن بولغان گۇبىجۇدىكى بۆلىكى جىددىي ياسالماقتا، تۆمۈريولىنىڭ گۇبىجۇدىكى بۆلىكى پۈتۈپ بولدى. نەنكۇن تۆمۈريولى پۈتۈپ پويىز قاتنىسا، گۇبىجۇدىكى لىۋپەنشۈي كۆمۈر كېنىنى ھەم غەربىي جەنۇب رايونىدىكى باشقا كان بايلىقلىرى مول جايلارنى ئېچىشتىمۇ مۇھىم رول ئوينايدۇ.

شەنخۇا ئاگېنتلىقى

شەرتنامە ماقۇللانغاندىن كېيىن سۆز قىلىپ مۇنداق كۆرسەتتى: يادرو سىنىقىنى ئومۇميۈزلۈك چەكلەش شەرتنامە لايىھىسى ئىككى يېرىم يىلدىن بۇيانقى ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبەت يېغىنىنىڭ نەتىجىسىگە ۋەكىللىك قىلدى، ئۇنىڭدا سۆھبەتنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالى ئاساسىي جەھەتتىن گەۋدىلەندۈرۈلدى، ئومۇمەن تەجۋۈز بولدى.

بىراق ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: شەرتنامە لايىھىسى كىشىنى تولۇق رازى قىلالمايدۇ، ئۇنىڭدا جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ھەقىقىي تەلپى ۋە مۇۋاپىق كەلمەسلىكى يەنىلا مەۋجۇت.

1 - شەرتنامە لايىھىسىدە يادرو قوراللىرىنى بولۇپ ئىشلەتمەسلىك، يادرو قورالى بولمىغان دۆلەتلەر ۋە رايونلارغا يادرو قوراللىرى ئىشلەتمەسلىك ياكى

گۈرۈھنىڭ بىخەتەرلىك مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ، بىردەك كېڭىشىش ئۇسۇلىدا چىڭ تۇرغاندىلا، خەلقئارا تىنچلىق ۋە خەۋپسىزلىكنى داۋاملىق قوغداش، كۆپ تەرەپلىك ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش ۋە ھەربىي تەييارلىقلارنى كونترول قىلىش ئۈچۈن تۆھپە قوشقىلى بولىدۇ. ھازىر ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبىتىنى دەۋر قىلغان بۇنداق يېغىنىنىڭ شەرتنامىنىڭ دەسلەپكى لايىھىسىنى بىر تەرەپ قىلىشقا ماقۇللىشىغا بىۋاسىتە سۈنۈش ئۇسۇلى بۇنىڭدىن كېيىنكى ھەربىي تەييارلىقلارنى قىسقارتىش سۆھبىتىگە ئۈلگە بولالمايدۇ.

خەلقئارا مۇھىم خەۋەرلەر

بىرىمىزگە يول قويساق، بۇ ئىختىلاپلار ئارىمىزدىكى دوستلۇق - ھەمكارلىققا تەسىر كۆرسەتمەيدۇ ھەم تەسىر كۆرسەتمەسلىكى كېرەك.

جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا ئۇ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى ھەم ياخشى مۇناسىۋەتنى ساقلاپ قېلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدە ئەگر - توقايلىق، تەكرارلىنىش بولدى، ئۇنىڭ سەۋەبى ھەممىگە ئايان. ھازىر جۇڭگو، ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدا مۇۋاپىق ھەل قىلىشقا تېگىشلىك بەزى مەسىلىلەر، بولۇپمۇ تەيۋەن مەسىلىسى بار. تەيۋەن مەسىلىسى جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە

راھىبىلار بىلەن ئاقسۆڭەكلەر دىكتاتورىا يۈرگۈزۈشۈدىن قورقۇشۇشقا توغرىسىدا ئۆزگەرتىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر خەلقئارادا بەزى كىشىلەر شىزاڭ مەسىلىسى توغرىسىدا ھەر خىل خاتا گەپلەرنى تارقىتىۋاتىدۇ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ھەقىقىي ئەھۋالنى چۈشەنمىگەنلىكى ئۈچۈن باشقىلار نېمە دېسە شۇنى دەپ، ناتوغرا گەپ - سۆزلەرنى تارقىتىپ يۈرۈۋاتىدۇ، بەزىلەر قەستەن پىتەن - ئىغۋا پەيدا قىلىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىگە ھۇجۇم قىلماقتا ۋە تۆھمەت قىلماقتا، كۈنلەرنىڭ بىرىدە شىزاڭنى جۇڭگودىن ئايرىپ چىقىشقا

ئېرىشەلمىدى، ئۇلار ھازىرغىچە «شىزاڭنى مۇستەقىل قىلىش» تىن ئىبارەت بۆلگۈنچىلىك مەيدانىدىن ۋاز كەچمىدى، ئىككى تەرەپنىڭ ئۇچرىشىشى، سۆھبەتلىشىشىگە ئۈزلۈكسىز توسالغۇ پەيدا قىلماقتا. نۇرغۇن پاكىتلار دالاي تەرىپىنىڭ مەركەز بىلەن ئالاقىلىشىش سەمىيىتىنىڭ يوقلۇقىنى كۆرسەتتى، لى رۇيخۇەن يەنە جۇڭگونىڭ شۈبھىسىز بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىنكى ھۆكۈمەت تەشكىلى شەكلى، جۇڭگونىڭ سىياسىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

ئىراق: ئامېرىكا ئىراققا يېڭىدىن تاجاۋۇزچىلىق قىلماقچى بولۇۋاتىدۇ دېدى

ئىراقنىڭ جەنۇبىي قىسىم رايونى شىمالىي قىسىم رايونىدىن خېلىلا مۇھىم بولغاچقا، ئامېرىكا ئىراقنىڭ شىمالىي قىسىم رايونىدا ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىپ كوردلارنى قوغدىمايدۇ. كوردلار مەسىلىسى ئامېرىكىنىڭ ئىراققا بېسىم ئىشلىتىشتىكى بىر باھانىسى. ماقالىدە ئاگاھلاندۇرۇپ مۇنداق دېيىلدى: ئامېرىكىدا ئومۇمىي سايلام ئۆتكۈزۈلۈشتىن بۇرۇن، ئىراق ئامېرىكىنىڭ تېخىمۇ ئېغىر ھۇجۇمىغا يەنە بىر قېتىم ئۇچرىشى مۇمكىن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، باغداد، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. ئىراق زۇڭتۇڭى سادامنىڭ چوڭ ئوغلى ئۆدەي بۇگۈن «بابۇلون» گېزىتىدە ماقالە ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: پارس قولتۇقى كىرىشى ئاياغلاشمىدى، ئامېرىكا پارس قولتۇقى رايونىغا كۆپلەپ ئەسكەر ۋە زامانىۋى قورال - ياراغلارنى توپلاش بىلەنلا توختاپ قالمايدۇ، ئۇ ئىراققا يېڭىدىن تاجاۋۇزچىلىق قىلىشقا تەييارلانماقتا. ماقالىدە مۇنداق دەپ قارالدى: ئامېرىكىلىقلارنىڭ نەزەرىدە

روسىيە زۇڭلىسى پىلتنىن كېسەللىك سەۋەبىدىن ئىستىپا بەرمەيدۇ، دەپ قارىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇڭلىسى چىرنومىلكن 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى مۇنداق دېدى: ھازىر پىلتنىن زۇڭتۇڭنىڭ ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىش مەسىلىسى توغرىسىدا سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ. مەملىكەت ئىچىدە بەزىلەرنىڭ پىلتنىن كېسەل بولغاندىكىن ۋەزىپىسىدىن ئىستىپا بېرىشى كېرەك، دېگەن مەسىلىنى كۆزدە تۇتۇپ، روسىيە زۇڭلىسى مۇنداق كۆرسەتتى: پىلتنىن زۇڭتۇڭ يۈرەك كېسەلگە گىرىپتار بولغانلىقى تۈپەيلىدىن ئىستىپا بېرىشى مۇمكىن دېگەن ھەر قانداق گەپنى قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ. چىرنومىلكن بىلەن پىلتنىن شۇ كۈنى موسكۋا مەركىزىي دوختۇرخانىسىدا ئۇچرىشىپ، ئىچكى ئىقتىسادى، ئىجتىمائىي ۋە سىياسىي ۋەزىيەتنى جۈملىدىن يەرلىك سايلام ۋە چېچىنىش ۋەزىيىتىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدى.

51 - نۆۋەتلىك ب د ت يېغىنىنىڭ ۋەزىپىسى ئېغىر، مۇساپىسى يىراق

ئۈچىنچىدىن، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئىقتىسادى گۈللەندۈرۈش يولىدا غايەت زور خىرىسقا دۇچ كەلمەكتە. كۆپلىگەن ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ تاشقى قەرز سېلىقى ئۇلارنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىدىن ئېشىپ كەتتى، ئەڭ تەرەققىي قىلىمىغان دۆلەتلەر يەنىلا قىيىن ھالەتتىن قۇتۇلالمايدۇ. ب د ت بىر قانچە قېتىم خەلقئارا يىغىن ئېچىپ، ئىقتىسادى، ئىجتىمائىي تەرەققىيات قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا خىتابنامە ۋە ھەرىكەت پروگراممىسىنى ئېلان قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ئەپسۇسلىنىدىغان يېرى شۇكى، قىسمەن دۆلەتلەر ھەتتا ئۆزىنىڭ قانۇنىنى باشقىلارغا تېگىپ، مەبلەغ سېلىش، سودا ۋە تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىشكە شەرت قويۇپ، يېڭى توسالغۇ پەيدا قىلىپ كەلمەكتە. بىر قىسىم تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئۆزلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە بېرىدىغان ياردىمىنى كۆپەيتىش توغرىسىدىكى ۋەدەسىگە ئەمەل قىلىش ئۇياققا تۇرسۇن ئەكسچە تاشقى ياردەمنى ھەدەپ ئازايتماقتا.

تۆتىنچىدىن، ب د ت نىڭ قۇرۇلغىنىغا 51 يىل بولدى، ئۇنى ئىسلاھ قىلىشقا توغرا كېلىۋاتىدۇ. بۇنداق ئىسلاھات نۇرغۇن تەرەپكە، جۈملىدىن ئىنتايىن ئېغىر بولۇۋاتقان ئالاقۇزلىق ۋە خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى كېڭەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەرگە چېتىلىدۇ. ب د ت نىڭ باش كاتىپى نامزاتى ۋە مالىيە كىرىزىسىمۇ بۇ قېتىمقى يىغىن دۇچ كېلىدىغان مەسىلە.

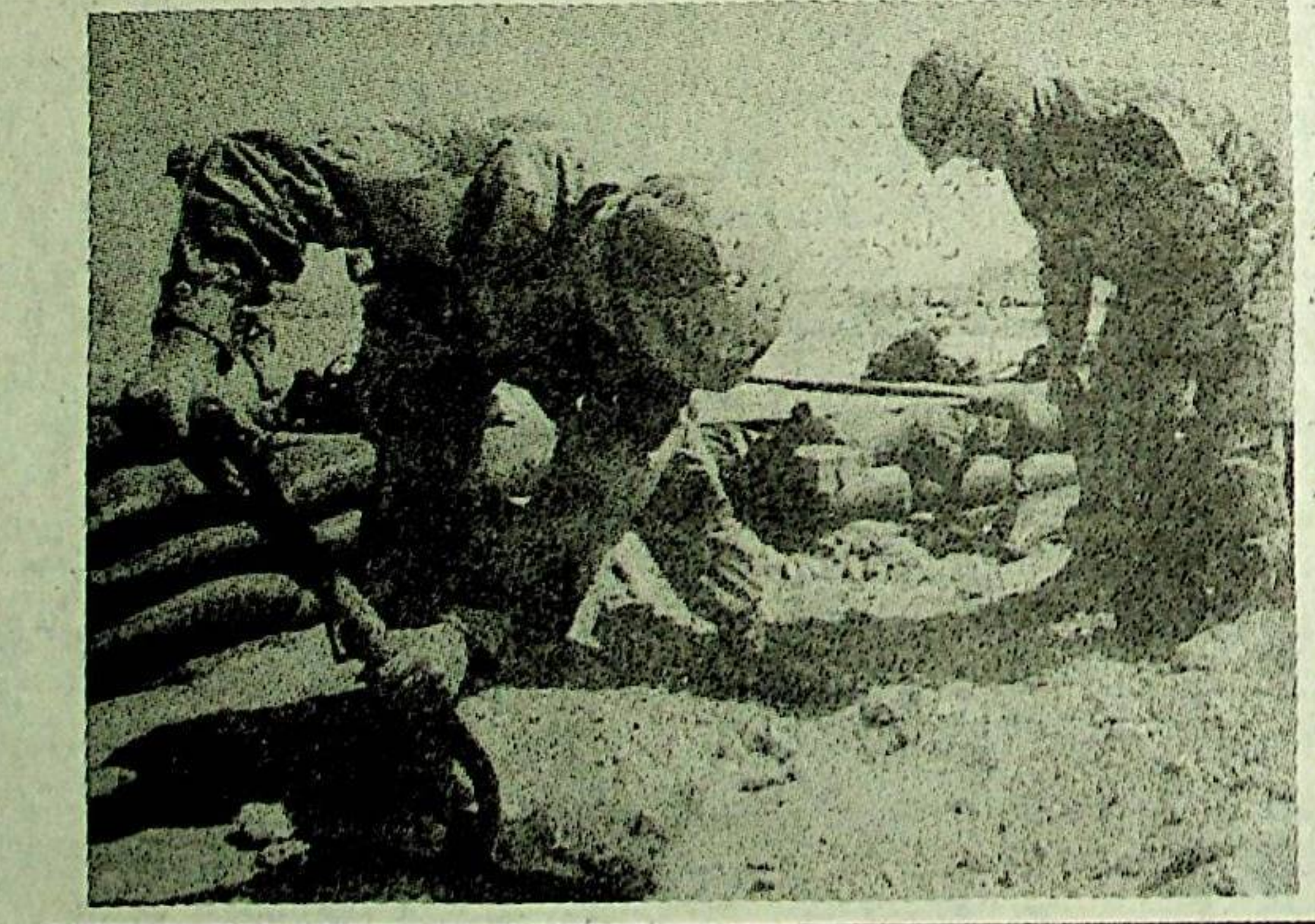
بۇ بۈگۈنكى دۇنيادىكى قارشى تۇرغىلى بولمايدىغان تارىخىي ئېقىمغا ئايلاندى. ۋەھالەنكى، ب د ت نىڭ تىنچلىق ۋە تەرەققىيات ئىبارەت ئىككى چوڭ نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ۋەزىپىسى ئېغىر، مۇساپىسى يىراق. بىرىنچىدىن، دۇنيادا زوراۋانلىق سىياسىتى يەنىلا مەۋجۇت، دۇنيادا ھەممە شۇنداقمۇ كىشىلەر باركى، ئۇلار «دېموكراتىيە»، «ئەركىنلىك» بايرىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، ئۆزىنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى، تەرەققىيات ئەندىزىسى ۋە قىممەت قارىشىنى باشقىلارغا تاڭماقتا. ھەدىسلا يېتىم قالدۇرۇش، جازالاش بىلەن تەھدىت سالماقتا. ھەتتا تۈرلۈك باھانە تېپىپ، باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىپ، باشقا دۆلەتلەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماقتا. زوراۋانلىق سىياسىتىنى يۈرگۈزۈش تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى توسالغۇ بولۇپ، ب د ت نىڭ ئۆز بۇرچىنى ئادا قىلىشقا قىيىنچىلىق پەيدا قىلدى.

ئىككىنچىدىن، مىللىي ماجىرا، دىنىي تالاش-تارتىش، تۈرلۈك سىياسىي كۈچلەرنىڭ ئېلىشىشى ھەمدە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ تەجىۋۇگ بولمىغانلىقى تۈپەيلىدىن بىر قىسىم دۆلەت ۋە رايوندا پات - پات قوراللىق توقۇنۇش ۋە قىسمەن ئۇرۇش پارتلاپ، دۇنيا تىنچ بولماي ۋاتىدۇ. بۇنىڭغا قارىتا ب د ت جىددىي تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، تىنچلىقنى قوغداش ھەرىكىتىنى كۈچەيتىشكە مەجبۇر بولدى.

51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى 9 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ب د ت نىڭ نيۇ - يوركتىكى باش شتابىدا ئېچىلدى. بۇ ب د ت نىڭ 50 - يىلغا قەدەم قويغاندىن كېيىنكى تۇنجى قېتىملىق يىغىنى. بۇ قېتىمقى يىغىن ب د ت زىممىسىگە ئالغان دۇنيا تىنچلىقنى قوغداش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش بۇرچىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۆتكەن يېرىم ئەسىردە دۇنيا ۋەزىيىتىدە جىددىي ئۆزگىرىش بولدى، 100 نەچچە دۆلەت مۇستەقىللىككە ئېرىشتى ھەم ب د ت غا ئەزا بولدى. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر خەلقئارا سىياسىي مۇناسىۋەتتىكى مۇھىم كۈچ بولۇپ قالماقتا. سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ پارچىلىنىشىغا ئەگىشىپ، دۇنيا ئىككى قۇتۇپتىن كۆپ قۇتۇپلىشىشقا باشلىدى، دۇنيا ئىشلىرىدا بىر - ئىككى دەرىجىدىن تاشقىرى دۆلەتنىڭ دېگىنى دېگەن بولمىغان ۋەزىيەت بۇزۇپ تاشلانماقتا. بۈگۈنكى دۇنيا ۋەزىيىتى پەسىشىگە يۈزلەنمەكتە. تىنچ خەلقئارا مۇھىت بەرپا قىلىش ۋە ئىقتىسادىي راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن دۆلەتلەر ئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشكە، تالاش - تارتىشلارنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشقا، سۆھبەت ئارقىلىق ئورتاق تەرەققىي قىلىدىغان يېڭىچە خەلقئارا ئىقتىسادىي مۇناسىۋەت ئورنىتىشقا موھتاج

9 - ئاينىڭ 16 - كۈنى كۈۋەيتتە تۈرۈشلۈك ئامېرىكا قوشۇنىنىڭ 1 - موتور - لاشقان شېسىدىكى ئەسكەرلەر ئىراق چېگرىسىغا يېقىن كۈۋەيت قۇملۇقىدا ئىستىكامنى مۇستەھكەملەپ، ئىراققا يەنە بىر قېتىم ھەربىي زەربە بېرىشكە تەييارلىق كۆرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 - 0002 / Z
(ۋە كالتە نومۇرى: 1 - 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئۆكتەبىر

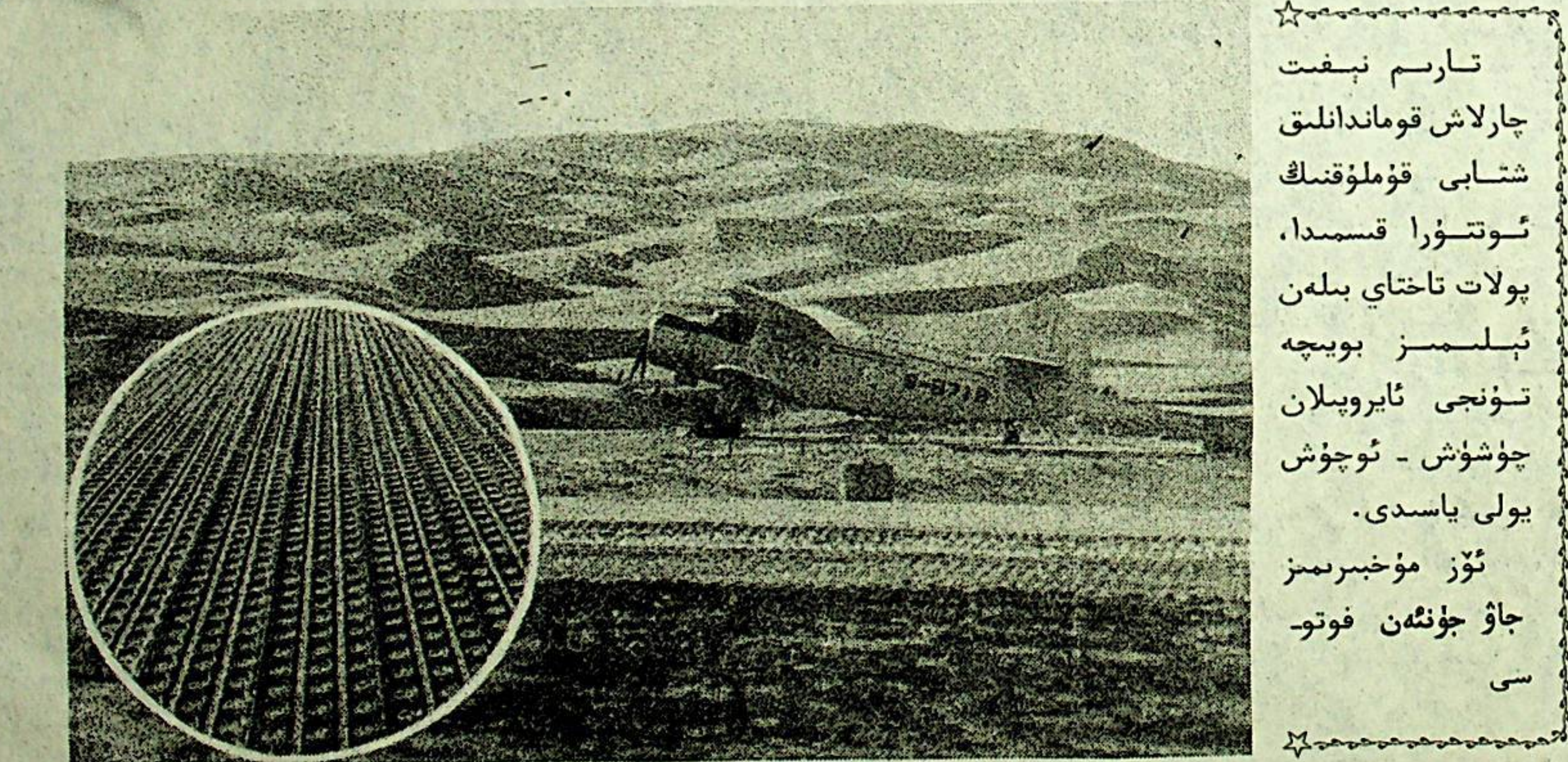
3

پەيشەنبە

شىنجاڭ شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش ئارقىلىق چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ئىقتىسادىنىڭ يېڭى قۇرۇلمىسىنى بەرپا قىلىشنى تېزلىتىش

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى خەۋىرى. شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى بايلىق ۋە رايون ئۈستۈنلۈكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئېلىمىزنىڭ شەرقىي قىسمى، ئوتتۇرا قىسمى ۋە غەربىي قىسمىدىكى رايونلار بىلەن بىر - بىرىنى تولۇقلاپ، ھەمكارلىشىپ، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش يولىدا بىرلىكتە مەڭگىي، غەربىي شىمال رايونىدا ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى دولقۇنىنىڭ يېتىپ كېلىشىگە تۈرتكە بولماقتا.

ئۆتكەن يىلدىن بۇيان، شىنجاڭ ئىچكى جايلاردىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن بولغان كۆپ خىل شەكىلدىكى بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىقنى تېزلىتىپ، بىر تۈركۈم ئۈستۈنلۈككە ئىگە بازارلارنى ئېچىپ، «شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش» ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، يېڭى ئاسىيا - ياۋروپا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنى كۆۋرۈك بېشى قورغىنى قىلىپ ئېچىش ئارقىلىق ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، سودىغا تايىنىپ چىكرا رايونى كۈللەندۈرۈش يېڭى ستراتېگىيىسىنى يولغا قويدى. 9 - بەش يىللىق پىلاننىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭ دۆلەتنىڭ تارىم نېفىت چارلاش قوماندانلىق شتابى قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا، پولات تاختاي بىلەن ئېلىمىز بويىچە تۇنجى ئايروپىلان چۈشۈش - ئوچۇش يولى ياسىدى. ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ جۇننەن فوتوسى

تارىم نېفىت چارلاش قوماندانلىق شتابى قۇملۇقنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا، پولات تاختاي بىلەن ئېلىمىز بويىچە تۇنجى ئايروپىلان چۈشۈش - ئوچۇش يولى ياسىدى. ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ جۇننەن فوتوسى

سەھرادىكى مەدەنىيەتلىك مەكتەپ

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۇ

مەنئۇي مەدەنىيەت گۈللىرى

كۈنەس ناھىيىسىدىكى ئالمالى 2 - ئوتتۇرا مەكتىپى - ئۈچ يىل ئىلگىرى ئەتراپىنى ئوت - چۆپ بېسىپ كەتكەن، تازىلىق ناچار، سىنىپ، دېرىزىلىرىنىڭ بىرەر پارچە ئەينىكىمۇ ساق قالمىغان مەكتەپ ئىدى. ھازىر ئىلى ۋىلايىتى بويىچە مەدەنىيەتلىك مەكتەپ بولۇپ قالدى. مەكتەپ مۇدىرى سۈي جۇڭخۇا بۇلتۇر مەملىكەت بويىچە مائارىپ سىستېمىسىدىكى ئەمگەك نەمۇنىچىسى، ئىلى ۋىلايىتىدىكى «ئون مەشھۇر» ياشنىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى؛ بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 10 - كۈنى يەنە 2 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر - دىكى «ئون مەشھۇر ياش» ئوقۇتقۇچى نامزاتلىقىغا كۆرسىتىلدى. ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسىدىكىلەر «ئۇ يىتەكلىگەن ئوقۇغۇچىلار تەربىيىلىنىش ۋە ئەقىل - پاراسەت جەھەتتە چوڭ شەھەرلەردىكى ئوقۇغۇچىلاردىن قېلىشمايدۇ» - دەپ تونۇشتۇردى. دەرۋەقە شۇنداق. بۇلتۇر كۈزدە بىر مۇئاۋىن ھاكىم 2 - ئوتتۇرا مەكتەپكە خىزمەت تەكشۈرۈشكە كەلگەندە، شاخسىن بىر تال ئالمىنى ئۈزۈۋالغان، كىم بىلسۇن، بىر قىز ئوقۇغۇچى ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ: «مەكتەپنىڭ ئالمىسىنى ئۈزۈشكە بولمايدۇ» دېگەن. كىچىك بالىنىڭ بۇ سۆزى ھاكىمنى خىجىل قىلىپ قويغان. تەپسىلىي سۈرۈشتۈرسەك، 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئۈچ يىلدىن بۇيان بىرەر قېتىم ئوغرىلىقچە گۈل ۋە مېۋە ئۈزۈش ۋەقەسى يۈز بەرمىگەن، بۇ كۈنەس ناھىيىسىدىكى كىشىلەر ئېغىزدىن چۈشۈرمەي تەرەپلەيدىغان ئىش بولۇپ قالغان. مەكتەپتىكى 800 دىن كۆپرەك خەنزۇ، قازاق ئوقۇغۇچىنىڭ كۆپىنچىسى مەكتەپ

مەملىكەتلىك رادىئو دراممىسى ۋە ئەلنەغمە نومۇرلىرىنى باھالاش، مۇكاپاتلاش يىغىنى ئاياغلاشتى

بۇ قېتىم باھالاشقا قاتناشتۇرۇلغان نومۇر 58 بولۇپ، تارىختىن بۇيان باھالاشقا قاتناشتۇرۇلغان نومۇر ئەڭ كۆپ بولغان يىغىن بولدى. باھالاشقا قاتناشتۇرۇلغان نومۇرلار ئىچىدە مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، زىبو تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، خۇبېي ئەلنەغمە ئاڭلىتىش خىزمىتى يېقىندا ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

سانجى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى ئۆز ئورنىدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزەتتى

نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. بولۇپمۇ خەۋەرلىشىش مۇئەسسەسىلىرى ۋە قاتناش شارائىتىنى ياخشىلاپ، ج خ قوشۇنىنىڭ تېز ئىنكاس قايتۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. لېكىن ئاپتوموبىللارنىڭ كۆپىيىشى، قورال - جابدۇقلارنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئايرىم كادىر - ساقچىلاردا ھۆكۈمەت ئاپتوموبىلىنى شەخسىي ئىشقا ئىشلىتىۋېلىش، فورما كىيىپ ھاراق ئىچىش، خىزمەتتە دۇرۇس بولماسلىق تەلەپ قىلدى.

كادىر - ساقچىسىنىڭ بەلگىلىگەن خىلاپلىق قىلىپ، ئۆز ئالدىغا ئاپتوموبىل ئىشلىتىشكە قىلمىشىنى تېلېۋىزوردا تاشكارە كۆرسەتتى. بۇنداق ئۆز ئىچىدىكى سەتچىلىكىنى تاشكارىلاشتىن قورقماي، ناتوغرا ئىستىللارنى مەردانلىق بىلەن تۈزىتىش ئۈسۈلى سانجىدا كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، سانجى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى قوشۇن قۇرۇلۇشى ۋە ئۈسكۈنە قۇرۇلۇشى جەھەتتە ناھايىتى زور

كادىر - ساقچىسىنىڭ يېقىنقى يەتتە ئايرىم ئايرىم ساقچىلاردا ھۆكۈمەت ئاپتوموبىلىنى شەخسىي ئىشقا ئىشلىتىۋېلىش، فورما كىيىپ ھاراق ئىچىش، خىزمەتتە دۇرۇس بولماسلىق ۋە ئىمتىيازدىن پايدىلىنىشتەك ناتوغرا ئىستىللارمۇ كۆرۈلۈپ، ج خ ئورگىنىنىڭ ئىناۋىتى ۋە ج خ كادىر - ساقچىلىرىنىڭ ئوبرازىغا بىۋاسىتە نۇقسان يەتكۈزدى. ئىدارە پارتكومى بۇنىڭغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، كۆپ قېتىم مەخسۇس مۇھاكىمە ئېلىپ باردى ھەم ماتورلۇق قاتناش ۋاسىتىلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش

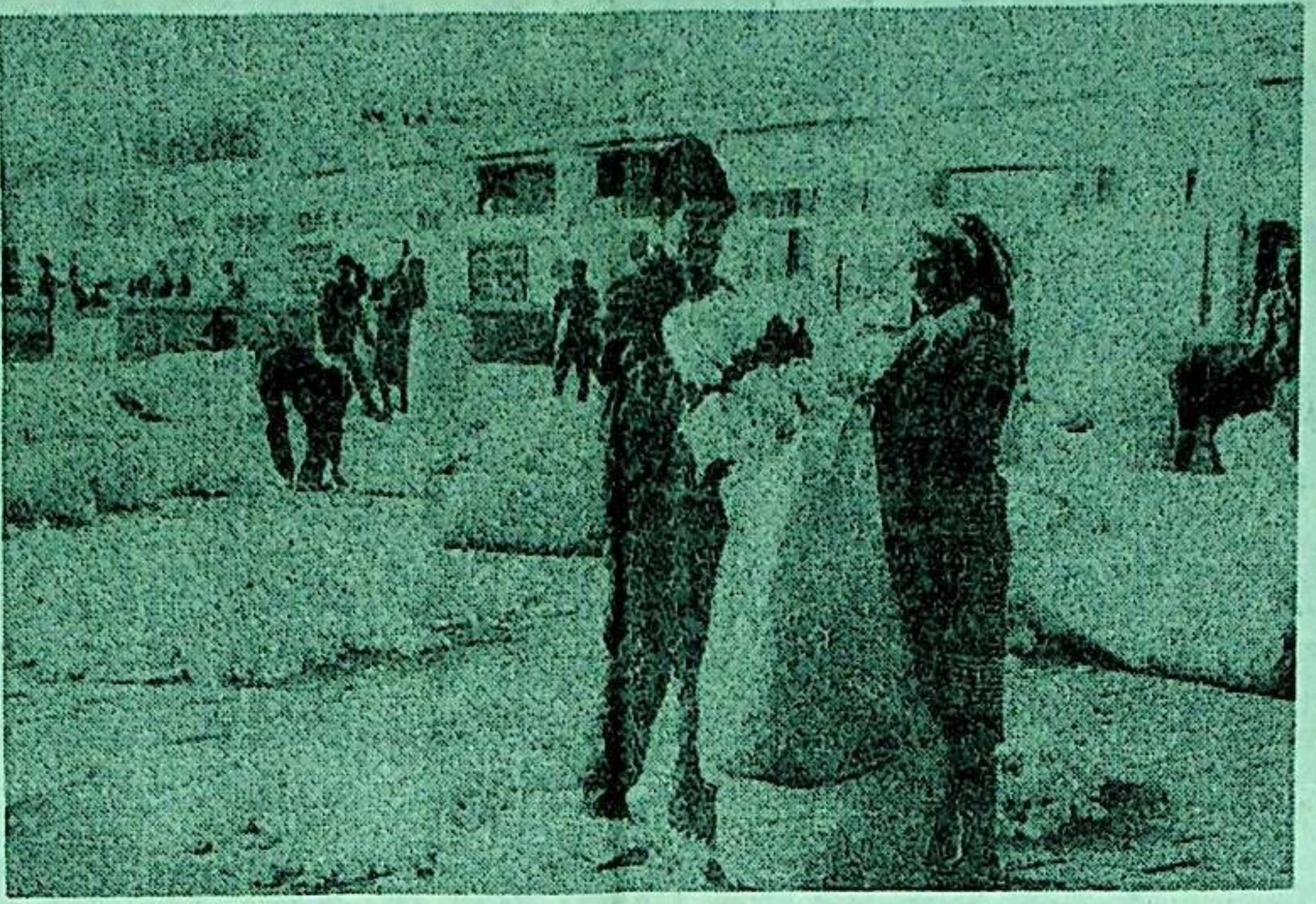
خوتەن ۋىلايىتىدىكى 1 مىليوندىن كۆپرەك دېھقان، چارۋىچى يود قوشۇلغان تۈز ئىشلەتكەنلىكتىن، يەرلىك كېسەللىكلەر زور دەرىجىدە ئازايدى

تەتقىق قىلىپ ياسىغان يود قوشۇش ئەۋىابى (يود تارقاقچى سايمان) خوتەندە ئومۇملاشتۇرۇلغاندىن كېيىن ئۈنۈمى زور بولدى. بۇ ئەۋىابنىڭ باھاسى ئەرزان، ئىشلىتىش قولايلىق، مەشغۇلاتى ئاسان بولۇپ، دېھقانلار ئۇنى تۈزلۈققا سېلىپ قويسا ئۈنۈمىنى كۆرەلەيدۇ. ئالاقىدار تارماقلار تەكشۈرگەندىن كېيىن يود قوشۇش سايمانى سېلىنغان تۈزنىڭ ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولغانلىقى ئىسپاتلانغان، خوتەن ۋىلايەتلىك يەرلىك كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئورنى تەمىنلىگەن مەلۇماتقا قارىغاندا، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يەتتە ناھىيە، بىر شەھەردىكى دېھقان، چارۋىچىلار يود قوشۇش ئەۋىابىدىن 210 مىڭى سېتىۋالغان. بۇنىڭ بىلەن 1 مىليون دېھقان - چارۋىچى يود كەمچىل بولۇش ئازابى ۋە يەرلىك كېسەللىكلەردىن قۇتۇلغان.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلدۇ: خوتەن ۋىلايىتى ئالاھىدە نامرات رايون بولغاچقا، يەرلىك كېسەللىكلەر كىرىپتار بولغانلار بىر قەدەر كۆپ ئىدى. ئازادلىقتىن بۇيان دۆلەت زور مىقداردا مەبلەغ، ئادەم كۈچى ۋە دورا سەرىپ قىلىپ، بۇ ۋىلايەتتىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا يود قوشۇلغان مايلىق ئوكۇل ئۇرۇش، يود قوشۇلغان تۈز ئىچىشنى ئومۇملاشتۇردى. يود تولۇقلانغاندىن كېيىن يەرلىك كېسەللىكلەر بىر قەدەر ئازايدى.

لېكىن كونا ئادەت كۈچى ۋە نامراتلىق تۈپەيلىدىن ۋىلايەت بويىچە يود قوشۇلغان تۈز ئىشلەتكەن دېھقان-چارۋىچىلار %30 تىن ئاشمىغانىدى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يەرلىك كېسەللىكلەر تەتقىقات ئورنى

نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك رادىئو دراما، ئەلنەغمە ئاڭلىنىش خىزمىتى يېقىندا تۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى.

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ باغچى قاتارلىق يېزىلىرىدىكى پاختىكارلار دۆلەتكە بەس - بەس بىلەن پاختا سېتىپ بەردى. سۈرەتتە: پاختىكارلار ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىدە پاختا سېتىپ بەرمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز فەن خاۋ فوتوسى

ماھاللاشقا قاتناشتۇرۇلغان نومۇرلار ئىچىدە مەركىزىي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، زىبو تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، خۇبېي تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق 22 تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ نومۇرلىرى ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى. بۇ 22 ئورۇننىڭ نومۇرلىرى دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، قىلىندى.

شەن شەھىرىنىڭ سانائەت ھەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق يەرمەنكىسى ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جياڭ لىروڭ خەۋەر قىلدۇ: شەن شەھىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىق يەرمەنكىسى 9 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. يەرمەنكىگە شەن شەھىرىدىن 70 دىن ئارتۇق كارخانا، بەش ئالىي مەكتەپ ۋە پەن تەتقىقات ئورنى 1120 دىن ئارتۇق تۈرنى ئېلىپ كەلدى. بۇ تۈرلەر ئېلېكترونلۇق خەۋەرلىشىش، كومپيۇتېر، ئاۋىئاتسىيە، ئاۋىئاتسىيا قاتنىشى، قاتناش - ترانسپورت، يېمەكلىك، يېنىك سانائەت، توقۇمىچىلىق سانائىتى قاتارلىقلارغا چىتىلدۇ. ھەمكارلىقنىڭ مەزمۇنى بىرلەشمە تىجارەت، بىرلىشىپ سېتىش تور - نۇقتىلىرى ھەمكارلىقى ۋە دېھقانچىلىق قوشۇمچە كەسپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش، مەنزىرىلىك ساياھەت رايونلىرىنى ئېچىش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدى.

پەن - تېخنىكا، ماددىي ئەشيا ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىغا سېلىنغان سېلىنما كۆپەيتىلگەنلىكتىن، باي ناھىيىسىنىڭ دېھقانچىلىقىدا يېڭى بۆسۈش بولدى

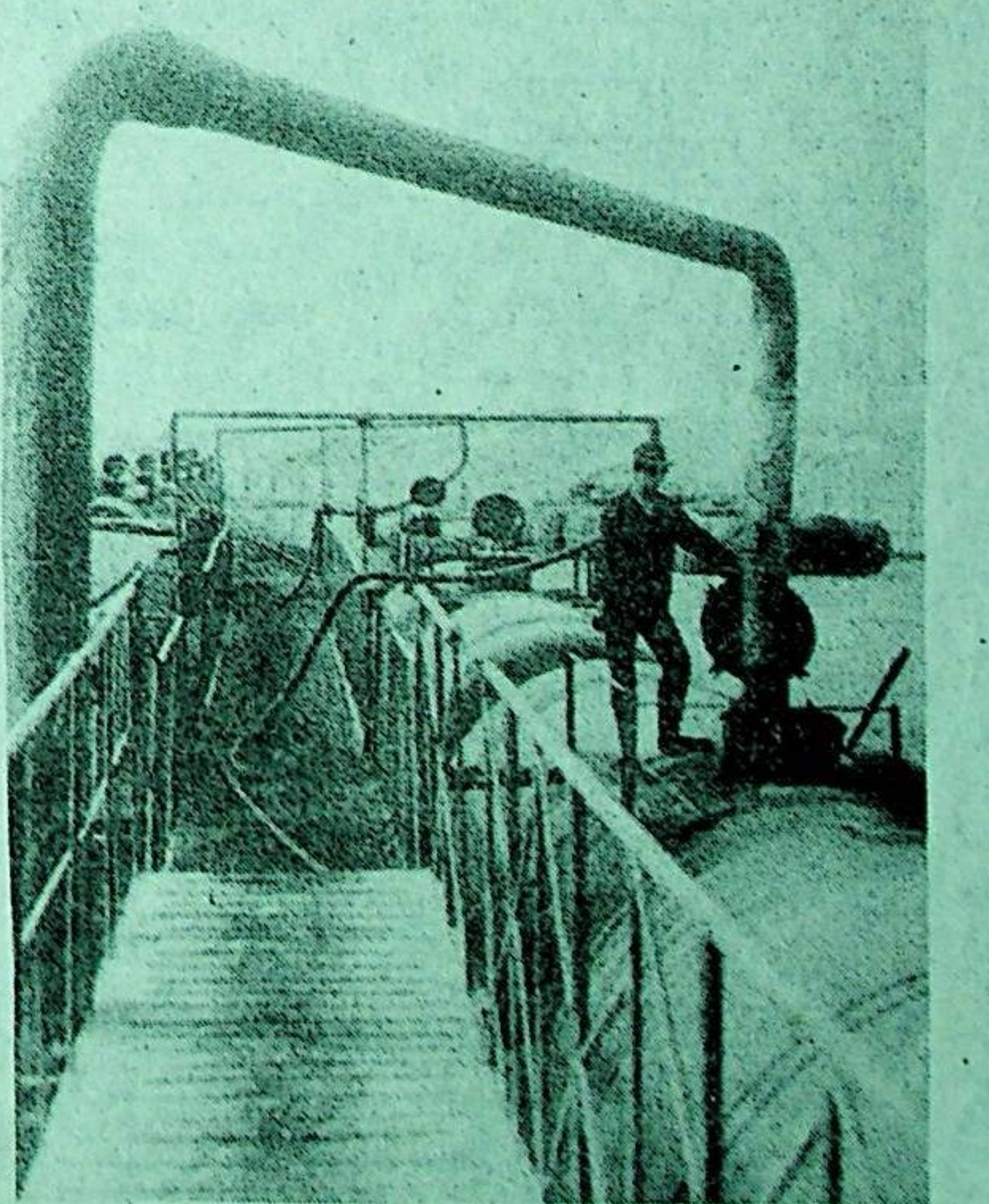
تونا كۆپەيتىلدى. ھەر بىر مو كۆممىقوناققا ئۆسۈش مەزگىلىدە 50 كىلوگرامدىن، بۇغدايغا 30 كىلوگرامدىن قوشۇمچە ئوغۇت بېرىلدى. يوپۇرماق ئۈستىدىن پۈركۈپ ئوغۇت بېرىلگەن كۆلەم 550 مىڭ موغا يەتكۈزۈلدى. «مول ھوسۇللۇق ئېتىز» لار ناھىيە، يېزا، كەنت دەرىجىلىك كادىرلارغا دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە بېرىلىپ، ماددىي ۋە تېخنىكا جەھەتتىكى سېلىنما ئالدى بىلەن كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېلىنمىسى كۆپەيتىش - باي ناھىيىسىنىڭ بۇ يىل دېھقانچىلىقتا يېڭى بۆسۈش ھاسىل قىلىشتا قوللانغان مۇھىم تەدبىرلىرىنىڭ بىرى بولدى. ناھىيە بويىچە ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن ئىلگىرى ھەر خىل تراكتوردىن 127 سى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق، كېۋەز تېرىش سېپالكىسىدىن 235 ى يېڭىدىن سېتىۋېلىندى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ھازىر بار چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك تىپتىكى تراكتورنىڭ سانى 3180 گە، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوناق، كېۋەز تېرىش سېپالكىسى 335 گە، ئادەتتىكى چوڭ، كىچىك سېپالكا 1881 گە يېتىپ، ماشىنىلاشقان دېھقانچىلىق مەشغۇلاتى دائىرىسى كېڭەيدى.

ھازىر باي ناھىيىسى كۈزۈلۈك زىرائەتلەرنىڭ ئاخىرقى پەرىۋىشى بىلەن كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسى تەييارلىقىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا، غەيرەت ئۆمەر، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىسى بۇ يىل دېھقانچىلىقتا پەن - تېخنىكا، ماددىي ئەشيا، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىغا سېلىنمىسى كۆپەيتىپ، ئاشلىق، ياغلىق دان، كېۋەز، قىزىلچا ھوسۇلنى ئاشۇرۇشتا يېڭى ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. ناھىيە بويىچە 270 مىڭ مو بۇغداينىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى ئازكەم 80 مىليون كىلوگرامغا، بىرلىك ھوسۇلى 293 كىلوگرامغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن ئومۇمىي ھوسۇل %4.48، بىرلىك ھوسۇل %3 ئاشتى. ھازىر يەنە 150 مىڭ مو كۆممىقوناق، 100 مىڭ مو ياغلىق دان، 30 مىڭ مو كېۋەز، 22 مىڭ مو قىزىلچىنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالى ياخشى بولۇپ، دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىدىن ئومۇمىيۈزلۈك مول ھوسۇل ئېلىش ۋەزىيىتى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندى.

باي ناھىيىسىدە ئاشلىق زىرائەتلىرى تېرىلغۇ كۆلىمى 450 مىڭ مودىن ئاشىدۇ. شۇڭا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل ئاشلىق ئىشلەپ چىقىرىشتا يېڭى سەۋىيە يارىتىش ئۈچۈن، ھوسۇلنى ئاشۇرۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى پەن - تېخنىكا، ماددىي ئەشيا، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىغا سېلىنمىسى

شايار ناھىيىلىك توغراق ئورمانچىلىق مەيدانى كۆپ خىل ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇپ، زىياننى پايدىغا ئۆزگەرتتى

2 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەندى. ئالدىنقى سەككىز ئاي ئىچىدە ئورمانچىلىق مەيدانى ئىش ھەققىنى ۋاقتىدا، تولۇق تارقاقاندىن تاشقىرى، ئۆز كىرىمىدىن 320 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاراۋانلىقى ۋە داۋالاشنى شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئىشلەتتى، 85 مىڭ يۈەن كونا قەرزى بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ۋاقتىدا بېرەلمىگەن 75 مىڭ يۈەن ئىش ھەققىنى تولۇق قايتۇرۇپ بولدى. شايار ناھىيىلىك توغراق ئورمانچىلىق مەيدانى 1958 - يىلى قۇرۇلغان دۆلەت ئىلكىدىكى مەيدان بولۇپ، ئۇنىڭغا قاراشلىق بەش ئورمان مۇھاپىزەت پونكىتى، 67 مۇھاپىزەت

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: شايار ناھىيىلىك توغراق ئورمانچىلىق مەيدانى ئىچكى قىسمىدىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، كۆپ خىل ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق زىيان تارتىشنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتتى. ئىلگىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مائارىپىنى تولۇق تارقىتالماي كەلگەن بۇ مەيداننىڭ بۇ يىلى ئومۇمىي كىرىمى

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئالاغر يېزىسى 1988 - يىلىدىن بۇيان مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن ھەمكارلىشىپ يېتەرلىك ئەمگەك كۈچى ئاجرىتىپ، ئومۇمىي كۆلىمى 22 مىڭ مو كېلىدىغان چۈچۈك بۇيا ئۆستۈرۈش بازىسى قۇردى. بۇ يىل بۇ يېزا چۈچۈك بۇيا سېتىپ 130 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. سۈرەتتە: باشقۇرغۇچى خادىملار سىم توساقلارنىڭ بۇزۇلغان جايلىرىنى ئوڭشىماقتا.

گەنۇەر خىزمەت، مۇھەممەت مەسۇم فوتوسى

باي ناھىيىسىدىكى كۆمۈر كانلار سەككىز ئايدا 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋەلى خەۋەر قىلىدۇ: باي ئۆچۈن، ناھىيىدە بىر مۇئاۋىن ھاكىم،

نۇقتىسى بار. مۇھاپىزەت رايونىنىڭ ئومۇمىي كۆلىمى 4948 كۋادرات كىلومېتىردىن ئاشىدۇ، تەبىئىي توغراق ئورمانىنى كېسىپ سېتىش بۇ مەيداننىڭ ئاساسلىق كىرىم مەنبەسى ئىدى. 1985 - يىلى دۆلەت تەبىئىي ئورمان بايلىقىنى كېسىشنى نورمىلىق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويغاندىن كېيىن، بۇ مەيداننىڭ يىللىق ئورمان كېسىش ۋەزىپىسىنى ئەسلىدىكى 5500 كۇب مېتىردىن بىراقلا 500 كۇب مېتىرغا چۈشۈپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن مەيداننىڭ كىرىمى يىلدىن يىلغا تۆۋەنلەپ، ئىقتىسادىي ئاساسىي ئاجىزلاپ كەتتى. ئۇنىڭ ئەكسىچە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سانى مەيدان قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدىكى 26 كىشىدىن كۆپىيىپ، بۇلتۇر 119 كىشىگە يېتىپ، كىرىم چىقىمىنى قاپلىيالمىدىغان ھالەت شەكىللەندى. بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن بۇلتۇر ئەتىيازدا شايار ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئورمانچىلىق مەيداننىڭ رەھبەرلىك ئاپپاراتىنى تەرتىپكە سېلىپ كۈچەيتتى. يېڭى رەھبەرلىك ئاپپاراتى ئىشنى ئالدى بىلەن قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈشتىن باشلىدى. ھەرقايسى ئورمان مۇھاپىزەت پونكىتلىرى بىلەن 13 تۈرلۈك ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمى، ئورمان مۇھاپىزەتچىلىرى ۋە مۇھاپىزەت رايونى

ئىچىدىكى 1208 ئائىلىلىك چارۋىچى بىلەن ئورمان مۇھاپىزەت قىلىش، يېتىشتۈرۈش، ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش توختامى ئىمزالاپ، ئۇلارنىڭ ۋەزىپە، نىشان، ھوقۇق، مەجبۇرىيىتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مەسئۇلىيەتچانلىق توغرىسىنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، ئىلگىرى مۇھاپىزەت رايونى ئىچىدىن يىللىق ئوتۇن بايلىقى ھەققى ئۈچۈن ئاران ئون نەچچە مىڭ يۈەنلا باشقۇرۇش راسخوتى يىغىۋېلىنغان بولسا، بۇ يىلى باشقۇرۇش ھەققى بىراقلا 250 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ، 30 مىڭ مو توغراقلىق سۇغرىپ ياشارتىلدى. ئۇلار ئىچكى قىسىمدىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، ھەرقايسى مۇھاپىزەت پونكىتلىرى ئەتراپىدىكى بوز يەرلەرنى ئېچىپ دېھقانچىلىق قىلىش، تارىم دەرياسىدا كېمە ترانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش، مەيدان ئورگىنىنىڭ ناھىيە بازىرى ئىچىدىكى بوش ئۆيلەرنى ئىجارىگە بېرىش قاتارلىق كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، كىرىم مەنبەسىنى كۆپەيتتى. ئۇلار بۇ يىل جەنۇبىي تارىم ۋادىسىدا 10 مىڭ مولۇق ئىقتىسادىي ئورمان بازىسى بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، دەسلەپكى قەدەمدە 8000 مو يەرگە ئاشلىق ۋە باشقا ئىقتىسادىي زىرائەت تېرىپ، مەيداننىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە خەلق ئىگىلىكى ھەمكارلىق جەمئىيىتى قۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېھىپ خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا تۇرپان ۋىلايىتىدە يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى ۋە خۇسۇسىي كارخانىچىلار جەمئىيىتىنىڭ تەشكىللىشى، جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ مەبلەغ چىقىرىشى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن مەمۇرىي مەھكىمە ئالاقىدار تارماقلارنى تەشكىللەپ، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيانقى دېھقانلارنىڭ يېنىكلىتىش ئەھۋالىنىڭ قانداق بولغانلىقى، دېھقانلارنىڭ سېلىقى قايتا ئېغىرلىشىپ كەتتىمۇ - يوق؟ دېگەننى چۆرىدەپ يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرگە بېرىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئۈستىدە مەخسۇس تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ ئاڭلاش، كۆرۈش، تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئامما ئىنكاس قىلغان ئەمەلىي

شامالباغ يېزىسى نامۇۋايىق سېلىقلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى ئاشۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇغۇپۇر پولات خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىگە تەۋە شامالباغ يېزىسى دېھقانلارنىڭ زىممىسىدىكى نامۇۋايىق سېلىقلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، ئىقتىسادىي يۈكنى يېنىكلەتكەنلىكتىن، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقى قايتا قوزغالدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان، دېھقانلارغا سېلىنغان نامۇۋايىق سېلىقلارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي يۈكنى يېنىكلىتىشنى يېزىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى

خوتەن ۋىلايىتىدە 4 مىليون 400 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك نامۇۋايىق سېلىق دېھقانلارنىڭ قولىغا قايتۇرۇلدى ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى. ناھىيە (شەھەر)، يېزىلاردىكى دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش رەھبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلىدى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى باشقۇرۇش كارتوچكىسىنىڭ خام چوت، راسچوت ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش بىلەن مەخسۇس تەپتىش قىلىشنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈپ 16 يېزا - بازار، 40 كەنتتە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى، تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىش خىزمىتى تەشكىلى كاپالەتكە ئىگە قىلىنىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلغان، ۋىلايەت بويىچە

مۇھىم خىزمەت قاتارىدا چىڭ تۇتتى. يېزىغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئىدارە - ئورگانلاردىن 12 كادىر ئاجرىتىپ گۇرۇپپا تەشكىللەپ كەنت، مەھەللە - لەرگە قەرەللىك ئەۋەتىپ، سېزىلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. يېزا بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان ئېرىق - ئۆستەك، يول قۇرۇلۇشىغا ئوخشاش ئاۋام ئىشلىرىنىڭ ئەمگەك ھەققىنىڭ ھەممىسىنى ياكى بىر قىسمىنى يېزا، كەنتلەر ئۆزى ئۈستىگە ئالدى، يېزىدىكى 12 كەنتنىڭ توققۇزى دېھقانلار يۈكسىك ھەممىسىنى ئۆز ئۈستىگە ئالدى، ئۈچ يىلدىن بۇيان، دېھقانلارنىڭ زىممىسىدىكى ئىجتىمائىي سېلىقلاردىن يېزا، كەنت مەبلەغىدىن كۆتۈرۈۋېتىلگىنى 1 مىليون 345 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. بۇنىڭدىن باشقا، يېزا، كەنتلەر 156 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ %70 دېھقاننى ھەمكارلىشىپ داۋالاشنىڭ بەھرىمەن قىلدى، 134 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل خەلپە %95 تىن ئارتۇق دېھقاننى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋەلى خەۋەر قىلىدۇ: باي ئۆچۈن، ناھىيىدە بىر مۇئاۋىن ھاكىم،

پىچان ناھىيىسىدە يېزا - بازار كارخانىلىرى

ئۇدا ئۈچ يىل 173 مىڭ يۈەن زىيان تارتىپ ۋەيران بولۇش گىردابىغا بېرىپ قالغان خوتەن شەھەرلىك «خۇاڭخې» سودا ماگىزىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ ئىككى يىلدا زىياننى پايدىغا ئايلاندۇردى. بۇ يىل ئالدىنقى يېرىم يىلدا ماگىزىننىڭ ساپ پايدىسى 7100 يۈەنگە يەتتى.

سۈرەتتە: ماگىزىن جىڭلىسى ئابدۇرېشىت مەمتىمىن (سولدا) پىرىكازچىكلار بىلەن مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرۈمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

تېرىم يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى چارۋا ماللار كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىمىنجان تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى تېرىم يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يېزا مەركىزىدىن يىراق ئىككى ئورۇنغا چارۋا ماللارنى داۋالاش ئورنى قۇرۇپ، دېھقانلارغا 3000 كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ئابدۇكېرەمجان ھېكەم

△ ئانۇش شەھىرىنىڭ تۈگۈرمىتى يېزىسى بۇ يىل 3 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 27.3 كىلومېتىر ئېرىق - ئۆستەڭنى رېمونت قىلدى، 2.3 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 10.3 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا توسما ياسىدى، 450 مو يەرنى ساللاشتۇردى.

ئابدۇلئەلىم تېمەخۇم

△ يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ يوپۇرغا يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى بۇ يىل 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە 425 تۇپاق ئىنەڭنى توڭلىتىلغان ئىسپىرما بىلەن ئورۇقلاندۇرۇپ، يىللىق ۋەزىپىنى مۇددەتتىن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

ھۈسەنجان پالتى

قولايلق يارىتىپ بەردى. ناھىيىلىك چارۋىچىلىق ئىدارىسىدىن چۈشۈرۈلگەن چارۋا مال داۋالاش پىلان - كۆرسەتكۈچلىرىنى ھەرقايسى داۋالاش ئورۇنلىرىغا ئەمەلىيلەشتۈردى، پىلاننىڭ ئورۇندىلىشى ئەھۋالىنى مۇكاپاتقا باغلاپ، كەسپىي خادىملارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن مال دوختۇرلار 1 - ئايدىن 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر يېزا بويىچە 19 مىڭ 750 تۇپاق چارۋا مالغا چېچەك ۋاكسىنىسى ئۇردى، 30 مىڭ 512 تۇپاق چارۋا مالنى قۇرتسىزلاندۇردى، 459 تۇپاق ئاتتىن قان ئېلىپ ئانىمىيە كېسەللىكى بار - يوقلۇقىنى تەكشۈردى، ھەر خىل كېسەللىك ئالامىتى كۆرۈلگەن 1546 تۇپاق چارۋا مالنى داۋالاپ ساقايتتى، قۇشخاندا سويۇلغان 1651 تۇپاق چارۋا مالنىڭ گۆشىنى تەكشۈرۈپ، كېسەللىك ئالامىتى كۆرۈلگەن 18 تۇپاق چارۋا مالنىڭ گۆشىنى بىر تەرەپ قىلدى.

پىچان ناھىيىسىدە يېزا - بازار كارخانىلىرى تېز تەرەققىي قىلماقتا

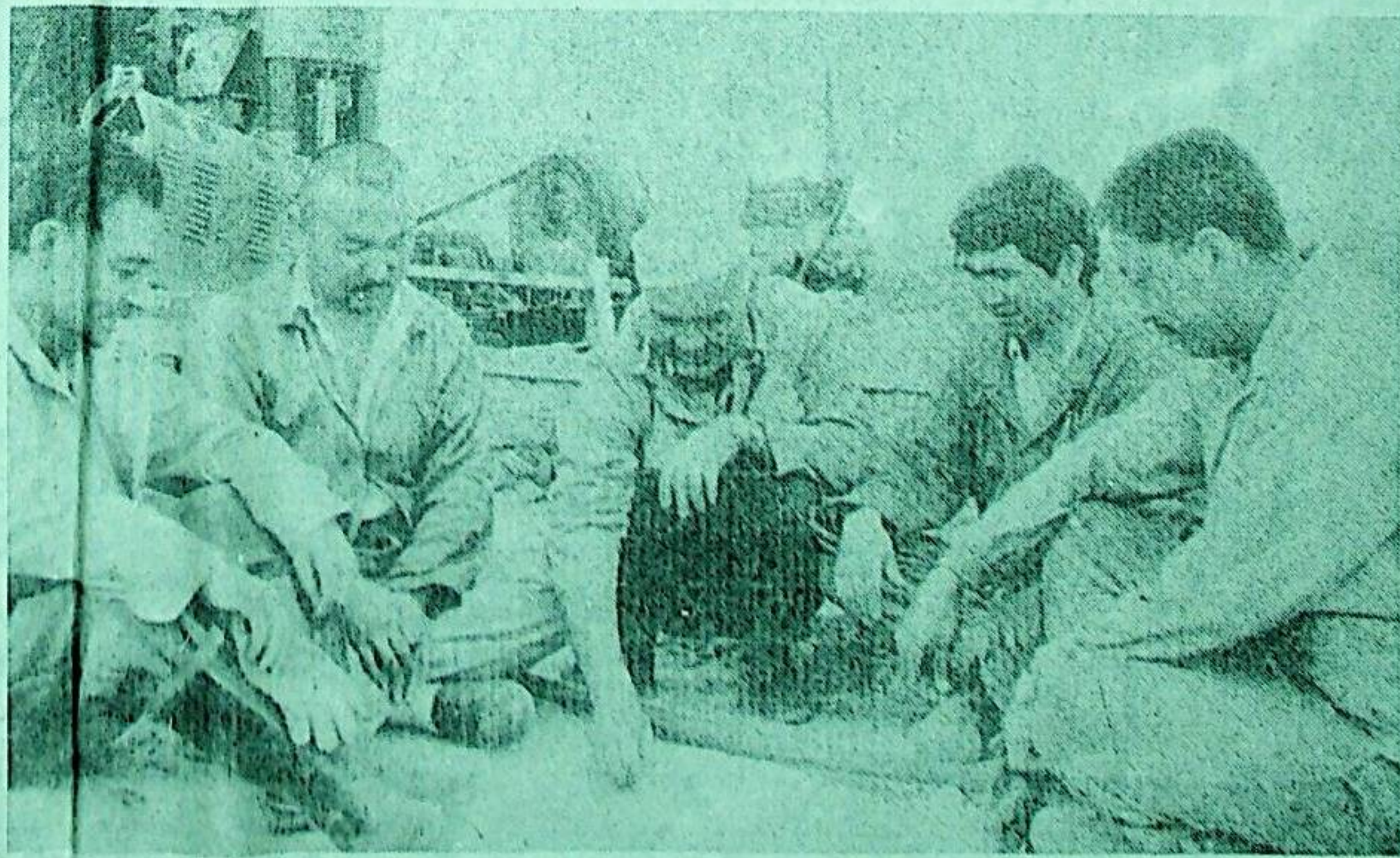
تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ناھىيە ۋە يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. كارخانىلارنىڭ ئۈنۈمى ياخشى بولمىغان تۈرلەرگە مەبلەغ سېلىشنى كونترول قىلىپ، تارقاق مەبلەغنى نۇقتىلىق تۈرلەرگە مەركەزلەشتۈردى. تېخنىكا ئۆزگەرتىش، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەكلىپ قىلىپ ئىشقا قويۇش، ئۇچۇر تورىنى كەڭ يېيىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىش بىلەن بىللە، كارخانىلاردا سۈپەت ئۆتكىلىنى تۇتۇشقا مەخسۇس ئادەم قويدى. بۇ يىل ناھىيە مالىيەسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ يېڭى تۈر ئېچىشقا 25 مىليون 380 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. شۇڭا، 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 143 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1995 - يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىن 1 مىليون 294 مىڭ يۈەن ئاشۇردى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز كېرەم روزى خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا پىچان ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى يۇقىرى بولغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمى تېز بولماقتا. يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «يېزا ئىگىلىكىنى كۈچەيتىش، سانائەتتە بۆسۈش ھاسىل قىلىش، سودىنى جانلاندۇرۇش، ساياھەتچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى

لىۋداۋان كۆمۈر كېنى قۇدۇق ئاستىغا شامال بېرىش، ئوت ئۆچۈرۈش رايونىنىڭ قۇدۇق ئۈستى، بورنۇاي ئەترىتىنىڭ باشلىقى يولداش ئالامدىن روزى خىزمەتكە قاتناشقان 25 يىلدىن بۇيان ئۆز كەسپىگە چوڭقۇر مۇھەببەت باغلاپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ كەلگەنلىكتىن، ئۇ كان ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە كان تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئەمگەك نەمۇنىچىسى، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئۇ (ئوڭدىن 3 - كىشى) ئەترەتلىكلەرگە بىخەتەرلىك تەربىيىسى بەرمەكتە.

تۇرغۇن ھېزىم فوتوسى

تەشكىللىشى، جەمئىيەت ئەزالىرىنىڭ مەبلەغ چىقىرىشى بىلەن خەلق ئىگىلىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق جەمئىيىتى رەسمىي قۇرۇلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتە يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك تېز تەرەققىي قىلىپ، خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىدىكى مۇھىم كۈچ بولۇپ قالدى. لېكىن يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە خۇسۇسىي كارخانىچىلار مەبلەغ قىس بولۇش سەۋەبىدىن مەلۇم چەكلىمىگە ئۇچرىدى. بۇ مەسىلنى ھەل قىلىپ، يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى يەنىمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، يەككە ئەمگەكچىلەر جەمئىيىتى ۋە خۇسۇسىي كارخانىچىلار

لىۋداۋان كۆمۈر كېنى قۇدۇق ئاستىغا شامال بېرىش، ئوت ئۆچۈرۈش رايونىنىڭ قۇدۇق ئۈستى، بورنۇاي ئەترىتىنىڭ باشلىقى يولداش ئالامدىن روزى خىزمەتكە قاتناشقان 25 يىلدىن بۇيان ئۆز كەسپىگە چوڭقۇر مۇھەببەت باغلاپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ كەلگەنلىكتىن، ئۇ كان ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە كان تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئەمگەك نەمۇنىچىسى، «مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

تۇرغۇن ھېزىم فوتوسى

ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ناھىيىدە بىر مۇئاۋىن ھاكىم، يېزىلاردا بىردىن مۇئاۋىن يېزا باشلىقىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى، ھەرقايسى كانلار بىلەن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش بويىچە مەسئۇلىيەت توختامنامىسى ئىمزالاپ، مۇكاپات - جازانى نەقلەشتۈردى، كىنابلاردا تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئېلىپ بېرىپ، ئوت، سۇ، گازدىن ساقلىنىش ئىقتىدارىنى ئاشۇردى.

قۇيۇق نېفىت شىركىتى

ئۈچ يىلدا 20 مىليون يۈەن مەبلەغ تېجىدى

قۇدۇقلارنىڭ ھىملاش سالنىكى ئورنىدا 50 نېفىت قۇدۇقىدا ئىشلىتىپ، 20 مىڭ يۈەن تېجىدى؛ پارقازان مەركىزى پارقازان ئۆسكۈ نىلىرىدە زادىۋىشكىلارنى رېمونت قىلىپ، ئەسلىگە كەلتۈرۈش، تېخنىكا يېڭىلاش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، زادىۋىشكا ۋە كونا ئۆسكۈنىلەرنى رېمونت قىلىپ قايتا ئىشلەتتى؛ ئاسراش - رېمونت قىلىش، قوراش تۇرۇش چوڭ ئەترىتى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، نېفىت ئېلىش ئورنىغا، قۇدۇق بېشىغا بېرىپ مۇلازىملىق قىلىپ، ئىمپورت قىلىنغان كاپېلدىن 2500 مېتىرنى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك چىقىمىنى تېجەپ قالدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋەلى خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىدىكى كۆمۈر كانلار بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى سەككىز ئېيىدا 190 مىڭ توننا كۆمۈر قېزىپ، 10 مىليون 500 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

بۇ ناھىيىدە يېزا - بازارلار باشقۇرۇشىدىكى كۆمۈر كانلار 18 گە يېتىدۇ، ناھىيىلىك پارتكوم كۆمۈر زاپىسىنىڭ موللۇقى، كانلارنىڭ كۆپلۈكىدىن پايدىلىنىپ يېزا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز توختىھاجى ئەزىز خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسىنىڭ قۇيۇق نېفىت شىركىتى 1993 - يىلىدىن بۇيان كۈننى رېمونت قىلىپ قايتا ئىشلىتىش، مەبلەغ تېجەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، بۇ يىل 8 - ئايغىچە 20 مىليون يۈەن مەبلەغ تېجىدى.

قۇيۇق نېفىت ئىشلەپچىقىرىش دائىرىسىنىڭ بارغانسېرى كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، شىركەتنىڭ قۇيۇق نېفىتلىك رايونلىرىدا ئۆزلەشتۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش مەبلەغى جىددىيەلەشكە يۈزلەنگەندى. مەبلەغ ئۈزۈكچىلىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن شىركەت رەھبەرلىكى «ماتېرىيال تېجىگەنلەرنى مۇكاپاتلاش سىناق چارىسى»، «كېرەكسىز نەرسىلەردىن پايدىلانغانلارنى مۇكاپاتلاش ۋاقىتلىق چارىسى» نى تۈزۈپ يولغا قويدى. شىركەتنىڭ نۆۋەتتىكى مالىيە قىيىنچىلىقىنى ئىشچىلاردىن يوشۇرماي ئەينەن يەتكۈزدى، يۇقىرىدىن كەلگەن رەھبەرلەر ئالدىدا كۆپتۈرمىچىلىك قىلمىدى، شىركەت بويىچە «ئىككىنى ئاشۇرۇش - ئىككىنى تېجەش» مەزمۇن قىلىنغان ئەمگەك مۇسابىقىسى پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، مۇسابىقە داۋامىدا نېفىت ئېلىش - ئاققۇزۇش ئەترىتىدىكى ئىشچى - تېخنىكلار كەلچاكتىكى كېرەكتىن چىققان ئۈچ قىرلىق تاسمىسىنى كاپالەتلىك

پوسكام ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتماقتا

پوسكام ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ساھەدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

ئىدارە زەھەبەلىكى چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ساھەدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى مۇھىم خىزمەتلەر كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئۈنى كەسپىي خادىملارنىڭ سىياسىي ساپاسى ۋە كەسپىي ئەخلاقىنى ئۆلچەشنىڭ مۇھىم شەرتى قىلىپ چىڭ تۇتتى. ئىدارە ۋە ھەرقايسى بۆلۈم، پونكىتلاردىكى خادىملارنى «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى» ۋە «ئادىل سودا قىلىش بويىچە قانۇن ئىجرا قىلىش يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىش بىلەن بىرگە، ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. **ياسىن ئوسمان**

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئوبۇل، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ساۋۇتجان ھىدايەت خەۋەر قىلدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىشلىرى تېز تەرەققىي قىلدى. ئىلگىرىكى بىرلا سىملىق رادىئودىن سىملىق رادىئو، سىمسىز رادىئو، چاستوتىسى تىزگىنلەنگەن رادىئو، سىمسىز تېلېۋىزىيە ۋە سىملىق تېلېۋىزىيەگە تەرەققىي قىلىپ، دەسلەپكى قەدەمدە سىملىق بىلەن سىمسىز بىرلەشتۈرۈلگەن رادىئو - تېلېۋىزىيە تورى شەكىللەندى.

ھازىر ئوبلاست بويىچە ۋىلايەت - ئوبلاست دەرىجىلىك سىمسىز تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن بىرى، سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن بىرى، ناھىيە دەرىجىلىك تېلېۋىزىيە ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسىدىن ئۆتتى، ئوتتۇرا دوتقۇنلۇق رادىئو ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسىدىن ئىككىسى، ئوتتۇرا دوتقۇنلۇق رادىئو ئىستانسىسىدىن بىرى، ناھىيە دەرىجىلىك چاستوتىسى تىزگىنلەنگەن تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن بىرى، ناھىيە دەرىجىلىك رادىئو ئۇزۇلدىن تۆتى، ناھىيە دەرىجىلىك سىملىق تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن تۆتى، يېزا دەرىجىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە پونكىتىدىن 20 سى، يېزا دەرىجىلىك چاستوتىسى تىزگىنلەنگەن تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدىن تۆتى، يېزا دەرىجىلىك رادىئو ئۇزۇلدىن 12 سى، مەمۇرىي رايون خاراكتېرىنى ئالمىغان سىملىق تېلېۋىزىيە تورى سىستېمىسىدىن ئۈچى بارلىققا كېلىپ، ئوبلاست بويىچە رادىئونىڭ نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %70 كە، تېلېۋىزىيەنىڭ نوپۇسىنى قاپلاش نىسبىتى %75 كە يەتتى. شەھەر - بازارلاردا 7400 ئائىلىگە سىملىق تېلېۋىزىيە سىمى تارتىلدى.

ئالدامچىلار قانۇن تورىدىن قېچىپ قۇتۇلالمىدى

ئاممىنىڭ سالامەتلىكى ئۈچۈن ....

سۈرەتلىك خەۋەر

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان مارالبېشى ناھىيىلىك كېسەللىك لەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى ئىچكى جەھەتتىكى باشقۇرۇش نى كۈچەيتىش بىلەن تاشقى جەھەتتىكى تەشۋىقاتى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى. كۆلپىكتىپ ۋە يەككە ئىگىلىكتىكى يېمەك - ئىچمەك تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 3100 كىشىنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرۈپ، كېسەللىك بايقالغان 39 كىشىنى تىجارىتىنى توختىتىپ، داۋالىنىشقا بۇيرۇدى. 497 نەپەر كىشىنى تەكشۈرۈپ، 146 نەپەر كىشىدە ئۆپكە تۈپىر كۈلبوز كېسەللىكى بارلىقىنى ئېنىقلاپ، بۇلاردىن 141 نەپەرنى ھەقسىز داۋالدى. پىلانلىق ئىمۇنىتېت خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، 1609 بالا(قېتىم)نى تۈپىر كۈلبوز ۋاكسىنىسى بىلەن ئەمەل، ئەمەش نىسبىتىنى %100 تىن ئاشۇردى. 14 ئورۇندا ئۈچەي يوللىرى كېسەللىكلىرى ئامبۇلاتورىيە بۆلۈمچىسى تەسىس قىلىپ، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى ۋاقتىدا بايقاپ داۋالاش ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

سۈرەتتە: تىببىي خادىملار مەشغۇلات ئۈستىدە.

ئەنۋەر خىزمەت خەۋىرى، فوتوسى

دۆلەت دەرىجىلىك نۇقتىلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى - خوتەن ۋىلايەتلىك تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقى خاتىرىلەندى

ئىسمائىل ئەھمەد تېلېگرامما ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلدى: دۆلەت دەرىجىلىك نۇقتىلىق تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى - خوتەن ۋىلايەتلىك تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى 11 - سېنتەبىر مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنىڭ 20 يىللىقىنى داغدۇغىلىق تەبرىكلىدى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى قوشۇمچە دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامۇت ۋە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار، قېرىنداش مەكتەپلەر تېلېگرامما ئەۋەتىپ تەبرىكلىدى، تەبرىكلەش پائالىيىتىگە خوتەن ۋىلايىتىنىڭ مەسئۇللىرى، بايىنغولىن، ئاقسۇ، قىزىلسۇ، قەشقەر قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، خوتەندىكى ئالىي، ئوتتۇرا

باي ناھىيىسى تاماكا مونوپول تىجارىتىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى

ئىدارىسىدىكى خادىملار قانۇنى ئىجرا قىلىش جەريانىدا، ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، ساھەدىكى ناتوغرا ئىستىللارنى ئاڭلىق چەكلەپ، ناھىيىنىڭ تەقدىرلىشىگە ۋە كەڭ ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى، ئۇلار 50 نەچچە قېتىملىق مەقسەتلىك چاقىرىلغان مېھماندارچىلىققا بارمىدى، 5000 يۈەندىن ئارتۇق قىممەتتىكى ھەر خىل سوۋغا - سالامنى قوبۇل قىلمىدى، ئۆزلىرىنى ئاڭلىق باشقۇرۇپ، ئۆزلىرىگە داغ چۈشۈرمىدى. بىر يىلدىن بۇيان ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلەر ۋە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، مال باھا، ئۆلچەم ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلاردىن تەشكىللەنگەن تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش گۇرۇپپىسى ئاساسىي قاتلامغا چوڭقۇر چۆكۈپ، قانۇننىڭ ئىزچىللىشىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى بىخ ھالىتىدە تۈزەتتى، ھېيت - بايرام مەزگىللىرىدە تەكشۈرۈش خىزمىتىنى تېخىمۇ كۈچەيتتى، بىر نەچچە قېتىملىق چوڭ تەكشۈرۈشتە قىممىتى 40 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان 8000 قايقا يېقىن «خۇڭجېي»، «خۇڭتاشەن» ماركىلىق ساختا تاماكىنى قولغا چۈشۈردى. ساختا تاماكا ساتقان 13 كىشىنى مەمۇرىي جەھەتتىن توختىتىپ قويدى، 200 دىن ئارتۇق تىجارەتچىگە 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق جەزىمانە قويدى. باي بازىرى بىلەن قىزىل قاتارلىق جايلاردا سىرتتىن يۆتكەپ كېلىنىپ بازارغا سېلىنىش ئالدىدا تۇرغان ساختا، يالغان تاماكىلارنى ئارقا - ئارقىدىن قولغا چۈشۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنى 150 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىياندىن ساقلاپ قالدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ھەسەن ئابدۇۋەلى خەۋەر قىلدى: باي ناھىيىسى بۆلۈمى 7 - ئايدىن باشلاپ، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يالغان، ساختا ماللارنى ۋاقتىدا قولغا چۈشۈرۈپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

باي ناھىيىسىدە دۆلەت، كۆلپىكتىپ ۋە خۇسۇسىيلار ئىگىدارچىلىقىدىكى تاماكا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇندىن 600 ى، تىجارەتچىدىن 1000 دىن كۆپرەكى بار. تاماكا مونوپول تىجارىتىنى قانۇن ئىزچىللىشىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋە سودا باش شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مۇناسىۋەتلىك رەھبەرلىرى قاتناشقان تاماكا مونوپول تىجارىتىنى باشقۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى، ناھىيىلىك تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىسىدە ئۈچ كىشىدىن تەركىب تاپقان قانۇنىي نازارەتچىلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى، رادىئو، تېلېۋىزور، تەشۋىقات ماشىنىسى قاتارلىق ۋاسىتىلەردىن پايدىلىنىپ 15 قېتىم نۇقتىلىق تەشۋىقات ئېلىپ بېرىلىپ، 100 مىڭ ئادەم (قېتىم)دىن ئارتۇق كىشى تەربىيىگە ئىگە قىلىندى، ناھىيىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى تېلېۋىزوردا سۆز قىلىپ، ناھىيە تەۋەسىدە ئېلىپ بېرىلغان تەشۋىقات پائالىيىتىگە بىۋاسىتە قاتناشتى، يەتتە قارار كۇرس ئېچىلىپ، تايانچلار تەربىيىلەندى، تەشۋىقات پائالىيىتى جەريانىدا، ناھىيە بازىرى ۋە سايرام، ياقىرىق قاتارلىق جايلاردا تەشۋىقاتنىڭ سالمىقى تېخىمۇ كۈچەيتىلدى، «تاماكا مونوپول تىجارىتى قانۇنى»دىن 400 پارچە، دۆلەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق تاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىلىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بۇيرۇقى، ھۆججەتلىرىدىن 1500 پارچە ۋە «تاماكا پارچە سېتىش تىجارىتىدە رىئايە قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار»دىن 1200 نۇسخىدىن ئارتۇق كۆپەيتىلىپ، تاماكا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن ۋە شەخسلەرگە تارقىتىپ بېرىلدى. ناھىيىلىك تاماكا مونوپول تىجارىتى

ئۇچتۇرپان ناھىيىسى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى «ئىككى نىزام، بىر بەلگىلىمە» بويىچە باشقۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

تېلېۋىزىيە ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسىدىن بازارلاردا 7400 ئائىلىگە سېلىق تېلېۋىزىيە تۈتى، ئوتتۇرا دولقۇنلۇق رادىئو ئۇلاپ سىمى تارتىلدى.

ئالدامچىلار قانۇن تورىدىن قېچىپ قۇتۇلالمىدى

9 - ئاينىڭ 5 - كۈنى قوراللىق ساقچى قىسىم تولى ناھىيىلىك چېگرا مۇداپىئە دادۇبى چۆچەك شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىگە ھەمكارلىشىپ، چوڭ ئالدامچىلىق دېلوسى سادىر قىلغان ئۈچ جىنايەتچىنى ئۈچ سائەت ئىچىدىلا قولغا چۈشۈردى.
9 - ئاينىڭ 4 - كۈنى جاۋ بېچۈن قاتارلىق ئۈچ ئادەم چۆچەك شەھىرىدىكى مەلۇم بىر ئورۇننىڭ 200 مىڭ يۈەن نەق پۇلىنى ئالداپ ئېلىپ كەتتى. شۇ كۈنى ئاخشى توققۇز يېرىمدا تولى ناھىيىلىك چېگرا مۇداپىئە دادۇبى بۇ دېلونى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال

قىسقا خەۋەرلەر

△ ئاۋات ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، ئوتتۇرا-باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ 13 مىڭ 591 كۋادرات مېتر خەتەرلىك قۇرۇلۇشىنى يېڭىلاپ، ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

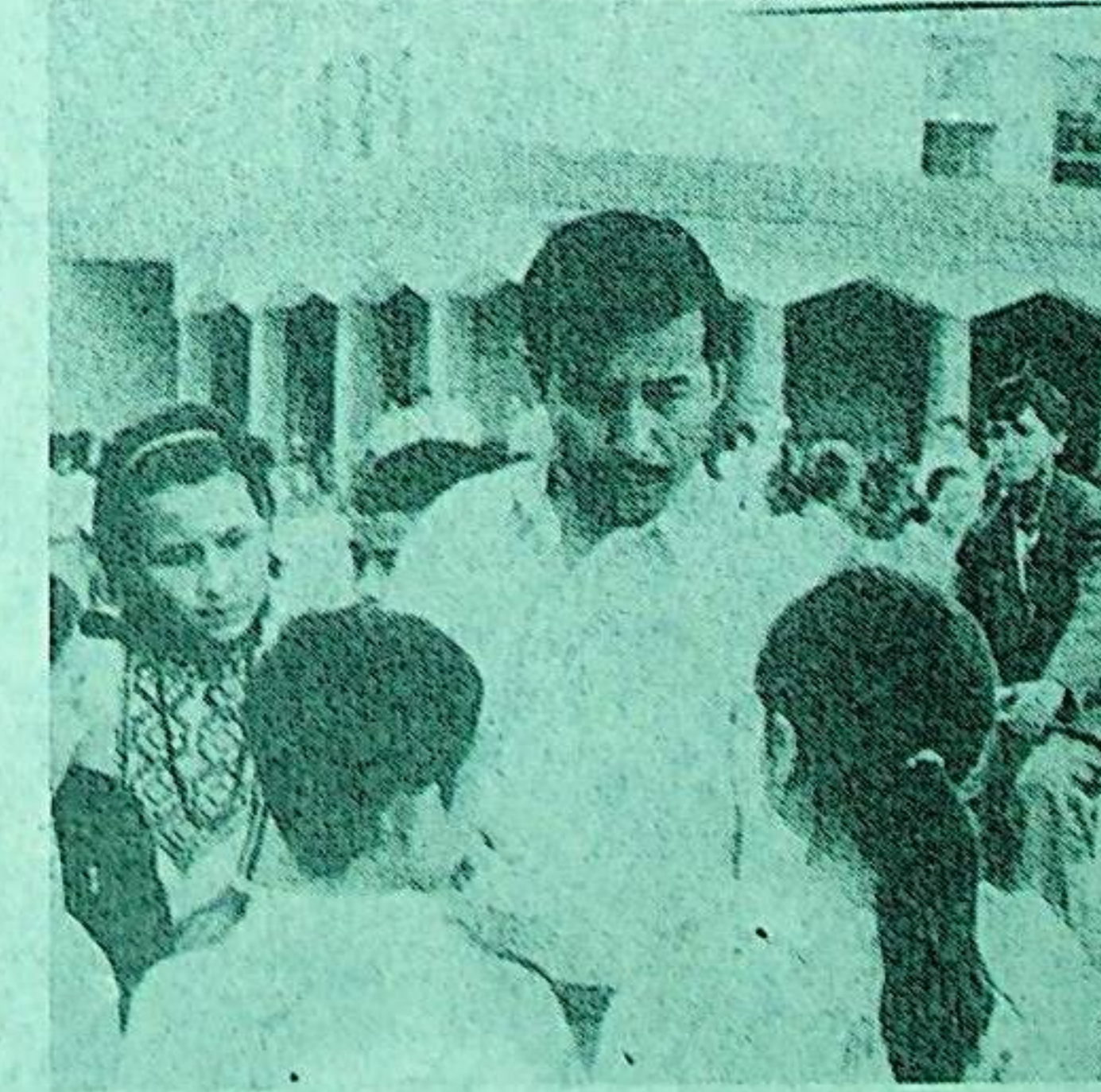
تۇرغۇن مەجىت

△ ئاتۇش شەھىرىگە قاراشلىق سۇنتاغ يېزا ياقىباغ كەنتىدىكى تۇردى ھاجىم بۇ يىل ئۆز يېنىدىن 100 مىڭ يۈەن چىقىرىپ ياقىباغ كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ خەتەرلىك دېرىخانىلىرىنى يېڭىلاپ بەردى. ئۇ 1985-يىلى مائارىپقا 67 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلغانىدى.

شەمشىدىن

*****

غەربىي جەنۇبىي تارىم نېفىت چارلاش - ئۆزلەشتۈرۈش باش شىركىتى 1- ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچىسى بارات روزى ئوقۇتقۇ-چىلىق خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 14 يىل مابەينىدە ئىزچىل دېگۈدەك سىنىپ مەسئۇلى بولۇپ ئىشلەپ، مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن مۇناسىپ تۆھپە قوشۇپ كۆپ قېتىم زاۋۇت (باشقارما) دەرەجىلىك «ئىلغار ئوقۇتقۇچى»، «مۇنەۋۋەر سىنىپ مەسئۇلى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ مۇكاپاتلاندى

سۈرەتتە: ئۇ يىگىدىن قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

ئىمىنجان سادىق فوتوسى

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ مەسئۇللىرى، بايىنغولىن، ئاقسۇ، قىزىلسۇ، قەشقەر قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى تېخنىك ئىشچىلار مەكتەپلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، خوتەندىكى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرى، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى، مەكتەپتىكى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى بولۇپ 500 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

بۇ مەكتەپ 1976 - يىلى قۇرۇلغان بولۇپ، 20 يىلدىن بۇيان ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتەپنى ھازىرقىدەك بىر قەدەر مۇكەممەل بولغان تېخنىك ئىشچىلارنى تەربىيەلەش بازىسىغا ئايلاندۇردى، مەكتەپتە ھازىر 150 تىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچى، 1600 ئوقۇغۇچى بار. 20 يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپ شوبۇرلۇق، پىلە-ئۈجمىچىلىك، يىپەك - توقۇمىچىلىق، ئاشپەزلىك، بىناكارلىق، ماتىيورلۇق، پارقازان، سۇ ئېلېكتر قاتارلىق 27 كەسىپ بويىچە خوتەن ۋىلايىتى ۋە قوشنا ۋىلايەتلەر ئۈچۈن 6925 نەپەر تۆۋەن، ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىك ئىشچى، قىسقا مۇددەتلىك كۇرس ئېچىپ 2842 نەپەر شوبۇر تەربىيەلەپ بەردى. بۇ مەكتەپ ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، «ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىلغار تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى»، «ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە

پوسكام ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا مۇقىملىق تەربىيىسىنى كۈچەيتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرگەت نىزامىدىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت بارات خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىلىك پاختا - چىگە شىركىتى تەۋەسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا مۇقىملىقنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ۋە قانۇن - تۈزۈم، ۋەزىيەت تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.
بۇ شىركەت 1991 - يىلىدىن بۇيان شىركەت ئورگىنىدا ۋە ھەر قايسى يېزا ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇتلىرى، پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرىدا تەشۋىقات گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا مۇقىملىق تەربىيىسىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتتى. شىركەتكە قاراشلىق ھەر قايسى ئاساسىي قاتلام پاختا زاۋۇتلىرى بىلەن پاختا سېتىۋېلىش پونكىتلىرى ئايرىم - ئايرىم ھالدا قىسقا مۇددەتلىك كۇرسلارنى ئېچىپ، ئۆز ئورۇنلىرىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى

ئۇچتۇرپان ناھىيىسى دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى «ئىككى نىزام، بىر بەلگىلىمە» بويىچە باشقۇرۇپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئىككى نىزام، بىر بەلگىلىمە» نى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىلاشتۇرۇش خىزمىتى ئەتراپلىق ئىشلەنگەنلىكتىن، ناھىيە تەۋەسىدە دىنىي زاتلار ئارىسىدا ياخشى ئىش، ياخشى ئادەملەر كۆپلەپ بارلىققا كېلىشكە باشلىدى. 43 نەپەر كىشى «بەشتە ياخشى دىنىي زات»، 44 مەسچىت «بەشتە ياخشى دىنىي سورۇن» بولۇپ باھالاندى. 80 دىن ئارتۇق ئالدىن بېيىغان دىنىي زات مائارىپ ئىشلىرىغا، ئاپتە رايونلىرىغا، نامراتلارغا ۋە مېھرىپەرگە جەمئىي 19 مىڭ 542 يۈەن قىممىتىدە ئاشلىق ۋە نەق پۇل ياردەم قىلدى.

شىنجاڭ قاتناش دوختۇرخانىسى 1993 - يىلىدىن بۇيان، قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرىنىڭ كېسەل كۆرسىتىشى قىيىن بولۇش زىددىيىتىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، كۆپ قېتىم كۆچمە داۋالاش ئەترىتى تەشكىللەپ، تەڭرىتېغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى تاشيول لىنىيىلىرىگە بېرىپ، 1- سەپتە جاپالىق ئىشلەۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ داۋالدى. بۇ جەرياندا بۇ ئەترەتتىكىلەر 15 مىڭ كىلومېتىردىن كۆپرەك يول يۈردى، جەمئىي 7623 نەپەر كىشىنى تەكشۈرۈپ، كېسەلگە گىرىپتار بولغانلارنى ۋاقتىدا داۋالاشنى ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.
سۈرەتتە: داۋالاش ئەترىتىدىكىلەر ساۋەن تاشيول ئۇچاستىسى جىياخېزى داۋەنى ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرمەكتە.
ليۇ جىيەن فوتوسى

خۇجىنتاۋ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئۆلكە باشلىقى، مىنىستىر دەرىجىلىك كادىرلار سىياسىي قانۇن خىزمىتى تەتقىقات سىنىپىدىكىلەرنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى

سىياسىي قانۇن خىزمىتىنى كۈچەيتىش زۆرۈركى، بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 27-سېنتەبر
تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى
سىياسىي يۈرۈشى دائىمىي كومىتېتىنىڭ
ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ
بۈگۈن مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئۆلكە
باشلىقى، مىنىستىر دەرىجىلىك كادىرلار سىياسىي
قانۇن خىزمىتى تەتقىقات سىنىپىدىكىلەرنىڭ
ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا قىلغان سۆزىدە
مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: سىياسىي قانۇن
خىزمىتىنىڭ قانداق ئىشلىنىشى ئىسلاھات،
ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ
ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىش- راۋاجلىنالماسلىقىغا،
جەمئىيەتنىڭ مۇقىم بولۇش- بولالماسلىقىغا،

ھاكىمىيەتنىڭ مۇستەھكەم بولۇش-
بولماسلىقىغا، دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن
تېپىش-تاپالماسلىقىغا بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك.
شۇڭا يېڭى ۋەزىيەتتە، سىياسىي قانۇن
خىزمىتىنى كۈچەيتىش زۆرۈركى، بوشاشتۇرۇپ
قويۇشقا بولمايدۇ.
خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: قاتتىق
زەربە بېرىش كۈرىشىنى داۋاملىق چوڭقۇر-
لاشتۇرۇش، قاتتىق زەربە بېرىش روھىنى
دائىملىق خىزمەتلەرگە سىڭدۈرۈش، ئاممىنى
قوزغاپ ۋە ئۇلارغا تايىنىپ ئامما مۇداپىئە
كۆرۈش، ئامما تۈزەشنى يولغا قويۇپ، جىنايەت
ئۆتكۈزۈلۈشىنىڭ تۈپتىن ئالدىنى ئېلىش ۋە
جىنايى ھەرىكەتلەرنى ئازايتىش كېرەك.
خۇجىنتاۋ ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار،
ھۆكۈمەتلەردىن يولداش جياڭ زېمىنىنىڭ
«رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت
بېرىشى كېرەك» ۋە «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق
كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش كېرەك» دېگەن
سۆزىنىڭ روھىنى يەنىمۇ ئىزچىللاشتۇرۇپ،
ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سىياسىي قانۇن تارماقلىرى
رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي
كۈچەيتىپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي
كادىرلارنىڭ ساپاسىنى، بولۇپمۇ ئىدىيە-
سىياسىي جەھەتتىكى ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك
ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەرتەرەپلىمە تۈزەش قارارىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى 2-قېتىملىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى.
مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي
كومىتېتىنىڭ «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر
تەرەپلىمە تۈزەشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارار»
نىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى
9-ئاينىڭ 26-كۈنى بېيجىڭدا 2-قېتىملىق
ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى.
تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى لياۋنىڭ، شەندۇڭ،
شەنشى تەكشۈرۈش ئەھۋاللىرىنى دوكلات
قىلدى. تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن شۇنى
كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇكى، مەملىكەتلىك خەلق

قۇرۇلتىيىنىڭ «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر
تەرەپلىمە تۈزەشنى كۈچەيتىش
توغرىسىدىكى قارار» نى ئىزچىللاشتۇرۇلغان
بەش يىلدىن بۇيان، جايلار ھەر تەرەپلىمە
تۈزەش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە
ئېرىشكەن. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە
كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىنغان.
جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش
بويىچە رەھبەرلەرنىڭ مەسئۇلىيەت تۈزۈمى
بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت
تۈزۈمى پەيدىنپەي ئەمەلىيلەشكەن،
ئاساسىي قاتلامنىڭ ئۇل قۇرۇلۇشى كۈچەيگەن،
سىياسىي قانۇن قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىدا يېڭى
تەرەققىيات بولغان. ئومۇمىي جەھەتتىن
قارىغاندا، جەمئىيەت ئامانلىقى مۇقىم بولۇپ،
ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە ۋە ئىقتىسادىي
تەرەققىياتقا ياخشى مۇھىت يارىتىلغان، شۇنىڭ
بىلەن بىللە، بۇ خىزمەتنىڭ قانات يېيىشى تەكشى
بولمىغان، بەزى جايلارنىڭ رەھبەرلىرى بۇ
خىزمەتكە دېگەندەك كۆڭۈل بۆلمىگەن، بەزى
جايلارنىڭ ئاساسىي قاتلام ئۇل قۇرۇلۇشى
خىزمىتى تېخى دېگەندەك ئەمەلىيلەشمىگەن،
بەزى جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقى ئەھۋالى
يەنىلا ئانچە ياخشى ئەمەس. بۇلارنى كېيىنكى
خىزمەتلەردە ياخشىلاشقا توغرا كېلىدۇ.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي
كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېييۈەنجاڭ لى شىمىن
يىغىندا سۆزگە چىقىپ مۇنداق دېدى: جەمئىيەت
ئامانلىقى مەسىلىسى - جەمئىيەتتىكى تۈرلۈك
زىددىيەتلەرنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئىنكاسى. شۇڭا
پۈتكۈل جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى
سەپەرۋەرلىككە كەلتۈرۈپ ۋە تەشكىللەپ،
سىياسەت، قانۇن، مەمۇرىي ئىشلار، مەدەنىيەت،
مائارىپ قاتارلىق كۆپ خىل ۋاسىتىلەرنى ئىشقا
سېلىپ ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش
لازم.

بۇ يىل مەركەز بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرغان
قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە كۆرۈنەرلىك
نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، نەتىجىنى
بەك يۇقىرى مۆلچەرلەشكە بولمايدۇ. مەركەزنىڭ
يولبۇرۇقىنىڭ روھى بويىچە بۇ خىزمەتنى چوڭقۇر،
ئۇزاققىچە ئىشلەش لازىم.

قويۇق بايرام كەيپىياتىغا چۆمگەن كىچىك دوستلار نېمە دېگەن خۇشال ھە!
جياڭ فېڭ فوتوسى

ئېلىمىز ئاق قان كېسەللىكىنى داۋالاشتا زور نەتىجىگە ئېرىشتى

شىپالىق نىسبىتى ئاران ئون پىرسەنت ئىكەن. يىللىق ئۆز تېنىدە كۆچۈرۈش
دۇنيادا 90-يىللاردا ئاز ساندىكى بىر نەچچە دۆلەت ئىشلەۋاتقان ئاق قان كېسەللىكىنى
داۋالاشتىكى ئىلغار تەتقىقات نېمىسى.
ئالاقىدار مۇتەخەسسسلەر مۇنداق ھېسابلىدى: يىللىق ئۆز تېنىدە كۆچۈرۈش
يىللىق قان ھاسىل قىلىش ئىقتىدارىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى تېزلىتىپ، يۇقۇملىنىش
نىسبىتى زور دەرىجىدە تۆۋەنلىتىدۇ، ئاق قان كېسەللىكىگە گىرىبتار بولغۇچىلارغا
ھاياتلىق نۇرى ئېلىپ كېلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇ يەنە لىمفا ئۆسۈمىسى، ئۆپكە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۇاڭجۇ خەۋىرى. دۆلەتنىڭ 9- بەش يىللىق تېببىي
پەن-تېخنىكا ئۆتكۈزۈلگەن ھۆججەم قىلىشتىكى مۇھىم دەرىجىلىك تېمىسى «يىللىق ئۆز
تېنىدە كۆچۈرۈش» (ABM) تېخنىكىسى گۇاڭجۇ 1-ھەربىي تېببىي داشۆسى
جەنۇب دوختۇرخانىسى قان سۈيۈقلۈكى بۆلۈمىدىكى مۇتەخەسسسلەرنىڭ بەش
يىل جاپالىق تەتقىق قىلىشى نەتىجىسىدە زور بۆسۈشكە ئېرىشتى. ئاق قان كېسەللىكىگە
گىرىبتار بولغان 19 بىمار مۇشۇ تېخنىكا بويىچە داۋالانغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ
كېسلى قاپتا قوزغالمايدۇ.

مەملىكەتلىك كۈزلۈك تېرىلغۇ خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى كېلەر يىلى يازلىق ئاشلىق ھوسۇلىنى 2 مىليارد 500 مىليون كىلوگرام ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى.
9-ئاينىڭ 19-كۈنى خېنەن ئۆلكىسىنىڭ ئەنياڭ
شەھىرىدە ئاياغلاشقان مەملىكەتلىك كۈزلۈك
تېرىلغۇ خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا
قويۇلدى: كېلەر يىلى مەملىكەت بويىچە يازلىق
ئاشلىق كۆلىمىنى 470 مىليون موغا يەتكۈزۈش،
موبېشى ھوسۇلىنى بەش كىلوگرام ئۆستۈرۈش،
يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلىنى 1 مىليارد
500 مىليون كىلوگرام ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك
قىلىش، 2 مىليارد 500 مىليون كىلوگرام
ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش، قىچا ئومۇمىي
ھوسۇلىنى 8 مىليون 800 مىڭ توننىغا
يەتكۈزۈش، 200 مىڭ توننا ئاشۇرۇش، يېزا
ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بىلەن
ئۈنۈملۈك تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش
ئارقىلىق، خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، تېز

سۈرئەتتە، ساغلام راۋاجلىنىشىغا تۆھپە قوشۇش
كېرەك.
يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ مەسئۇلى
بەي جىجىەن بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىك
ئىشلەپچىقىرىشى ۋەزىيىتى ئۈستىدە توختالغاندا
مۇنداق دېدى: بۇ يىل مەملىكەت بويىچە يازلىق
ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 1 تىرىليون 100
مىليارد كىلوگرامدىن ئېشىپ، تارىختىكى ئەڭ
يۇقىرى سەۋىيىگە يەتتى. چىڭ شال ئومۇمىي
ھوسۇلى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 1 مىليارد 790
مىليون كىلوگرام ئېشىپ، 440 مىليارد
كىلوگرامغا يەتتى. كۈزلۈك ئاشلىق كۆلىمى
كېڭەيدى، بىر قىسىم رايونلار ئاپتەتكە ئۇچرىغان
بولسىمۇ، مۇنەلق كۆپ قىسىم رايونلاردا
زىرائەتلەرنىڭ كۆكى ياخشى بولدى. مول
ھوسۇلدىن ئۈمىد زور: بۇنىڭدىن كېيىن قىراۋ،

شىنجاڭ شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش ئارقىلىق چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۈرۈكى

شىنجاڭ شەرق بىلەن بىرلىشىش، غەربكە چىقىرىش ئارقىلىق چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى

ئىقتىسادنىڭ يېڭى قۇرۇلمىسىنى بەرپا قىلىشنى تېزلەتمەكتە

(بېشى 1 - بەتتە)

ئوتتۇرا قىسىم رايونلارنىڭ مەبلەغ، تېخنىكا ئۈستۈنلۈكى ئومۇميۈزلۈك بىر - بىرىنى تولۇقلاپ، شىنجاڭ بىلەن ئىچكى جايلارنىڭ ئىقتىسادىدا مىسلىسىز بىرلىشىش ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، 25 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون شىنجاڭدا يېزا ئىگىلىكى، نېفىت - خىمىيە سانائىتى، ئېنېرگىيە قاتارلىق ئۇل كەسىپلەر مۇھىم نۇقتا قىلىنغان سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن 9000 ھەمكارلىق تۈرىگە داخىل بولدى، بۇنىڭ بىلەن ئىچكى جايلاردىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن 5 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ جەلپ قىلىندى. ھازىر، ھەمكارلىق رايونىدا ئۈرۈمچى يەرمەنكىسى قاتارلىق چوڭ ئىقتىساد - سودا پائالىيىتى شەكىللىنىپ، ھەر دەرىجىلىك ھەر خىل بازارلار قۇرۇلۇپ، كۆپ خىل شەكىلدىكى ئىقتىساد - سودا ئالاقىسى ئاساس قىلىنغان كىچىك تىپتىكى ئىقتىساد - سودا پائالىيەتلىرىمۇ كۈندىن - كۈنگە جانلىنىپ كەتتى. ھازىر، ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار ئارا يېڭى تىپتىكى ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بارلىققا كەلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دۆلەت كەسىپ سىياسىتى جەھەتتە غەربكە ئېتىبار

بېرىش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويدى، شىنجاڭ چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى بويلىرىنى ئېچىۋېتىش ستراتېگىيىسىنى پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي ۋاقتىدا يولغا قويۇپ، دۆلەتنىڭ ۋە ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ مەبلەغىنى كۆپلەپ كىرگۈزۈپ، ئۇنى مەركەزلىك ھالدا چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى ئىقتىسادىي رايونغا ئىشلىتىپ، كۆۋرۈك بويى رايونىنى مەبلەغ سېلىش مەركىزى قىلىشتەك يېڭى كەسىپى ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك شەكىللەندۈردى. ھازىر بۇ ئىقتىسادىي بەلباغدا ئالاتاۋ ئېغىزى، قورغاس قاتارلىق چېگرا سودىسىنى يېتەكچى قىلغان يېڭىدىن گۈللەنگەن بىر تۈركۈم شەھەر - بازارلار بارلىققا كەلدى. سىرتقا يۈزلىنىش تىپىدىكى ئىقتىساد ئاساسىي يېتەكچى قىلىنغان يېڭىدىن گۈللەنگەن سانائەت ۋە سودا بازىسى تېز قەد كۆتۈرۈپ، يېڭىدىن گۈللەنگەن ئېكسپورت مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش رايونى بارلىققا كەلدى. بۇ ئېچىۋېتىلگەن ئىقتىسادىي بەلباغ جەلپ قىلغان دائىرە پۈتۈن مەملىكەت يەر مەيدانىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەپ، جۇڭگونىڭ غەربىي قىسمىدىكى ئەڭ چوڭ ئېچىۋېتىلگەن بەلباغ بولۇپ قالدى. 80

نەچچە چوڭ تۈر، 400 خىلدىن ئارتۇق تاۋارنى ئېكسپورت قىلىش كۆلىمىگە ئىگە بولدى. شىنجاڭنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىدا بايلىقنى ئېچىش تىپىدىن ئېكسپورت قىلىش، پىششىقلاپ ئىشلەش تىپىگە يۈزلىنىش ۋەزىيىتى بارلىققا كېلىپ، چەت ئەل سودىگەرلىرى جەلپ قىلىندى. نۇرغۇن يۇقىرى تېخنىكىلىق مەھسۇلاتلار شىنجاڭنىڭ سانائەت بۇيۇملىرىنىڭ خەلقئارا بازاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، شىنجاڭنىڭ چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكى بويىدىكى رايونلارنىڭ پەيدىنپەي سىرتقا يۈزلەنگەن، پىششىقلاپ ئىشلەش ئاساس قىلىنغان رايون ئىگىلىكىگە بۇرۇلۇش قىلىشىغا تۈرتكە بولماقتا. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شىنجاڭ كورېيە، قازاقىستان، ياپونىيە، شىياڭگاڭ بىلەن سودا ترانسپورتى ۋە يولۇچى توشۇش مۇناسىۋىتى ئورناتتى. ھازىر شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىدا ئەنئەنىۋى كەسىپلەر ئاساس، يېڭىدىن گۈللەنگەن كەسىپلەر يېتەكچى قىلىنغان كەسىپى تەرەققىيات ۋە ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش يېڭى قۇرۇلمىسى بارلىققا كەلدى.

دېرىپتار بولغان 19 بىنار مۇشۇ تېخنىدا بويىچە داۋالانغاندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ كېسلى قايتا قوزغالمايدۇ. تونۇشتۇرۇلۇشىچە، ھازىر ئاق قان كېسەللىكىنى داۋالاشتا خەلقئارادا رادىئاكتىپ رايونى، سۈت بېزى رايونى، جىنسى سىستېما ئۆسۈمى ۋە ھەزىم قىلىش يولى ئۆسۈمى نۇر بىلەن داۋالاش ۋە خىمىيەۋى داۋالاش ئۇسۇلى قوللىنىلدىكەن. لېكىن ئۇلارنىڭ داۋالاشقا مۇۋاپىق كېلىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە) ئىمتىھاندا 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ فىزىكا، ئىنگلىز تىلى ۋە سىياسەت دەرسلىرىدىن ئالغان ئوتتۇرىچە نومۇرى يەنە ناھىيە بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئەقلىي تەرەققىيات سەۋىيىسى يىل بويىچە ئۆستى، بۇ مەكتەپكە ئوقۇيىمىز، دەپ قىزىقىپ كەلگەنلەر تېز كۆپەيدى، ناھىيە ئىچى ۋە سىرتى، ناھىيە يېقىن تۈەن - مەيدانلاردىكى نۇرغۇن ئانا - ئانىلار پەرزەنتلىرىنى 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇتساق، دەيدىغان بولدى. قىشلاقتىكى بۇ يىزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپ ناھىيە بازىرىدىن 20 نەچچە كىلومېتىر يىراقلىققا جايلاشقان، مەكتەپ مۇدىرى سۈي جۇڭخۇا مەكتەپ باشقۇرۇشتا ئالدى بىلەن قىرائەتخانا قۇرۇش ۋە مەكتەپنى كۆكەرتىشنى تەشەببۇس قىلدى، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار ئىككى، ئۈچ پارچىدىن كىتاب تەقدىم قىلىپ، 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ قىرائەتخانىسى 10 مىڭ پارچىغا يېقىن كىتاب - ژۇرنالغا ئىگە بولۇپ قالدى؛ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار بىر - ئىككى تۈپتىن گۈل - گىياھ تېرىپ ياكى مېۋىلىك كۆچەت تىكىپ مەكتەپ ئىچىنى باغ - چىمەنزارلىققا ئايلاندۇردى. مەكتەپ مۇدىرى سۈي جۇڭخۇا ۋە مەكتەپتىكى

ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار قىزىلچا تېرىغان ئائىلىلەرگە ياردەملىشىپ، قىزىلچا قېزىش ۋە ئاپتوموبىلغا قاچىلاش ئەمگىكىگە قاتنىشىپ، تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىلىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇپ تاپقان 300 نەچچە مىڭ يۈەن پۇل بىلەن مەكتەپنىڭ قورۇ تېمى، دەرۋازىسى، ھاجەتخانىسى، تاققا يۆلەپ ياسالغان پەلەمپەي شەكىلدىكى گىمناستىكا مەيدانى پۈتتى، مەكتەپ يوللىرىدا ئەمدى چاڭ - توزان ئۇچمايدىغان بولدى، 20 نەچچە مو كېلىدىغان مەكتەپ بېغى مېۋىگە كىردى، گۈللەر ھۆپپىدە ئېچىلدى. بۇلۇر ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئاپئاق ئاقارتىلغان چىرايلىق ئىشخانىلىرى تاغ باغرىدا قەد كۈتۈردى. بەش يىل باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرلىقىنى ئىشلىگەن سۈي جۇڭخۇا 1993 - يىلى 2 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ مەكتەپ مۇدىرى بولۇپلا، مەكتەپتىكى 49 ئوقۇتقۇچى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىگە تەكلىپ قىلىپ ئىشلىتىش تۈزۈمىنى يولغا قويدىغانلىقىنى جاكارلىدى، ئۈچ يىلدىن بۇيان، مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك بولمىغان، سەۋىيىسى تۆۋەن، تەربىيىلىنىشى ناچار 11

ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچى خىزمەت ئورنىدىن چۈشۈرۈلدى. سۈي جۇڭخۇا قاتتىق تىل - ئاھانەتلەرگە بەرداشلىق بەردى، ھال ئېيتىپ كەلگەنلەرنى قايىل قىلدى، بىلىملىك، مۇنەۋۋەر 20 نەچچە ئوقۇتقۇچىنى دەرس ئۆتۈشكە تەكلىپ قىلدى. ھازىر باشلانغۇچ سىنىپلار بۆلۈمىدىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئوقۇش تارىخى پۈتۈنلەي لايىقەتلىك بولدى، ئوتتۇرا سىنىپلار بۆلۈمىدىكى ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئالىي تېخنىكوم ئوقۇش تارىخى بارلىرى 70 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. «ئادەم - بايلىق يارىتىدىغان ئىشلەپچىقىرىش كۈچى، ئوقۇتقۇچى - ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ ياراتقۇچىلىرى». سۈي جۇڭخۇا بۇلتۇر بېيجىڭ مىللەتلەر داشۆسىدە بىلىم ئاشۇرۇپ قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئوقۇتقۇچىلىق كەسپىگە تېخىمۇ چوڭقۇر مۇھەببەت باغلىدى. مەن زىيارىتىمنى ئاخىرلاشتۇرۇپ خوشلاشقنىمدا، ئۇ ماڭا: «كىيىنكى قېتىمدا كومپيۇتېر ئۆيى ۋە فونىتىكا ئۆيى سالغىم»، «بۇ قېتىم بېيجىڭغا بارغاندا نەچچە 10 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، بىر نەچچە كومپيۇتېر سېتىۋېلىپ سەھرا بالىلىرىنىمۇ زامانىۋىلىشىش ئىشىغا يېتەكلەيمەن» دېدى.

«بەخت» ماركىلىق موتوسىكىلت

«XF125 huntley» - ئوۋچى ماركىلىق ئىككى چاقلىق موتوسىكىلت شاڭخەي - يېچۇ موتوسىكىلت چەكلىك شىركىتى تەرىپىدىن ياسالغان، ئۇنىڭغا چەت ئەلنىڭ ئىلغار تېخنىكىسى قوللىنىلغان بولۇپ، ئۇ «XF157 F» تىپلىق ماتور، CDI تىپلىق ئېلېكترونلۇق ئوت ئالدۇرغۇچ، كۆزنى قاراڭغۇلاشتۇرمايدىغان چىراغ، ئاليۇمىن - كىسلاتالىق ئاكتىۋمۇلياتور، گازلىق سىلكىنىشىنى پەسەيتكۈچ قاتارلىق ئىلغار زاپچاسلار بىلەن قوراشتۇرۇلغان، ئىسكەتى يېڭى، يۈرۈشى سىلىق، ئەپچىل، ئىشەنچلىك بولۇپ، يېزا، ئورمانلىق، يايلاق ۋە تاغلىق رايونلاردا قاتناشقا ئىنتايىن باب كېلىدۇ. «بەخت» ماركىلىق موتوسىكىلت كەسىپ ئەھلىنىڭ ياخشى دوستى.

شىنجاڭ رايونىدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى ئاقسۇ شەھىرى شەرقىي چوڭ كوچا 48 - نوھۇر تېلېفون نومۇرى: 2122531 (0997)
- شىنجاڭ موتوسىكىلت سېتىش شىركىتى ئۈرۈمچى ياڭزىجياڭ يولى 40 - نوھۇر تېلېفون نومۇرى: 5812313 (0991)
- شىنجاڭ ماشىنسازلىق - ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىڭ موتوسىكىلت شۆبە شىركىتى ئۈرۈمچى شەھىرى خېيلۇڭجياڭ يولى 21 - نوھۇر تېلېفون نومۇرى: 5855770 (0991)
- كورولا موتوسىكىلت سېتىش - تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى كورولا شەھىرى سايباغ يولى تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)

ئۆتكۈزۈپ ئالغان بىرىنچى كۈندىن باشلاپ بىزنىڭ دىققەت - نەزەرىمىز ئەنە شۇ شەھەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىشلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا قارىتىلشى كېرەك» دېگەندى.

1949 - يىلى 10 - ئايدىن 1952 - يىلىغىچە خەلق ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلدى. 1951 - يىلىدىن 1952 - يىلىغىچە ئەكسلىنىقلاپچىلارنى باستۇرۇش ۋە يەر ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىلىپ، ئېكسپلانتاتسىيە تۈزۈمى ۋە خىيانەتچىلىك، ئىسراپچىلىق، يىۋوروكراتلىقتىن ئىبارەت ئۈچ زىيانداش يوقىتىلدى. بۇ ھەرىكەتلەر دۆلىتىمىزنىڭ كەڭ كۆلەمدە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشىغا ئاساس ياراتتى ھەمدە كادىرلارنى تەربىيەلەش رولىنى ئوينىدى. خەلق ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئۆتكۈنچى دەۋردىكى باش لۇشىيەننى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۆتكۈنچى دەۋردىكى باش لۇشىيەندە خېلى ئۇزاق مۇددەت ئىچىدە مەملىكەتنى سانائەتلەشتۈرۈش، يېزا ئىگىلىكىنى، قول سانائەت ۋە كاپىتالىستىك سودا - سانائەتنى سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىشى ئىشقا ئاشۇرۇش بەلگىلەندى.

1958 - يىلى پارتىيە 8 - قۇرۇلتىيىنىڭ 2 - ئومۇمىي يىغىنىدا «تولۇق غەيرەتكە كېلىپ، تىرىشىپ يۇقىرى ئۆرلەپ، كۆپ، تېز، ياخشى، تېجەشلىك ئىشلەپ سوتسىيالىزم قۇرۇش» تىن ئىبارەت باش لۇشىيەن ماقۇللاندى.

3 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋە 4 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىدا يولداش جۇڭخۇا ئىسلاھاتى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئېلىمىزدە تۆتىنچى زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار پروگراممىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يولداش ماۋزېدۇڭ باشچىلىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى مەملىكىتىمىزنى زامانىۋىلاشتۇرۇش يولىدا نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلىدى ۋە زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى قايتىدىن سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يۆتكەش قارار قىلىندى. بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بىز بارلىق ئەۋزەل شەرت - شارائىتلاردىن تولۇق پايدىلىنىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش جەريانىدىكى قولغا كەلتۈرگەن تەجرىبىلىرىمىزنى ياخشى يەكۈنلىشىمىز ۋە زور دەرىجىدىكى ماددىي ئاساسىمىزدىن پايدىلىنىشىمىزنىڭ زۆرۈرلۈكىنى كۆرۈشىمىز لازىم. ھازىر بىز شۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈۋەلىمىزكى، ئىلىم - پەن ھازىرقى زامان جەمئىيىتىنىڭ ۋە سوتسىيالىزىمنىڭ ئاساسلىق

ئارقىلىق ئەمەلگە كەچۈرۈلگەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تېخنىكا بېكىتىش جەريانىدىكى ھەر خىل توسالغۇلارنى تۈگىتىشتىن ئىبارەت. مەلۇم مۇۋاپىقلىق شەكلىنىڭ مۇۋاپىق ياكى مۇۋاپىق ئەمەلىيلىكىگە ھۆكۈم قىلىشتا ئۇنىڭ خەلق ئىگىلىكىدە تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئەمەلگە كىرىشىشى يولغا قويۇشتا پايدىسى بولغان - بولمىغانلىقىغا قارىشىمىز لازىم. شۇڭا تىرىشىپ ئەمەلگە كەچۈرۈلگەن ئىقتىسادىي ۋە تەشەببۇسكارلىقنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىمىز لازىم.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيان، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە ئومۇمىي قۇرۇلۇش، تۆتىنچى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلدى. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىنىپ، ھەممە ئادەم ئىقتىسادنى ئۈنۈملۈك باشقۇرۇش كېرەكلىكىنى ھېس قىلىشقا باشلىدى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ 1980 - يىللارنىڭ باشلىرىدا مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئىككى قاتلاش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئەينى ۋاقىتتا كىشىلەر بۇ نىشاننىڭ ئىشقا ئېشىشىدىن گۇمانلانغانىدى. لېكىن مەملىكىتىمىز ئىككى قاتلاش نىشانىغا مۇددەتتىن، بەش يىل بۇرۇن يەتتى. بۇ جۇڭگو خەلقىنىڭ قاتتىق ئىشلىگەنلىكىنىڭ، شۇنداقلا چەت ئەل مەبلىغىنى، ئىلغار تېخنىكىسىنى ۋە باشقۇرۇش تەجرىبىسىنى كىرگۈزگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى. شۇنداق ئېيتىشقا بولىدۇكى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان خەلق ئىگىلىكىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدە زور تەرەققىياتلار بارلىققا كەلدى. ئىقتىساد جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. خەلقنىڭ تۇرمۇشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان بۇ 17 يىل جەريانىدا ئىقتىسادىمىز يۇقىرى سۈرئەت بىلەن ئاشتى. كۆمۈر ۋە پولات قاتارلىق نۇرغۇن مەھسۇلاتلارنىڭ مىقدارى دۇنيا بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتتى. ئېلىمىزنىڭ ھەرقايسى دۆلەت ۋە رايونلار بىلەن بولغان سودىسى تېز كېڭەيدى. ھازىر ئېلىمىز سودىدا دۇنيا بويىچە 11 - ئورۇندا، بىۋاسىتە مەبلەغ كىرگۈزۈش جەھەتتە ئاسىيادا 1 - ئورۇندا تۇرماقتا. دېمەك، ئېلىمىزنىڭ 17 يىللىق ئىسلاھاتى دۇنيا نوپۇسىنىڭ تۆتىنچى بىرىنى ئىگىلەيدىغان ئاھالىنى تېخىمۇ كۆپ ئىقتىسادىي ئەركىنلىككە ئىگە قىلدى ھەم ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلىدى. پەقەت «سوتسىيالىزىملا جۇڭگونى قۇتقۇزالايدۇ» دېگەن ھەقىقەت كىشىلەر قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدى. ئەگەر بىز پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىنكى مۇساپىنى ئەسلىپ تۇتىدىغان بولساق، دۆلىتىمىزدە ئومۇمىي خەلق مۈلۈكچىلىكى ۋە كولىكتىپ ئىگىلىك تېز تەرەققىي قىلىپ ۋە مۇستەھكەملىنىپلا قالماستىن، بەلكى

پارتىيىدىكى يېتەكچى ئورنى ئېنىق تۇرغۇزۇلغانلىقتىن، بۇ نەزەرىيە بويىچە پۈتۈن پارتىيىنى قوراللىاندۇرۇشتىن ئىبارەت ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە ئورۇندالدى؛ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت ئىسلاھات نىشانى تۇرغۇزۇلدى؛ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسئەلە ھەل قىلىنىپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا تېز ئىلگىرىلەش بولدى. بۇنىڭ بىلەن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئورنىتىش ئۈچۈن ئاساس سېلىندى، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسى ۋە كۆلىمى كۆرۈنەرلىك كېڭەيدى؛ ئومۇمىي ئېچىۋېتىش ئەندىزىسى ئاساسىي جەھەتتىن شەكىللەندى؛ «پەن، مائارىپقا تايىنىپ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسى ئېنىق بېكىتىلدى؛ مائارىپ ئىشلىرى تېز راۋاجلاندى؛ دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىك قۇرۇلۇشى يەنىمۇ كۈچەيدى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر قانۇن سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرۈش جەھەتتە مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى؛ سوتسىيالىستىك مەنئىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇلۇپ، پائال يۇقىرى ئۆرلەشتەك تەرەققىيات ۋەزىيىتى بارلىققا كەلدى.

ھازىر جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى يەنە يېڭى ئۇلۇغۋار پىلانى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بەش يىلدىن كېيىن كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 - يىلىدىكىدىن ئىككى قاتلاشنى ۋە بۇ ئارقىلىق 2010 - يىلى مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 2000 - يىلىدىكىدىن بىر قاتلاشنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەمدە پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستېقبالىغا ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك ئەسەر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلان تۈزۈپ چىقىلىپ، جۇڭخۇا مىللەتلەرنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق شانلىق ئىستېقبالى نامايان قىلىندى. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنى «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى بىلەن ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنى تۈزۈش ۋە 2010 - يىلىغىچە كۆزەلگەن كەلگۈسى نىشانى بەلگىلەش توغرىسىدىكى تەكلىپى» نى قاراپ چىقىپ ماقۇللىدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى ئېلىمىز ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 15 يىللىق يېتەكچى ئىدىيىسى، كۈرەش نىشانى، تۈپ قائىدىسى، مۇھىم ۋەزىيىسى، ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە مۇھىم سىياسەتلەر ئوتتۇرىغا قويۇلدى، بۇنى ئورۇنداش ئۈچۈن پۈتۈن پارتىيە ۋە ئېلىمىز خەلقى زور غەيرەت بىلەن كۈرەشكە ئاتلاندى.

ئىككىنچى، ماددىي مەدەنىيەت مەنئىي مەدەنىيەتنىڭ شەكىللىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنىڭ ئاساسى. ماددىي مەدەنىيەت تەرەققىي قىلسا، مەنئىي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئەمما شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، مەنئىي مەدەنىيەت ماددىي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ تەرەققىي قىلمايدۇ. بۇنىڭ سەۋەبىنى تۆۋەندىكى ئىككى نۇقتىدىن چۈشەندۈرۈشكە بولىدۇ: بىرىنچىدىن، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى پۈتكۈل ئىنسانىيەت تارىخىنىڭ ئاساسى. ئۇ پۈتكۈل ئىجتىمائىي تۇرمۇش، سىياسىي تۇرمۇش ۋە مەنئىي تۇرمۇشنى بەلگىلەيدۇ. چۈنكى ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ ھەل قىلغۇچ رولى ئەڭ نېگىزلىك، ئەڭ ئاخىرقى بولىدۇ، بۇ خىل ھەل قىلغۇچ بىۋاسىتە بولماستىن بەلكى ۋاسىتىلىك بولىدۇ. مەسىلەن: ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ مەنئىي تۇرمۇش، مەنئىي ھادىسىلەردىكى رولى كۆپ ھاللاردا ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتى ئارقىلىق بولىدۇ؛ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋەتلىرىدىن باشقا سىياسىي ئۇستۇقۇرۇلما، ئەنئەنىۋى ئىدىيە قارىشى ۋە چەت ئەلنىڭ مەدەنىيىتى، تۈرلۈك ئىجتىمائىي ئاڭ شەكىللىرى، ئۇلارنىڭ ئۆزئارا رولى قاتارلىقلار مەنئىي تۇرمۇش، مەنئىي ھادىسىلەرنىڭ پەيدا بولۇشىغا مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئىككىنچىدىن، ئىجتىمائىي ئاڭنى مەۋجۇدىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ. ئەمما ئىجتىمائىي ئاڭ نىسپىي مۇستەقىللىققا ئىگە بولۇپ، ئۇنىڭمۇ نىسپىي مۇستەقىل تەرەققىي قىلىش قانۇنىيىتى بولىدۇ. بۇ خىل نىسپىي مۇستەقىللىقنىڭ گەۋدىلىك ئىپادىسى شۇكى، ئىجتىمائىي ئاڭ

ئۈچۈن مەنئىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنىڭ قانۇنغا رىئايە قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنى قانۇن بىلەن ئۆزىنى چەكلەپ تۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا كىشىلەرنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق قارىشىنى ئۆستۈرۈپ، قانۇن بويىچە ئىش كۆرۈش، تاپتىن چىقىپ كەتمەسلىكىنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم، يەنى ئۇلارنى ئادىل رىقابەتلىشىشنى قوغدايدىغان، ناتوغرا رىقابەتكە قارشى تۇرىدىغان، بازار ئىگىلىكىنىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغدايدىغان، قانۇنسىز ئىشلار بىلەن كۈرەش قىلىدىغان يۇقىرى ئاڭغا ئىگە قىلىش لازىم.

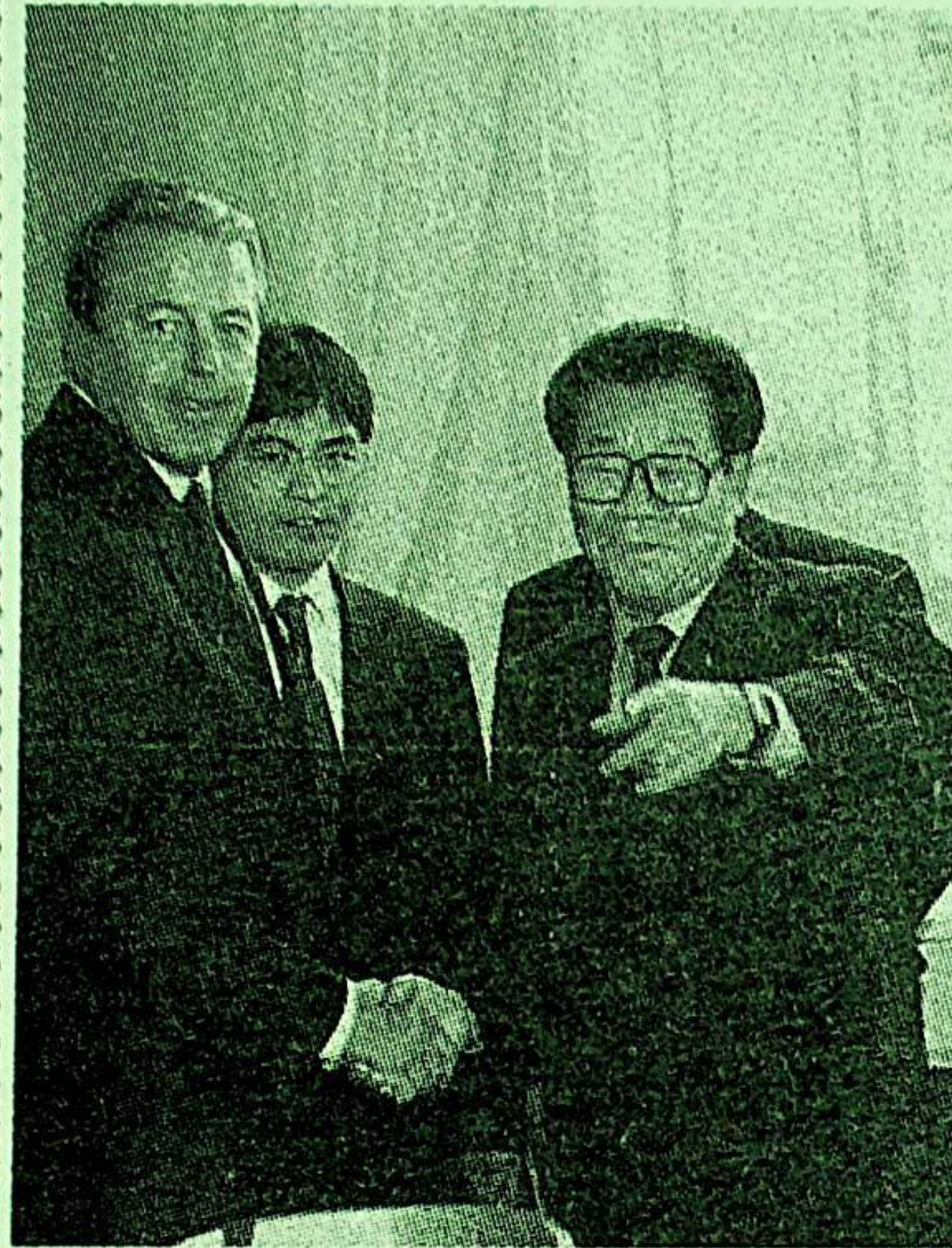
ئۈچىنچى، بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى مەنئىي مەدەنىيەتكە ھەم ئاكتىپ تەسىر كۆرسىتىدۇ، ھەم سەلبىي تەسىر كۆرسىتىدۇ، ئاكتىپ تەسىر كۆرسىتىشى ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ، سەلبىي تەسىر كۆرسىتىشى گەرچە چوڭ بولمىسىمۇ، ئۇنىڭغا سەل قارىماي، ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈش لازىم. بازار ئىگىلىكىدە كىشىلەر بىلەن كىشىلەرنىڭ مۇناسىۋىتى چوڭ جەھەتتە تاۋار، پۇل مۇناسىۋىتى بولىدۇ. كاپىتالىزىمنىڭ چىرىك، چاكانا ئىدىيىسىنىڭ تەسىرىدە بىر قىسىم كىشىلەردە ئاسانلا بۆلۈپەرەسلىك، چېكىدىن ئاشقان شەخسىيەتچىلىك، پۇلنى ئەلا بىلىدىغان، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى ئۇنتۇپ قالىدىغان، ھەتتا ئۇنىڭغا چاڭگال سالدىغان، خىيانەت قىلىدىغان، پارىخورلۇق قىلىدىغان ئەھۋال يۈز بېرىشى تۇرغان گەپ، شۇڭا سوتسىيالىستىك مەنئىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈرۈپ، كىشىلەرنىڭ ئالىيجاناب روھىنى تۇرغۇتۇپ، جەمئىيەتتە توغرا، ئادىل كەيپىيات پەيدا قىلىپ، جەمئىيەت تەرەققىياتىنى ساغلام يۈكسىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش لازىم.

چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش

لى رۇيخۇەننىڭ ياۋروپادىكى بەش دۆلەتكە قىلغان زىيارىتى تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

۹-ئاينىڭ 9-كۈنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن ۹-ئاينىڭ 12-كۈنى ئاۋستىرىيە زۇڭلىسى فرانتسكى بىلەن كۆرۈشتى.

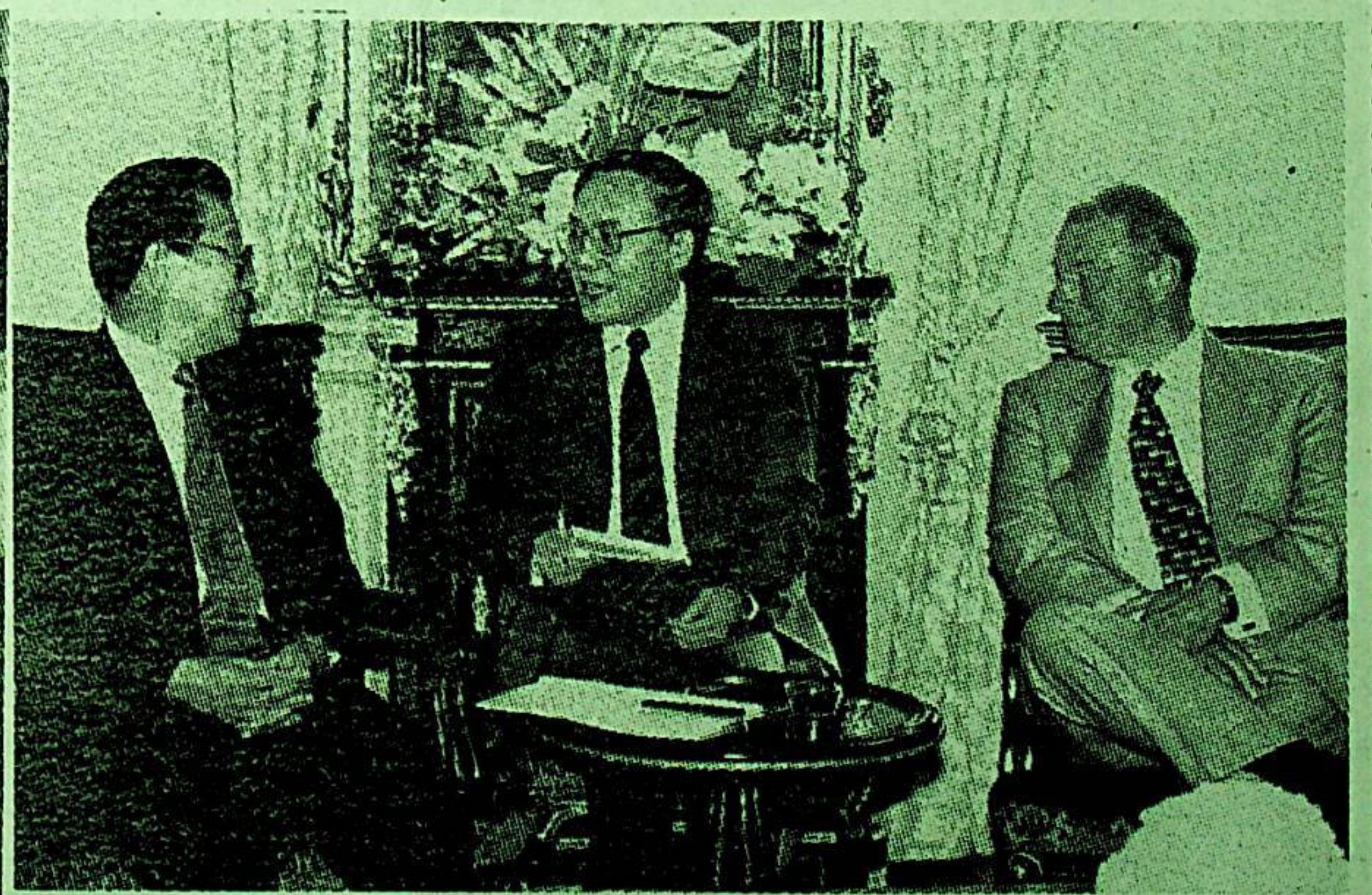
۱0-كۈنى گوللاندىيەدە جۇخارگۈلى تېرىيدىغان بىردەپقانچىلىق مەيدانى خۇجايىنىڭ ئۆيىدە زىيارەتتە بولدى.

۹-ئاينىڭ 6-كۈنى پولىشا پاپىتەختى ۋارشاۋادىكى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە پولىشا زۇڭتۇڭى كىۋاشىۋسكى بىلەن كۆرۈشتى.

۹-ئاينىڭ 9-كۈنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن ۹-ئاينىڭ 23-كۈنى موسكۋادىكى زۇڭلى شىنخۇا ئاگېنتلىقى بىلەن كۆرۈشتى.

۹-ئاينىڭ 17-كۈنى شۋېتسارىيەنىڭ بېرن شەھىرىدە شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ رەئىسى دىدريكس بىلەن كۆرۈشتى.

خەلقئارا ئىقتىسادىي خەۋەرلەر

△ روسىيە ھۆكۈمىتى پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت خەلقئارا ھەمكارلىق مەركىزى بىلەن روسىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى 9-ئاينىڭ 26-كۈنى موسكۋا دوستلۇق ئائىلىسىدە جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن تەبرىكلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

△ چاۋشيەن تاشقى مەدەنىيەت ئالاقە كومىتېتى بىلەن چاۋشيەن - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى 9-ئاينىڭ 26-كۈنى پىئىراڭدا زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلدى.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش ئۈچۈن، جۇڭگونىڭ جىبۇتىدىكى باش ئەلچىخانىسى بىلەن جىبۇتى خەلق سارىيى يېقىندا بىرلىكتە «جۇڭگولۇقلارنىڭ بۈگۈنكى كۈنى»، «جۇڭگونىڭ مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى» ۋە «گۈزەل زېمىن» ئاساسى تېما قىلىنغان چوڭ تىپتىكى سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

۹-ئاينىڭ 22-كۈنى لوندوندىكى تاگرېن كوچىسى پانۇس ۋە رەڭدار لىستىلار بىلەن بېزەلدى، بۇ يەردە تۇرۇشلۇق جۇڭگولۇقلار خۇشال - خۇرام ھالدا بىر يەرگە جەم بولۇپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەش تاۋۇز چاغىنىنى خۇشال - خۇرام

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن 9-ئاينىڭ 17-كۈنى شۋېتسارىيەنىڭ بېرن شەھىرىدە شۋېتسارىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ رەئىسى دېرامىرا بىلەن كۆرۈشتى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن 9-ئاينىڭ 23-كۈنى موسكۋادىكى زۇڭلى

مەھكىمىسىدە روسىيە زۇڭلىسى چىرنومىلىكى بىلەن كۆرۈشتى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

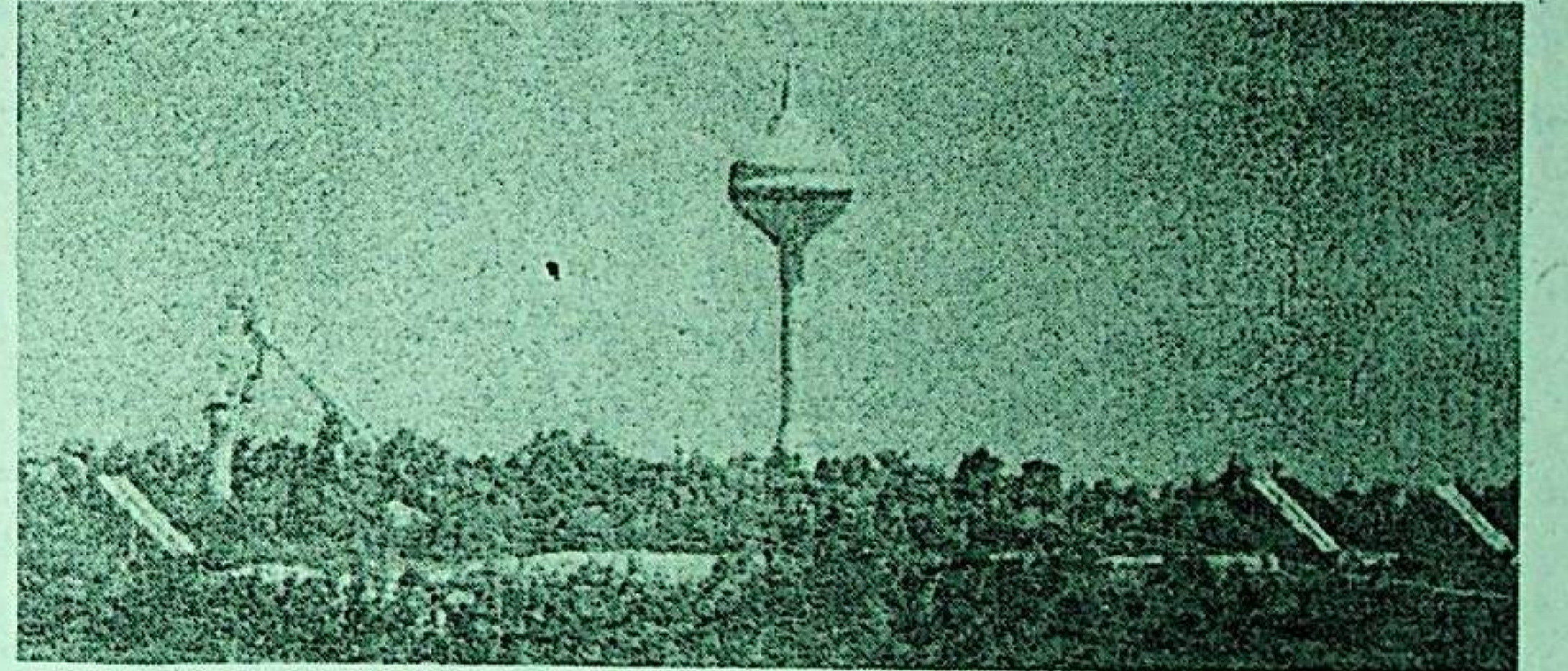
خۇرام ھالدا بىر يەرگە جەم بولۇپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەپ، تاۋۇز چاغىنىنى خۇشال - خۇرام كۈتۈۋالدى. سۈرەتتە: كىشىلەر شىر ئويۇنى كۆرسەتمەكتە.

دۇنيانىڭ جاي - جايلىرىدىن كۆرۈنۈشلەر

9 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئامېرىكا تۇنجى تۈركۈمدە كۈۋەيتكە ئەۋەتكەن قۇرۇقلۇق قىسىمىنىڭ 200 دىن ئارتۇق ئەسكىرى كۈۋەيت ئايروپىلانىغا يېتىپ باردى.

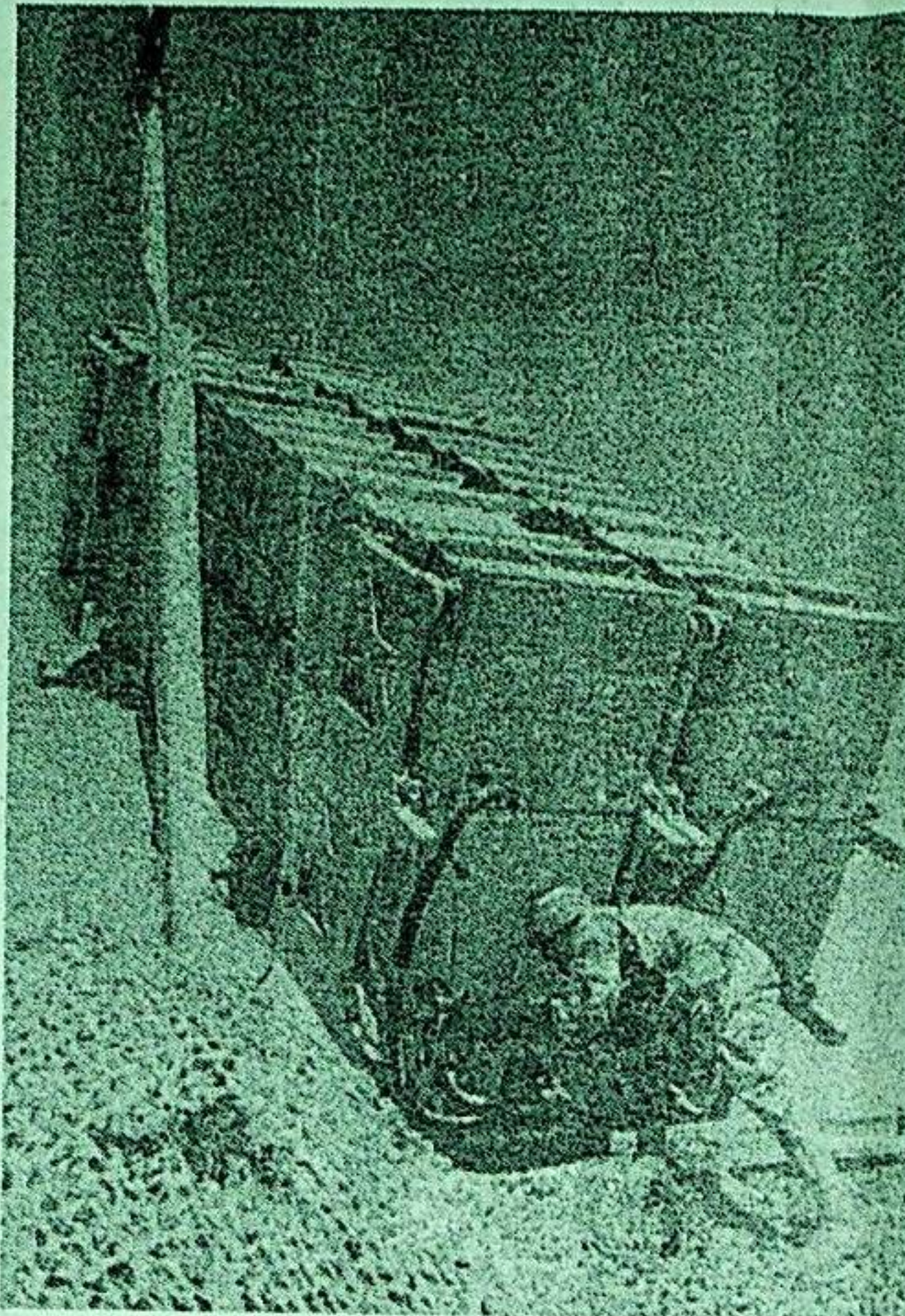
9-ئاينىڭ 18-كۈنى كۈۋەيت شەھىرىنىڭ شىمالىدىن 12 ئىنگىلىز مىلى يىراقلىقتىكى بىر كۆڭۈل ئېچىش باغچىسىدا ئامېرىكىنىڭ «ۋەتەنپەرۋەر» ناملىق باشقۇرۇلدىغان بومبا قويۇپ بېرىش بازىسى پۈتكۈزۈلدى. كۈۋەيتنىڭ دىپلوماتىيە ئەمەلدارى شۇ كۈنى كۈۋەيتنىڭ ئامېرىكىنىڭ كۈۋەيت زېمىنىدىن پايدىلىنىپ ئەسكەر يۆتكىشكە ۋە ئامېرىكىنىڭ كۈرەشچى ئايروپىلانلىرىنىڭ ئۇچۇش-قونۇشقا رۇخسەت قىلغانلىقىنى دەلىللىدى.

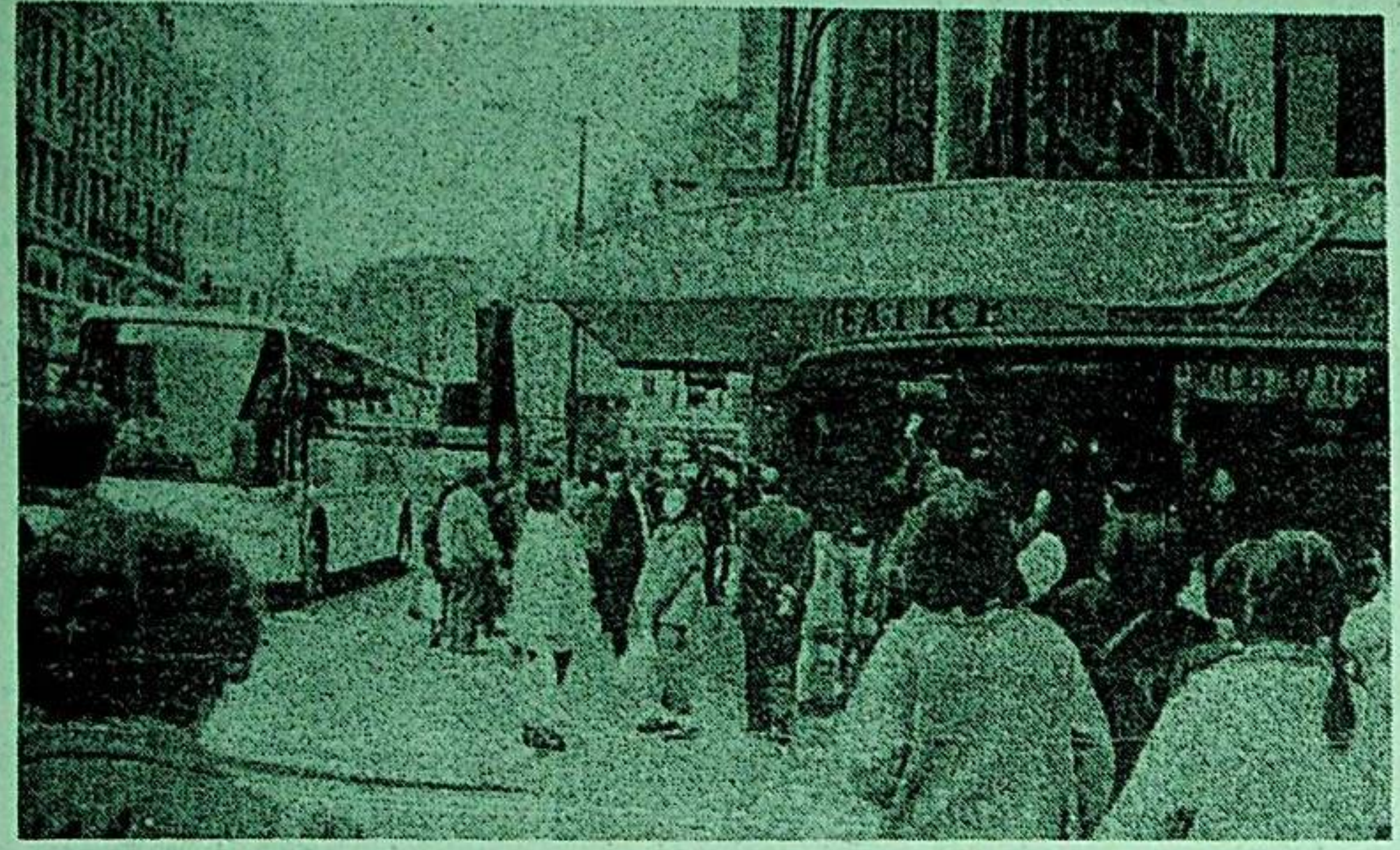
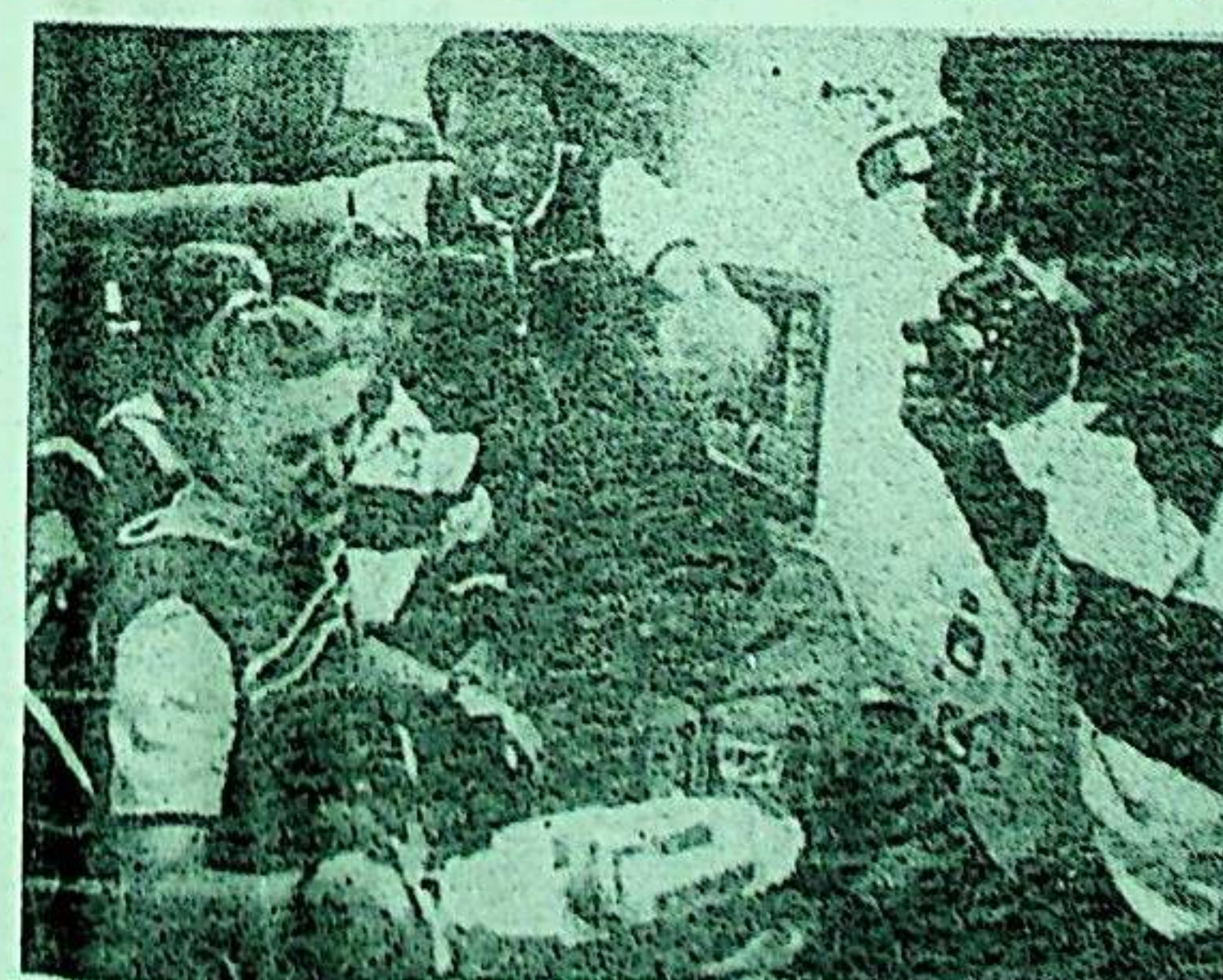
9-ئاينىڭ 18-كۈنى ئامېرىكا كىنىڭ «ئاتلانتىس» ناملىق ئالەم ئايروپىلانى بىلەن روسىيىنىڭ «تىنچلىق» ناملىق ئالەم بوشلۇقى ئوربىتا پونكىتى ئوڭۇشلۇق تۇتاشتۇرۇلدى. «تىنچلىق» ناملىق ئالەم بوشلۇقى ئوربىتا پونكىتىدا خىزمەت قىلغىنىغا ئالتە ئايدىن ئاشقان ئامېرىكىلىق بىئوخىمىيە ئالىمى شاننون لۇتتېيد (سولدىن 1-كشى) ئاياللارنىڭ ئالەم بوشلۇقتا تۇرۇشىدا ئەڭ يېڭى رېكورت ياراتتى.

9-ئاينىڭ 18-كۈنى تېكساس شتاتىدىكى ئامېرىكا ئەسكىرى بىراد جونسون كۈۋەيتكە مېڭىش ئالدىدا ئەمدىلا 14 ئايلىق بولغان قىزى ئارىسانى قۇچقىغا ئېلىپ ئايالى بىلەن خوشلاشماقتا. 9-ئاينىڭ 17-كۈنى ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون، كۈۋەيتكە ئەسكەر ئەۋەتىش بۇيرۇقى چۈشۈردى، 3000 ئەسكەر يولغا چىقىش ئالدىدا تۇرماقتا.

ھازىر ئامېرىكا كۈۋەيتتە رادارغا چۈشمەيدىغان «F-117» تىپلىق سەككىز كۈرەشچى ئايروپىلان بىر «ۋەتەنپەرۋەر» ناملىق باشقۇرۇلدىغان بومبا بىلەن سەككىز باشقۇرۇلدىغان بومبا قويۇپ بېرىش جازىسى ئورۇنلاشتۇردى. پارس قولتۇقى رايونىنىڭ ۋەزىيىتى كۈندىن كۈنگە جىددىيەلەشمەكتە، سۈرەتتە: ئامېرىكا قوشۇنىنىڭ بىر مۇتەخەسسىس كۈۋەيت شەھىرىنىڭ شىمالىدىن 20 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى «ۋەتەنپەرۋەر» ناملىق باشقۇرۇلدىغان بومبا يېڭىدا قويۇپ بېرىش جازىسىنى تەكشۈمەكتە.

9-ئاينىڭ 22-كۈنى لوندوندىكى تاگرېن كوچىسى ئەتراپىدىكى خانىش تىياتىرخانىسىغا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقىنى تەبرىكلەيمىز»، «جۇڭگو مىللىي سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئەنگلىيەگە ئويۇن قويۇشقا كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىمىز» دېگەن لوزۇنكا ئېسىلدى. لوندوندىكى جۇڭگولۇقلارنىڭ دۆلەت بايرىمى پائالىيىتىنى بېيىتىش ئۈچۈن، جۇڭگو مىللىي سەنئەت ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن بۇ تىياتىرخانىدا مەخسۇس ئويۇن قويدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

9-ئاينىڭ 18-كۈنى چىلى مۇستەقىل بولغانلىقىنىڭ 186 يىللىق خاتىرە كۈنى، بۇ كۈنى پايتەخت سانتىياگو شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئالدىدا چىرايلىق كىيىنگەن ياشلار - ئۆسمۈرلەر مۇڭلۇق مۇزىكا ساداسى ئىچىدە چىلىنىڭ ئەنئەنىۋى مىللىي ئۇسسۇلى «كۇنكا ئۇسسۇلى» نى ئوينىماقتا، شەھەر ئەتراپىدىكى چارۋىچىلارمۇ ئاتلىق كېلىپ ئويۇنى كۆردى.

سۈرەتتە: لۇتتېيد ئامېرىكىلىق كەسپىدىشى ۋىللىيام بىلەن قۇچاقلىشىپ كۆرۈشمەكتە. **سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى ئەۋەتكەن.**

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 - 0002 / Z
(ۋەكالىت نومۇرى: 1 - 57)
1996 - يىلى 10 - ئاينىڭ 4 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان 6 بەت)

پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرىنى سەھمىي يوقلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. جۇڭگو ئىشچى - دېھقان قىزىل ئارمىيىسى
ئۇزۇن سەپىرى غەلبە قىلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقى تەبرىكلىنىۋاتقان خۇشاللىق كۈنلەردە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرىنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ ئۇلاردىن ھال سورىدى ۋە ئۇلارغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ غەمخورلۇقىنى يەتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى

چى گو، رېن كېيەي، چى چىڭدې، مىڭ شۇلىن، لېۋېنشىڭ، خې پىڭشىيەن، بەي كويىڭ قاتارلىق يولداشلارنى يوقلىدى.

ۋاڭ لېچۈەن چى گونىڭ ئۆيىدە مۇنداق دېدى: «سۇ ئىچكەندە قۇدۇق قازغۇچىنى ئوتتۇما، دېگەن گەپ بار. سىلەر - پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى پىداكارلىق كۆرسىتىپ، قان ئاققۇزۇپ قۇربان بەرمىگەن بولساڭلار، بۈگۈنكى يېڭى جۇڭگو بولمىغان بولاتتى، ھەر مىللەت خەلقىمۇ بەختلىك تۇرمۇشقا ئېرىشەلمىگەن بولاتتى. پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى دۆلىتىمىزنىڭ قىممەتلىك بايلىقى، بۇلار شىنجاڭدا

ئانچە كۆپ قالدى. قانداق قىيىنچىلىقلار بولسا تەشكىلگە ئېيتىڭلار. ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ھەل قىلىپ بېرىمىز.» چى گو ۋاڭ لېچۈەننىڭ قولىنى تۇتۇپ تۇرۇپ ئىنتايىن تەسەلەنگەن ھالدا: پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىغا، كۆيۈنگەنلىكىگە رەھبەت! دېدى.

10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى يەنە پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرىدىن ياڭ زېشىڭ، شىۋىڭ خۇاڭ، چىن مىڭچىلارنى يوقلىدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سەۋىيىسىنى ئۆستۈرەيلى

ئاپتونوم رايونلۇق تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىدا قىلىنغان سۆز ۋاڭ لېچۈەن

(1996 - يىلى 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى)

كېيىن، كادىرلار ھەل قىلغۇچ ئامىل بولدى. 16 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنى كەڭ كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىغا تايىنىپ تەشكىللەپ ۋە ئۇلارغا رەھبەرلىك قىلىپ، ھەممەيلەننى بىرلىكتە كەلتۈرۈپ، ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئېچىپ، باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ كۈرەش قىلىپ، نىشانغا يېتىپ، غەلبىنى قولغا كەلتۈرۈشۈمىز كېرەك. يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى بولمىسا ھەرگىز بولمايدۇ. شۇڭا مۇقىم بولغان، تېز تەرەققىي قىلىۋاتقان، ھاياتى كۈچكە ۋە ئۈمىدكە تولغان شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە باشلاپ كىرىش ئۈچۈن، چوقۇم كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇش، سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بۇ ئىنتايىن جىددىي ۋە مۇھىم ۋەزىپە.

نۆۋەتتىكى ئالاھىدە تارىخىي مەزگىل ۋە زىممىمىزدىكى تارىخىي ۋەزىپە ئالدىدا، كادىرلار قوشۇنىمىزدا ھەقىقەتەن بەزى جەھەتلەردە ئۇيغۇنلىشىشالماستىق مەسىلىلىرى ساقلانماقتا. مېنىڭچە، بۇلارنى يىغىنچاقلاپ كەلسەك، نىسبەتەن گەۋدىلىك بولۇۋاتقانلىرى تۆۋەندىكىچە: بىرىنچى، سىياسىي جەھەتتە ئۇيغۇنلىشىشالماستىق مەسىلىسى. نۆۋەتتە، بىزنىڭ كادىرلار قوشۇنىمىزدىكى كۆپلىگەن يولداشلار سىياسىي جەھەتتە مۇستەھكەم، لېكىن بىز نۆۋەتتە دۇچ كېلىۋاتقان دۆلەت ئىچى - سىرتىدىكى ۋەزىيەت شۇنىڭدەك زىممىمىزدىكى شەرىپلىك ھەم جاپالىق تارىخىي ۋەزىپىنىڭ تەلىپى بىلەن سېلىشتۇرغاندا، يەنىلا پەرق بار. بەزى كادىرلاردا غايە سۇس بولۇش، ئېتىقادىنى تەۋرىنىش، ئاممىۋى قارىشى كەمچىل بولۇش مەسىلىسى مەۋجۇت؛ بەزى كادىرلاردا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشتەك چوڭ ھەق - چوڭ ناھەق مەسىلىسىدە بەزى مۇجەھل قاراش ۋە خام خىيال مەۋجۇت، ئۇلار مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتى، مەقسىتىنى ۋە بۇ كۈرەشنىڭ خاراكتېرىنى ئېنىق تونۇيالمايۋاتىدۇ؛ ئۇلار بايرىقى روشەن ھالدا كۈرەش

15 يىللىق ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشتە مۇھىم بولغان ئىجتىمائىي مۇھىت زۆرۈر ئالدىنقى شەرت ھېسابلىنىدۇ. بۇ ئالدىنقى شەرت بولمىسا، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي جەھەتتە تېز تەرەققىي قىلىشتىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ، خەلق ئاممىسى پۈتۈن زېھنى بىلەن ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلالمايدۇ. شىنجاڭنىڭ جۇغراپىيىلىك ئورنى ئالاھىدە بولۇپ، قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارغا قارىغاندا تېخىمۇ مۇشكۈل ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋەزىپىسىگە دۇچ كەلمەكتە. بۇنىڭ ئۈچۈن مۇقىم مۇھىت بولمىسا تېخىمۇ بولمايدۇ. نۆۋەتتە دۆلەت ئىچى - سىرتىدىكى مۇرەككەپ كۈرەش داۋامىدا، شىنجاڭ نۇرغۇن رېئال ۋە يوشۇرۇن مۇقىمسىزلىق ئامىللىرىغا دۇچ كەلمەكتە، شۇڭا مۇقىملىقنى قوغداش ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر. بىز ھوشيارلىقنى ئۆستۈرۈپ، كۈرەش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداشقا پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئاتلىنىشىمىز كېرەك. شىنجاڭ پۈتۈن مەملىكەت يەر كۆلىمىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدۇ، ئەگەر ئالتىدىن بىر قىسىم زېمىندا مۇقىملىق بولماي، پاراكەندىچىلىك، مالىمانچىلىق يۈز بەرسە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يېتىدۇ. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پۈتۈن مەملىكەت يەر كۆلىمىنىڭ ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيدىغان، ستراتېگىيىلىك ئورنى ئىنتايىن مۇھىم بولغان بۇ جايىنى بىزگە تاپشۇردى، شۇڭا بىزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى ياخشى قوغداش مەسئۇلىيىتىمىز بار. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇھىم يوليورۇقى بىزگە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشنىڭ «خان شەمشىرى» نى بەردى، بىز چوقۇم مەركىزىي كومىتېتنىڭ مۇھىم يوليورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىلاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ، بايرىقىمىز روشەن ھالدا مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي ئۈنۈملۈك كۈرەش قىلىپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداش جەھەتتىكى تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ئېرىشىپ ئوبدان ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇملىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىمىز

تۇرۇۋاتقان پۇرسەت رېئال ھەرىكەتكە ئايلىنىشقا باشلىدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە قوللىشى ئارقىسىدا، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئومۇملىقىغا ئالاقىدار بولغان بەزى مۇھىم ئۇل مۇئەسسەسلەر ۋە ئۈستۈنلۈككە ئىگە كەسىپ تۈرلىرى ئارقا - ئارقىدىن قۇرۇلۇشقا باشلىدى؛ جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ كورلىدىن قەشقەرگىچە بولغان بۆلىكىدە ئىش باشلاندى؛ شىمالىي شىنجاڭنىڭ نۇقتىلىق سۇ قۇرۇلۇشىغا كېتىدىغان مەبلەغ تولۇق ئەمەلىيلەشتى، گوۋۇيۈەن بۇ قۇرۇلۇشتا ئىش باشلاشنى تەستىقلىدى؛ گوۋۇيۈەن 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە شىنجاڭدا چوڭ خىمىيىۋى ئوغۇت زاۋۇتىدىن ئالتىنى قۇرۇشنى رەسمىي تەستىقلىدى، يەنە تۆتىنچى كۆپەيتىش ئېھتىمالى بار؛ مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى باشلاندى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، دۆلەتنىڭ شىنجاڭنىڭ ئۈچ چوڭ نېفىتلىكىنى ئېچىشقا سالىدىغان مەبلەغى 76 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ كېتىدۇ. بۇ ئېلىمىز تارىخىدا بىر ئۆلكە، ئاپتونوم رايونغا بۇنچە كۆپ مەبلەغ سېلىش مىسلى كۆرۈلمىگەن ئىش. قىسقىسى، كىشىنى شادلاندىرىدىغان خەۋەرلەر كەينى - كەينىدىن كېلىپ، بۇرۇنقىلار قىلىپ باقمىغان نۇرغۇن ئىش شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى ئۇچقاندەك راۋاجلاندۇرۇش كۈنتەرتىپىگە قويۇلماقتا، تارىخىي تەرەققىيات پۇرسىتى ئارقا - ئارقىدىن رېئاللىققا ئايلىنماقتا. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىل، 15 يىل بۈگۈنكى ئاساس ئاساسدا تېخىمۇ چوڭ ئۆزگىرىش يۈز بېرىدىغان مەزگىل بولىدۇ. شىنجاڭنىڭ مۇشۇ ئارقىلىق قالاق ھالەتتىن قۇتۇلۇپ، تەرەققىي تاپقان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار قاتارىغا كىرىش ئىمكانىيىتى ناھايىتى چوڭ. لېكىن مۇشۇ پۇرسەتلەر ئۆز نۆۋىتىدە يەنە مۇسابىقە بولۇپ، تارىخىي پۇرسەتنى تۇتالماستىق، تارىخىي خاتالىق ئۆتكۈزۈپ قويىمىز. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى كېچىكىپ تەرەققىي قىلىشقا باشلىغان بولۇپ، ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن بولغان پەرقى نىسبەتەن چوڭ. كەلگۈسىدىكى تەرەققىيات ئۇلۇغۋار

يولداشلار: بۇ قېتىمقى ئاپتونوم رايونلۇق تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىدا باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزى يېتەكچى قىلىنىپ، مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى ۋە ئىزچىلاشتۇرۇلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش مەسىلىسى مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا ۋە تەسىر ھاقتىدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشكە تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

«1-ئىيۇل» ھارپىسىدا، باش شۇجى جياڭ زېمىن «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ، يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى ئومۇملىق ۋە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە شەرھىلدى. نۆۋەتتىكى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسلىق ۋەزىپىسىنى ۋە ئاساسىي تەلپىنى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى، يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشىمىز ئۈچۈن يۆنىلىشنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى، بۇ زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، روھىنى ئۆزلەشتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك.

تۆۋەندە مەن كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش مەسىلىسى ھەققىدە نۇقتىلىق قىلىپ بىر نەچچە پىكىرىمنى سۆزلەپ ئۆتىمەن:

1. يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇپ چىقىش جىددىي ھەم مۇھىم ۋەزىپە

9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن كېيىنكى ئەسىرنىڭ بېشىغىچە بولغان

9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن كېيىنكى ئەسىرنىڭ بېشىغىچە بولغان 15 يىل شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىدىكى ئىنتايىن مۇھىم مەزگىل، بۇ مەزگىلدە شىنجاڭ تېپىلغۇسىز پۇرسەتلەرگە ئېرىشىدۇ. ئەگەر بۇ تونۇش ۋە تەسىراتى بۇلتۇرنىڭ ئاخىرىدىن بۇ يىلنىڭ بېشىغىچە، ئاساسلىقى 9- بەش يىللىق پىلان ۋە كېيىنكى ئەسىرنىڭ دەسلەپكىچە بولغان ئومۇمىي پىلاندىن كېلىپ چىققان دېسەك، ئۇ ھالدا قىسقىغىنە يېرىم يىلدا بىز مۇزاكىرە قىلىپ ۋە ئىنتىزار بولۇپ كېلىۋاتقان پۇرسەت ئالدىمىزدا نەق نامايان بولدى، ئىلگىرى مۇزاكىرە ۋە پىلان ئىچىدە

كېچىكىپ تەرەققىي قىلىشقا باشلىغان بولۇپ، ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن بولغان پەرقى نەسبەتەن چوڭ. كەلگۈسىدىكى تەرەققىيات ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش ۋەزىپىسى ئالاھىدە ئېغىر، ئۇنى ئورۇنداشنىڭ ئەھمىيىتى ئىنتايىن زور، شۇڭا بىز يۈكسەك تارىخىي مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى بىلەن بۇ تېپىلغۇسىز پۇرسەتنى تۇتۇپ، سەكرەپ ئىلگىرىلەش خاراكتېرلىك تەرەققىياتنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، دېڭىز بويىدىكى رايونلار بىلەن بولغان پەرقى نەسبەتەن چوڭ شىنجاڭنى تەرەققىيات سەۋىيىسى بىرقەدەر يۇقىرى، گۈللەنگەن شىنجاڭغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. پۈتۈن مەملىكەت ئۈچۈن ئېيتقاندا، كەلگۈسى بەش يىللىق،

تىرىشىپ ئوبدان ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇملىقى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك. تارىخىي پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىغا يەتكىلى بولامدۇ - يوق؟ ھەممەيلىنى بىر نىيەتكە كەلتۈرۈپ يېڭىلىمىز كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ ئومۇمىي مۇقىملىقىنى قوغدىغىلى بولامدۇ - يوق؟ مېنىڭچە، ئاچقۇچ ئادەمدە، ئەڭ مۇھىم ئاچقۇچ يەنىلا كادىرلاردا، يولداش ماۋزېدۇڭ: دۇنيادىكى بارلىق جانلىقلار ئىچىدە ئادەم ئەڭ قىممەتلىك، دېگەندى. سىياسىي لۇشىەن بېكىتىگەندىن

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىلى

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز ئىككى قېتىم تەشكىلات خىزمىتى يىغىنى چاقىرىپ، شىنجاڭنىڭ ئەسىر ھالقىشقا مۇناسىۋەتلىك ئۇلۇغۋار پىلاننى ئىشقا ئاشۇرۇش، كەلگۈسى نىشانغا يېتىشنى تەشكىلى ۋە رەھبەرلىك جەھەتتىن كۈچلۈك كاپالەتكە ئىگە قىلىش مەسلىسىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەشكىلات خىزمىتى تارىخىدا ئاز كۆرۈلدىغان ئىش. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى بۇنىڭغا يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، تېخىمۇ كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، مۇشۇ ئىككى قېتىملىق تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇشى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. پارتىيىنىڭ تەشكىلات خىزمىتىدە قىلىدىغان ئىش ناھايىتى كۆپ، ھازىرقى ئەڭ جىددىي، ئەڭ مۇھىم خىزمەت - پارتىيە قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىش بىلەن بىللە، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىشتىن ئىبارەت، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجى، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشى ۋە ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئېھتىياجى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى يولداش ۋاڭ لېچۈەن ئېيتقاندا، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن تارتىپ كېلەر ئەسىرنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىگىچە بولغان 15 يىل شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىدا ناھايىتى مۇھىم مەزگىل ھېسابلىنىدۇ. بۇ مەزگىلدە شىنجاڭ تېپىلغۇسىز پۇرسەتكە ئىگە بولىدۇ. ھازىر كىشىنى خۇشال قىلىدىغان خەۋەرلەر ئارقا - ئارقىدىن تارقالمىقتا. ئىلگىرى ھېچكىم قىلىپ باقمىغان نۇرغۇن ئىش ھازىر شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۇچقاندەك ئىلگىرىلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈلدى. تارىخىي تەرەققىيات پۇرسىتى ئۈزلۈكسىز رېئاللىققا ئايلانماقتا، تارىخىي پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىغا يېتەلمەدۇق - يوق؟ ھەممە بىر نىيەتتە بولۇپ، يېڭىلىمىز كۈچ ھاسىل قىلىپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغدىيالايمدۇق - يوق؟ بۇنىڭدىكى ئاچقۇچ ئادەمدە، ئەڭ مۇھىمى،

ئۆز مۇخىرىمىز جۇبېيى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇخىرى لوشياۋبىڭ خەۋەر قىلىدۇ: مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكى ھەر مىللەت ۋەكىللەر 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى تاڭ يورۇش بىلەنلا تېيەننەنغا يېتىپ كەلدى. ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى كېيىۋالغان مىللىيەتچە كىيىملەر كۆرۈش نۆپىسىدا ئالاھىدە كۆزگە تاشلىنىپ تۇراتتى. ئەتىگەن سائەت ئالتىدە دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. ھەيۋەتلىك دۆلەت شېئىرى ساداسى ئىچىدە بەش يۈلتۈزلۈك قىزىل بايراق ئاستا - ئاستا چىقىرىلدى. ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكى بىر مۇنچە كىشى تۇنجى قېتىم بېيجىڭغا كېلىپ، تېيەننەننىڭ بايراق چىقىرىش مۇراسىمىنى تۇنجى قېتىم ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈۋاتاتتى. شۇڭا ئۇلار چەكسىز ھاياجانغا چۆمگەندى. ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكى چۈشتىن ئىلگىرى ماۋجۇشى خانىرە سارىيىغا كىرىپ، ماۋجۇشىنىڭ دىدارىنى كۆردى ۋە گۈل سېۋەت قويدى. ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى تەرتىپ بىلەن تېيەننەنمېن راۋىقىغا چىقتى. مۇئاۋىن رەئىس يۈسۈپ ئەيسا مۇنداق دېدى: مەملىكىتىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدە دۆلەت قۇرۇلغانلىقىنىڭ 47 يىللىقى خۇشال - خۇرام ئەبرىكلىنىۋاتقان كۈنلەردە ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ

سۈرەتتە: مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكى ئەزالىرى تېيەننەنمېن راۋىقىدا بايراق چىقىرىش مۇراسىمى كۆرۈمەكتە. (شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

پايتەختى بېيجىڭغا كەلگەنلىكىدىن ئىنتايىن خۇشالمەن. دۆلىتىمىزنىڭ گۈللەپ ياشىناۋاتقانلىقىنى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاق ئۆتۈۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىمىزدە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بىرى بولغانلىقىدىن پەخىرلىنىمەن. شىنجاڭغا قايتقاندىن كېيىن تېخىمۇ تىرىشىپ ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشىمەن. شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسىنىڭ پروفېسسورى گۈەن لىرىن بېيجىڭدا چوڭ بولغان، 1949 - يىلى بېيجىڭ شەھەرلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇۋاتقىنىدا دۆلەت قۇرۇش چوڭ مۇراسىمىغا قاتنىشىشقا مۇيەسسەر بولۇپ، ئۇلۇغ داھىيىمىز ماۋزېدۇڭنىڭ «يېڭى جۇڭگو دۇنياغا كەلدى، يەردە قويمايەن»

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سەۋىيىسىنى ئۆستۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-نومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، شىنجاڭدا غايەت زور ئۆزگىرىش بولغان بولسىمۇ، لېكىن، شىنجاڭنى دېڭىز بويىدىكى رايونلار ۋە ئىچكى جايلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا پەرق يەنىلا ناھايىتى زور. شىنجاڭدىكى كادىرلارنىڭ ھازىرقى ئومۇمىي ساپاسىدىن قارىغاندا، ئۇلار زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش، زامانىۋىلاشقان كارخانىلارنى باشقۇرۇش تەلپىگە ماسلىشالمىغاندۇ. بولۇپمۇ پىلانلىق ئىگىلىكتىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈش تەلپىدىن ئېيتقاندا بەزى كادىرلىرىمىزدا كەسپىي ساپا جەھەتتە يەنە ناھايىتى زور پەرق بار. بىرىنچىدىن، بەزى كادىرلىرىمىزنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى تامامەن بىلمەيدۇ دېيىشكە بولىدۇ. ئىككىنچىدىن، زامانىۋى ئىلىم-پەن بىلىملىرىنى ئانچە بىلىپ كەتمەيدۇ، ئۇلاردا زامانىۋى كارخانىلارنى باشقۇرۇشقا دائىر بىلىملەر كەمچىل. بۇ بەزى خىزمەتلەردە ۋەزىيەت يارىتالماسلىقىمىز، ھاياتىي كۈچنىڭ كەمچىل بولۇشى، ئارقىدا قېلىشىمىز ۋە پەرقنىڭ چوڭىيىپ كېتىشىدىكى مۇھىم سەۋەب. ئۈچىنچىدىن، تىل جەھەتتە ئۇيغۇنلىشماسلىق مەسىلىسى. رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ئۆزئارا راۋان پىكىر ئالماشتۇرالماسلىق ناھايىتى چوڭ تۇسالىغۇ، بولۇپمۇ ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەنزۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ كۆپىنچىسى ئازسانلىق مىللەت تىلىنى بىلمەيدۇ، يېزا، كەنتلەردە خىزمەت قىلىۋاتقان ئاساسىي قاتلام ئازسانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ كۆپىنچىسى خەنزۇ تىلىنى بىلمەيدۇ. يىراق كەلگۈسىدىن قارىغاندا، شىنجاڭنى ئۇزاقچە مۇقىم قىلىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، تىل مەسىلىسىنى ھەل قىلماي بولمايدۇ. تىل جەھەتتە ئۇيغۇنلىشماسلىق كىچىك ئىش ئەمەس، ئاساسىي قاتلامغا چۈشكەنسىمۇ بۇ مەسىلە شۇنچە مۇھىم، شۇنچە جىددىي ئىپادىلىنىدۇ. تۆتىنچىدىن، ئىستىل جەھەتتە ئۇيغۇنلىشماسلىق مەسىلىسى. بىرىنچىدىن، ئەمەلىيەتتە شۇنچە پۇختا تۇتۇش يەنىلا يېتەرلىك ئەمەس. ئومۇمىي جەھەتتەن ئېيتقاندا ھەر دەرىجىلىك كادىرلار خىزمەتنى ئەمەلىي، پۇختا ئىشلەيدۇ. بىراق، نۇرغۇن خىزمەتلىرىمىزدە پىكىر يولى ئېنىق، ئورۇنلاشتۇرۇش ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن، ياخشى ئىشلەشكە شارائىت بار تۇرۇقلۇق، خىزمەتلەر دەل جايدا ئەمەلىيەتلىشىدى. ئىككىنچىدىن، كادىرلارنىڭ دېموكراتىك ئىستىلى يېتەرلىك ئەمەس. رەھبىرىي كادىرلار خەلقنىڭ ھەقىقىي چاكرى بولمىدى دەيدىكەن خەلقنى چەكسىز قىزغىن سۆيۈشى كېرەك، خوجايىن بولۇۋېلىپ پۇقرالارنى بوزەك قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. ھازىر بەزى كادىرلار سۈرەن سېلىشقا ئادەتلىنىپ قالدى، ئۇلاردا سىياسەتكە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، بۇيرۇق چۈشۈرۈپ مەجبۇرلاش، زومىگەرلىك قىلىش مەسىلىسى ناھايىتى گەۋدىلىك. ئۈچىنچىدىن، پاك بولۇش يېتەرلىك ئەمەس. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىز ئومۇمىي پۇلغا يەپ - ئىچىش شامىلىنى قاتتىق توسۇپ، بۇ جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلدۇق، ھازىر «5-ئىيۇل» تېلېفون يىغىنىنىڭ روھى ئەمەلىيەتتە ئورۇنلاشتۇرۇلۇۋاتىدۇ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلۇۋاتىدۇ. بىراق، خەلق ئاممىسىنىڭ بىزدىن تەلەپ قىلىدىغىنى بۇلارلا ئەمەس، ئۇلار يەنە

دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇشى يەنىلا بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ، سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولمىغاندا، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە بايرىقى روشەن ھالدا قارشى تۇرۇشتىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ، ھەقىقىي تۈردە جاندىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، ئۆزىنى شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشقا بېغىشلاشتىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ. مەن ئاپتونوم رايونلۇق 5- نۆۋەتلىك پارتىيە كومىتېتى 2- ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىگەندىم، شىنجاڭدا رەھبىرىي كادىرلار سىياسىي ئەھمىيەت بەرگەندە، بىر جەھەتتىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ چوڭ ھەق - چوڭ ناھەق مەسىلىسىدە مەيدانى مۇستەھكەم بولۇشى، بايرىقى روشەن بولۇشى، ۋەتەننى قىزغىن سۆيۈشى، خەلققە، ۋەتەنگە مۇھەببەت باغلىشى، قىلچە ئىككىلەنمەي دۈشمەنگە قارشى تىخىمۇ تىخى كۈرەش قىلىشى كېرەك. يەنە بىر جەھەتتىن، ھەقىقىي تۈردە ئۆزىنى بېغىشلاش روھى، خەلق ئىشلىرى ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلىش روھى، شىنجاڭنىڭ گۈللىنىشى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن بارلىقنى قۇربان قىلىش روھى بولۇشى كېرەك. سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك قىلىش ئۈچۈن ئىدىيەۋى قۇرۇلۇشنى ئوبدان تۇتۇش كېرەك. كادىرلارنى سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك قىلىش ئۈچۈن ئىدىيەۋى قۇرۇلۇش ئالدىدا مېڭىشى كېرەك. نەزەرىيە جەھەتتىكى پىشىپ يېتىلىش سىياسىي جەھەتتە پىشىپ يېتىلىشنىڭ ئاساسى. مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەكىتلىگەنمىزدە مۇھىم نوقتىنى بەرپا قىلىشقا قاراتتۇق، مېنىڭچە ئىدىيەۋى قۇرۇلۇش مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يادروسى، بۇ مەسىلىنى بوشاشتۇرماي تۇتۇش كېرەك. بۇنىڭدىكى مۇھىم ۋە تۈپ مەسىلە ئېتىقاد مەسىلىسى. مۇستەھكەم ئېتىقاد بولغاندا باشقا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئاسانغا چۈشىدۇ، كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرى ئۈچۈن ئېيتقاندا، ئىنسانىيەت جەمئىيىتىنىڭ تەرەققىيات تۈپ قانۇنىيىتى، ئاساسىي ئىشىنىش - ئىشەنمەسلىك، بۇ جەھەتتە قەتئىي بولۇش-بولماسلىق ئەڭ مۇھىم مەسىلە. ئىنسانلار جەمئىيىتىدە ئاخىرقى ھېسابتا سوتسىيالىزم ۋە كوممۇنىزم ئىشقا ئاشىدۇ، بۇ جەمئىيەت تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر قانۇنىيىتى، ئۇ ماركىزىمىدىكى ئەڭ ئاساسىي نەرسە، بۇ مەسىلىنى ياخشى ھەل قىلغاندىلا، سوتسىيالىزم ۋە كوممۇنىزم ئىشلىرى ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلغىلى بولىدۇ. بەزى كىشىلەر بۇ ئەڭ تۈپ مەسىلىنىمۇ ياخشى ھەل قىلالمىسا، ھەتتا بۇنىڭغا ئىشەنمىسە، قانداقمۇ ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلالايدۇ؟ كومپارتىيە ئەزالىرى، رەھبىرىي كادىرلاردا مۇستەھكەم سوتسىيالىزم، كوممۇنىزم ئېتىقادى بولۇشى، كوممۇنىستلار كوممۇنىزم غايىسى ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلىشى لازىم. بۇ چوڭ داۋىلىنى داغدۇغىلىق، مەردانلىق بىلەن سۆزلەش كېرەك. جۇڭگو كومپارتىيىسى ئاممىغا رەھبەرلىك قىلىپ ئىنقىلاب قىلغان كۈندىن باشلاپ كوممۇنىزمىنى ئىشقا ئاشۇرىمىز دېگەندى، بۇ كۈرەش نىشانى بولمىسا، بىز كىشىلەرنىڭ

كۆڭلىگە پۈكۈپ، خەلق ئاممىسىنىڭ دەرد - ئەھۋالىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، ئۇلارنى پۈتۈن كۈچى بىلەن غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىشى كېرەك. بۇ يىل، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى مەركىزىي كومىتېتنىڭ تەلپى بويىچە، كادىرلارغا قارىتا چوڭقۇر ئاممىۋى كۆز قاراش، ئاممىۋى لۇشىيەن تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان تەربىيىنى ياخشى تۇتۇپ، ئۇلارنى ئاممىۋى كۆز قاراش، ئاممىۋى لۇشىيەننى ھەقىقىي ئىگىلەيدىغان ۋە ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزىدىغان، ھەقىقىي تۈردە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدايدىغان، خەلقنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىش قىلىدىغان، خەلق ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىدىغان ياخشى چاكارلاردىن قىلىش كېرەك.

ئۈچىنچى، ئۆگىنىشنى كۈچەيتىش كېرەك. ماركىزىم بىزنىڭ كاللىمىزدا ئىستىخىيلىك شەكىللەنگەن ئەمەس، ئۇنى كاللىمىزغا سىڭدۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ، نۇرغۇن ھەقىقەتنى ئەمەلىيەت داۋامىدا بىر مۇرەببىي تونۇش ھاجەتسىز، بەلكى يەكۈننى كادىرلارغا سىڭدۈرۈپ، ئەمەلىيەتكە يېتەكچىلىك قىلىپ، ئەمەلىيەت داۋامىدا ئىسپاتلاش كېرەك. ئادەم بىر نەرسىنى تۇغۇلۇپلا بىلمەيدۇ، بەلكى ئۆگەنگەندىن كېيىن بىلىدۇ. شۇڭا، ماركىزىم بولسۇن، باشقا ئىلىم - پەن بىلىملىرى بولسۇن ھەممىسىنى ئۆگىنىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. رەھبىرىي كادىرلار سىياسىي ساپاسى، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئۆگىنىشكە توغرا كېلىدۇ. بولۇپمۇ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلار تىرىشىپ ئۆگىنىشى، ۋاقىت چىقىرىپ ئۆگىنىشى، كۆڭۈل قويۇپ پۇختا ئۆگىنىشى لازىم. پارتىيىنىڭ لۇشىيەن، فاجىيەن، سىياسەتلىرىنىڭ توغرا ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ماركىزىم جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن بىلىم بولۇشى كېرەك. ھەممە نەرسىدىن ئاز - تولا خەۋەردار بولۇش كېرەك، بەزى جەھەتلەردە تىرىشىپ كەسىپ ئەھلىگە ئايلىنىش لازىم. شۇجى، ھاكىملىرىمىز شۇنچە چوڭ جاينى باشقۇرىدىغان بولغاچقا، يېزا ئىگىلىكىنى بىلىشى، سانائەتنى بىلىشى، مالىيە - سودا ئىشلىرىنى بىلىشى، سىياسىي - قانۇن خىزمىتىنى بىلىشى، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنىمۇ بىلىشى لازىم، بۇنىڭ ئۈچۈن ئۆگەنمىسە بولامدۇ؟ رەھبىرىي كادىر بولغان كىشى ئەڭ ئەقەللىسى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئاساسىي نەزەرىيىسىنى، ماركىزىم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ ئاساسىي نۇقتىسىنى، مەيدانى، پىكىر قىلىش ئۇسۇلىنى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم، تارىخىي ماتېرىيالىزم ۋە زىددىيەت نەزەرىيىسى، ئەمەلىيەت نەزەرىيىسىنى، زامانىۋى پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى، بولۇپمۇ ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ئاساسىي بىلىملەرنى ئۆگىنىشى ۋە ئىگىلىشى لازىم. سىز تۆۋەنگە تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا بارسىڭىز، ئۇلار سىزگە خىزمەتلەرنى دوكلات قىلىدۇ، مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ، ئۇلار ئۆز ئىشىغا مۇتەخەسسس، ئەمما سىز ئاتالغۇلارنىمۇ بىلمىسىڭىز، ئاڭقىرماسىڭىز، كۈلكىگە قالماسىز. ئەلۋەتتە، شۇجى، ھاكىملاردىن ھەر بىر بىلىم، كەسپىنى پىششىق بىلىشنى تەلەپ قىلمايمىز، ئەمما ھېچ بولمىغاندا بۇ جەھەتتىكى ساۋاتلارنى بىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي

دەرىجىلىكنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىككە تەسىر كۆرسىتىشى ۋە تۈرتكە بولۇشى ناھايىتى مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. يۇقىرىنىڭ ئادىتىگە تۆۋەن ماسلىشىدۇ، يۇقىرىدا قانداق كادىر ئىشلىتىلسە تۆۋەندىمۇ شۇنداق كادىر چىقىدۇ، كادىرلارنىڭ مەۋھۇم ئىشلەيدىغان ياكى ئەمەلىي ئىشلەيدىغانلىقىغا، خۇشامەتچىلىك قىلىدىغان ياكى ھەقىقىي تۇتۇپ ئەمەلىي ئىشلەيدىغانلىقىغا قاراش كېرەك. نۆۋەتتە بەزى بەنزە ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ خىزمەتتە ئەستايىدىل بولماسلىق، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكەسلىك، ئىشلارنى قولنىڭ ئۇچىدا ئىشلەپ قويۇش، ئاممىدىن ئېغىر دەرىجىدە ئايرىلىپ قېلىش، ھەتتا ساختىپەزلىك قىلىش، ساختا مەلۇم قىلىپ كۆپتۈرمىچىلىك قىلىش، يۇقىرىنى ئالداپ تۆۋەندىن يوشۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەرنى نۇقتىلىق ھەل قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار قەتئىي نىيەتكە كېلىپ خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئەمەلىيەتچىل بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاساسلىق زېھنىي كۈچىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشنى سىرتقا ئېچىۋېتىشكە، مۇقىملىقنى تۇتۇش، مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشقا قارىتىش كېرەك. مۇقىملىق ۋە تەرەققىياتتىن ئىبارەت ئاساسىي ئېقىمنى چۆرىدەپ، ئۆز جايى، ئۆز ئورنىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئىشلەش ئۈستىدە باش قاتۇرۇپ ۋە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىپ، باشتىن ئاخىر خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلىدىغان «قىزىق نۇقتا»، «قىيىن نۇقتا» مەسىلىلەرنى مۇھىم نۇقتا سۈپىتىدە تۇتۇش، بولۇپمۇ چوڭقۇر قاتلامدىكى، ھالقىلىق، يۆنىلىش خاراكتېرلىك، ئومۇملىققا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئىشلارنى ھەقىقىي تۇتۇپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەش، ئەمەلىيەتتە شۇنچە پۇختا تۇتۇش لازىم. نەدە ئەمەل تۇتسا شۇ يەردىكى خەلققە بەخت يارىتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارغا پارتىيىنى ئومۇم ئۈچۈن قۇرۇش، سەمىمىي - ساداقەت بولۇش، تۆھپە يارىتىش، نام - مەنپەئەت ۋە ئابرويغا توغرا مۇئامىلە قىلىش، توغرا بولغان سىياسىي نەتىجە قارىشىنى تىكلەش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش ۋە شۇنداق قىلىشنى تەلەپ قىلىش لازىم. خىزمەت ئىشلىگەن، ئىشلارنى بېجىرگەندە ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ يىراق كەلگۈسى مەنپەئىتى ۋە تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن ئىش قىلىپ، غەيرەتكە كېلىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بېرىپ، پۇختا خىزمەت ئىشلەش ئارقىلىق نەتىجە يارىتىش كېرەك. قىسقا مۇددەتلىك ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا، تۆھپە يارىتىشقا ئالدىراشقا، كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتنى كۆزلەشكە، «داغدۇغىلىق ئۈنۈم» گە قىزىپ كېتىشكە، نام - شۆھرەتكە بېرىلىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. پارتىيە كومىتېتى ۋە تەشكىلات تارماقلىرى كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرگەن، ئىشقا قويغاندا، ئەمەلىي نەتىجىسى ئارقىلىق ئەخلاق، قابىلىيىتىنى ئۆلچەش كۆز قارىشىدا چىڭ تۇرۇپ، ئەمەلىي نەتىجىسىگە، ئاممىنىڭ پىكىرىگە ئەھمىيەت بېرىپ، كادىرلارنى ئەتراپلىق كۆزىتىشى، توغرا تاللىشى، كەسىپچانلىقى، مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، پۇرسەتنى چىڭ تۇتالايدىغان، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان، پۇرسەتنى رېئال ھەرىكەتكە

كەسىپنى پىششىق بىلىشنى تەلەپ قىلمايمىز، ئەمما ھېچ بولمىغاندا بۇ جەھەتتىكى ساۋاتلارنى بىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتىيە ۋە خەلقنىڭ تاپشۇرۇقىنى قەدىرلىشى، باردى - كەلدەلەرنى ئازايتىپ، كۆپرەك ۋاقىت چىقىرىپ كىتاب ئوقۇپ، سىياسىي نەزەرىيىلەرنى، پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى تىرىشىپ ئۆگىنىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كەڭ كادىرلار بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار جەزمەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ يېڭى ۋەزىيىتى، يېڭى ۋەزىيىتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىشى، داۋاملىق يېڭى بىلىملەرنى ئۆگىنىپ، يېڭى تېخنىكىنى ئىگىلەپ، يېڭى قابىلىيەتنى ئاشۇرۇپ، كەسپىي ساپانى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى ئىگىلەش، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتەك ئېغىر ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

تۆتىنچى، ئەمەلىيەت داۋامىدا چىقىش كېرەك. نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش زور سىياسىي مەسىلە. ئەمەلىيەت قارشى ماركسىزىملىق بىلىش نەزەرىيىسىدىكى بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان ئاساسىي قاراش. ھەقىقەت ئەمەلىيەتتىن كېلىدۇ، كادىر بىرىنچى سەپتىن چىقىدۇ. بىز ئادەمنىڭ بىلىشىنىڭ كۆپ قىسمى كىتابتىن كېلىدۇ دەيمىز. لېكىن، ئەڭ مۇھىمى ئەمەلىيەتتىن كېلىدۇ. كىتابتىكى بىلىم ۋە تەجرىبىلەر بولسا كۇپايە قىلمايدۇ، چوقۇم ئەمەلىيەتكە بېرىپ تەكشۈرۈپ ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، چىقىپ ئۆسۈپ يېتىلىش لازىم. خۇددى ماۋجۇشى ئېيتقاندا، نەشپۇتنىڭ تەمىنى بىلەي دېسەڭ، تېتىپ كۆرۈشۈڭ كېرەك. ئەمەلىيەت ئىنتايىن مۇھىم. ئەمەلىي خىزمەتنى باشتىن كۆچۈرمىگەن سالاھىيەت ۋە دەرىجە كۆپ ھاللاردا ئىشەنچلىك بولمايدۇ. جاۋكو ئاغزىدا شەھەر ئېلىشنى بىلىدۇ، ئۇنىڭ كىتاب بىلىملىرى دادىسىنىڭكىدىن خېلى كۆپ بولمىمۇ، ئەمما بىرىنچى سەپكە بېرىپ ھەقىقىي جەڭگە قاتنىشىپ باقمىغاچقا، ھەقىقىي جەڭ مەيدانىغا بارغاندا، ئۇنىڭ كىتاب بىلىملىرى ئەسقاتماي قالغان. كىتابتىكى بىلىم ناھايىتى مۇھىم. لېكىن، كىتاب بىلىملىرىنى ئىجتىمائىي باشقۇرۇش ئىشلىرىغا ئىشلىتىپ، ئۆز ئەمەلىيىتىدىن ئۆتكۈزۈپ ئىسپاتلاش كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندا ئۇ ئاندىن ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولىدۇ. شۇڭا، كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈشتە ئەمەلىيەت داۋامىدا چىقىپ ئۆسۈپ يېتىلگەن كادىرلارنى، بىرىنچى سەپتە ئېغىر يۈكنى ئۈستىگە ئالغان، سىناققا بەرداشلىق بەرگەن كىشىلەرنى تاللاپ ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. يۇقىرىدىكى كادىرلاردىن ئومۇمەن ئاساسىي قاتلامدا چىقىمىغانلار تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئاڭلىق ھالدا بىرىنچى سەپكە بېرىپ چىقىشى، سىناقلارغا بەرداشلىق بېرىشى، ئەمەلىي خىزمەت داۋامىدا ئۆز قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈپ، تەجرىبىلىرىنى بېيىتىشى لازىم. بىر دەرىجە يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنى ئىمكان قەدەر ئەمەلىي تەجرىبىسى بار بىر دەرىجە تۆۋەن رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدىن تاللاش كېرەك. ھەر بىر دەرىجىدە شۇنداق بولۇشى لازىم. يېزا دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بەزىلىرى كەنتتىن كېلىشى، ناھىيە دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ بەزىلىرى يېزا - بازاردىن كېلىشى كېرەك. ئەلۋەتتە، بىرىنچى سەپ يېزا، كەنتلەرنىلا كۆرسەتمەيدۇ. ئۇ يەنە كارخانا، ئوبوروت ساھەسى، مائارىپ، پەن تەتقىقات قاتارلىق ئورۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئەمەلىيەتكە ئېتىبار بېرىش، ئاساسىي قاتلامغا، بىرىنچى سەپكە يۈزلىنىش كېرەك. بۇ رەھبىرىي كادىرلارنى تاللاشتىكى مۇھىم قانۇنچى.

بەشىنچى، ئەمەلىيەتچى بولۇش لازىم. ئىستىل مەسىلىسىدە يۇقىرى

ئاممىغا رەھبەرلىك قىلىپ ئىنقىلاب قىلغان كۈندىن باشلاپ كوممۇنىزىم ئىشقا ئاشۇرىمىز دېگەندى، بۇ كۆرۈش نىشانى بولمىسا، بىز كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنى نېمە بىلەن بىرلىككە كەلتۈرىمىز؟ دۆلەت قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىلدە بىز ئوتتۇرىغا قويغان سوتسىيالىزم دەۋرىدە «ھەممە ئادەم بىنادا ئولتۇرىدۇ، ھەممە ئۆيىدە ئېلېكتر چىرىغى، تېلېفون بولىدۇ» دېگەن بۇ گۈزەل مەنزىرە ئەينى ۋاقىتتا كىشىلەرنى كۈچلۈك جەلپ قىلغانىدى. ئەگەر بىز سوتسىيالىزم ئېتىقادىمىزنى مۇستەھكەملىسەك، سوتسىيالىزىمنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا غەلبىگە ئېرىشىدىغانلىقىغا ئىشەنمەسەك، ئۇ ھالدا نېمىگە ئىشىنىمىز؟ كاپىتالىزىمغا ئىشەنسەك قانداق ئاقىۋەت كېلىپ چىقىدۇ؟ ئۇنداقتا، مۇقەررەر ھالدا شەرقىي ياۋروپا ۋە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىدەك پارچىلىنىپ، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇشنىڭ ئۇلۇغ نەتىجىلىرى نابۇت بولىدۇ، تارىختا زور چېكىنىش پەيدا بولىدۇ، خەلق ئاممىسى ئۇرۇش ئوتى ۋە ئاپەت ئىچىدە قالىدۇ.

ئىككىنچى، ئاممىۋى قاراشنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش كېرەك. جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ مەقسىتى. ئادەتتىكى پارتىيە ئەزالىرىلا بۇ نۇقتىنى ئورۇنداپ قالماستىن، پارتىيىنىڭ كادىرلىرى بۇ نۇقتىنى باشلامچىلىق بىلەن ئورۇندىشى لازىم. كادىرلىرىمىزنى بۇ تۈپ مەقسەتنى چۆرىدەپ تەربىيىلەشمىز، يېتىشتۈرۈشمىز، چىنىقتۇرۇشمىز ۋە ئۇلارغا تەلەپ قويۇشمىز كېرەك. ھەر بىر كادىر بۇ مەسىلىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. تىكى-تەكىدىن ئالغاندا، بۇ، ھوقۇقى خەلق ئۈچۈن ياكى ئۆزى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش، كىم ئۈچۈن ھوقۇق تۇتۇش مەسىلىسى. ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشنىڭ يولى خەلقنى ئويلاشتا. خەلقنىڭ ھىمايىسىگە ئېرىشكەنلەر روناق تاپىدۇ، خەلقنىڭ ھىمايىسىدىن ئايرىلىپ قالغانلار خاراب بولىدۇ. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى شۇنىڭ ئۈچۈن 1 مىليارد 200 مىليون نوپۇسقا رەھبەرلىك قىلىپ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارالدىكى، ئۇلار شەخسىي مەنپەئەتنى كۆزلىمەي ئومۇمنىڭ مەنپەئەتىنى كۆزلىگەن، كوممۇنىستىك پارتىيە ئەمگەكچى خەلق بىلەن قان بىلەن گۆشتەك مۇناسىۋەتتە بولغان، ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىغا سەمىمىي مەنپەئەت يەتكۈزگەن. پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى خەلقنىڭ چاكىرى، ئۇلار خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. جياۋيۇلۇ، كۇڭ فەنسىلارنىڭ خەلق ئاممىسىنىڭ قەلبىدە پارتىيە كادىرلىرىنىڭ يۈكسەك ئوبرازىنى تىكلەپلىشىدىكى سەۋەب ئۇلار خەلقنى قىزغىن سۆيگەن، خالىس تۆھپە قوشقان. بەزى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشەلمەسلىكىدىكى سەۋەب ئۇلار ئاممىدىن ئايرىلىپ قالغان، ھەتتا ئاممىنى بوزەك قىلغان، خەلق ئاممىسىنىڭ چاكىرى بولالمىغان. قەدىمكى كىشىلەردە «تۇتساڭ مەنسىپ بارچە ئەلنى ئېرىشتۈرگىن بەختكە، ئاشۇرمىساڭ بۇنى ئىشقا يۈز كېلەلمەيسەن تۇتقان مەنسىپكە» دەيدىغان ئىرادە بولغان يەردە، كومپارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى ئۇلارچىلىكىمۇ بولالمايمىزمۇ؟ ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ماركسىزىملىق ئاممىۋى كۆز قاراشنى پۇختا تۇرغۇزۇپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە ئاڭلىق چىڭ تۇرۇپ، ئاممىنىڭ ھىمايە قىلىش - قىلماسلىقى، قوللاش - قوللىماسلىقى، خۇشال بولۇش - بولماسلىقى، قوشۇلۇش - قوشۇلماسلىقىنى مەسىلىلەرنى ئويلاش، ئىش بېجىرىش، خىزمەت ئىشلەشنىڭ باشلىنىش ۋە ئاخىرلىشىش نۇقتىسى قىلىپ، ئىدىيىدە ئاممىغا ھۆرمەت قىلىشى، ھېسسىياتتا ئاممىغا يېقىنلىشىشى، ھەرىكەتتە ئاممىغا ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈشى، خىزمەتتە ئاممىغا تايىنىشى كېرەك. ئاممىنى

مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، پۇرسەتنى چىڭ تۇتالايدىغان، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان، پۇرسەتنى رېئال ھەرىكەتكە ئايلاندۇرىدىغان، خىزمەتلەرنى ئىجادىي ھالدا قانات يايدۇرىدىغان، ئۆزى مۇستەقىل ھالدا چوڭ ئىشلارنى قىلىدىغان، كۈرەش قىلىش روھى، پىداكارلىق روھىغا ئىگە، پۇختا ھالدا ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىدىغان كىشىلەرنى تاللاپ رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇپ، ئېغىر ۋەزىپە يۈكلەشكە ماھىر بولۇشى لازىم.

ئالتىنچى، ئۆز ئارا تىل ئۆگىنىش كېرەك. شىنجاڭدەك ئاز سانلىق مىللەت رايونىدا، كېيىن شىنجاڭغا كەلگەن جۈملىدىن شىنجاڭغا كەلگىلى نەچچە ئون يىل بولغان زور بىر تۈركۈم خەنزۇ يولداشلار رەھبەرلىك خىزمىتى ئىشلەشتە، ئاز سانلىق مىللەتتىن بولغان يولداشلار بىلەن دائىم ئۇچرىشىپ تۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. ئۆز ئارا راۋان پىكىر ئالماشتۇرالماسلىق بۇنىڭدىكى چوڭ توسالغۇ. بىزنىڭ دەيدىغان بىر مۇنچە داۋىلىرىمىز بولسىمۇ، لېكىن ئۇنى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئاممىسىغا تەشۋىق قىلالمايمىز، پىكىرنى بىۋاسىتە، ئوڭۇشلۇق ئالماشتۇرالمىمىز، تەرجىمان ئىشلىتىمىز، خەنزۇ رەھبىرىي كادىرلىرىمىزدا ئاممىغا تەشۋىق قىلىش، ئاممىنى تەشكىللەش، ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش قابىلىيىتى كەمچىل. شۇڭا، خەنزۇ رەھبىرىي كادىرلار جەزمەن ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىلىنى ئۆگىنىشى كۈچەيتىشى كېرەك. يەنە بىر جەھەتتىن، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى خەنزۇ تىلىنى تېخىمۇ تىرىشىپ ئۆگىنىشى، خەنزۇ تىلىنى پىششىق ئىگىلەش ۋە ئىشلىتىشى قولغا كەلتۈرۈشى لازىم. ھازىر ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ خەنزۇ تىلى سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى، لېكىن ئاساسىي قاتلامدىكىلەرنىڭ خەنزۇچە سەۋىيىسى تۆۋەن. بىزنىڭ بۇ چوڭ دۆلىتىمىزدە يېڭى شەيئى، يېڭى بىلىم، يېڭى تەجرىبىلەر ئۆزۈڭىز ۋە جۇدقا كېلىپ، يېڭىلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ. تىل - يېزىق جەھەتتىكى توسالغۇلار تۈپەيلىدىن، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى بۇ زور مىقداردىكى ئۇچۇر ۋە ئىلغار تەجرىبىلەرنى قوبۇل قىلالمايۋاتىدۇ، بۇمەيلى ئۆزىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە بولسۇن ياكى رەھبەرلىك خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە بولسۇن ئېغىر تەسىر يەتكۈزۈمەكتە. شۇڭا، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىشى ۋە پىششىق ئىگىلىشى ئىنتايىن جىددىي ۋەزىپە. خەنزۇ كادىرلار پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئۇچۇرلارنى بىۋاسىتە قوبۇل قىلالايدۇ، لېكىن، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىلىنى ئىگىلىگەندىلا، ئاندىن ئۆزىنىڭ بىلىم ۋە تەجرىبىلىرىنى ئاممىغا بىۋاسىتە تەشۋىق قىلالايدۇ. ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ناھىيىدىن تۆۋەن جايلاردىكى خەنزۇ كادىرلار ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تىلىنى ئىگىلىشى شۇنداقلا تىرىشىپ پىششىق بىلىشى لازىم. ۋىلايەتتىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلاردا ئىشلەۋاتقان خەنزۇ كادىرلار، جۈملىدىن ئاپتونوم رايوندىكى خەنزۇ كادىرلارنىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىلىنى پىششىق بىلىپ كېتەلىشى قىيىن، لېكىن ھېچ بولمىغاندا ئاساسىي سۆزلەرنى ئۆگىنىۋېلىشى لازىم. ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكىلىرى خەنزۇ تىلىنى پىششىق بىلىدۇ ۋە ئىشلەتەلەيدۇ، بىز ناھىيە، يېزىلاردىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭمۇ بۇنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بۇ مەسىلىنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىپ، پىرىنسىپال پىكىرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ باردى، جايلار ئەمەلىي ئەھۋالغا بىرلەشتۈرگەن ھالدا مۇھاكىمە قىلىپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، بۇ جەھەتتىكى خىزمەتنى ئەستايىدىل، پۇختا، ئۈنۈملۈك ھالدا ياخشى ئىشلىشى كېرەك.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

بۇ جەھەتلەردىكى ماسلىشالماسلىقلار كادىرلارنىڭ چاقىرىق كۈچىگە، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ نوپۇزىغا، شۇنداقلا ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇملۇققا تەسىر يەتكۈزۈمەكتە. باش شۇجى جياڭ زېمىن «1- ئىيۇل» نى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن قىلغان سۆزىدە، مۇھىم مەسىلە كادىرلارنى تەربىيەلەش دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. بىز جەزمەن باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، مەۋقەنى ھازىرغا قويۇپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، تەخىرىسزلىك تۇيغۇسى ۋە ئاڭلىقلىقنى كۈچەيتىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان ۋەزىپە قاتارىدا چىڭ، ياخشى تۇتۇپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، شىنجاڭنى ئۇزاققىچە مۇقىم قىلىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى كۈچلۈك تەشكىلىي رەھبەرلىك كاپالىتى بىلەن تەمىن ئېتىشىمىز كېرەك.

2. كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىدا دىققەت قىلىپ ئىگىلەشكە تېگىشلىك ئاساسىي تەلەپلەر

پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4- ئومۇمىي يىغىنىدا يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلارغا ماركسىزىم سىياسىي ئىدىيىلەرنىڭ ساپاسىنى ھازىرلاش تەلپى ئوتتۇرىغا قويۇلدى؛ باش شۇجى جياڭ زېمىن پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن قىلغان مۇھىم سۆزىدە پۈتۈن پارتىيىدىكى كادىرلارغا، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلارغا سىياسىي، كەسپىي ساپا جەھەتتە بەش تۈرلۈك ئاساسىي تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى. بىز چوقۇم ئاپتونوم رايون، جايلار، ئورۇنلارنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ مەۋقەنى يېڭى تارىخىي شارائىتتىكى كادىرلار قوشۇنى ھازىرلاشقا تېگىشلىك ئاساسىي ساپاغا قويۇپ، يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشتىكى بىر نەچچە مۇھىم ھالقىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلار قوشۇنىنىڭ بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك.

بىرىنچى، سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇش كېرەك. شىنجاڭدىن ئىبارەت بۇ ئالاھىدە رايوندا، خەلقئارا، دۆلەت ئىچىدىكى مۇرەككەپ سىياسىي مۇھىتتا، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولۇشىغا توغرا كېلىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن بۇ جەھەتتە كۆپ سۆزلىدى، بىزمۇ كۆپ قېتىم تەكىتلىدۇق. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، ھەر

(بېشى 2 - بەتتە)

يەتتىنچى، ئومۇمىي قۇرۇلمىغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. رەھبەرلىك بەنزىنىنىڭ ئومۇمىي رولى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش كېرەك؛ بۇ مەسىلە ناھايىتى مۇھىم ھەم ناھايىتى گەۋدىلىك. نېمە ئۈچۈن ۋىلايەت، ناھىيەلەرنىڭ پارتىيە كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتى بەنزىلىرى نىسبەتەن ياخشى بولىدۇ، بەزى تارماقلارنىڭ بەنزىلىرى بىر قەدەر چېچىلاڭغۇ بولىدۇ، بۇنىڭدا ياش جەھەتتىكى بەزى پەرق بولغاندىن باشقا، ئەڭ مۇھىمى ۋىلايەت ۋە ناھىيەنىڭ كۆلەمىگە رەھبەرلىك تۈزۈمى بىر قەدەر مۇكەممەل. ۋىلايەت، ناھىيەلەردە مەسىلىلەر پارتىيە كومىتېتى دائىمىي كومىتېتى يىغىنى، شۇجىلار يىغىنى، ۋالىيلار يىغىنىدا مۇھاكىمە قىلىنىدىغان بولغاچقا، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پىرىنسىپى بىر قەدەر ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇلدى، ئەمما تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرى كۆپ ھاللاردا بۇنداق قىلالمايدۇ. ھازىر بەزى تارماقلارنىڭ كادىرلىرى ۋىلايەت، ناھىيەلەرنىڭ كادىرلىرىغا ئوخشاش باشقۇرۇلمايۋاتىدۇ. ئاپتونوم رايوندىكى بىر مۇنچە نازارەت، ئىدارىلەر، ۋىلايەت، ئوبلاستلاردىكى بىر مۇنچە ئىدارە، ناھىيەلەردىكى بىر مۇنچە بۆلۈملەردە ئائىلە باشلىقى شەكلىدە رەھبەرلىك قىلىش ناھايىتى گەۋدىلىك، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پىرىنسىپى كەمچىل. نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ ئىككى بىرىنچى قول باشلىقلىرى ياخشى رول ئوينىشى، چوڭ - چوڭ ئىشلارنى كۆلەپ مۇھاكىمە قىلىپ قارار قىلىشى، قاتتىق ھالدا ئىش تەقسىماتى بويىچە مەسئۇل بولۇشى، ئادەم مەسىلىسىنى ئۆزى خالىغانچە بېكىتمەسلىكى لازىم. يۇقىرى دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتى، تەشكىلات تارماقلىرىنىڭ باشقۇرۇشى ۋە رەھبەرلىك قىلىشى زۆرۈر، كەم بولسا بولمايدۇ. لېكىن، بىر بەنزىنىڭ رولىنىڭ زادى قانچىلىق جارى قىلدۇرۇلۇشى ئەڭ مۇھىمى بەنزىنىڭ ئۆزىگە باغلىق. رەھبەرلىك سەنئىتىنى بىلمەسەك، بىر بەن ئادەمنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشنى بىلمەسەك، بىرىنچىدىن، ئىتتىپاقسىزلىق كېلىپ چىقىدۇ. ئىككىنچىدىن، بەنزە جەڭگىۋارلىققا ئىگە بولالمايدۇ. بەزى نازارەت، ئىدارە رەھبەرلىرىنىڭ كۆپىنچىسى ئىلگىرى ۋالىي ياكى شۇجى بولغان، ئۇلارنىڭ شانلىق دەۋرىمۇ بولغان، ئۇلار ئەينى ۋاقىتتا تۆۋەندە رەھبەر بولغان چاغدا بىر بەن ئادەمنى يېتەكلىپ ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقارغان، لېكىن بۇ يولداشلار ھازىر بىللە ئىشلەپ تۇرۇپ، بىر - بىرىگە قايىل بولمايدۇ، نەتىجىدە، بىر - بىرىدىن ناچار چىقۇۋاتىدۇ. دەرۋەقە مەلۇم ياشقا كەلگەندە، بەزى ئادەملەرنىڭ مەسىلىلەرنى ئويلىشى، ئىش قىلىش قارىشىدا ئۆزگىرىش بولىدۇ، 56 - 57 ياشقا كەلگەندە، ئادەم ئىشلىتىش، ئىش قىلىشتا، ئىشلار ئالدىدا جاۋابكار بولۇشنى ئەمەس، ئۆزىنىڭ كېيىنكى يولىنى ئويلايدۇ. خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولۇشنى، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى قاتارلىق تۈزۈم ۋە ئۆلچەمنى ئۇنتۇپ قالىدۇ. بۇ جەھەتلەردە مۇناسىپ تەدبىر قوللىنىپ، مەسىلىلەرنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا ھەل قىلىش لازىم. بەنزىنىڭ ياش قۇرۇلمىسى جەھەتتە، ئوخشاش بولمىغان ياش قاتلىمىدىكىلەرنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش، ھەممىنى بىر تايىقتا ھەيدىمەسلىك لازىم. ھەممە ئادەم بىر ياش قاتلىمىدا بولسا، 57-58 ياشتا بولسا ياخشى بولمايدۇ. لېكىن ھەممە ئادەم 30 نەچچە ياش، 40 نەچچە ياشتا بولسۇمۇ مېنىڭچە ياخشى بولۇشى ناتايىن. رەھبەرلىك بەنزىسى ئوخشاش بولمىغان ياش قاتلىمىغا ئىگە بولۇشى لازىم. بۇ بىر خىل سەرخىللاشتۇرۇش ھېسابلىنىدۇ. بەنزىنى پەلەمپەيسىمان تەرەققىي قىلدۇرۇپ، قاتلاممۇ قاتلام ئۆزۈلۈكىسىز تۇتاشتۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدىن باشقا،

تېزلىتىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈپ، خەلق ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، قىيىنچىلىقنى يېڭىپ ئىلگىرىلەپ، ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىغا يېتىش كېرەك.

كادىرلار خىزمىتىنى ئېلىپ ئېيتقاندا، ۋەزىيەتكە ئەگىشىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئاساسىي جەڭ مەيدانىغا يۈزلىنىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش ئىدىيىسىنى كونكرېت ئادەم تاللاش، ئادەم ئىشلىتىشكە تەتبىقلاش لازىم. بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشتە، زامانىۋى يېزا ئىگىلىك، زامانىۋى سانائەت، زامانىۋى ئىگىلىك باشقۇرۇشنى پىششىق بىلىدىغان نۇرغۇن ئىختىساس ئىگىلىرىگە، ھازىرقى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ بازار ئىگىلىكىنى ئىگىلەش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشقا موھتاجىمىز. ھەر دەرىجىلىك تەشكىلات تارماقلىرى چوقۇم ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى مەسىلىلەرنى تەشكىلات خىزمىتى نۇقتىسىدىن ھەل قىلىشى، بولۇپمۇ كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىيەتكە قويۇپ ئىشلىتىش مەسىلىسىدە تارىخىي پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇش، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى كۈچلۈك تەشكىلىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىشى لازىم. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئاساسىي جەڭ مەيدانىدىن ئايرىلغان ھالدا ئادەم تاللاش، ئادەم ئىشلىتىش ئەھۋالىنى قىزىتىپ تۇرۇش، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى، زاۋۇت، كان، كارخانىلار، ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىن يېزا ئىگىلىكىنى، سانائەتنى، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى بىلىدىغان، زامانىۋى يېرىك ئىشلەپچىقىرىشنى پىششىق بىلىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى، مالىيە، باج، پۇل مۇئامىلىسى قاتارلىق ئىقتىسادىي ئۈنۈپرسال تارماقلارنىڭ خىزمىتىنى پىششىق بىلىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى، تاشقى ئىقتىساد، تاشقى سودىنى پىششىق بىلىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى بايقاش ۋە تاللاپ ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

3. كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىيەتكە قويۇپ ئىشلىتىش خىزمىتىنى يۈكسەك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە كەسىپچانلىق بىلەن ياخشى ئىشلەش كېرەك

9 - بەش يىللىق پىلان ۋە كېيىنكى ئەسىرنىڭ باشلىرىدىكى ئېغىر ۋەزىيەتلەر ئالدىدا، تەشكىلىي لۇشىيەن، سىياسىي لۇشىيەننى كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىش لازىم. كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىيەتكە قويۇپ ئىشلىتىش خىزمىتى ئىشلىرىمىزنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشى ياكى مەغلۇب بولۇشىغا، كىشىلەر قەلبىنىڭ مايىللىقىغا، شىنجاڭ خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك. بىز چوقۇم باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى يېتەكچى قىلىپ، مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىيەتكە قويۇپ ئىشلىتىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىتىشىمىز كېرەك.

بىرىنچىدىن، پارتىيە كومىتېتى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. كادىرلار قوشۇنىنى ياخشى قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى كادىرنى تۇتۇش، بەنزىنى تۇتۇش، قوشۇننى تۇتۇش كۈچلۈك

ياخشى ئىشلەش 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا ناھايىتى زور دەرىجىدە مۇناسىۋەتلىك. كەلگۈسى 15 يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىش - يېتەلمەسلىك كادىرلار قوشۇنىمىزغا، ئېغىر رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالالايدىغان زور بىر تۈركۈم ياش كادىرلارنىڭ بولۇشى - بولماسلىقىغا ناھايىتى زور دەرىجىدە باغلىق. نۆۋەتتە، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىن قارىغاندا، بەزى رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ساپاسى يۇقىرى بولماسلىق، ياش كادىرلار ئاز بولۇش مەسىلىسى يەنىلا بىر قەدەر گەۋدىلىك، بۇ ۋەزىيەت ۋەزىپىنىڭ تەلپىگە تولسۇ ئۇيغۇن ئەمەس. بەزى رەھبىرىي يولداشلىرىمىز ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈشنىڭ مۇھىملىقىنى قائىدە جەھەتتىن ئېنىق بىلىسۇمۇ، بەنزىنى تەڭشەش، كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرغان چاغدا، يېشى چوڭ كادىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئاۋۋال ئويلىشىپ، ياش يولداشلارغا كۈنلەر ئۇزاق، كېيىن يەنە پۇرسەت كېلىدۇ، ئۇلارنى ئالدىنقى ئويلاشقا قۇيۇپ بولىدۇ، دەپ قاراۋاتىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ياش يولداشلار ئۆستۈرۈلمەيۋاتىدۇ. بەزىلەر ياش يولداشلار بىلەن پىشقىدەم يولداشلارنىڭ خىزمەت ستازى، تەجرىبىسى ۋە پىشىپ يېتىلىش دەرىجىسىنى سېلىشتۇرۇشقا ئادەتلىنىپ قالغان بولغاچقا، ياش كادىرلاردىن خاتىرجەم بولالمايۋاتىدۇ، ئۇلارنى ئىشلىتىشكە جۈرئەت قىلالمايۋاتىدۇ. يەنە بەزى رەھبىرىي كادىرلار ياش كادىرلارغا توغرا، ئومۇميۈزلۈك مۇئامىلە قىلماي، ھەدىسىلا ئۇلارنىڭ كەمچىلىك ۋە يېتەرسىزلىكىنى كۆرۈشى كۆپرەك، ئارتۇقچىلىقىنى كۆرۈشى ئازراق بولۇۋاتىدۇ، ئادەمنى خاتا ئىشلىتىپ قېلىپ، خەتەر كۆرۈلۈشتىن قورقۇپ، يۈرەكسىزلىك قىلىپ، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى ۋاقىتدا ئۆستۈرۈپ ئىشلەتمەيۋاتىدۇ. بولۇپمۇ ئاساسلىق رەھبەرلەر ئىتتىپاق بولمىغان جايلار ۋە ئورۇنلاردا، كادىرلارغا قارىتا كۆپ ھاللاردا ئوخشاش بولمىغان قاراشلار مەۋجۇت، بىرىلەن كۆرسەتكەن نامزاتقا يەنە بىرىلەن قوشۇلماي تۇرۇۋېلىش ئەھۋالى كۆرۈلۈۋاتىدۇ. بۇنىڭ بىلەن، بەزى مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ ۋاقىتدا ئۆستۈرۈلۈشى تەس بولۇۋاتىدۇ. دېمەك، سۈرۈشتۈرۈش، تەڭپۇڭلاشتۇرۇش، ئېنىق بېرىش، توقۇمىنى تەل بولۇشنى تەلەپ قىلىش قاتارلىق قىلمىشلار تۈگىتىلمەس، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى تەربىيەلەش ۋە تاللاپ ئۆستۈرۈش توسالغۇغا ئۇچرايدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ۋە تەشكىلات تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئىدىيىۋى توسالغۇلارنى باشلامچىلىق بىلەن بۆسۈپ ئۆتۈپ، كونا قائىدىلەرنى بۇزۇپ تاشلاپ، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىدىكى تەلەپ بويىچە ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، قاراشنى يېڭىلاپ، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئامما پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننى ئىجرا قىلىدۇ ھەمدە كەڭەيىدىغان نەتىجىسى بار، دەپ قارىغان مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى بالدۇرراق بايقاپ، يۈرەكلىك ئىشلىتىشى، ھەرگىزمۇ پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويمايلىقى، ئالاھىدە مۇنەۋۋەر بولغانلارنى يۈرەكلىك ھالدا قاندىن بۇزۇپ ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىشى كېرەك.

نامۇۋاپىقلىقتىن ساقلىنىش ۋە ئۇنى ئازايتىش، ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىلارنى تۈگىتىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. باش شۇجى جياڭ زېمىن: «تارىختىكى چىرىكلىك ئىچىدە، يەرلىك ئەمەلدارلارنىڭ چىرىكلىشىشىنىڭ زىيىنى ئەڭ ئېغىر بولغان» دەپ كۆرسەتتى. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە ئوتتۇرىغا قويۇلغان نۆۋەتتە ئادەم تاللاش، ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان ناتوغرا ئىستىلار ۋە چىرىكلىك ئاپتونوم رايونىمىزدىمۇ ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت دېيىشكە بولىدۇ. بۇنىڭغا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، جىددىي مۇئامىلە قىلىپ، بۇ جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىشى كېرەك. «نەزەم» نى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئامما پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك، ئىستىلى ياخشى، كەسىپچانلىقى كۈچلۈك، نەتىجىسى گەۋدىلىك دەپ قارىغان كىشىلەرنى ۋاقىتدا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا تاللاپ ئۆستۈرۈش كېرەك. كادىرلارنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇنلاشتۇرۇشنى تەشكىل قارار قىلىش پىرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، مۇناسىۋەت باغلاش، ئارقا ئىشك قىلىش ۋە ئەمەل تەلەپ قىلىشتەك ناچار كەيپىياتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ۋە ئۇلارنى تۈگىتىشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىيەتكە قويۇپ ئىشلىتىشتە دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىۋى لۇشىيەندە مېڭىش كېرەك، بىر شەخسنىڭ ياكى ئاز ساندىكى ئادەملەرنىڭ دېگىنىنى ھېساب قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ. «نەزەم» دا بەلگىلەنگەن تەرتىپكە قاتتىق ئەمەل قىلغان ھالدا ئىش كۆرۈپ، ئۆزى باشقۇرىدىغان كادىرلاردىن تەرتىپكە ئۇيغۇن بولمىغانلىرىنى يىغىنغا سۇنماسلىق؛ يۇقىرى باشقۇرىدىغان كادىرلاردىن تەرتىپكە ئۇيغۇن بولمىغانلىرىنى مۇزاكىرە قىلىملىق، يۇقىرىغا يوللىملىق؛ تۆۋەن يوللىغان كادىرلاردىن تەرتىپكە ئۇيغۇن بولمىغانلىرىنى تەستىقلىملىق كېرەك. ئادەم ئىشلىتىش مەسىلىسى ئىنتايىن سەزگۈر، مۇرەككەپ مەسىلە، رەھبىرىي كادىرلار ئارىسىدا پەيدا بولغان زىددىيەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى پىكىر ئىختىلاپىدىن كېلىپ چىققان. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى بۇ سەزگۈر مەسىلنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بىر كادىرنى قانداق بايقاش، قانداق بېكىتىشتە باشقا ھېچقانداق ئاقىلانە چارە يوق، بۇنىڭدا پەقەت ئاممىۋى لۇشىيەندە ۋە دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك. مېنىڭچە، بۇنى چوقۇم ئادەم تاللاش ۋە ئىشلىتىشتە ئەڭ مۇھىم پىرىنسىپ قىلىشىمىز كېرەك.

ئۈچىنچىدىن، تەشكىلات تارماقلىرى ئۆزى كۈچلۈك بولۇشى كېرەك. كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتۇش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك تەشكىلات تارماقلىرى كۈچلۈك بولۇشى كېرەك. ئىش قىلىشتا بەلنى چىڭ باغلاش كېرەك. يولداش خۇ جىنتاۋ ئۆز سۆزىدە تەشكىلات تارماقلىرىغا كۆپرەك تەلەپ قويدى، كۆپچىلىك ئۇنى ياخشى ئۆگىنىپ، ئۆز قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل كۈچەيتىشى كېرەك. تەشكىلات تارماقلىرىنىڭ ئادىل، دۇرۇس بولۇشىدا، ياخشىلارنى ئىشقا قويۇشتا چىڭ تۇرۇشى ئەڭ مۇھىم. كادىرلارنى «تۆتلەشتۈرۈش» ئۆلچىمى، ھەم ئەخلاققا، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پىرىنسىپى ئۆلۈك نەرسە ئەمەس، ئۇنىڭ ئىلاھىيلىكى ناھايىتى كۈچلۈك. تەشكىلات كادىرلىرىنىڭ ئادىل، دۇرۇس بولۇش - بولماسلىقى مەسىلىسى پۈتكۈل كادىرلار قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلاھىيلىكى ناھايىتى كۈچلۈك.

40 نەچچە ياشتا بولسىمۇ مېنىڭچە ياخشى بولۇشى ئادىتى. رەھبەرلىرىمىزنىڭ ئوخشاش بولمىغان ياش قاتلىمىغا ئىگە بولۇشى لازىم. بۇ بىر خىل تەرخىللاشتۇرۇش ھېسابلىنىدۇ. بەنزىنى پەلەمپەيسىمان تەرەققىي قىلدۇرۇپ، قاتلام قاتلام ئۆز لۈكسىز تۇتاشتۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدىن باشقا، بىر بەنزىنى مەيلى مەجەز - خۇلۇق جەھەتتە بولسۇن ياكى كەسپىي ساپا جەھەتتە بولسۇن ياخشى ماسلاشتۇرۇپ سەپلەش كېرەك. بۇ ئالدى بىلەن تەشكىلات تارماقلىرى ئويلايدىغان ئىش، ئەلۋەتتە. بىر بەنزىدە كادىرلار زىيادە بىر خىل بولۇپ قالسا، مەجەز - خۇلۇق زىيادە ئوخشاش بولۇپ قالسا ياخشى ئەمەس. بىر بەنزىدە مەجەزى ئىتتىكرەك ئادەمدىن بىر ئىككىسى بولسا، باشقىلار ئۇنى سىغدۇرالايدۇ، قوبۇل قىلالايدۇ، شۇ بەنزىدە ئانچە چوڭ مەسىلە كۆرۈلمەيدۇ، بۇنداق مەجەزدىكى كىشىلەر بەك كۆپ بولۇپ كەتسە، ئۇلار بىر - بىرىنى ياراتمايدۇ، ئۆم بولالمايدۇ. شۇڭا بەنزىنى سەپلىگەندە بۇ مەسىلگە دىققەت قىلىش كېرەك. بۇ يەردە دېيىلىۋاتقان كادىر ئوتتۇرا، يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلارنىلا ئەمەس، ناھىيە، يېزا ۋە كارخانا كادىرلىرىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

سەككىزىنچى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن تېزلىتىش كېرەك. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى قەدىمىي تېزلىتىش نۆۋەتتىكى ئەڭ چوڭ سىياسىي جايلارنىڭ خىزمىتىدە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تارماقلارنىڭ خىزمىتىدە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش لازىم، مەيلى سىستېمىلار بولسۇن ياكى دائىرىلەر بولسۇن، ھەممىسى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشى كېرەك. نۆۋەتتە شىنجاڭ مىسلىسىز تەرەققىيات پۇرسىتىگە دۇچ كەلدى، لېكىن پۇرسەت ئالدىدا ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالماستىن، پۇرسەت قولدىن كېتىپ قالدى. «بىر ئىشتا كېيىن قالسا، ھەممە ئىشتا كېيىن قالسىز». ئىلگىرى شارائىت يوق چاغلاردا نۇرغۇن ئىشلارنى قىلىشنى ئويلىغان بولساقمۇ قىلالمايدىدۇق، ھازىر پۇرسەت كەلدى، شارائىت ھازىرلاندى، بىز ئۇزاقتىن بېرى ئۈمىد قىلىپ كېلىۋاتقان ۋە قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ كېلىۋاتقان نۇرغۇن مۇھىم ئاساس مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى، چوڭ - چوڭ تۈرلەر قۇرۇلۇشى ۋە تۈۋرۈك كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشى باشلاندى، ئەگەر مۇناسىپ خىزمەتلىرىمىز يېتىشىپ ماڭالمىسا، ئىقتىسادنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋەزىيىتىنى ئاخىرقى ھېسابتا شەكىللەندۈرگىلى بولمايدۇ، يەنە تارىخىي پۇشايىماندا قالسا، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزغا جاۋاب قايتۇرالمايمىز. مەن شۇنى كۆپ قېتىم سۆزلەپ ئۆتتۈم، بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىل شىنجاڭنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرىدىغان، تۈپ ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىدىغان 15 يىل، قىيىنچىلىق ۋە زىددىيەت ناھايىتى كۆپ بولىدىغان، توسالغۇلاردىن بۆسۈپ ئۆتىدىغان 15 يىل. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ستراتېگىيىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش جەريانىدا پۇرسەتنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇش خىزمىتىدە نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا ئۇچرايمىز، ئىشلىرىمىز ھەرگىز ئوڭۇشلۇق بولۇۋەرمەيدۇ. گۈللەنگەن، باي شىنجاڭ پۇرسەتنىڭ كەلگەنلىكى بىلەن ئەمەس، بەلكى 16 مىليون ھەر مىللەت كادىر، ئاممىسىنىڭ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، قاتتىق ئىشلىشى بىلەن بارلىققا كېلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار كۈچلۈك سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە كەسىپچانلىققا ئىگە بولۇپ، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، قەتئىي نىيەتكە كېلىشى، شارائىت بولسۇمۇ ئىشلىشى، شارائىت بولمىسا شارائىت ھازىرلاپ ئىشلىشى، رەھبەرلىك خىزمىتى پىكىر يولىنى ۋەزىيەت تەرەققىياتىغا ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ، ئۆز جايى، ئۆز ئورنىنىڭ خىزمىتىنى ئېلىپ بېرىۋاتقان ياكى ئارقا - ئارقىدىن ئېلىپ بېرىلىدىغان مۇھىم تۈر قۇرۇلۇشى بىلەن جىپىلاشتۇرۇپ، ماسلىشىپ ھەرىكەت قىلىپ، پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي تەرەققىياتى

بىرىنچىدىن، پارتىيە كومىتېتى مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. كادىرلار قوشۇننى ياخشى قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى كادىرنى تۇتۇش، بەنزىنى تۇتۇش، قوشۇننى تۇتۇش كۈچلۈك كۆز قارىشىغا ئىگە بولۇشى، يەنى رەئىس ماۋزېدۇڭ ئەينى ۋاقىتتا دېگەندەك ئادەمنى تۇتۇشى لازىم، ماددىي نەرسىلەر ئىنزالا كۆرۈپ، ئادەمنى كۆرمەسلىككە بولمايدۇ. ھازىر نۇرغۇن كادىرلار ۋە ئورۇنلار كونكرېت، ئەمەلىي بولغان ئىقتىسادىي خىزمەت، مەمۇرىي خىزمەت، لاۋازىمەت خاراكتېرلىك خىزمەتكە زىيادە ئەھمىيەت بېرىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا مەقسەتلىك ياكى مەقسەتسىز ھالدا سەل قاراۋاتىدۇ. كۆپچىلىك كۈندە ئىقتىسادىي مەسىلىنى مۇھاكىمە قىلىدۇ، ئىقتىسادىي مەسىلىنى مۇھاكىمە قىلىش توغرا، لېكىن، كادىرلار مەسىلىسىنى مۇھاكىمە قىلىساق، ئىقتىسادىي خىزمەتتىن ئىبارەت بۇ مەركەزگە كىم تەشكىلاتچىلىق قىلىدۇ، ئۇنى كىم ئەمەلىيلەشتۈرىدۇ؟ كادىرنى تۇتۇش، بەنزىنى تۇتۇش، قوشۇننى تۇتۇش پارتىيە كومىتېتىنىڭ ئەڭ مۇھىم مەسئۇلىيىتى. رەئىس ماۋزېدۇڭ ئەينى ۋاقىتتا رەھبەرلەر بىرىنچىدىن ئەقىل كۆرسىتىشى، ئىككىنچىدىن ئادەم ئىشلىتىشى بىلىشى لازىم، دېگەندى. ھازىر كۆپ ھاللاردا ئىقتىسادىي جەھەتتە ئەقىل كۆرسىتىشكە بىر قەدەر ئەھمىيەت بېرىۋاتىدۇ، كادىرلارنى قانداق ئىشلىتىشكە ئانچە ئەھمىيەت بېرىلمەيۋاتىدۇ، بۇنى ئۆزگەرتىش كېرەك. يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇننى قۇرۇپ چىقىش بىزنىڭ خەلقئارا رىقابەتتە تەشەببۇسكار ئورۇننى قولغا كەلتۈرۈشىمىزدىكى، دۆلەت ئىچىدىكى ئۇلۇغۋار ئۆزگىرىشتە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋىيىمىزنى ۋە رەھبەرلىك سەۋىيىمىزنى ئۆستۈرۈشىمىزدىكى تۈپ تەدبىر. بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىدىن ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلغان ئومۇملىققا مۇناسىۋەتلىك خىزمەت. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى مەركىزىي كومىتېتنىڭ قارارنى تولۇق، قەتئىي ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ خىزمەتنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاسىتە تۇتۇشى، مەسئۇل شۇجىلار كونكرېت تۇتۇشى، كەسپىي تارماقلار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى پۈتۈن كۈچى بىلەن تۇتۇشى كېرەك. بىر ئادەمنى ئىشلىتىش بىر بايراقنى تىكلەش دېگەنلىكتۇر. بىر ئادەمنى ياخشى ئىشلەتكەندە بىر توپ ئادەمنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىغىلى بولىدۇ؛ بىر ئادەم خاتا ئىشلىتىلسە، زور بىر تۈركۈم ئادەمنى قايىل قىلىش كۈچىدىن مەھرۇم قالىمىز، تېخىمۇ كۆپ ئادەمنىڭ ئاكتىپلىقى ئازار يەيدۇ ۋە بېسىلىپ قالىدۇ. شۇڭا، كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىش ھەرگىزمۇ قېيىن ئىش ئەمەس. بىر كادىرنى چۈشىنىش ئوڭاي ئەمەس، مەيلى تەكشۈرۈش، گۈرۈپپىسى كېلىپ تەكشۈرسۇن ياكى رەھبىرىي كادىرلار تەكشۈرسۇن، بىر نەچچە قېتىملىق تەكشۈرۈش ئارقىلىق بىر كادىرنىڭ ئەھۋالىنى تولۇق ئىگىلەش ناھايىتى تەس، بۇنىڭغا ئۇزاق مۇددەتلىك كۆزىتىش ۋە يېتىشتۈرۈش جەريانى كېتىدۇ. ھايات ئادەم پىكىر يۈرگۈزىدۇ، تەرەققىيات داۋامىدا ئۇنىڭدا ئۆزگىرىش بولىدۇ، شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىمىز كادىرلارنى يېتىشتۈرۈش، كۆزىتىشنى ناھايىتى چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇشى كېرەك. بولۇپمۇ پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ بىرىنچى قول رەھبىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈشتە، يۇقىرى دەرىجىلىك ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاسىتە ئەھۋال ئىگىلىشى كېرەك، بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى ۋە تەخىرىسىزلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، مۇنەۋۋەر ياش كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ، ئوبدان تۇتۇشى كېرەك. بۇ خىزمەتنى

قائىدىنى بۇزۇپ ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، ياش كادىرلارنى ئاساسىي قاتلامغا، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ بىرىنچى سېپىگە، بولۇپمۇ شارائىتى جاپالىق ۋە خىزمەت ۋەزىيىتى مۇرەككەپ مۇھىتقا بېرىپ، سىنىلىپ، چىقىنىپ ئۆسۈپ يېتىلىشكە داۋاملىق ئىلھاملاندۇرۇش، يېتەكلەش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك. ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر، نازارەت، ئىدارە - ئورگانلىرىدىكى بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ياش كادىرلاردىن، بولۇپمۇ ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى زاپاس كادىرلاردىن ئومۇمەن ئاساسىي قاتلامغا چۈشۈپ ئىشلەپ باقمىغان ياكى ئاساسىي قاتلامدا رەھبەرلىك خىزمىتى ئىشلەش تەجرىبىسىنى يېتىشىشقا توغرا كېلىدىغان كادىرلارنى مۇددەتكە ۋە تۈركۈمگە بۆلۈپ، ئاساسىي قاتلامدا ۋەزىپىگە ئېلىپ ياكى ۋەزىپىگە قويۇپ چىقىشتۇرۇشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كېرەك؛ شۇنىڭ بىلەن بىرگە ۋىلايەت، ناھىيە دەرىجىلىك بەزى ياش، مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىرلارنى تاللاپ ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر ئورگانلىرىغا ۋەزىپە بىلەن ئىشلەشكە ئەۋەتىپ، نۆۋەتتىكى بىر قىسىم رەھبىرىي كادىرلارنىڭ خىزمەت تارىخى بىر خىللا بولۇش، ئومۇميۈزلۈك رەھبەرلىك قىلىش تەجرىبىسى كەمچىل بولۇش ھالىتىنى تىرىشىپ ئۆزگەرتىش كېرەك. زاپاس كادىرلار، بولۇپمۇ مۇھىم ۋەزىپىگە قويۇلىدىغان زاپاس نامزاتلارنى مەقسەتلىك ھالدا ھالقىلىق ئورۇنلاردا ياكى شارائىتى نىسبەتەن جاپالىق جايلار ۋە خىزمىتى نىسبەتەن قىيىنراق ئورۇنلاردا چىقىشتۇرۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ياش كادىرلارنى يېتىلدۈرۈش مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىپ، ئۇلارنىڭ پارتىيىۋىلىك جەھەتتىن تەربىيىلىنىشىنى كۈچەيتىشكە، پروبلېماتىيە دۇنيا قارىشى ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىنى تۈزگۈزۈپ، تۈرلۈك سىناققا بەرداشلىق بېرىشىگە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى ئىگىلەش ئىقتىدارىنى، جۈملىدىن ماركولۇق تەدبىر بەلگىلەش ئىقتىدارى، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى ئىگىلەش ئىقتىدارى، تەشكىللەش ۋە ماسلاشتۇرۇش ئىقتىدارى، ئادەملەرنى بىلىش ۋە ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىش ئىقتىدارى، شۇنداقلا تۈيۈقسىز يۈز بەرگەن ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشقا ياردەم بېرىپ، ئۇلارنى ساپاسى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان، ئېغىر ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالالايدىغان ئىختىساسلىق رەھبىرىي خادىملارغا ئايلاندۇرۇشى كېرەك. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيىمىزنىڭ ئىشلىرى ئىز باسارغا، تولۇپ تاشقان ھاياتى كۈچكە ئىگە بولالايدۇ.

ئىككىنچىدىن، «نېزام» بويىچە ئىش كۆرۈشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك. كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىش خىزمىتى نىزامىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. «نېزام» نىڭ مەزمۇنى ناھايىتى كۆپ بولۇپ، ئەڭ يادرولۇق مەسىلە شۇكى، ئۇنىڭدا دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پرىنسىپى گەۋدىلەندۈرۈلگەن، يەنە نۇرغۇن كونكرېت خىزمەت تەرتىپلىرىمۇ بار ئەلۋەتتە، لېكىن بۇ تەرتىپلەر مۇشۇ پرىنسىپنىڭ نورمال ۋە ساغلام ئىزچىللىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. بۇ نىزامنى نېمە ئۈچۈن ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك؟ چۈنكى بۇ نىزام بىزنىڭ رەھبىرىي كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ۋەزىپىگە قويۇپ ئىشلىتىشكە كونكرېت ئىشلارنى قانداق قىلىشىمىز كېرەكلىكى بەلگىلەنگەن، ئۇ كادىرلارنى تۈتلىشتۈرۈش فاھجىنىنى توغرا ئىجرا قىلىش، ئادەمنى بىلىش ۋە ئىشلىتىشكە ماھىر بولۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. شۇنداقلا كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى نازارەت قىلىش، ئادەم ئىشلىتىشتىكى

ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپى ئۆزۈڭ نەرسە ئەمەس، ئۇنىڭ ئىلاستىكىلىقى ناھايىتى كۈچلۈك. تەشكىلات كادىرلىرىنىڭ ئادىل، دۇرۇس بولۇش - بولماسلىقى مەسىلىسى پۈتكۈل كادىرلار قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام بولۇش - بولماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك ئەڭ مۇھىم مەسىلە. تەشكىلات كادىرلىرى ئادىل، دۇرۇس بولسا، ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كادىرلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، «تۈتلىشتۈرۈش» ئۆلچىمىگە قاتتىق ئەمەل قىلىش، ياخشىلارنى ئىشقا قويۇشتەك كادىرلار لۇشىيەننى ھەقىقىي ئىجرا قىلغىلى بولىدۇ، ئادىل، دۇرۇس بولمىساق، كادىر تاللاشتا پارتىيە، خەلقنى ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى كۆزلىسەك كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ بارغىلى بولمايدۇ. ھازىر پالانچى-پۈكۈنچىنى ئىشلىتۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ئارقا كۆرۈنۈشى بار، بۇنى پالانى كىشى تاپلىغان، پالانى كىشى دېگەن، ئۇنىڭ كەيپىياتىغا ئېتىبار بېرىش كېرەك، دەيدىغان كەيپىيات بار، مېنىڭچە بۇنداق قىلىشقا بولمايدۇ. بۇ پارتىيىمىزنىڭ ئادەم ئىشلىتىش پرىنسىپى ئەمەس، تەشكىلات تارماقلىرىدىكى يولداشلار بۇ ئامىللارنىڭ تەسىرىگە ھەرگىز ئۇچرىماسلىقى كېرەك. ھازىر، بەزى كادىرلىرىمىز ئۈچ يىلدا ئۆستۈرۈلمىسە، كوممۇنىستىك پارتىيە خۇددى ئۇلارغا قەرزداردەك ئاغرىنىپلا كېتىدۇ. يەنە بەزى كىشىلەر ئەمەل تەلەپ قىلىدۇ، ئەيىبنەمىي ئۇ مەنەسەپ، بۇ مەنەسەپنى تاللىشىدۇ. مېنىڭچە، ئۇلار قانچە مۇشۇنداق قىلسا، ئۇلارنى شۇنچە ئىشلەتمەسلىك كېرەك. مەنەسەپ تەمەسى كۈچلۈك بولغانلارنىڭ شەخسىيەتچىلىكى كۈچلۈك كېلىدۇ، بۇنداق ئادەملەر ئىشلىتىلسە مەسىلە كۆرۈلىدۇ، بەزى كىشىلەر سەمىمىي، جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەيدۇ، نەتىجىسى بار تۇرۇپمۇ بىر نەرسە تەلەپ قىلمايدۇ، ئۇلارنىڭ كېيىنى قىلىدىغان ئادەمۇ يوق، مېنىڭچە، تەشكىلات تارماقلىرى بۇنداق كىشىلەرنى بايقاشقا ماھىر بولۇشى، ئۇلارنى ئىشلىتىشكە جۈرئەت قىلىشى كېرەك، بىزنىڭ ھازىر دادىل ئىشلەشكە جۈرئەت قىلىدىغان، خىزمەت تەجرىبىسىگە ئىگە بىر تۈركۈم كادىرلىرىمىز بار، لېكىن بۇ يولداشلارنىڭمۇ باشقىلارنى رەنجىتىپ قويۇشتىن قورقۇشتەك كەمچىللىكى بار، ئۇلار باشقىلارنىڭ ئەيىبلىشىگە ئۇچراۋاتىدۇ، ھەتتا بەزىلەر ئۇلار ئۈستىدىن ئەرز قىلىۋاتىدۇ. بىز بىر كادىرغا، بولۇپمۇ تالاش - تارتىش بولۇۋاتقان كادىرغا باھا بېرىشتە نېمىگە قارايمىز؟ يەنىلا ئاساسىي ئېقىمغا، ماھىيەتكە، ئۇنىڭ سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولغان - بولمىغانلىقىغا، ئىقتىدارىنىڭ ۋە غەيرىتىنىڭ بار - يوقلۇقىغا قارىشىمىز كېرەك، بىر رەھبەر «تاڭ سىڭ» غا تايىنىپ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرغىلى بولمايدۇ، يەنىلا «سۇن ۋۇكۇڭ» دەك كادىرلارغا تايىنىش كېرەك، ئۇلارنىڭ بىر مۇنچە كەمچىللىكى بولسىمۇ، ئۇلار باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيدۇ، دېگەندى. مېنىڭچە بۇنىڭ داۋىلىسى بار. ئادىل، دۇرۇس بولۇش، خىزمەت داۋامىدا، بولۇپمۇ ئادەمگە باھا بېرىش، ئادەمنى ئىشلىتىش ۋە بىر تەرەپ قىلىشتا ھەر قانداق سورۇن، ھەر قانداق ئەھۋالدا ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ پرىنسىپى ۋە سىياسىتىگە قاتتىق ئەمەل قىلغان ھالدا ئىش كۆرۈش كېرەك. بۇنداق قىلىش ئىنتايىن مۇھىم. ئۇنىڭدىن باشقا تەشكىلات تارماقلىرىدىكى كادىرلار قانداق ئەمەل قىلىشى كېرەك. كادىرلارنى تەكشۈرۈش ۋە كۆرسىتىش تەشكىلات تارماقلىرى كادىرلىرىنىڭ خىزمەت دائىرىسىدىكى ئىش، ئۇلارنىڭ تەشكىل ۋە پارتىيە كومىتېتىنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىنى ئاساس بىلەن تەمىنلەشتىن باشقا مەقسەتنى بولماسلىقى لازىم. تەشكىلات تارماقلىرىدا ئىشلەيدىغان كادىرلار مەيلى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ياكى ئادەتتىكى كادىر بولۇشتىن قەتئىينەزەر ھەممىسى مۇنداق بىر نۇقتىغا (ئاخىرى 4 - بەتتە)

گوۋۇيۈەن خەلقئارا نامراتلىقنى تۈگىتىش يىلىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى.
گوۋۇيۈەن 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى «خەلق» سارىيىدا خەلقئارا نامراتلىقنى تۈگىتىش يىلىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جياڭ چۈنيۈن يىغىندا سۆز قىلىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقنىڭ بىرلىك ھەرىكەت قولىنىپ، نامراتلىقنى تۈگىتىش توغرىسىدىكى تەشەببۇسنى ئالاقىلايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. بىر قانچە ئايدا باش كاتىپى خاتىرىلەش يىغىنىغا تەبرىك خېتى ئەۋەتتى.

جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: نامراتلىق مەسىلىسى دۇنيانىڭ سىياسىي جەھەتتىكى خاتىرجەملىكىگە، ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا، ئېكولوگىيەلىك مۇھىتقا ۋە ئىنسانلارنىڭ ساغلاملىقىغا بىۋاسىتە تەھدىت يەتكۈزۈمەكتە. نامراتلىقنى تۈگىتىپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق بېيىتىش - جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ئىزچىل قانۇنچىلىقى، شۇنداقلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان نەچچە ئون يىل تىرىشش ئارقىلىق، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش باشلانغاندىن بۇيان، ئىقتىساد تېز سۈرئەتتە ئاشتى، كونا جۇڭگونىڭ نامراتلىق ۋە ئاجىزلىق قىياپىتى تۈپتىن ئۆزگەردى.

جۇڭگودىكى 1 مىليارد 200 مىليون خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. نامرات ئاھالە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى 250 مىليوندىن بۇلتۇر 65 مىليونغا چۈشتى. بۇ جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ تەرەققىيات تارىخىدا مىسلى كۆرۈلمىگەن ئۇلۇغ نەتىجە. جياڭ چۈنيۈن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: نامرات رايوندىكى كادىرلار ۋە ئاممىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇش، نامراتلىقنى تۈگىتىش، نامراتلارغا راۋاجلاندىرۇش ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش چېكىگە سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۇلارغا ئىلھام بېرىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر، بولۇپمۇ نامرات رايونلاردىكى يەرلىك ھۆكۈمەتلەر نامراتلارغا يار - يۆلەكتە بولۇش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە كۆڭۈل بۆلۈشى، بۇ خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ پۇختا ئىشلىشى لازىم. ئېلىمىز بىلەن خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ نامراتلارغا راۋاجلاندىرۇش ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش ساھەسىدىكى ئالماشتۇرۇشى ۋە ھەمكارلىقنى يەنىمۇ راۋاجلاندىرۇش كېرەك.

بىر قانچە باش كاتىپى غالىنىڭ ۋەكىلى جالىكاڭ ئەپەندى يىغىندا باش كاتىپ

غالىنىڭ يىغىنغا يازغان تەبرىك خېتىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

غالىنىڭ تەبرىك خېتىدە مۇنداق دېيىلدى: بۇ قېتىمقى يىغىن جۇڭگونىڭ بىر قانچە نىزامنامىسىدىكى نىشان ۋە غايىگە بولغان مۇستەھكەم ۋەدىسىنى يەنە بىر قېتىم گەۋدىلەندۈردى. غالى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو ياخشى ئۆلگە، جۇڭگو دۇنيادا 2000 - يىلى نامراتلىقنى تەلتۈكۈس تۈگىتىش مەسىلىسىنى ئوتتۇرىغا قويغان ھەم نامراتلىقنى ئۈنۈرلەر ئارقىلىق يىلاننى تۈزۈپ چىققان ئىنتايىن ئاز ساندىكى بىر نەچچە دۆلەتنىڭ بىرى. دۇنيا بانكىسى، بىر قانچە تەرەققىيات پىلان مەھكىمىسى، دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسى، بىر قانچە ئاشلىق پىلان مەھكىمىسى، خەلقئارا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندى، بىر قانچە ئاشلىق - يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى ۋە بىر قانچە باشقا ئورگانلىرى جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە «دۆلەتنىڭ 80 مىليون نامراتقا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە يەتتە يىللىق پىلانى» نى مۇۋەپپەقىيەتلىك يولغا قويۇشنى داۋاملىق قوللايدۇ.

خاتىرىلەش يىغىنىغا دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى چىن جۇنىڭ رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئۇلارنىڭ كېيىنكى ئۆمرىنى ساغلام، خاتىرجەم ئۆتكۈزۈشىگە تىلەكداشلىق بىلدۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقى چىن دېمىن، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەلىلقان مامقان 9 - ئاينىڭ 30 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋە كالىتەن لىۋجې قاتارلىق 18 نەپەر پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىسى ۋە ئالەمدىن ئۆتكەن پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرىنىڭ بالا - چاقىلىرىنى يوقلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن «بەخت» يولى كادىرلار

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى كادىرلارنى سىياسىي جەھەتتە قەتئىي دېيىشكە بولىدۇ. ئۇلار ئومۇملىقنى نەزەردە تۇتۇپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن سىياسىي جەھەتتە يۈكسەك دەرىجىدىكى بىردەكلىكنى ئاڭلىق ساقلاپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكى ۋە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش يولىدا نۇرغۇن خىزمەت ئىشلەپ، ئۆز بۇرچىنى ئادا قىلىۋاتىدۇ. لېكىن يەنە بىر قىسىم كادىرلار سىياسىي جەھەتتە ماسلىشالمايۋاتىدۇ، بەزىلىرىنىڭ غايىسى، ئېتىقادى مۇستەھكەم ئەمەس، ئاممىۋى نۇقتىنى نەزەردە تۇتۇپ ئەمەس؛ بەزىلىرىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشتىن ئىبارەت چوڭ ھەق - چوڭ ناھەق مەسىلىسىدىكى مەيدانى قەتئىي ئەمەس، بايرىقىمۇ روشەن ئەمەس، ھەتتا ئۇلاردا زاتلىشىش كەيپىياتى مەۋجۇت، يەنە بەزىلىرىدە شىنجاڭنىڭ گۈللەپ ياخشى بولۇشى ئۈچۈن ئۆمۈرۋايەت كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھى كەمچىل. بۇنداق خاھىش، كەيپىيات ھەم رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئوبرازىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ، ھەم شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى بۇنىڭغا ھەرگىز سەل قارىماسلىقى كېرەك. تەربىيە بېرىشكە تېگىشلىكلىرىگە تەربىيە بېرىشى، تەشكىلى تەدبىر قوللىنىشقا تېگىشلىكلىرىگە تەشكىلى تەدبىر قوللىنىشى، ئۇلارنى ئۆز مەيلىگە قويۇپ بەرمەسلىكى، ئۇلارغا يۇمشاق قوللۇق قىلماسلىقى كېرەك.

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىشتە كەسىپ جەھەتتە خىل بولۇش مۇھىم مەزمۇن ھېسابلىنىدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئۈچۈن ئېيتقاندا، سىياسىي جەھەتتە قەتئىي بولۇشلا كۇپايە قىلمايدۇ، سەن بىرەر ئورۇن، بىرەر تارماق، بىرەر ساھەنىڭ خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىۋاتقان ئىكەنسىن، شۇ ئورۇن، شۇ تارماق، شۇ ساھەنىڭ كەسپىي ئىشلىرىنى بىلمىسەڭ، ئاممىسىنى كۆزگە ئىلمىيدۇ، بەلكى كېيىنكى ئاڭلايدىغانلارمۇ چىقمايدۇ، قىلغان ئەجرىڭ بىكار بولىدۇ، بەھۇدە ئاۋازە بولسىن، ئاخىرىدا ئىشنىڭ بارغانسېرى تەسكە چۈشىدۇ ۋە ئوساللىشىدۇ، شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ھاۋالىسىنى قەدىرلەپ، بەزى مەنپەئەتلەردىن ۋاز كېچىپ، ۋاقىت چىقىرىپ كىتاب ئوقۇشى، ئۆگىنىشى كېرەك، سىياسىي نەزەرىيىنىلا ئۆگىنىپ قالماستىن، زامانىۋى پەن - تېخنىكىنىمۇ ئۆگىنىشى ۋە ئىگىلىشى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر بىلىملەرنى ئۆگىنىشى كېرەك. كەسىپ جەھەتتە ئارتۇقچىلىققا ئىگە بولغان تەقدىردىمۇ يېڭى بىلىملەرنى ئۆزلۈكسىز ئۆگىنىپ، يېڭى تېخنىكا، ماھارەت ئىگىلەپ، قابىلىيەتنى ئۆستۈرۈشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرىمۇ تىرىشىپ يۈرەت، شارائىت يارىتىپ بېرىپ، كادىرلارنىڭ كەسپىي ساپاسىنى تۈرلۈك يوللار بىلەن ئۆستۈرۈشى كېرەك.

كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن كۈچەيتىشتە ئىستىدات قاتتىق بولۇش زۆرۈر شەرت. ئىستىدات قاتتىق بولۇش ئىدىيىۋى ئىستىل، خىزمەت ئىستىلى ۋە تۇرمۇش ئىستىلى قاتارلىقلاردا قاتتىق بولۇشى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار ئەمەل تۇتقان ھامان خەلققە بەخت يارىتىش كويىدا بولۇشى، سۆزى بىلەن ھەرىكىتى بىردەك بولۇشى، ئادىل ۋە ئەمەلىيەتچىل

(بېشى 3 - بەتتە)

بولۇشى، ھەمىشە ئاممىنى ئويلىشى، ئامما ئۈچۈن بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ياخشى ئىش، ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىشى كېرەك. مۇشۇ تەلەپ بويىچە، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، كادىرلارنىڭ ئىستىل مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشى كېرەك. شەخسىي مەنپەئەتنى ھەممىدىن ئەلا بىلىدىغان، لاغايلاپ يۈرۈۋىدىغان، ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكەيدىغان، ھەقىقىي جان كۆيدۈرۈپ ئىشلىمەيدىغان، ئاممىدىن ئېغىر دەرىجىدە ئايرىلغان، ھەتتا ساختىپەزلىك قىلىپ نەتىجىلەرنى يالغان مەلۇم قىلىپ، كىشىلەرنى ئالدىغانلارنى كەسكىن بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. كەسىپچانلىقى، مەسئۇلىيەتچانلىقى كۈچلۈك، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ قىيىنچىلىقنى يېڭىپ ئىلگىرلىيەلەيدىغان، پۇرسەتنى رېئال ھەرىكەتكە ئايلاندۇراالايدىغان، خىزمەتلەرنى ئىجادىي ئىشلىيەلەيدىغان، چوڭ ئىشلارنى مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن مۇستەقىل ئىشلەشكە جۈرئەت قىلالايدىغان، كۈرەش قىلىش روھى، پىداكارلىق روھى كۈچلۈك بولغان، پۇختا، ئەمەلىي ئىشلەيدىغان كادىرلارنى يۈرەكلىك ئۆستۈرۈپ ئىشلىتىش كېرەك.

شىنجاڭدا كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى تىرىشىپ كۈچەيتىشتە خەنزۇ كادىرلار ئاز سانلىق مىللەتلەر تىلىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەش، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى خەنزۇ تىلىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەش مەسىلىسى مەۋجۇت، بۇرۇن ئۆز مۇشۇنىڭ ئېھتىياجى، شۇنداقلا يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئېھتىياجى. ئىلگىرى بىز بۇ جەھەتتە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدۇق، شۇنىڭغا مۇناسىپ ناھايىتى ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتۇق. لېكىن بۇ يەتتەلىك ئەمەس، نۇرغۇن خەنزۇ كادىر ئاز سانلىق مىللەت تىلىدا سۆزلىيەلمەيدۇ ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ سۆزلىرىنى چۈشەنمەيدۇ. ئۇلار خىزمەتتە تەرجىمانغا تايىنىدۇ، ئاساسىي قاتلامدىكى نۇرغۇن ئاز سانلىق مىللەت كادىر خەنزۇ تىلىنى بىلمەيدۇ، خېتىنى ئوقۇيالمايدۇ، شۇڭا ئۇلار نۇرغۇن يېڭى شەيئە، يېڭى بىلىم، يېڭى ئۇچۇرلاردىن خەۋەر سىز قالغان بۇمۇ خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا پايدىسىز. بۇ قېتىمقى تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىدا بۇ ئىش كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا قويۇلدى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بۇ ئىشنى مەخسۇس مۇزاكىرە قىلىپ، پىرىنسىپال يېقىن ئوتتۇرىغا قويىدۇ ۋە بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇردى، جايلارنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئۈنۈملۈك ياخشى چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، بۇ خىزمەتنى ئەستايىدىل، پۇختا ئىشلىشىنى، بالدۇرراق ھەرىكەتكە كېلىپ، بالدۇرراق ئۈنۈم ھاسىل قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ماۋجۇشى «سىياسىي لۇشىيەن بەلگىلەنگەندىن كېيىن، كادىر ھەل قىلغۇچ ئامىل بولىدۇ» دېگەندى. باش شۇجى جياڭ زېمىن 1 - ئىيۇل «دا قىلغان سۆزىدە «كادىرلارنى تەربىيەلەش جىددىي مەسىلە» ئىكەنلىكىنى تەكىتلىدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى كادىرلار مەسىلىسىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، كادىرلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ياخشى ئىشلىسىلا، شىنجاڭ باشقا جايلارغا يېتىشىۋالالايدۇ، شىنجاڭنىڭ ئەسىر ھالقىشىغا مۇناسىۋەتلىك ئۇلۇغۋار پىلانى ۋە كەلگۈسى تەرەققىيات نىشانى چوقۇم ئىشقا ئاشىدۇ.

كەمچىلىك، خاتالىقلارغا قارىتا يۈرەكلىك تەقدىر بېرىش لازىم، كادىرلارنى

ئىسسىق قېنى، ھاياتى بەدىلىگە كەلگەن. سىلەر 1- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن «بەخت» يولى كادىرلار ئىلگىرى جۇڭگو ئىنقىلابىنى غەلبىگە ئېرىشتۈرۈش ساناتورىيىسىگە بېرىپ، پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە ئۈچۈن ئۇزۇن سەپەر قىلىدىغانلار، ھازىر بىز قىزىل جەڭچىسى لىن سەيگەن، ۋاڭ سەنچۈەن، لى ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپەر قىلىش روھىنىڭ ئىلھامى رۇڭخۇالارنى يوقلىدى ۋە ئۇلاردىن ھال سورىدى، ئۈنۈنۈم ۋە نۆۋەتسىز ۋە ئۆتۈمۈچى شەھەرلىك 2- كادىرلار ساناتورىيىسىگە بېرىپ، پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىسى لىن سەيگەن، ۋاڭ سەنچۈەن، لى رۇڭخۇالارنى يوقلىدى ۋە ئۇلاردىن ھال سورىدى.

جۇڭگونىڭ «نىڭخۇا» چېبى باشقا چايدىن ئۆزگىچە

«نىڭخۇا» ئورۇقلىتىش چېبى نىڭخۇاگۇڭلۇقلارنىڭ ئەسلىدىكى «نىڭخۇا» ئورۇقلىتىش چېبى ئاساسىدا يۇقىرى سۈپەت، يۇقىرى ئۈنۈم، يۇقىرى تۇلپەم بويىچە ئىشلىگەن ئەڭ يېڭى نەتىجىسى.

«نىڭخۇا» يېڭى ئۈنۈملۈك ئورۇقلىتىش چېبىدا بەدەندىكى ماي ماددىسىنى ئازلىتىش ھەم ئورۇقلىتىشتەك قوش ئۈنۈملۈك ۋاسىتە ۋە ئورۇقلىتىش ئۈنۈمىنى كۈچەيتىش ئۈسۈلى قوللىنىلغان. بىر تەرەپتىن، «نىڭخۇا» چېبى ۋە جۇڭجى دورىلىرىنىڭ بىرىكمە رولىدىن پايدىلىنىلغان، ئۇ ئۈچەي يولىدا ئۈنۈملۈك مۇھاپىزەت قاتلىمى شەكىللەندۈرۈپ، ماينىڭ ئۈچەيدە قوبۇل قىلىنىشىنى توسايدۇ، ماينىڭ جىگەر ئىچىدە بىرىكىشىنى چەكلەيدۇ. ماينىڭ پارچىلىنىشىنى تېزلىتىپ، ماي ۋە خولېستېرنىڭ بەدەن سىرتىغا چىقىپ كېتىشىنى كۈچەيتىدۇ. قاندىكى ماي ماددىسى ۋە خولېستېرنى مىقدارىنى ئازايتىدۇ، خولېستېرنىڭ قان تومۇر ئىچىدە تىنىپ قېلىشىغا تاقابىل تۇرىدۇ. بۇنىڭدا، باشقا دورىلارغا ئوخشاش، سۈردۈرۈش ئارقىلىق قورساقتىكى ماينى مەجبۇرىي چىقىرىۋېتىش ئۈسۈلى قوللىنىلغان. شۇڭا سېلىشتۇرۇپ كۆرگەندە، «نىڭخۇا» يېڭى ئۈنۈملۈك ئورۇقلىتىش چېبى تەبىئىي توساق پەيدا قىلىپ، بەدەنگە ماينىڭ قوبۇل قىلىنىشىنى توساپ قالايدۇ. بۇنىڭدا تەكرارلىنىش ئەھۋالى كۆرۈلمەيدۇ. ئىچى سۈرىدىغان دورا ئىشلىتىلسە مۇھاپىزەت قاتلىمى بولمىغاچقا، دورا ئىچىنى سۈرگەنسىرى، ماينىڭ شەكىللىنىشىمۇ شۇنچە تېز بولىدۇ، دورا ئىچىنى توختاتسا، دەرھال ماي جۇغلىنىپ، قېلىنلاپ كېتىدۇ. «نىڭخۇا» يېڭى ئۈنۈملۈك ئورۇقلىتىش چېبىنى ئىچكەندە تاماقتىن پەرز تۇتىشىمۇ بولۇۋېرىدۇ. چۈنكى ئورۇقلىتىش ئۈنۈمى يۇقىرى، باشقا ئورۇقلىتىش چايلېرىنى ئىچكەندە تاماققا چەك قويىسا رولى بولمايدۇ. يەنە بىر جەھەتتىن بۇ چاي ئادەم بەدىنى كۈندە كۆپ سۈمۈرىدىغان قەنت ماددىسىغا نىسبەتەن ئالاھىدە ئۈنۈمگە ئىگە. ئۇ مۇسكۇل، ھۈجەيرىلەرنىڭ گىلوگوزىنى قوبۇل قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرسىمۇ، گىلوگوزىنىڭ ماي ھۈجەيرىلىرى ئىچىدە ماياغا ئايلىنىشىنى ئازايتىپ، بەدەندە ئارتۇقچە ماي شەكىللىنىشىنى تىزگىنلەيدۇ. شۇڭا بۇ چاينى ئىستېمال قىلىشىڭىز، ئۈنۈملۈك ئورۇقلاش مەقسىتىگە يېتەلەيسىز.

«نىڭخۇا» يېڭى ئۈنۈملۈك ئورۇقلىتىش چېبىنىڭ تەمى مەزىزلىك، ئۆزى پاكىز، تەبىئىي مۆتىدىل، يۇرىقى دىماققا ئۇرۇپ تۇرىدۇ، بۇ چايدا ئېسىل چاي، ئورۇقلىتىش، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئامىللىرى بىر گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئىچىش بىلەن داۋالانغاندا بىر يوللا كۆپ خىل ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولىدۇ. ئۇ ساقلىقنى ساقلاش بۇيۇملىرىدىكى «تەبىئىي، قولايلىق، ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولۇش» تىن ئىبارەت زامانىۋى ئىستېمال ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرگەن.

«نىڭخۇا» يېڭى ئۈنۈملۈك ئورۇقلىتىش چېبىنىڭ ئەشۇنداق ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بار، قېنى، سىزمۇ چاينى سىناپ ئىشلىتىپ كۆرەمسىز؟

كېمچىلىك، خاتالىقلارغا قارىتا يۈرەكلىك تەنقىد بېرىش لازىم، كادىرلارنى «مەغرۇرلۇق، نازۇكلۇق» قانداق تەلەپتەندۈرۈپ قويۇشقا، ماختاشنى ياقىتۇرۇپ، تەنقىدىنى ياقىتۇرمايدىغان قىلىپ قويۇشقا؛ ئوڭۇشلۇق بولۇشنىلا خالاپ، ئوڭۇشسىزلىققا بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان قىلىپ قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ. يۈز- خاتىرە قىلىپ پىرىنسىپقا ئەھمىيەت بەرمەگەندە، كادىرلار مۇقەررەر ھالدا ئابۇت بولىدۇ، بۇ پارتىيە ۋە كادىرلار ئالدىدا جاۋابكار بولمىغانلىقىنىڭ ئىپادىسى. كادىرلار بىلەن سۆھبەتلىشىش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، كادىرلارنىڭ ۋەزىپىسىدە ئۆزگىرىش بولغاندا، كادىرلار نەتىجىگە ئېرىشكەندە، ئۇلاردا مەسىلە كۆرۈلگەندە تەشكىل كادىرلار بىلەن ۋاقىتدا سۆھبەتلىشىپ، نەتىجىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، مەسلىنى ۋە تىرىشىش يۆنىلىشىنى كۆرسىتىپ بېرىش كېرەك. ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى پارتىيىنىڭ خىزمەت تارمىقى، تەشكىلات بۆلۈمى كادىرلارنىڭ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئائىلىسى، شۇڭا ئۇلار پارتىيىنىڭ كادىرلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە ئۇلارنى ئاسرىشى لازىم. بەزى كادىرلاردا ئۇنداق - مۇنداق كېمچىلىك، خاتالىقلار بولىدۇ، ئادەتتە ئۇلار بىلەن سۆھبەتلىشىپ، ئۇلارنى ئاگاھلاندۇرۇپ قويساق بولىدۇ، ئۇلار خاتالىقىنى تۈزەتسە بولىدۇ، كادىرلارنى ئاسراش، قوغداش كېرەك. پارتىيىمىزنىڭ بەزى ياخشى كادىرلىرى ۋە ئىلغار تېلېرىنى ئىجادىي تەرەپتىن كۆپرەك تەشۋىق قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاممىغا بولغان چاقىرىق كۈچى، جەلپ كۈچى ۋە ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

يولداشلار، يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇننى بەرپا قىلىشتا مەسئۇلىيەت ئېغىر، ئۇنىڭ ئەھمىيىتى چوڭقۇر، بىز جەزمەن يۈكسەك تارىخىي مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىپ، ئەسىر ھاقتىدىغان ئۇلۇغۋار تەرەققىيات نىشانىغا يېتىشى نەزەردە تۇتۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشىمىز كېرەك. يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇشنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، پارتىيىنىڭ جەڭگىۋارلىقى ۋە ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئۈزلۈكسىز كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، شىنجاڭنى ئۇزاقچە مۇقىم قىلىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلايلى!

«بەخت» ماركىلىق موتوسىكىلت

«XF125 huntley» - ئوۋچى ماركىلىق ئىككى چاقلىق موتوسىكىلت شاڭخەي يىچۇ موتوسىكىلت چەكلىك شىركىتى تەرىپىدىن ياسالغان، ئۇنىڭغا چەت ئەلنىڭ ئىلغار تېخنىكىسى قوللىنىلغان بولۇپ، ئۇ «XF157 F» تېلىق ماتور، CDI تېلىق ئېلېكترونلۇق ئوت ئالدۇرغۇچ، كۆزنى قاراڭغۇلاشتۇرمايدىغان چىراغ، ئاليۇمىن - كىسلاتالىق ئاكتۇمۇلياتور، گازلىق سىلكىنىشىنى پەسەيتكۈچ قاتارلىق ئىلغار زاپچاسلار بىلەن قۇراشتۇرۇلغان، ئىسكەتى يېڭى، يۈرۈشى سىلىق، ئەپچىل، ئىشەنچلىك بولۇپ، يېزا، ئورمانلىق، يايلاق ۋە تاغلىق رايونلاردا قاتناشقا ئىنتايىن باپ كېلىدۇ.

«بەخت» ماركىلىق موتوسىكىلت كەسىپ ئەھلىنىڭ ياخشى دوستى.

شىنجاڭ رايونىدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى ئاقسۇ شەھىرى شەرقىي چوڭ كوچا 48 - نوْمۇر تېلېفون نوْمۇرى: 2122531 (0997)
- شىنجاڭ موتوسىكىلت سېتىش شىركىتى ئۈرۈمچى ياڭزىجياڭ يولى 40 - نوْمۇر تېلېفون نوْمۇرى: 5812313 (0991)
- شىنجاڭ ماشىنىسازلىق - ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىڭ موتوسىكىلت شۆبە شىركىتى ئۈرۈمچى شەھىرى خېيلۇڭجياڭ يولى 21 - نوْمۇر تېلېفون نوْمۇرى: 5855770 (0991)
- كورلا موتوسىكىلت سېتىش - تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى كورلا شەھىرى سايباغ يولى تېلېفون نوْمۇرى: 2022194 (0996)

شانلىق ئۈلگە

«كۆك فەنسىن» فىلىمىنى كۆرگەندىن كېيىن تۇغۇلغان ھېسلار

ئازادجان روزى

چىنقتۇرۇش سىياسىتىگە قارىتا تونۇشى تۆۋەن، جاپالىق جايلاردا ئىشلەشتىن قاچىدىغان ئاز ساندىكى رەھبىرىي كادىرلىرىمىزغا ياخشى دەرسلىك بولالايدۇ.

ئىككىنچى، كۆك فەنسىننىڭ قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ، ئەمەلىي ئىشنى كۆپ قىلىش روھى: يولداش كۆك فەنسىن ئالى رايونىنىڭ پارتكوم شۇجىسى بولغاندىن كېيىن، دەبدەبە پەيدا قىلىپ قۇرۇق گەپ ساتماي، ۋاقتىنى ئاساسىي قاتلاملاردا ئەمەلىي ئىش قىلىشقا، تەكشۈرۈپ-تەتقىق قىلىشقا سەرپ قىلىدۇ. كۆك فەنسىننىڭ

جاندىن ئۆتىدىغان قەھرىتان سوغۇقتا، كونا خەي بىلەن قار كېچىپ كېسەل بولۇپ يېتىپ قالغان زاڭزۇ موماينى يوقلاپ بارغانلىقى كىشىنى تېخىمۇ ھاياجانلاندىرىدۇ. كۆك فەنسىن موماينىڭ پۈتتىن قوينغا تىقىپ يېزا باشلىقىغا:

«سەن دېگەن يېزا باشلىقى جۇمۇ!» دېگەن بىر ئېغىز سۆزنىلا قىلىدۇ. بۇ، گەپنى چوڭ قىلىپ، بوچلىق، نوچلىق قىلىدىغان، ئېغىزىدا شەھەر ئالدىدىغان، ھەيۋە بىلەن تۆۋەننى قورقۇتۇپ، قۇرۇق دوكلات بىلەن يۇقىرىنى ئالدايدىغان ئاز ساندىكى رەھبىرىي كادىرلار ئۆرنەك ئېلىشقا تېگىشلىك ئەمەلىي ئىشلەش روھىدۇر.

ئۈچىنچى، كۆك فەنسىننىڭ شەخسىي مەنپەئەتنى كۆلپىكتىپ مەنپەئەتكە بويسۇندۇرۇپ، ھەممىدە ئومۇمىيلىقنى كۆزلەش روھى: فىلىمدە باشتىن ئاخىر يولداش كۆك فەنسىننىڭ شەخسىي مەنپەئەت بىلەن كۆلپىكتىپ مەنپەئەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئومۇمىيلىقنى ھەممىدىن ئەلا بىلىش روھى

گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئانىسىنىڭ كېسلىنىڭ ئېغىر ئىكەنلىكى، ئايالىنىڭمۇ كېسەل ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى خەۋەر ۋە قىزىنىڭ ئۇنىڭ بىر قېتىم كېلىپ كېتىشىنى ئۆتۈنۈپ ئارقا-ئارقىدىن بەرگەن تېلېفون- تېلېگراممىلىرى چېگرا رايون قۇرۇلۇشىغا ئۆزىنى ئاتىۋەتكەن بۇ ئوت يۈرەك كوممۇنىستىنىڭ ئىرادىسىنى تەۋرىتەلمىدى. ئۇمۇ باشقا كىشىلەرگە ئوخشاش ئاتا-ئانىسىغا، ئائىلىسى ۋە بالا - چاقىلىرىغا مۇھەببىتى بار ئادەمغۇ. لېكىن ئۇ ئائىلىسىدىكىلەرنى دەپ خىزمەتنى ئاقىستىپ قويۇشنى راۋا كۆرمىدى. ئاخىرى ئۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم رەھبەرلىرىنىڭ قايتا-قايتا ئۇندىشى بىلەن ئايالىنى بىر قېتىم يوقلىدى. مانا بۇ، خەلقنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى ئۆگىنىشكە تېگىشلىك بولغان ئىنتايىن قىممەتلىك روھ.

دېمەك، «كۆك فەنسىن» فىلىمى پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەڭ ياخشى دەرسلىكى بولالايدۇ. بۇ فىلىم يولداش كۆك فەنسىننىڭ پارتىيىگە بولغان سەمىمىي سادىقىتى، چېگرا رايون خەلقىگە بولغان ئوتلۇق مۇھەببىتى، ئاددىي-ساددا، پاك-دىيانەتلىكلىكى، شەخسىي مەنپەئەتنى كۆلپىكتىپ مەنپەئەتكە بويسۇندۇرۇش، ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئەمەلىي ئىشلەش روھى قاتارلىقلارنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى كوممۇنىستىك روھ بىلەن تەربىيەلەش، ئۇلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاش ۋە نۆۋەتتىكى كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

سەنە ۋە ئېكران

شەندۇڭ كىنو ستۇدىيىسى بىلەن بېيجىڭ كىنو ستۇدىيىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن رەڭلىك ھېكايە فىلىم «كۆك فەنسىن» قويۇلغانلىكى يەردە ھەر مىللەت ئاممىسى، پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار ۋە كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كەڭ تاماشىبىنلارنىڭ قەلبىنى ھاياجانغا سېلىپ يۇقىرى ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇنداق بولۇشىدىكى سەۋەب شۇكى، فىلىمدە تەسۋىرلەنگەن رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۈلگىسى كۆك فەنسىننىڭ پارتىيىگە ۋە خەلققە بولغان يۈكسەك دەرىجىدىكى سەمىمىي سادىقىتى، چېگرا رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت خەلقىگە ئۆزىنى بېغىشلاشتەك كوممۇنىستىك روھى جانلىق ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، پارتىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۆتكىلىپ، كىشىلەردە تاۋار ئېڭى، ئىقتىسادىي ئاڭ كۈچەيدى. بۇنىڭغا ئەگىشىپ ئايرىم رەھبىرىي كادىرلاردا خەلق بەرگەن ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمۈچىگە چوڭ تارتىدىغان، راھەت-پاراغەتكە بېرىلىدىغان، پۇل، مەنپەئەتنى دەپ ئىنساب-دىيانەتنى يوقىتىدىغان ئەھۋاللار ئەۋج ئېلىپ قالدى.

ئۇنداق پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئېڭىدا كوممۇنىستىك ئەخلاق، ئالىيجاناب روھ، غايە دېگەنلەر سۈسلىشىپ، روھىي دۇنياسىدا ماددىي مەنپەئەت قارىشى ھۆكۈمرانلىق ئورۇننى ئىگىلەپ كەتتى.

تارىخ ئۆزۈڭىز ئالغا ئىلگىرىلەپ، يېڭى ئەسىرنىڭ ئالتۇن بوسۇغىسىغا قەدەم قويۇش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان، جۇڭخۇا مىللەتلىرى 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان يىراق كەلگۈسى نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۈشكۈل ۋەزىپىلىرىنى زىممىسىگە ئالغان مۇشۇنداق بىر ھەل قىلغۇچ تارىخىي دەۋردە، كىشىلەرنىڭ كەڭ قەلبىدىن ئۆتۈپ كەتكەن

كىشىلىك تۇرمۇش ۋە رومان

يالا زى

مەن ماڭا ھەر خىل نەزەر بىلەن قارىغانلارنى كۆردۈم، ماڭا ھەسەتخورلۇق بىلەن قارىغانلارمۇ، ھېسداشلىق قىلغانلارمۇ، مەسخىرە قىلغانلارمۇ، كۆيۈنگەنلەرمۇ بولدى.

ماڭا كۆيۈنگەنلەرگە، گۈزەل، پاك قەلبىنى ئىزھار قىلغانلارغا چىن دىلىمدىن تەشەككۈر ئېيتىپ جاۋاب قايتۇرالمىدىم. دەرد ئۈستىگە دەرد قوشۇلۇپ ئازابلانغان چاغلىرىمدا ئۆزۈمنى ئۆزۈم گوللاپ يۈردۈم. چىدىغۇسىز زەربىگە ئۇچرىغان بولساممۇ، يولۇمنى داۋاملاشتۇرۇۋەردىم.

مېنىڭ ھاياتىم خۇددى كۆرۈنۈشتە تېپىتىنچ بولسىمۇ، تېكى شاۋقۇنلۇق دېڭىز سۈيىدەك ئۆتۈۋەردى. مەن ئۆزۈمنىڭ سەرگۈزەشتىلىرىمنى ئويلىسام، ئۇنىڭ ھەر قانداق روماننى بېسىپ چۈشىدىغانلىقىنى ھېس قىلىمەن.

لېكىن بۇلار خاتىرىلەنسە، بەدىئىي ئەھمىيەتكە ئىگە رومان بولالامدۇ؟ بۇنىڭغا ئانچە ئىشەنمەيمەن، مېنىڭ ھېكايىلىرىم ماڭلا ئەنەللىق تۇرسا، ئۇنىڭغا ھەممە كىتابخان قىزىقامدۇ؟ مېنىڭ سەرگۈزەشتىم، تەسراتىم

قايسىسى يازغۇچىنىڭ «ھەر بىر ئادەمنىڭ ھاياتى گويى ۋەقەلىكى مۇرەككەپ بىر رومان، گەپ كىشىلەرنىڭ ئۇنى يېزىش كويىدا بولماسلىقىدا» دېگەن سۆزى ئېسىمدە.

ئاغىنلىرىمۇ ماڭا: «شېئىر ۋە نەسر يېزىقچىلىقى بىلەنلا توختاپ قالما، رومانغا تۇتۇش قىل، شۇ چاغدىلا ئەدەبىيات ساھەسىدە ھەقىقىي شۆھرەت قازىنالايسەن» دەپ كۆپ قېتىم تەۋسىيە قىلىشتى.

مەن باش قاتۇرۇپ ئويلىنىپ، ھايات ۋە رومان ھەققىدە مۇنداق يەكۈن چىقاردىم: خۇشاللىق ۋە قايغۇ-ھەسرەت، جۇدالىق ۋە ۋىسال دېگەندەك ئىشلار پروزا بولماي نېمە؟ مۇھەببەت ۋە نەپرەت، ئاچچىق- چۈچۈك تۇرمۇش، گۈللىنىش ۋە خارابلىق، جۇشقۇنلۇق ۋە چۈشكۈنلىشىشكە ئوخشاش رەڭگارەڭ دۇنيانىڭ كارتىنىسى، ھەر خىل تەقدىرنىڭ داۋاملىشىشى، گىرەلىشىشى رومان بولماي نېمە؟

مۇبادا مۇشۇلار رومان دېيىلسە، مەن ئۇلارنىڭ تەمىنى تېتىپ بولدۇم. مەن دالدىكى يالغۇز گىياھ، قۇياش مېنى ياشانتى، شىددەتلىك جۇدۇن-چاققۇن مېنى چەيلىدى.

مەن ئەرشتىكى بىر پارچە ئاق بۇلۇت، كۆپكۆك ئاسمان مېنى رەڭدار تۈسكە كىرگۈزدى، قاتتىق بوران مېنى تىرىپىرەن قىلدى.

مەن كىشىلىك تۇرمۇش سەپىرىدىكى يولۇچى، يول ئازابى مېنى قىيىندى، تارتقان دەردم ئۆزۈمگە ئايان، غېرىپسىنغان چاغلىرىمدا ماڭا تەسەللىي بەرگۈچلەرمۇ بولدى. سەپەرداشلىرىم ئىچىدىن مېنى تاشلاپ كەتكۈچلەرمۇ چىقتى.

چەت ئەللەرنىڭ ئەدەبىيات پېشۋالىرى

جاھان ئەدەبىياتىدىن گىرېتسىيە ئېسكولوس 70 نەچچە پارچە تراگېدىيە يازغان. ئىنگلىس ئۇنى «تراگېدىيە پېشۋاسى» دەپ ئاتىغان.

ئارىستوپان يۇمۇر ئېيتىشنى ياخشى كۆرەتتى. ئۇ ئۆمرىدە ئاددىي خەلق تىلىنى ئىشلىتىپ 44 كومېدىيە يازغان. ئۇنىڭ 11 كومېدىيىسى تا بۈگۈنكىچە دۇنيا مىقياسىدا تارقىلىپ يۈرمەكتە. شۇڭا ئۇ «كومېدىيە پېشۋاسى» دەپ ئاتىلىدۇ.

ئەنگىلىيە جېمىر. جونسون شېئىر شەكلى بىلەن

دەۋرىمىزگە، مىليونلىغان كىتابخانلارغا نىسبەتەن شۇنچە مۇھىممۇ؟ مەن شۇنچە كۆپ نەرسىنى بىلىپ، شۇنچە چوڭقۇر تەپەككۈر قىلىپ كەتتىممۇ؟ مەن دەۋر زەنجىرىنىڭ ھالقىسىنى چىڭ تۇتالدىممۇ؟

بۇلارنى ئويلىسام ئېغىر قايىمەن، بوششىلا كېتىمەن. مۇشۇنداق ئەھۋالدا قانداقمۇ رومان يازالايمەن؟ رومان ئىنسانلار تۇرمۇشىنىڭ بىر بالداق يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ پىششىقلىنىشى، تۇرمۇشنىڭ جەۋھىرى. مۇۋەپپەقىيەتلىك چىققان رومان كىشىلىك تۇرمۇشنى ئوبدان يورۇتۇپ بېرىدۇ. راستىنى ئېيتسام، بۇ مېنى قىزىقتۇرىدۇ. لېكىن مەن رومانغا تۇتۇش قىلىشقا پىتىنالمەيمەن.

مېنىڭچە، ئۆپكەمنى بېسىۋېلىپ، ئۆزۈمنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش يولىدا ساداقەت بىلەن مېڭىۋەرگىنىم تۈزۈكتەك قىلىدۇ!

مۇھىمى ئۆز ھاياتىمنى ياخشى ئۆتكۈزۈپ، ھاياتلىق دەرىخىمنى گۈللىتىپ، ھەقىقىي مېۋە بەرگۈزۈشۈم كېرەك. كەچۈرمىشلىرىمنىڭ رومان بولۇش-بولماسلىقى ئىككىنچى مەسىلە.

ئىسمائىل گەزەمەت تەرجىمىسى

چەت ئەللەرنىڭ ئەدەبىيات پېشۋالىرى

قاراڭغۇ جەمئىيەتنى مەسخىرە قىلىشقا ماھىر. ئۇ «ئامېرىكا ئەدەبىياتىنىڭ پېشۋاسى» ھېسابلىنىدۇ.

ھايرون بور «رازۋېتكا ھېكايىچىلىق نىڭ پېشۋاسى» دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئۇ يەنە كونا ئادىز بىلەن بىرلىكتە «دۇنيا رازۋېتكا ھېكايىچىلىقىنىڭ پېشۋالىرى» دەپ ئاتالغان.

فرانسىيە ۋېرنانىڭ «سېرلىق ئارال» ناملىق ئەسىرى دۇنياغا داڭلىق بولۇپ، دۇنيادىكى «ئىلمىي فانتازىيە ھېكايىچىلىقىنىڭ پېشۋاسى» ھېسابلىنىدۇ.

بازاك ئېلان قىلىنغان ۋە يېزىشنى

يىراق تاتۇسى ئىشلىتىش ئىسسىق سۇ ئورۇنلاشتۇرۇش مۇشكۈل ۋە زىچىلىرىنى زىچىسىگە ئالغان مۇشۇنداق بىر ھەل قىلغۇچ تارىخىي دەۋردە، كومپارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى زادى قانداق قىلىشى كېرەك؟

بۇ سوئالغا يولداش كۆڭ فەنسىن پارتىيىگە بولغان سەمىمىي ساداقىتى، چېگرا رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت خەلقىگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببىتى بىلەن ئىنتايىن توغرا جاۋاب بەردى. ئۇ يېڭى ئەسىرنىڭ بوسۇغىسىدا تۇرۇۋاتقان ھەر مىللەت رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ ھەرىكىتىگە مايىك، خىزمەت ئۇسۇلىغا ئەندىزە، ئېتىقادىغا پاكلىق ئاتا قىلدى.

ئامانسانخاننىڭ يەكەندىكى مەقبەرىسى

جۈمە يۈسۈپ سىزغان

ئاخىرقى بىر ئوچاق تاتلىق ياڭيۇ

(ھېكايە)
خۇپىڭ

ئۇ چاغلاردا بۇ يەردە ئادەتتىكى ئۆيلەر بار ئىدى. ئۇ بۇ يەردە كۆچمە ئوچاقتا تاتلىق ياڭيۇ پىشۇرۇپ ساتاتتى.

ئەمدى بولسا، بۇ يەرگە نۇرغۇن ئىمارەتلەر سېلىنغان، ئىمارەتنىڭ كەينىدىلا بىر مەيخانا بار بولۇپ، ئۇنىڭ ئوغلى بۇ مەيخاننىڭ باش دىرىكتورى ئىدى. ئۇنىڭ ئوغلى ئوقۇۋاتقان چاغلاردا ھەمىشە كىتابنى كۆتۈرگەچ ئوچاقتىڭ يېنىغا كېلىپ تاتلىق ياڭيۇ پىشۇرۇۋاتقان ئانىسىغا قارىشىپ بېرىپتتى، يېلىنچاپ تۇرغان ئوت تەپتىدىن قىزارغان يۈزلىرىدە بالىلىق تەبەسسۇمى جىلۋە قىلاتتى.

ئوغلى باش دىرىكتور بولغاندىن كېيىنمۇ، ئۇ مەيخاننىڭ ئالدىدا تاتلىق ياڭيۇ سېتىۋەردى، بۇ ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ئابرويىغا داغ چۈشۈرگەندى.

ئوغلى 50 مىڭ يۈەنلىك چەك ئارقىلىق ئانىسىنى بۇ قاملاشمىغان قىلىقتىن ۋاز كېچىشكە كۆندۈرمەكچىمۇ بولدى، ئاخىرى تىزلىنىپ تۇرۇپ يالۋۇردىغان يەرگىمۇ يەتتى، لېكىن

ئانىسى دىمىقىنى يېنىكلا بىر قېقىپ قويدى. - بۇنىڭ بىلەن سەن زادى نېمە مەقسەتكە يەتمەكچى؟ - دەپ سورىدى رەنجىگەن ئوغلى زەردە بىلەن ئانىسىدىن.

- بۇ پەقەت سېنىڭ ئەس-ھوشۇڭنى يىغىپ يۈرۈشۈڭ ئۈچۈنلا، - دەپ جاۋاب بەردى ئانىسى سوغۇقلا.

بىر شياۋشياۋ ئانىسى بىلەن مەيخاننىڭ ئالدىغا كەلدى. مەيخاننىڭ ئالدىدا ئۆزى بىلەن تەڭتۇش بىر موماينىڭ تاتلىق ياڭيۇ پىشۇرۇپ سېتىۋاتقانلىقىنى كۆرگەن شياۋشياۋنىڭ ئانىسىنىڭ يۈزىدە ئىللىق بىر نۇر چاقناپ كەتتى.

- نىڭنەر، كىچىك چېغىڭدا سەندىن ئەڭ تاتلىق نەرسە نېمە؟ دەپ سورىسام تاتلىق ياڭيۇ، دەپ جاۋاب بەرگىنىڭ ئېسىڭدىمۇ؟

- ئەلۋەتتە ئېسىمدە، - دېدى ئانىسىغا شياۋشياۋ كۈلۈمسەرەپ.

- ئۇنداقتا سەن مانا ئىككى تال تاتلىق ياڭيۇ ئېلىپ بەر، - ئانىنىڭ كۆزلىرىدە مېھىر-مۇھەببەت ۋە قەتئىيلىك بار ئىدى.

- ئانا ... - شياۋشياۋنىڭ ئاۋازى تىترەك ئارىلاش چىقىپ كەتتى.

كېسەلچان ئانا بۇ ھالى بىلەن قىشتىن چىقالمايتتى، ئوغلى ئاخىرقى قېتىم بالىلىق بۇرچىنى ئادا قىلىش ئۈچۈن ئانىسىنى قىسمىغا ئەكەلدۈرگەن، ئەتىلىككە يۈرتىغا قايتىدىغان بولغاچقا ئوغلى ئۇنى ئۆزى بىلەن بىللە مەيخانغا كىرىشكە بىر مۇنچە يالۋۇرۇپ ئاران كۆندۈرگەندى.

ئانا ئوغلىنىڭ كۆزىدىكى نەخۇش نۇرلارنى كۆرۈپ پەس ئاۋازدا:

- نىڭنەر، مەن سەن بىلەن مەيخانغا كىرىمەن، لېكىن سەن مېنىڭ بۇ تەلپىمىنى ئورۇندىشىڭ كېرەك، - دېدى.

كېرەم مۇسا فوتوسى

يېزا يولى

جېپىر، جونسۇن شېئىر شەكلى بىلەن ھېكايە يازغان، پېرسوناژلىرىنى ئىنتايىن جانلىق تەسۋىرلىگەن. ئۇنىڭ «كانتوبولېر ھېكايىلەر توپلىمى» دېگەن ئەسىرى دۇنيا خەلقىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشكەچكە «ئەنگىلىيە شېئىرىيەت پىشۋاسى» دېگەن نامى بار.

كورناندور «رازۋېتكا ھېكايىسى» نىڭ يېڭى ئۇسۇلىنى ياراتقان. ئۇ ياراتقان ھولېستىن ئىبارەت ئاجايىپ ئوبرازنى پۈتۈن دۇنيا كىشىلىرى بىلىدۇ. ئۇ ئەنگىلىيە «رازۋېتكا ھېكايىچىلىقى پىشۋاسى» دەپ ئاتالغان.

شېكسپىر نۇرغۇن سەھنە ئەسىرى يازغان. ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ھەرقايسى دۆلەتلەردە ئوينالغاچقا، ھەقىقىي «تىياتر پىشۋاسى» ھېسابلىنىدۇ.

روسيە پۇشكىن رۇس ئەدەبىي تىلىنى تەرەققىي قىلدۇرغان. «يېۋگىنى. ئونگىن» قاتارلىق داستانلارنى يازغان. كىشىلەر ئۇنى «شېئىرىيەت قۇياشى»، «رۇس ئەدەبىياتىنىڭ پىشۋاسى» دەپ تەرىپلىشىدۇ.

گوگۇل «ئۆلۈك جانلار»، «رېئۇزور»-لارنى يازغان. بۇ ئىككى ئەسەر دۇنياغا داڭلىق بولۇپ، گوگۇل «رۇس نەسرچىلىكىنىڭ پىشۋاسى» دەپ ئاتالغان.

گوركى «ئانا» ناملىق رومانى ۋە «چايكا» قاتارلىق نەسرلىرى شېئىرلىرى بىلەن «دۇنيا ئىنقىلابىي ئەدەبىياتىنىڭ پىشۋاسى» دەپ ئاتالغان.

گايىدار «روسىيە بالىلار ئەدەبىياتىنىڭ پىشۋاسى» دەپ ئاتالغان.

ئامېرىكا ۋالدۇن ئوۋېن يۈمۈرلۈك تىللار بىلەن

تەبەككۈر جەۋھەرلىرى

△ قىزىقىش - ئىنتىلىش ئەتىكى مۆجىزە ۋە كارامەتكە بولمايدۇ. ھامىلداردۇر.

△ ئىشىنىشتىن سۆيگۈ - مۇھەببەت يارىلىدۇ.

△ ئادەم ئۆزىنىمۇ، دۇنيانىمۇ ئۆزگەرتەلەيدۇ، پەقەت ئۇنىڭدا ئىشەنچ بولسلا.

△ بۇرۇنقى نەتىجىلىرى بىلەن ماختىنىشقا ئامراق كىشىلەردە كەلكۈسكە نىسبەتەن ئانچە زور قىزىقىش بولمىسا كېرەك.

△ ئاسان قولغا كەلگەن ئاتاق ۋە شەرەپ ئىشەنچلىك ئەمەس.

△ مەرىپەت سۆيگۈچى ھەرگىز مال - دۇنياغا ھېرىسمەن

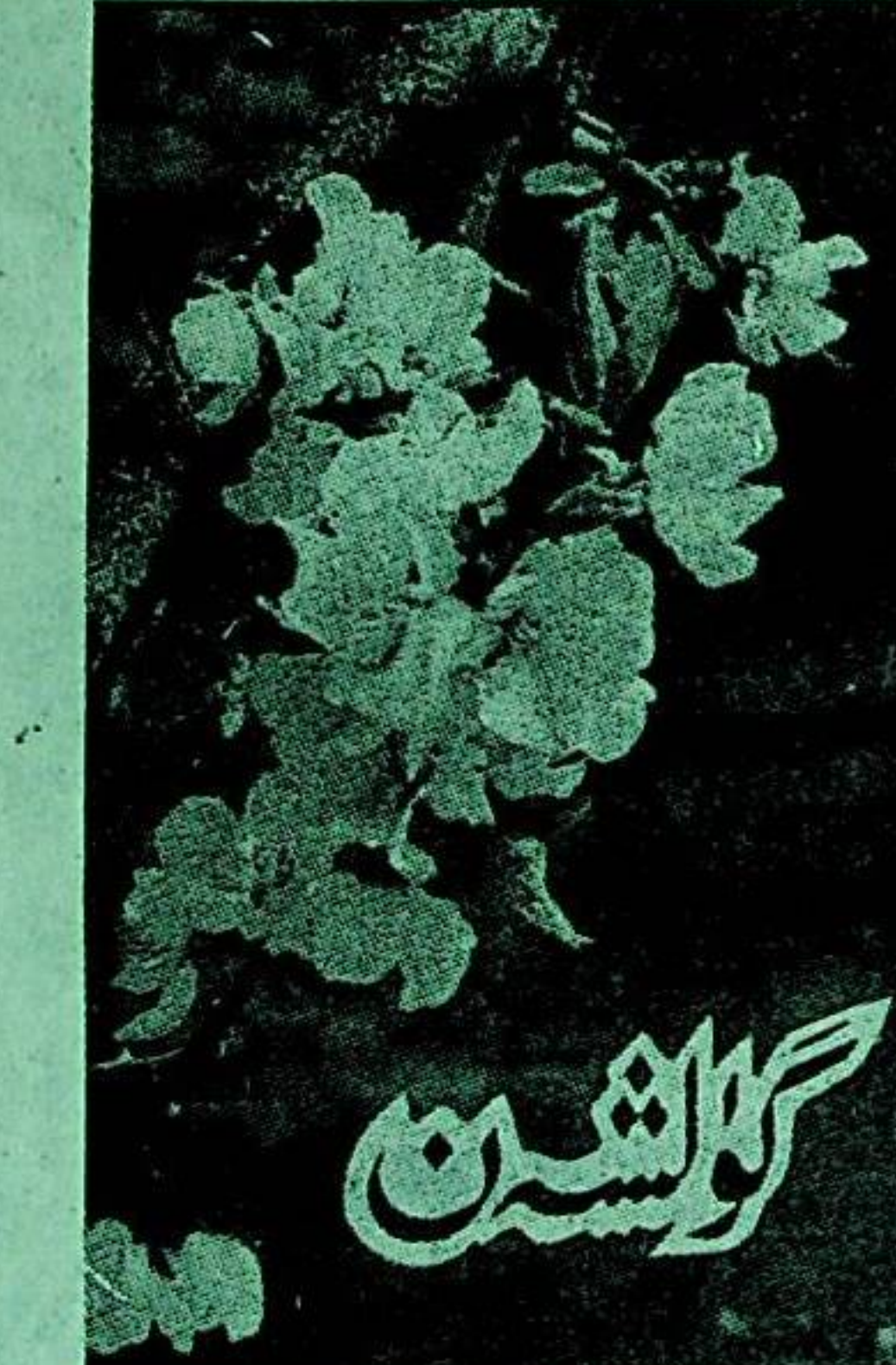
بىلىنىدۇ. ھېسابلىنىدۇ.

بالزاك ئېلان قىلىنغان ۋە يېزىشنى پىلانلىغان ئەسەرلىرىنى يىغىپ «ئىنسان كومېدىيىسى» دەپ نام قويغان. كىشىلەر بالزاكنى «فرانسىيە ھېكايىچىلىقىنىڭ پىشۋاسى» دەپ ئاتىشىدۇ.

مورئاي ئۆمرىدە 30 پارچىغا يېقىن كومېدىيە يازغان. ۋەكىللىك ئەسىرى «ساختىپەز جاناب». مورئاي «ياۋروپا كومېدىيە پىشۋاسى» دەپ ئاتىلىدۇ.

ۋاتىكان ۋاتىكان كۈتۈپخانىسىنىڭ باشلىقى كىسەيىو. كاسبو مىزۇپانت 144 خىل تىلنى تەرجىمە قىلالايدىغان ھەم 30 نەچچە خىل تىلدا راۋان سۆزلىيەلەيدىغان بولغاچقا «تىل ئىلاھى» ۋە «تەرجىمە ئەدەبىياتىنىڭ پىشۋاسى» دەپ ئاتالغان.

ئۆمەر جان ئابدۇللا (ت)

693 - سان

ئەخمەتجان تاشتۆمۈر تەييارلىغان

جۇڭگو، ياپونىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى نيۇ - يوركتا ئۇچرىشىپ، ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەت ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. 51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىغا قاتنىشماقتا جۇڭگو گومۇنپۇيەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىن چىچېن بۈگۈن ياپونىيەنىڭ تاشقى ئىشلار ۋەزىرى چىتەن شىگىن بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: دىياۋ يۇ ئارىلى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئاراللار ئەزەلدىن جۇڭگونىڭ زېمىنى، تارىختىن ياكى خەلقئارا قانۇندىن قارىغاندا بولسۇن بۇ نۇقتا مۇنازىرە تەلەپ قىلمايدۇ، جۇڭگونىڭ بۇ مەيدانى ئىزچىل ۋە قەتئىي تەۋرەنمەيدۇ.

چىن چىچېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ياپونىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەتنى نورماللاشتۇرغان چاغدا ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئاساس قىلىپ، بۇ مەسىلنى كېيىنرەك ھەل قىلىشقا قالدۇرۇشقا قوشۇلغانىدى. بىراق، يېقىندا ياپونىيەدىكى ئوڭ قاناتلار ئۇدا دىياۋ يۇ ئارىلىغا چىقىپ قانۇنسىز ئەسلىمەلەرنى سېلىپ، جۇڭگونىڭ زېمىن ئىگىلىك ھوقۇقىغا قوباللىق بىلەن دەخلى - تەرۇز قىلدى. جۇڭگو ياپونىيە ھۆكۈمىتىدىن ھەقىقىي ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، بۇ ھەرىكەتنىڭ يامان ئاقىۋەتلىرىنى ۋە زىيانلىق تەسىرىنى تۈگىتىشىنى ھەم بۇنىڭدىن كېيىن بۇنداق ۋەقەلەرنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ قاتتىق ئالدىنى ئېلىشىنى تەلەپ قىلدۇ.

چىتەن شىگىن: ياپونىيە تەرەپ ئالاقىدار تالاش - تارتىشلارنى سوغۇقئانلىق بىلەن بىر تەرەپ قىلىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى، ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ ئوڭ قانات تەشكىلاتنىڭ ھەرىكەتلىرىگە قاتناشمايدىغانلىقىنى ۋە ئوڭ قانات تەشكىلاتنىڭ ھەرىكەتلىرىنى تېخىمۇ قوللىمايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ ياپونىيە ھۆكۈمىتى بۇ ھەرىكەت ياپونىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە زىيانلىق، ئۇنىڭغا يول قويۇشقا بولمايدۇ دەپ قارايدۇ، دېدى.

چىن چىچېن مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ياپونىيە مىلتازىمىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىق تارىخىنى توغرا تونۇش ۋە ئۇنىڭغا توغرا مۇئامىلە قىلىش جۇڭگو، ياپونىيە ئوتتۇرىسىدىكى ئىنتايىن تۇيغۇن زور پىرىنسىپال مەسىلە بولۇپ، جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ سىياسىي ئاساسىغا مۇناسىۋەتلىك، ياپونىيە تەرەپنىڭ جۇڭگو، ياپونىيە قوشما باياناتىدىكى پىرىنسىپلارغا ئەمەل قىلىپ، لەۋزىدە تۇرۇشى، تارىخ مەسىلىسىدە جۇڭگو خەلقىنىڭ كۈڭلىگە ئازار بېرىدىغان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ سىياسىي ئاساسىغا زىيان يەتكۈزۈدىغان ئىشلارنى يەنە قىلماسلىقىنى ئۈمىد قىلىمىز.

چىتەن شىگىن مۇنداق دېدى: ئۆتكەنكى تارىختا ياپونىيەنىڭ چەتئەلگە تاجاۋۇز قىلىشى ۋە مۇستەملىكىچىلىك ھۆكۈمرانلىقى نۇرغۇن دۆلەت خەلقلەرگە، بولۇپمۇ جۇڭگو خەلقىگە ئىنتايىن زور زىيان ۋە ئازاب - ئوقۇبەتلەرنى ئېلىپ كەلدى. ياپونىيە بۇ پاكىتنى ئېتىراپ قىلىدۇ، خاتالىقى ئۈستىدە چوڭقۇر ئويلىنىدۇ ھەم زىيانغا ئۇچرىغان دۆلەتكە سەمىمىي ھالدا ناماقۇل بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: سۈنشىن ئىچكى كابىنېتى مۇشۇ ئىش توغرىسىدا رەسمىي ئىپادە بىلدۈرگەندى، چىياۋ پىن ئىچكى كابىنېتى بۇ تونۇش ۋە مەيداندا تامامەن چىڭ تۇرىدۇ.

چىتەن شىگىن مۇنداق دېدى: يۇقىرىدىكى مەيداننى ئاساس قىلىپ، ياپونىيە ھۆكۈمىتى ياپونىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرىدۇ، جىنگو ئىبادەتخانىسى مەسىلىسىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىدۇ ۋە ئۇنى ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلىدۇ، ياپونىيە ھۆكۈمىتى ياپونىيە - جۇڭگو قوشما باياناتىغا ۋە ياپونىيە - جۇڭگو تىنچلىق، دوستلۇق شەرتنامىسىدە بەلگىلەنگەن ھەرخىل پىرىنسىپ ۋە روھقا داۋاملىق تۈردە قەتئىي ئەمەل قىلىدۇ.

ب د ت باش كاتىبى غالى 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ب د ت نىڭ نيۇ - يوركتىكى باش شتابىدا خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمىي ئەزا بەش دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى ئۈچۈن چۈشۈلۈك خىزمەت زىيالىيىتى بەردى. سۈرەتتە: ئۇلار زىيادەتسىز بۇرۇن خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشكەن. سولدىن باشلاپ ئەنگلىيەنىڭ دىپلوماتىيە ۋەزىرى رېفكس، جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىن چىچېن، ب د ت نىڭ باش كاتىبى غالى، فرانسىيەنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى دشارت، روسىيەنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پىرىماكوۋ، ئامېرىكىنىڭ دۆلەت كاتىبى كرىستوف.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ماقۇللىغان تەيۋەننىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاش توغرىسىدىكى قارارىغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 26 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتىچىسى شېن گوفانگ بۈگۈن ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاسىنىڭ تەيۋەننىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ماقۇللىغانلىقىغا «جىددىي دىققەت قىلىدىغانلىقى» ۋە «قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقى» نى بىلدۈردى. بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا بىر مۇخبىر: ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى يېقىندا تەيۋەننىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاش شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 26 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتىچىسى شېن گوفانگ بۈگۈن ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاسىنىڭ تەيۋەننىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ماقۇللىغانلىقىغا «جىددىي دىققەت قىلىدىغانلىقى» ۋە «قەتئىي قارشى تۇرىدىغانلىقى» نى بىلدۈردى. بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا بىر مۇخبىر: ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى يېقىندا تەيۋەننىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاش توغرىسىدا ئىككى پالاتانىڭ بىرلىكتە قويغان قارار لايىھىسىنى ماقۇللىدى. سىز بۇنىڭغا قانداق باھا بېرىسىز؟ دەپ سورىدى، شېن گوفانگ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئاۋام پالاتاسى 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتكە كىرىشىنى قوللاشنى ياقلاش توغرىسىدىكى قارارنى ماقۇللىدى. بۇ قارار لايىھىسىدىن تەيۋەننى بەزى خەلقئارا تەشكىلاتلارغا سۆرەپ كىرىش ئارقىلىق تەيۋەننى «ب د ت غا قايتىپ كېلىش» كە كۈشكۈرتۈپ، تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىشىنى بۆلدىرىدىغانلىقىنى بىلدۈرمىز. ئۇ مۇنداق تەكىتلىدى: تەيۋەن جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، تەيۋەنگە ئالاقىدار بارلىق ئىشلار جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشى، ھەرقانداق چەت ئەل ھۆكۈمەتلىرى، پارلامېنتلىرى ياكى كۈچلەرنىڭ بۇنىڭغا ئارىلىشىشى ھەققى يوق. ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسىنىڭ خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئارزۇسىغا خىلاپلىق قىلىپ، تارىخىي ئېقىمغا قارشى ئىش كۆرۈپ، جۇڭگونى پارچىلاپ، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىگە بۇزغۇنچىلىق سالىدىغان ھەرىكەتنى ھەرگىز ئىشقا ئاشمايدۇ.

جۇڭگو پەلەستىن - ئىسرائىللىق قانلىق توقۇنۇشىدىن خاتىرە مەسىز لەنمە كىنە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 26 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۈگۈن ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى بىلەن پەلەستىننىڭ كۈچ كۆرسەتكەن نامىسى ئوتتۇرىسىدا قانلىق تەقەبۇش: بۇ نەگەنلىكىگە ئۇ مۇنداق دېدى: «بىزنىڭچە،

ب د ت نىڭ سودا ۋە تەرەققىيات توغرىسىدىكى دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلدى جۇڭگو ئۆتكەن يىلى چەت ئەل مەبلەغىنى جەلپ قىلىشتا دۇنيادا 2 - ئورۇننى ئىگىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۇب، 24 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. ب د ت سودا ۋە تەرەققىيات يىغىنىنىڭ بۈگۈن ئېلان قىلغان 1996 - يىللىق دۇنيانىڭ مەبلەغ سېلىش توغرىسىدىكى دوكلاتىدا مۇنداق كۆرسىتىلدى: دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ يەر شارلىشىشىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، ئۆتكەن يىلى يەر شارى بويىچە دۆلەتتىن ھالقىپ بىۋاسىتە سېلىنغان مەبلەغ 1994 - يىلىدىكىدىن %40 ئېشىپ، 315 مىليارد دوللارغا يەتتى. ئۆتكەن يىلى جۇڭگونىڭ جەلپ قىلغان چەت ئەل مەبلەغى 1994 - يىلىدىكىدىن %15 ئېشىپ، 99 مىليارد 700 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇ مەبلەغنىڭ سەل كەم ئۈچتىن ئىككى قىسمى شەرقىي ئاسىيا، جەنۇبىي ئاسىيا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىياغا كىردى. جۇڭگو ئۆتكەن يىلى چەت ئەل مەبلەغىنى ئەڭ كۆپ قوبۇل قىلغان تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت بولۇپ، چەت ئەل مەبلەغىنىڭ كىرىش مىقدارى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر جەلپ قىلغان ئومۇمىي چەت ئەل مەبلەغىنىڭ تەخمىنەن %38 نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىلدا جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى يەنىلا يۇقىرى سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلىدۇ، ئۇل مۇئەسسەسە قاتارلىق ساھەلەردە ناھايىتى زور مەبلەغ سېلىش يوشۇرۇن كۈچى مەۋجۇت، ئۇنىڭدىن باشقا ياپونىيە بىلەن كورىيەنىڭ جۇڭگوغا سالىدىغان مەبلەغى ئۈزلۈكسىز كۆپەيىپ كەتتى، ياۋروپا ئىتتىپاقىمۇ جۇڭگوغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كېڭەيتىش يولىدا ئىزدەنمەكتە، شۇڭا جۇڭگو بۇنىڭدىن كېيىن يەنىلا دۇنيادا مەبلەغ سېلىنىدىغان ئەڭ مۇھىم سورۇنلاردىن بولۇپ قالىدۇ.

ئۆتكەن يىلى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر قوبۇل قىلغان چەت ئەل مەبلەغى 1994 - يىلىدىكىدىن %15 ئېشىپ، 99 مىليارد 700 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇ مەبلەغنىڭ سەل كەم ئۈچتىن ئىككى قىسمى شەرقىي ئاسىيا، جەنۇبىي ئاسىيا ۋە شەرقىي جەنۇبىي ئاسىياغا كىردى. جۇڭگو ئۆتكەن يىلى چەت ئەل مەبلەغىنى ئەڭ كۆپ قوبۇل قىلغان تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت بولۇپ، چەت ئەل مەبلەغىنىڭ كىرىش مىقدارى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر جەلپ قىلغان ئومۇمىي چەت ئەل مەبلەغىنىڭ تەخمىنەن %38 نى ئىگىلىدى. بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىلدا جۇڭگونىڭ ئىقتىسادى يەنىلا يۇقىرى سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلىدۇ، ئۇل مۇئەسسەسە قاتارلىق ساھەلەردە ناھايىتى زور مەبلەغ سېلىش يوشۇرۇن كۈچى مەۋجۇت، ئۇنىڭدىن باشقا ياپونىيە بىلەن كورىيەنىڭ جۇڭگوغا سالىدىغان مەبلەغى ئۈزلۈكسىز كۆپەيىپ كەتتى، ياۋروپا ئىتتىپاقىمۇ جۇڭگوغا سېلىنىدىغان مەبلەغنى كېڭەيتىش يولىدا ئىزدەنمەكتە، شۇڭا جۇڭگو بۇنىڭدىن كېيىن يەنىلا دۇنيادا مەبلەغ سېلىنىدىغان ئەڭ مۇھىم سورۇنلاردىن بولۇپ قالىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ 10 - قېتىملىق سودا بىرلەشمە كومىتېتى يىغىنى 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئامېرىكا سودا مىنىستىرلىكىدە ئېچىلدى، يىغىنغا جۇڭگو تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇيى (سولدا) بىلەن ئامېرىكىنىڭ سودا مىنىستىرى كانتېر (ئوڭدا) بىللە رىياسەتچىلىك قىلدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سوتسىيىلىك بىلىش پىرىنسىپىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن كۆرسەتكەن ئاممىسى ئوتتۇرىسىدا قانلىق توقۇنۇش يۈز بەرگەنلىكىگە يېقىندىن كۆڭۈل بۆلۈۋاتقانلىقىنى ۋە ئۇنىڭدىن بىئارام بولۇۋاتقانلىقىنى بىلدۈردى شۇنداقلا ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشىنى ۋە سوغۇققان بولۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى شېن گوفانگ مۇخبىرلارنىڭ سوئالغا جاۋاب بەرگەندە بۇ سۆزنى قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 9 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى پەلەستىن ئاپتونوم رايونى ئىچىدە پەلەستىننىڭ كۈچ كۆرسەتكەن ئاممىسى بىلەن قانلىق توقۇنۇشۇپ قالدى، توقۇنۇشتا بىر قانچە يۈز پەلەستىنلىك پۇقرا ئۆلدى ۋە يارىلاندى، جۇڭگو ھۆكۈمىتى بۇنىڭغا يېقىندىن كۆڭۈل

ۋە ئۇلاردىن ھال سورايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىزنىڭچە، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ يۇقىرىدىكى ھەرىكىتى مەزكۇر رايوننىڭ تىنچلىقى ۋە خاتىرجەملىكىگە پايدىسىز. بىز ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ ۋە سوغۇققان بولۇپ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ھاسىل قىلغان كېلىشىملەرگە جۈملىدىن يېرۇسالېمنىڭ ئاخىرقى ئورنى مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېلىشىمىگە قاتتىق ئەمەل قىلىپ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ تىنچلىق سۆھبىتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە پايدىلىق كەيپىيات يارىتىپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى بالدۇر ئىشقا ئاشۇرۇشىنى مۇراجىئەت قىلىمىز.

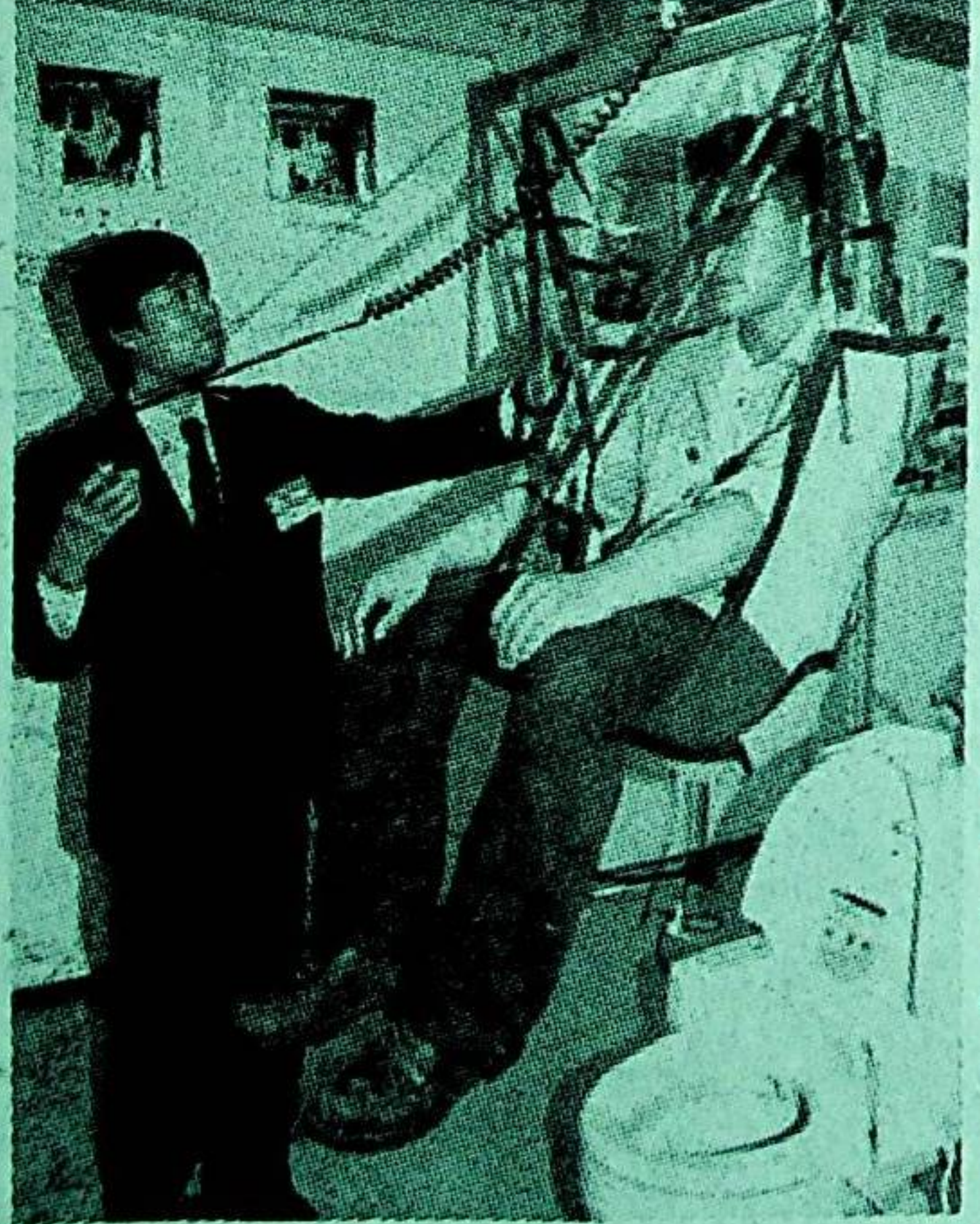
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پ د ت خەۋىرى. پ د ت نىڭ باش كاتىپى ۋە 9 - ئاينىڭ 16 - كۈنى بۇ يەردە مۇنداق كۆرسەتتى: «ئافرىقىنىڭ كەلگۈسى ئافرىقىلارنىڭ قولىدا». ئافرىقىنىڭ قولىدا كەلتۈرگەن تۈرلۈك مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى مۇستەھكەملەش ۋە كېڭەيتىش ئۈچۈن، ئافرىقىدىكى ھەر قايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقئارا جەمئىيەت ئافرىقىنىڭ ئىسلاھات تەرەققىياتى توغرىسىدا تېخىمۇ چوڭ ۋەدە بېرىشى ۋە ئۇنى قوللىشى كېرەك. شۇ كۈنى تارقىتىلغان «پ د ت نىڭ 90 - يىللاردىكى ئافرىقا تەرەققىياتىغا دائىر يېڭى كۈنتەرتىپى» نىڭ ئوتتۇرا

مەزگىللىك دوكلاتىدا غالى ئافرىقىنىڭ 90 - يىللارنىڭ ئالدىنقى بەش يىلىدا سىياسىي، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا قولغا كەلتۈرگەن تۈرلۈك مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى ھەم كەلگۈسىدىكى ئافرىقا تەرەققىياتىغا ئىجابىي تەكلىپ بەردى. غالى مۇنداق دېدى: 1995 - يىلى 12 ئافرىقا دۆلىتىنىڭ ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى «يېڭى كۈنتەرتىپ» تە بەلگىلەنگەن ئالتە پىرسەنت ئېشىش سەۋىيىسىگە يەتتى ياكى ئۇنىڭدىن ئېشىپ كەتتى. غالى يەنە مۇنداق كۆرسەتتى: «ئافرىقىنىڭ

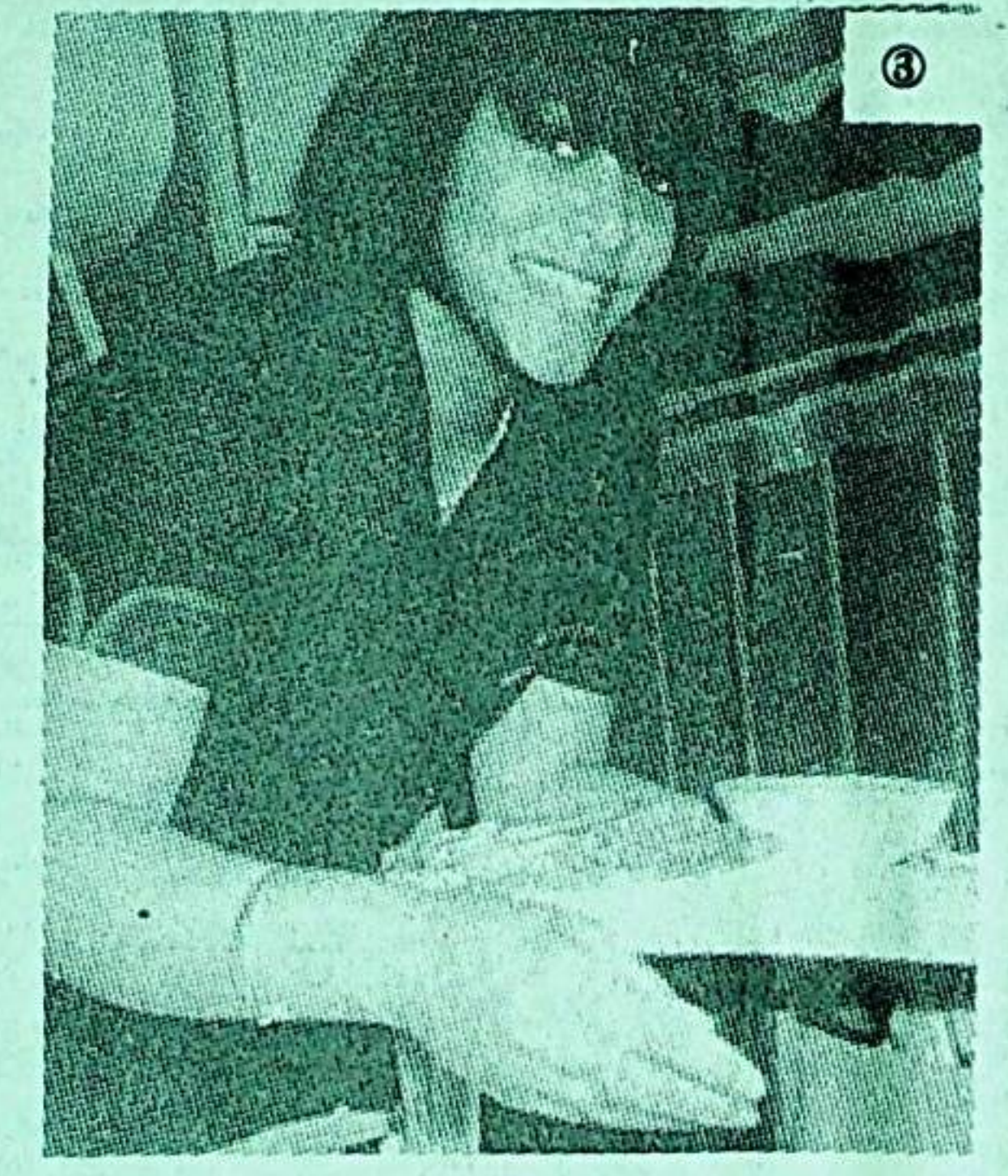
غالى ئافرىقا ئۆزىنىڭ تەرەققىياتى ئىستىقبالىنى ئۆز قولىغا ئالالايدۇ دەپ قارىدى. ئۆزىنى ئوڭشۇۋېلىشى ۋە سىجىل تەرقىي قىلىشىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىن ئېتىشى ئۈچۈن» خەلقئارا جەمئىيەت «ئافرىقا ياردەم بېرىشى تېزلىتىشى كېرەك». ئۇ مۇنداق تەكىتلىدى: خەلقئارا جەمئىيەت ياردەم بېرىشنىڭ سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ياردەم بېرىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشى ھەم «يېڭى، زور تەدبىر» قوللىنىپ، ئافرىقىنىڭ قەرز كىرىزىسىنى ھەل قىلىشى كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا كونكرېت تەدبىر قوللىنىپ ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ ئۆز دۆلىتىنىڭ ئىگىلىكىنى تەڭشىشىگە ياردەم بېرىشى كېرەك.

«تالىبان» ئافغانىستاننىڭ مۇھىم شەھىرى ساروبىنى ئىشغال قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 25 - سېنتەبر تېلېگراممىسى. بۈگۈن بۇ يەردە ئېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، ئافغانىستان ئىسلام ئوقۇغۇچىلار ھەرىكىتى قوراللىق كۈچلىرى «تالىبان» بۈگۈن ئەتكەندە كابۇلنىڭ 75 چاقىرىم شەرقىدىكى ستراتېگىيىلىك مۇھىم شەھەر ساروبىنى ئىشغال قىلغان ھەم ئافغانىستان پايتەختىگە قىستاپ كەلگەن. «تالىبان» تەرەپنىڭ خەۋەرلىرىدە ئېيتىلىشىچە، «تالىبان» مۇشۇ ئاينىڭ 24 - كۈنى يېرىم كېچىدىن باشلاپ ساروبىغا ئومۇمىي ھۇجۇم قوزغاپ ئافغانىستان ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىنىڭ مۇھاپىزەتچىلەر قىسىمىغا قاخشاقتۇچ زەربە بەرگەن ھەم نۇرغۇن قورال، ئوق - دورا غەنىمەت ئالغان. ئۇرۇشتا تەخمىنەن 50 نەچچە ئادەم ئۆلگەن. كابۇلنىڭ شەرقىي دەرىۋازىسى بولغان ساروبى ئافغانىستاننىڭ ھازىرقى زۇڭلىسى ھېكمەتيارنىڭ ئەڭ مۇھىم بازىسى شۇنداقلا ئافغانىستاندىكى مۇھىم قاتناش تۈگۈنى، كابۇلنى توك بىلەن تەمىنلەيدىغان ئېلېكتر ئىستانسىسىمۇ ساروبىدا. ساروبىنىڭ ئىشغال قىلىنغانلىقى ئافغانىستان ھۆكۈمەت قوشۇنلىرىغا بەرگەن يەنە بىر قېتىملىق قاخشاقتۇچ زەربە بولدى.

*****
23 - نۆۋەتلىك خەلقئارا مېيىپلەر سايمانلىرى كۆرگەزمىسى 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى دۇڭجىڭدا ئېچىلدى. كۆرگەزمىگە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مېيىپلەر ئۈچۈن ياسالغان 20 مىڭدىن كۆپرەك تۈرلۈك مەھسۇلات قويۇلدى. سۈرەتتە: دانىيىدىكى بىر شىركەت كۆرگەزمىگە قويغان مېيىپلەرنىڭ ئۆيدە ئىشلىتىدىغان يۆتكەش ئەسۋابى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چەت ئەل ئاۋىئاتسىيە شىركەتلىرى مۇلازىملىرىنىڭ ئوبرازى

(1) سىنگاپور ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايال مۇلازىملىرى ئاھىدىن سىنگاپورغا بارىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلاندا غىزا تەييارلىماقتا.
(2) ئېفىئوپىيە ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايال مۇلازىملىرى بېيجىڭدىن ئەددىس - ئەببەبگە بارىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلاندا يولۇچىلارغا سوغۇق ئىچىملىك يەتكۈزۈپ بەرمەكتە.
(3) ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايال مۇلازىمى لوس - ئانژېلىستىن نيۇ - يوركتا بارىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلاندا يولۇچىلارغا تاماق يەتكۈزۈپ بەرمەكتە.
(4) ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكى ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايال مۇلازىمى ئىبۇزبەيدىن دەمەشققە بارىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلاندا يولۇچىلارغا چاي قۇيۇپ بەرمەكتە.
(5) كوستارىكا ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ ئايال مۇلازىمى لىدىن سانتياگوغا بارىدىغان نۆۋەتچى ئايروپىلاندا يولۇچى بىلەن پاراڭلاشماقتا.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报

(维文)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 - 0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالىت نومۇرى: 1 - 57)

1996 - يىلى 10 - ئاينىڭ 5 - كۈنى (شەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ ئالكىل بېنزول قۇرۇلۇشىغا ئۇل سېلىندى

ئۇل سېلىش مۇراسىمىغا ۋاڭ لېچۈەن، فۇبىڭياۋ، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنغۇ، غوپۇر ئابدۇللا، شى جىچياڭ قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

يۈكسىلىش نۇقتىسىغا ئايلىنىشىدىن ئۈمىد بار. مەركەز شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىدىن زور ئۈمىد كۈتۈۋاتىدۇ، شىنجاڭنىڭ 21 - ئەسىردە قۇرۇقلۇقتىكى زاپاس نېفىت رايونىغا ئايلىنىشىنى ئۈمىد قىلىۋاتىدۇ. مائتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ تەرەققىياتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «نېفىت، پاختا» تەرەققىيات ستراتېگىيىسىدە ناھايىتى مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مائتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ جۇڭگو نېفىت - تەبىئىي گاز باش شىركىتى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە 60 - يىللاردىكى ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئېسىل ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، تېخىمۇ زور نەتىجە قازىنىشىنى، لى پىڭ زۇڭلىنىڭ شىنجاڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بەرگەن يوليورۇقنىڭ روھىغا ئاساسەن تەستىقلانغان تۈرلەرنىڭ ئىشقا ئاشۇرۇلۇشى سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئالكىل بېنزول قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەپ، ئېتىلىن زاۋۇتىنى تېزىرەك كېڭەيتىپ قۇرۇپ، شىنجاڭنى بالدۇرراق دۆلەتنىڭ ئۈنۈمىزىگە، زامانىۋىلاشقان نېفىت - خىمىيە سانائىتى بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش ئۈچۈن تىرىشىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. مۇراسىمغا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، فۇبىڭياۋ، جاڭ يۈنچۈەن ۋۇدۇنغۇ، غوپۇر ئابدۇللا، شى جىچياڭ قاتناشتى. مائتاغلىقلار 1936 - يىلى يەرلىك ئۇسۇل بىلەن نېفىت ئايرىغان، يېرىم ئەسىردىن ئارتۇق جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش ئارقىلىق نېفىت ئىشلەش ئىقتىدارىنى ئازادلىقنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى 70 مىڭ توننىدىن ھازىر 6 مىليون توننىغا، مەھسۇلات تۈرىنى 200 نەچچە خىلغا يەتكۈزۈپ، ۋەتەننىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشتى، ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىنى گۈللەندۈردى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ يۈنچۈەن ئۇل سېلىش مۇراسىمىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن، مائتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن قوشقان كۆرۈنەرلىك تۆھپىسىگە يۈكسەك باھا بەردى. ئۇ مۇنداق دەيدى: شىنجاڭنىڭ يېرى كەڭ، بايلىقى مول، بولۇپمۇ نېفىت - گاز بايلىقى كۆپ، يېقىندا بۇ جەھەتتە يەنە زور بايقاش بولدى، شىنجاڭنىڭ ئېلىمىزنىڭ 21 - ئەسىردىكى ئىقتىسادىي

ئۆز مۇخبىرىمىز ليۇ فېڭنىڭ مائتاغدىن ئەۋەتكەن خەۋىرى. 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنى مائتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىنىڭ قۇرۇلغانلىقىغا 60 يىل بولغان خاتىرە كۈنىدە غەربىي شىمال رايونىدىكى تۇنجى خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشى - 72 مىڭ توننىلىق ئالكىل بېنزول قۇرۇلۇشىغا ئۇل سېلىش

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتى كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

قىلىش ئىشنى مۇزاكىرە قىلىپ، كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ھەل قىلىش توغرىسىدىكى قارارنى ئىزچىلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يىغىندا قاتناشقان يولداشلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇنى ئىزچىلاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيەتتە ئۇيغۇن، ئۇ ھەر تەرەپنىڭ پىكرىنى ئاڭلاش ئاساسىدا يەنىمۇ تۈزىتىلىپ مۇكەممەللەشتۈرۈلگەن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىشتا مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، نامراتلارغا پەن - مائارىپ ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، ھەر تەرەپتىكى كۈچلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، قىيىنچىلىقتىن قۇتقۇزۇش، نامرات رايونلارنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇشنىڭ كونكرېت تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ رەھبەرلىرى، شۇنىڭدەك ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ رەھبەرلىرى، پۇل مۇئامىلە ئاپپاراتلىرىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 80 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 10 - ئاينىڭ 4 - كۈنى شىنجاڭ چەت ئەل مېھمانخانىسىدا دائىمىي كومىتېت كېڭەيتىلگەن يىغىنى ئاچتى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىلاشتۇرۇش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سۈرئىتىنى تېزلىتىش توغرىسىدىكى دەسلەپكى پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ۋاڭ لېچۈەن يىغىندا ئالدى بىلەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېڭىلا ئاياغلاشقان مەركەزنىڭ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنى بىر قېتىملىق ئىنتايىن مۇھىم يىغىن، باش شۇجى جاڭ زېمىن، زۇڭلى لى پىڭ قاتارلىق مەركەز رەھبەرلىرى مۇھىم سۆز قىلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش توغرىسىدا يەنە بىر قېتىم ئومۇميۈزلۈك سەپەرۋەر قىلدى. بۇ يىللىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ قانچىنى ۋە تەلەپلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە يېتەكچىلىك قىلىدىغان مۇھىم ھۆججەت. بىز چوقۇم ئۇنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشىمىز، ئۆزلەشتۈرۈشىمىز، قەتئىي ئىزچىلاشتۇرۇشىمىز، ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز كېرەك. ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەيدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم 10 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنى ئېچىپ، مەركەزنىڭ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى ۋە ئۇنى ئىزچىلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستىھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، فۇبىڭياۋ، جاڭ يۈنچۈەن 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مائتاغ ئالكىل بېنزول قۇرۇلۇشىغا ئۇل سېلىدى. ليۇ چاۋياڭ فوتوسى

تۆمۈر داۋامەت مەملىكەتلىك ئاز سانلىق مىللەتلەر ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىنىڭ شىنجاڭ كادىرلار ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

شىنجاڭنىڭ ئىشلىرىنى ھەرقايسى مىللەتلەر ئىتتىپاقلاشقاندىلا ياخشى ئىشلىگىلى بولىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇيېيى خەۋەر قىلىدۇ: بويىدىكى تەرەققىي تاپقان رايونلارغا سېلىشتۇرغاندا، ھەرگىز ئەمەلگە ئاشمايدۇ. شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ پەرق چوڭ، لېكىن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى كادىرلار پارتىيىسى، ۋەتەننى قىزغىن سۆيىدۇ. بۇ مۇئاۋىن شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 10 - ئاينىڭ بىر كۈنى مائتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى قۇرۇلۇشىغا ئۇل سېلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

پاك بولسا گېلىڭ، يورۇقتۇر دىلىڭ

مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن قانغىلىق ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشى

خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىتىشكە ئىشلىتىش ئورنىدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخىرىمىز تۇرسۇن قىمىن، ئىختىيارى مۇخىرىمىز ئابدۇلئەلىم قەدەر

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، قانغىلىق ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى كۈندىلىك مۇھىم خىزمەتلەر كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، نىشانلىق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. شۇڭا بۇ ئىدارە 1986 - يىلىدىن بۇيان ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ ئۈچ قېتىم ۋىلايەت بويىچە «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» ۋىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»، «كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكى ئىلغار ئورۇن»، ئىككى قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ئورۇن»، بىر قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە «چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشكى ئىلغار ئورۇن» ھەمدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك ناملارغا ئېرىشىپ تەقدىرلەندى.

بۇ ئىدارە بۇ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە تۆۋەندىكى بىر نەچچە خىزمەتنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلىگەن:

1. چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش كېڭەيتىش، ئىتتىپاقلىقنى تەكشۈرۈپ، مۇقىملىقنى قوغداپ، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن ئورگانىك باغلاپ، خىزمەتلەرنىڭ ئالدىنقى قاتارىغا قويغان، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن ئىدارىدە مەخسۇس «چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى» قۇرۇپ، رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتكەن. 19 ئورۇن بىلەن پاكلىق توختامنامىسى ئىمزالانغان ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش بويىچە 24 پارچە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرگەن، يەككە سودا - سانائەتچىلەرنى ئاساس قىلغان ھالدا سىرتتىن 77 كىشىنى نازارەتچىلىككە تەكلىپ قىلىپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسىنى ئاڭلاپ تۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرگەن، 1309 پارچە ئوچۇق خەت، 474 پارچە

يېقىن ئېلىش قەغىزى تارقىتىپ، 15 ئورۇنغا باش قىلىش ساندۇقى، تۆت ئورۇنغا باش قىلىش تېلېفونى ئورناتقان، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۇلار ئۈچ قېتىم مەخسۇس تۈر بويىچە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، «ئىككىنى ئاشكارىلاش، بىرىنى نازارەت قىلىش» خىزمىتىنى ئەستايىدىل چىڭ تۇتقان، تۈرلۈك بەلگىلىمە، تۈزۈملەرگە قاتتىق رىئايە قىلىش تەلپى بويىچە ھەق ئېلىش ئۆلچەملىرى، ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى ئاشكارىلاپ، جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىپ، ئاممىنىڭ ئالغىغا ئېرىشكەن.

2. تەربىيەلىشى چىڭ تۇتۇپ، خادىملارنىڭ ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرگەن، كادىرلارغا قارىتا تۆت تەربىيىنى ئەستايىدىل كۈچەيتكەن. كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى ۋە پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئۆز - ئۆزىنى ئىدارە قىلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان كۆپ خىل شەكىلدەكى تەربىيە ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرگەن. پاك - دىيانەتلىك بولۇش ھەققىدىكى بەلگىلىمىلەرنى ئۆگىنىشكە تەشكىللەش ۋە ئىستىھان ئېلىش، زېھىن سىناش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق شەكىللەردىن پايدىلىنىپ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سېپىدىكى خادىملارنىڭ سۆز - ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇشنى تېزلىگەن، ياخشى ئىش، ئىلغار تېپىلارنى ۋاقىتتا تەقدىرلىگەن، ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدىن بۇ يىل 8 - ئايغىچە ئىدارە بويىچە 125 نەپەر خادىمنى پاكلىق قۇرۇلۇشى، كەسىپ ئىستىلى جەھەتتە تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرگەن. بۇنىڭ بىلەن

خادىملار ئارىسىدا ئىش بېجىرىشتە پاك - دىيانەتلىك بولۇش كەيپىياتى ئەۋج ئالغان. ئۆتكەن يىلىدىن بۇيان، 13 خادىم مېھماندارچىلىققا قىلىنغان تەكلىپنى رەت قىلغان، 12 خادىم قانۇنسىز ئۇنسۇرلار نەپ ئېلىش مەقسىتىدە بەرگەن 5800 يۈەن قىممىتىدىكى پارا ۋە سوۋغاتنى قايتۇرۇۋېتىپ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى

«سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش داۋامىدا قانۇن - تۈزۈم ئۆگىنىش، قانۇن بويىچە ئىش قىلىشنى ئەستايىدىل چىڭ تۇتقان، خادىملارغا قارىتا 12 ماددىلىق فورما كېيىش، قىياپەت ئوبرازى مەزمۇن قىلىنغان قائىدە - تۈزۈم تۈزۈپ ئىزچىلاشتۇرغان. نورمال بازار تەرتىپى، ئادىل سودىنى قوغداش ئۈچۈن يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنى ياساپ سېتىشقا زەربە بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، 26 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى تاۋارنى مۇسادىرە قىلىپ بىر تەرەپ قىلغان، ئىستېمالچىلارنىڭ 75 پارچە شىكايىتىنى قوبۇل قىلىپ، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇلارنىڭ 21 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك زىيىنىنى تۆلىپ بەرگەن. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيە بويىچە 590 ئورۇننى نۇقتىلىق تەكشۈرۈپ، مال باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئۈچۈن ئاساس سالغان. بۇ جەرياندا قانۇنسىز خىمىيە ئوغۇت تىجارىتى قىلغانلارنىڭ 15 توننا سۈپەتسىز خىمىيە ئوغۇتىنى مۇسادىرە قىلغان، نېفىت بازارلىرىغا بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، 25 سېتىش نۇقتىسىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، 2 توننا پېنىن، 8 توننا سەلەركىنى مۇسادىرە قىلغان، پاختا بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، قانۇنسىز پاختا تىجارىتى قىلىش دېلوسىدىن 18 نى ئېنىقلاپ، 11 مىڭ 827 كىلوگرام پاختىنى مۇسادىرە قىلغان، پاختا ھاياتىكەشلىكى بىلەن شۇغۇللانغان بىر كىشىنىڭ 32 مىڭ 555 كىلوگرام پاختىنى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىللە تەپتىش قىلىپ جەزىمانە قويۇپ بىر تەرەپ قىلغان ھەمدە بازاردىكى سۇلياۋ يوپۇق باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، ئاممىنىڭ جانىجان مەنپەئىتىنى قوغدىغان، بۇ جەرياندا ئۇلار 160 پارچىدىن ئارتۇق ماختاش ۋە رەھىمەت خېتى تاپشۇرۇۋالغان. بۇ ئىدارە ئۆز ئەمەلىيىتى ئارقىلىق پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇنىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەپ، جەمئىيەتتە ياخشى ئىسۋەتكە ئېرىشكەن.

تىرىشقان ئوزار

سۈرەتلىك خەۋەر

خوتەن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى كېڭەيتىش مەركىزىنىڭ ياردەمچى ئاگرونومى مۇختار مەنتىياز خىزمەتكە قاتناشقان سەككىز يىلدىن بۇيان خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى كېڭەيتىش ئىشلىرىغا ئۈن - تىنىس تۆھپە قوشۇپ، ۋىلايەت بويىچە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى كېڭەيتىش سېپىدىكى «ئاۋانگارت» شەخسكە تايلاندى.

مۇختار مەنتىياز 1989 - يىلى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسىنىڭ دېھقانچىلىق فاكولتېتىنى پۈتتۈرۈپ خوتەن ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىكىنى كېڭەيتىش مەركىزىگە تەقسىم قىلىندى. ئۇ شۇنىڭدىن بۇيان يېقىنقى دەم ئاگرونوملارنىڭ يېتەكلىشى ۋە ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا كەسپىي جەھەتتىن تېزلا كۆزگە كۆرۈندى. 1993 - يىلىدىن باشلاپ ئۇ ۋىلايەتنىڭ نۇقتىلىق تۇتىدىغان تۈرلىرى بولغان «تونىلىق ئاشلىق ئېتىزى بىنا قىلىش»، «كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش»، «تاغلىق رايونلاردا سۇلياۋ يوپۇق يېيىپ قوناق تېرىش»، «كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېيىپ قوناق تېرىش»، «بىئولوگىيىلىك بوغۇم قىسقارتىش دورىسىنى ئىشلىتىشنى ئومۇملاشتۇرۇش» تۈرىنى سىناق قىلىش ۋە كېڭەيتىشكە قاتناشتى ۋە رىياسەتچىلىك قىلدى.

يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى كېڭەيتىشنىڭ بىر ئادەمگە تايىنىپ تۇرۇندىغىلى بولىدىغان بىردەملىك ئىش ئەمەسلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتكەن مۇختار مەنتىياز بىر تەرەپتىن، ئۆزى كېڭەيتىمەكچى بولغان تۈرلەرنى ئالدى بىلەن كىچىك ئېتىزلاردا سىناق قىلىپ، قانداق قىلغاندا ئاشلىق، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئالغىلى بولىدىغانلىقى جەھەتتىكى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، دېھقانلارغا ئۆلگە كۆرسىتىش، ئۆزى تۈزۈپ چىققان ئاممىي پەن - تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى تارقىتىش، پەن - تېخنىكىنىڭ ئەھمىيىتىنى ئۇلارغا چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق دېھقانلارنى ئەنئەنىۋى تېرىقچىلىقتىن قول تۇزۇپ، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش، ئومۇملاشتۇرۇشقا يېتەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ سىناق قىلغان كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېيىپ كېۋەز تېرىش تۈرى 1995 - يىلى

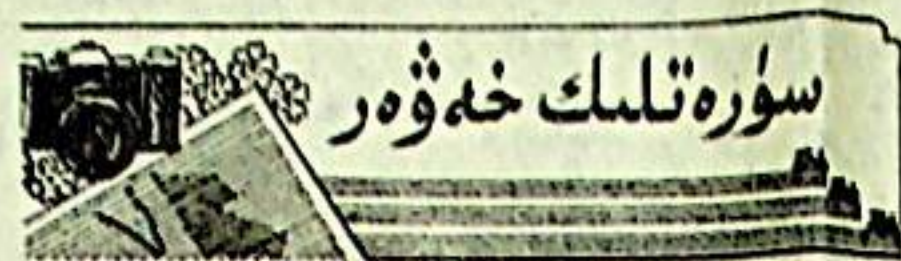

«گۈلەمخان» ئوپىراسى تاماشىبىنلارنىڭ ئالاقىسىغا ئېرىشتى

دوستلىرى ۋە يۇرتداشلىرىنىڭ ياردىمىدە زىنداندىن قېچىپ چىقىپ، ئەنگەي مەجبۇرىي توي مۇراسىمى ئۆتكۈزۈۋاتقاندا گۈلەمخاننى ئېلىپ قاچقانلىقى، ئۆزلىرىنى قوغلىغان ئەنگەي ۋە ئۆزلىرىنىڭ چوماقچىلىرى بىلەن ئېلىشىپ، تەڭ كېلەلمەي ئۆزلىرىنى ئىلى دەرياسىغا تاشلىۋالغانلىقىدەك ئېچىنچىلىق تىراگېدىيىلىك ۋەقەلەر ئوبرازلىق، جانلىق تەسۋىرلەنگەن.

«گۈلەمخان» ئوپىراسى يېقىندا ئۈرۈمچى شەھىرىدە ئوينىلىپ، تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالاقىسىغا ئېرىشتى.

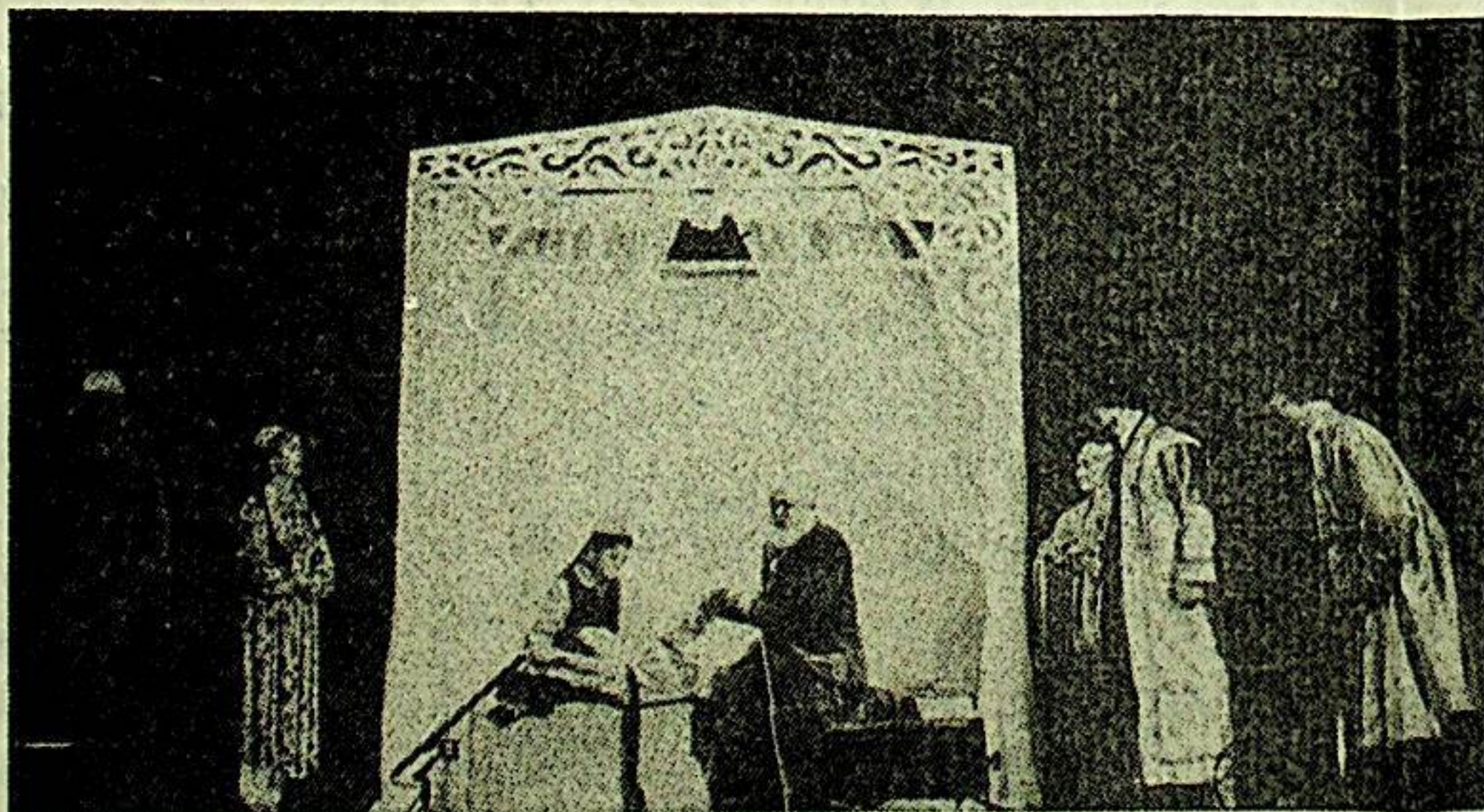
«گۈلەمخان» ئوپىراسىدا 18 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا ئىلى دەرياسى ۋادىسىدىكى ئويمانئۇلاق مەھەللىسىدە يۈز بەرگەن «گۈلەمخان تىراگېدىيىسى» ئارقا كۆرۈنۈش قىلىنغان. ئوپىرادا ئويمانئۇلاق مەھەللىسىدىكى تۇل خوتۇن دىلەمخاننىڭ چىرايلىق، ئاقكۆڭۈل، زېرەك، قەيسەر قىزى گۈلەمخاننىڭ شۇ مەھەللىدىكى يېتىم ئوغۇل ئەختەم بىلەن قىيامەتلىك ئاشق - مەشۇقلاردىن بولۇشقا ئىشلىتىلگەن يۈز بېشى ئەنگەي گۈلەمخاننى كىچىك خوتۇنلۇققا ئالماقچى بولغاندا گۈلەمخاننىڭ رەت قىلغانلىقى، ئەنگەينىڭ غوجدارى ئىمىن بىلەن سۈيىقەست پىلانلاپ ئەختەمگە تۆھمەت قىلىپ ئۇنى زىندانغا تاشلىغانلىقى، شۇنىڭدەك زىندان بېگىگە پارا بېرىپ گۈلەمخاننىڭ چوڭ دادىسى زەينەلگە زىيانكەشلىك قىلغانلىقىدەك جىنايى قىلىشلىرى، ئەختەمنىڭ

سۈرەتتە: ئەنگەي ۋە ئۇنىڭ چوماقچىلىرى گۈلەمخاننىڭ ئاشقى ئەختەمگە گۈلەمخاننىڭ كالىسىنى ئوغرىلىدى، دەپ تۆھمەت قىلماقتا.

سۈرەتتە: گۈلەمخان ئاشقى ئەختەمگە كۆڭۈل ئىزھار قىلماقتا.

سۈرەتتە: زىنداندىن قېچىپ چىققان ئەختەم ئەنگەينىڭ ئۆيىدە بىتاب بولۇپ ياتقان گۈلەمخاننىڭ قېشىغا تۈپ قىياپىتىدە ياسىنىپ كېلىپ، گۈلەمخاننى ئېلىپ قېچىشنىڭ ئاماللىنى قىلماقتا.

سادىق ئىمىر خەۋىرى، ئۆزگەش جاپپار فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇن - سىن بازارلىرىنى نەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىلىي، چەكلەنگەن ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى ساتقان ئۈچ نەپەر تىجارەتچى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگانلىرى تەرىپىدىن تۇتۇپ قىلىندى. مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى ھەرقايسى جايلاردىن ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى توپ تارقىتىش، پارچە سېتىش، ئىجارىگە بېرىش ۋە قويۇش (كۆرسىتىش) تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئورۇنلارنى يېڭىباشتىن تەكشۈرۈپ تىزىمغا ئېلىش خىزمىتىنى تۈز قەلەمدە تاماملاپ، ئۇن -

ئاپتونوم رايونىمىز مۇخبىرىمىز زۇنۇن باقى خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 7 - ئايدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئېلىپ بېرىلغان ئۇن - سىن بازارلىرىنى مەركەزلىك ھالدا نەرتىپكە سېلىش ھەرىكىتىدە ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى ئالاقىدار تارماقلار قانۇننى ئىجرا قىلىش ۋە تەكشۈرۈش سالىقىنى ئاشۇرۇپ، 20 مىڭ قايتىن ئارتۇق قانۇنسىز ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى يىغىۋېلىپ، باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

مارالبېشى ناھىيىلىك كىنوخانا يېزىلارغا يۈزلىنىپ،

«قوش ئۇنۇم»نى قولغا كەلتۈردى

قويۇشنى قارار قىلدى ھەمدە بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنى سەيبىرە كىنو قويۇش ئەترىتى قۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئىشىك ئالدىغا بېرىپ ئەرزان باھادا كىنو قويدى. قايسىلا جايغا بارسا، شۇ جايدىكى كەنت مەسئۇللىرى بىلەن مەسلىھەتلەشىپ، باھادا ئالدىن كېلىشىپ، ئاندىن كىنو قويۇش ئۇسۇلىنى قوللاندى. ياشانغانلار، مېيىپ، ئاجىزلار، ئۆسمۈر - بالىلار، تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار ئائىلەردىن ھەق ئالمىدى. قويۇلغان كىنو فىلىملىرى ۋە تەنھەرىكەتلىك تېما قىلىنغان ئۇيغۇر تىلىدىكى فىلىملەر بولغانلىقى، ئەترەتتىكى خادىملارنىڭ مۇلازىمىتى ياخشى بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇلار قايسىلا يېزا، كەنتكە بارسا، شۇ جايدىكى كادىرلار ۋە ئامما ئۇلارنى قىزغىن قارشى ئېلىپ، ئۇلارنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرغاندىن سىرت، خەلق ئەسكەرلىرىنى تەرتىپ ساقلاشقا تەشكىللەپ، كىنو قويۇش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەردى. بۇ خىل كەيپىياتتىن ئىلھاملانغان كىنو قويۇش ئەترىتىدىكى خادىملار ھېرىپ - چارچاشتىن قورقماي، 9 - ئاينىڭ 12 - كۈنىگە قەدەر 75 كەنتكە بېرىپ 75 مەيدان كىنو قويدى. كىنو كۆرگۈچىلەر 25 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا، ئومۇمىي كىرىم 18 مىڭ 750 يۈەنگە يەتتى.

بۇ قېتىمقى ئۇن - سىن بازارلىرىنى نەرتىپكە سېلىش خىزمىتى مەملىكەتلىك 7 - قېتىملىق «مەنەۋى ئەخەلەتلەرنى تازىلاش، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش» تېلېفون يىغىنى، مەملىكەتلىك ئۇن - سىن بازارلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش كۆرۈپىيىسىنىڭ بۇ يىل 7، 8، 9 - ئايلاردا ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇن - سىن بازارلىرىنى مەركەزلىك ھالدا نەرتىپكە سېلىش توغرىسىدىكى ئورۇنلاشتۇرۇشقا ئاساسەن ئېلىپ بېرىلدى. نەرتىپكە سېلىش مەزگىلىدە، ئۈرۈمچى شەھىرى، ئىلى ئوبلاستى، بايىنغولىن، بورتالا، قىزىلسۇ ئوبلاستى قاتارلىق جايلاردىكى مەدەنىيەت بازارلىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى تارماقلار جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، باج ئىدارىسى قاتارلىق تارماقلارنىڭ زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا، ئۇن - سىن بازارلىرىنى تەكشۈرۈش، ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى تېنچلاپ تىزىملاش، نەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇردى. تەكشۈرۈپ نەرتىپكە سېلىش داۋامىدا، ئىجازەتنامىسىز تىجارەت قىلغان، نەشرى ئوغرىلانغان ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان بىر تۈركۈم ئورۇن ۋە شەخسلەر قانۇن - نىزاملار بويىچە جازالاندى. قانۇنسىز ئۇن - سىن تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان 30 نەچچە ئورۇن تەكشۈرۈپ يېچىلەندى ياكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. ئىلى ۋە بورتالا ئوبلاستلىرىدا قانۇن - نىزامنى كۆزگە

تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

81 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 5217 تەنھەرىكەتچى 1980 - يىلى 7 - ئاينىڭ 19 - كۈنىدىن 8 - ئاينىڭ 3 - كۈنىگىچە موسكۋادا ئۆتكۈزۈلگەن 22 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىگە قاتناشتى.

سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئاغانستانغا ھۇجۇم قىلغانلىقىغا نازارلىق بىلدۈرۈش ئۈچۈن، 61 دۆلەت ۋە رايون بۇ مۇسابىقىگە قاتناشمىدى.

جۇڭگومۇ بۇنىڭ ئىچىدە. شۇڭا بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقى 20 يىلدىن بۇيانقى قاتناشقان دۆلەت سانى ئەڭ ئاز بولغان مۇسابىقى بولۇپ قالدى.

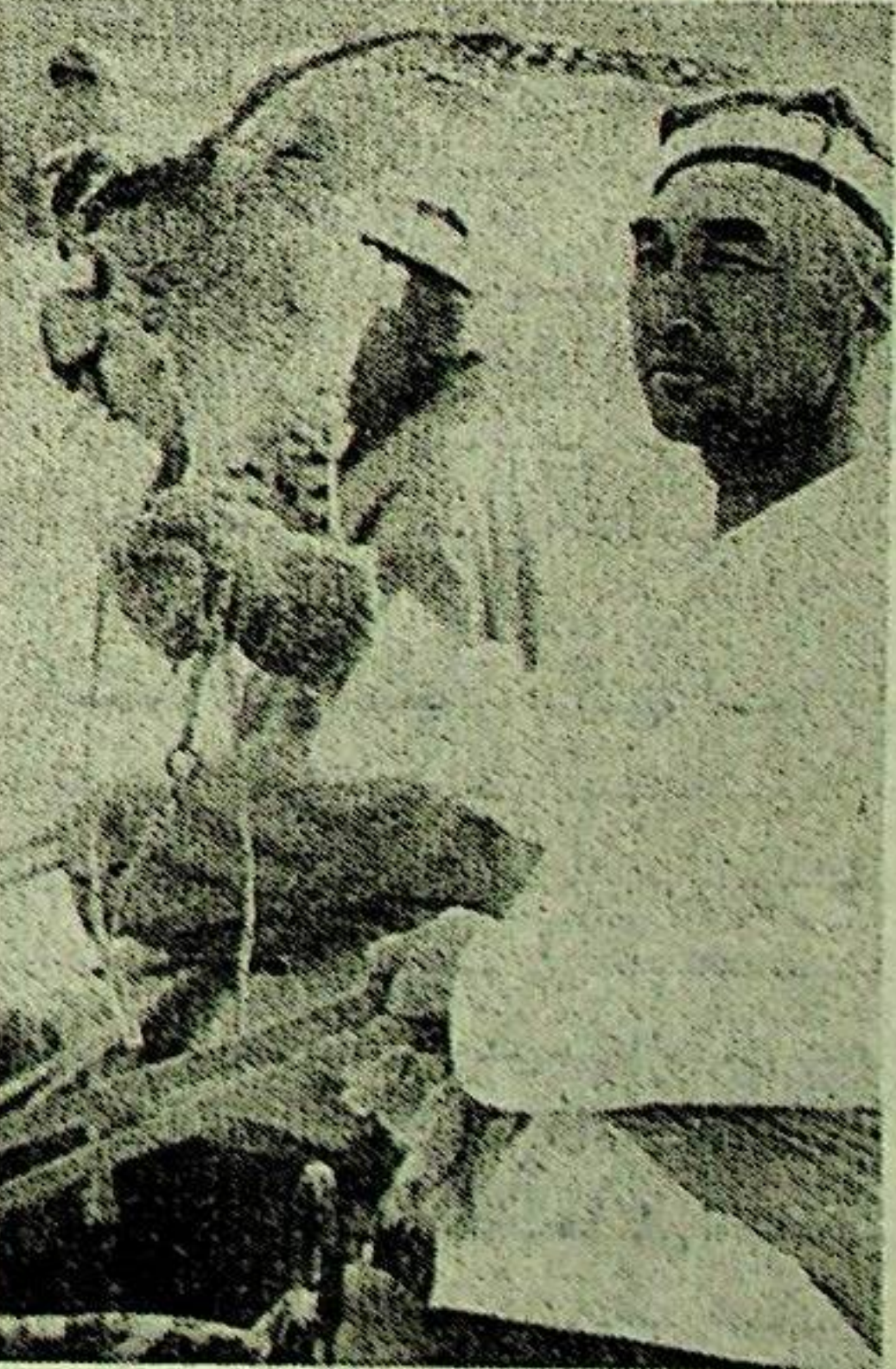
ئامېرىكا قاتارلىق تەنھەرىكەت مۇسابىقىسىدە كۈچلۈك دۆلەتلەرنىڭ مۇسابىقىگە قاتناشماسلىقى سەۋەبلىك شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى ئۈچتىن ئىككى قىسىم ئالتۇن مېدالىنى ئېلىپ كەتتى. سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى 80 ئالتۇن مېدالغا، شەرقىي گېرمانىيە 47 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. بۇلارغا سەككىز ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ 3 - بولدى.

23 - نۆۋەتلىك ئولىمپىك تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

بۇ نۆۋەتلىك مۇسابىقى 1984 - يىلى 7 - ئايدا ئامېرىكىنىڭ لوس- ئانژېلس شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە 140 دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 6797 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى.

سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى قاتارلىق شەرقىي ياۋروپادىكى دۆلەتلەر ۋە كۇبا قاتارلىق 13 دۆلەت بۇ مۇسابىقىگە قاتناشمىدى رەت قىلدى. شۇنداق بولسىمۇ يەنىلا كۆپلىگەن دۆلەتلەر مۇسابىقىگە قاتناشتى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى تۇنجى قېتىم تەنھەرىكەتچى ۋەكىللەر ئۆمىكى تەشكىللەپ مۇسابىقىگە قاتناشتى. جۇڭگو ماھىرلىرى قەيەرىلىك بىلەن ئېلىشىش ئارقىلىق 15 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال ساندا 4 - ئورۇننى ئىگىلىدى. داڭلىق گىمناستكا ماھىرى لى نىڭ ئۆزى يالغۇز ئۈچ ئالتۇن مېدالغا ئېرىشتى. ئامېرىكا ماھىرى لۇئىس ئەرلەرنىڭ 100 مېتىر، 200 مېتىر، 400 مېتىرغا كۈچ ئۇلاپ يۈگۈرۈش ۋە يىراققا سەكرەش تۈرلىرىدە تۆت ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، چولپانغا ئايلاندى. ئامېرىكىنىڭ سابىق زۇڭتۇڭى رېگان مۇشۇ مۇناسىۋەت بىلەن ئۇنى ئالاھىدە قوبۇل قىلدى.

نەتىجىدە ئامېرىكا 83 ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلىدى. سابىق غەربىي گېرمانىيە بىلەن رۇمىنىيە 2 - ۋە 3 - ئورۇندا تۇردى.

ئوۋچى غەيرەت فوتوسى

تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

نۆۋەتلىك ئولىمپىك

1987 - يىلى يازدا قورغاس ناھىيىسىدە مۇخبىرلىق قىلىپ يۈرگەن كۈنلىرىمىدە، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى مەلۇم بىر ناھىيىلىك سەنئەت ئۆمىكىنىڭ ئارتىلىرى ئورۇندىغان بىر مەيدان كونسېرتى كۆرگەندىم. شۇ ئاخشىمىدىكى سەنئەت كۆرۈنۈشلىرى خۇددى ھېلىلا بولۇپ تۇتقان ئىشلاردا كۆز ئالدىمدا ئەينەن تۇرۇپتۇ: چالا - بۇلا رېپېتىسىيە قىلىپلا سەھنىگە ئېلىپ چىقىلغان تېنقىز نومۇرلار، يىلاپ دەمال سېلىنغان، بىر يېشى ئۇزۇن، بىر يېشى قىسقا پۇرۇش كۆڭلەكلەرنى كىيىۋالغان ئارتىلارنىڭ سۇلغۇن چىرايلىرى، توغرىسىغا تەن قويۇپ بەرگەن سېمىز خوتۇننىڭ «تولغىما ئۇسۇل» غا بەل تولغانلىرى، لاتا خەينى ساپايلا كىيىپ سەھنىگە چىققان «تالانتلىق ياش ناخشىچى» نىڭ ئالتاغىل توۋلاشلىرى... مېنى، مېنىلا ئەمەس كۈلۈپتىكى ھەممە ئادەمنى بىزار قىلغانىدى. شۇ سەۋەبلىك تاماشىبىنلار سەھنىگە شاپاق، يېرىم يېيىلگەن ئالما، ئەسكى خەي دېگەندەك نەرسىلەرنى توختىماي ئېتىپ، بۇنداق پەلپەيتىش نومۇرلارغا بولغان بىزارلىقنى، ئارتىلارغا بولغان نازارلىقنى بىلدۈرگەندى...

شۇ چاغدا مەن ئارتىلاردىن، تاماشىبىنلاردىنمۇ تەڭلا خاپا بولغانىدىم. سەۋەب، ئارتىلار ئويۇن قويۇشنى ئويۇن چاغلاپ، ياخشى رېپېتىسىيە قىلماي، سەھنى كىيىملىرىنىڭ تازىلىقى ۋە گۈزەللىكىگە ئەھمىيەت بەرمەي سەھنىگە چىققانىدى. تاماشىبىنلار بولسا نەچچە مىڭ چاقىرىم يول بېسىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئىشك ئالدىغا كېلىپ ئويۇن قويۇپ بېرىۋاتقان ئارتىلارنىڭ ھۆرمىتىگە چاۋاك چېلىشنىڭ ئورنىغا سەھنىگە شاپاق ئېتىپ، ئۇلارنىڭ ئويۇننى داۋاملاشتۇرۇشىغا يول قويمايدى.

كېيىن مەن بۇ توغرىلىق كېزىتكە ماقالە يازماقچى بولغانىدىم. لېكىن ئۇزۇن يىل «داش قازان» نىڭ نامىغا ئۆگىنىپ قالغان بۇ ئۆمەكى تۇنجى قېتىم ئىقتىسادىي جەھەتتىن كۆتۈرە ئېلىپ

غەيرەت مەھتەمىن فوتوسى

مەدەنىيەت ۋە تۇرمۇش

تەنھەرىكەت مۇسابىقىسى

نۆۋەتلىك ئولىمپىك

ئەمدىلا «بوسۇغا ئاتلاپ» ئويۇن قويۇشقا چىققان ئۆمەك باشلىقنىڭ بىر نەچچە ئېغىز كېسكە ئېرىپ كېتىپ، بۇ نېيىتىدىن يالتاغانىدىم...

ئەپسۇس، ئولمۇ ئەپسۇس، ئارىدىن تۆھتۈز يىل ئۆتكەن، سەنئەت ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىلىۋاتقان بۇگۈنكى كۈندە، ئاشۇ قېتىمقىغا ئوخشاپراق كېتىدىغان بىر مەيدان كونسېرت كۆرۈپ قالدىم.

ئىگىلىشىمچە، بۇ قېتىمقى ئويۇننى «ئىشنىڭ يولى» نى بىلدۈرگەن، تەشكىللەش قابىلىيىتى خېلى يۇقىرى بىر يەلەن ئورۇنچىدىكى كەسپىي ۋە ئىشنىن سىرتقى ياش ناخشىچىلارنى، ئارتىلارنى تېرىپ - قۇراشتۇرۇپ ئويۇشتۇرۇپتۇ. مەيلى ئۇ خەلقنىڭ مەدەنىي تۇرمۇشىنى يېتىشتىرىشى ياكى پۇل تېپىشى ئاساسىي مەقسەت قىلغان بولسۇن، ئىشقىلىپ ئۇنىڭ نىيىتىنى يامان دېگىلى بولمايدۇ. ئەمما ئۇنىڭ بۇ ئويۇننى سەھنىگە ياخشى ئېلىپ چىقىش ئۈچۈن سالغان دەسمايىسى يېتەرلىك بولمىغانلىقى ئۈستىگە نومۇرلارنىڭ مەزمۇنىنى تاللاش ۋە ئارتىلارنى رېپېتىسىيە قىلدۇرۇش جەھەتلەردە سىڭدۈرگەن ئەجرى يېتەرلىك بولمىغان.

خوش، گېيىمىزگە كېلەيلى، بۇ قېتىمقى كونسېرت كېچىلىكىنىڭ نەق مەيدان خاتىرىسى مۇنداق: 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى كەچ، سائەت 7.30 دا باشلىنىشقا تېگىشلىك ئويۇن سائەت 7.45 تە ئاران باشلاندى. سەۋەبى ئاۋاز ياڭراقتۇنى باشقۇرۇش ئاپپاراتىدىن چىققانىدى. ئېلانچى يىگىت ئويۇننىڭ باشلانغانلىقىنى جاكارلاپ، بىر ناخشىچىنى سەھنىگە تەكلىپ قىلدى. لېكىن ئىككى - ئۈچ مىنۇتقىچە سەھنىگە ھېچكىم چىقىدى، كېيىن ئېلانچى باشقا بىرىنى سەھنىگە تەكلىپ قىلدى، بۇ چاغدا بىر ئەمما

يىگىت باشقىلارنىڭ يېتىلىشىدە سەھنىگە چىقىپ، ئىككى ناخشا ئېيتتى. 2 - نومۇردا بەل پۇرمە قىلىپ تىكىلگەن قارا كۆڭلەك كىيگەن كۆز ئەينەكلىك بىر قىز چىقىپ ئىككى ناخشا ئېيتتى. 3 - نومۇردا تاماشىبىنلارغا خېلىدىن بېرى تونۇش بولۇپ قالغان ئىككى ئېپىزوت ئارتىسى سەھنىگە چىقىپ، «ئۇغۇت ئالدىدا» ناملىق ئېپىزوتنى ئورۇندىدى. لېكىن ئۇلارنىڭ مەيدىسىگە قىستۇرۇۋالغان سىمىز مېكراپوندا چاتاق بولغاچقا، ئاۋاز ياڭراقتۇ ئوت ئالمايۋاتقان تراكوردەك «ئات - ئات» لاپ قېلىپ، سەھنى سۆزلىرىنى پەقەتلا ئۇقتىلى بولدى. 4 - نومۇردا قايسى بىر تېلېۋىزىيە تىياتىرنىڭ قىستۇرما ناخشىسىنى ئېيتىپ شۆھرەت قازانغان بىر ناخشىچى «كەچۈر ئانا» ناملىق ناخشىنى ئېيتىپ، ئەمدىلا «مۇڭ» كەلتۈرۈپ تۇراتتى، نوساتتىن سەھنى ئارقىسىدىكى تېخنىك ئاۋاز كۈچەيتكىچىنىڭ چاستوتىسىغا توغرىلاپ قويۇلغان بايقى بۇزۇق مىكروفونلارنى ئوڭشاشىمەن دەپ، «ۋەي، ۋەي» دېگىلى تۇردى. بۇ «ۋەي، ۋەي» لەر بايقى «مۇڭ» نىڭ ئەيىقىنى چىقىرىپ بىردىنلا ناخشىچىنىڭ جۇدۇنى ئۇرلىتىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن تاماشىبىنلارنىڭمۇ رابى يېنىپ، «پەيزى» ئۇچتى...

بىز ئويۇن خاتىرىسىنى بىر - بىرلەپ سۆزلەپ ئولتۇرۇشماقچىمۇ، ئەقىللىق مۇشۇنداق بايقى كۆرۈنۈشلەردىن شۇ كۈنكى ئويۇننىڭ ئومۇمىي كىيىماتىنى تەسۋۈر قىلالايدۇ.

سەھنى كىيىملىرىگە كەلسەك، بايا 2 - نومۇردا ناخشىغا چىققان كۆز ئەينەكلىك قىزنىڭ مۇسبەت پۇرقى چىقىپ تۇرغان قارا كۆيۈنكى مۇشۇ قېتىمقى ئويۇنغا «ئات» تىكىلگەن بىردىنبىر سەھنى كىيىمى بولسا كېرەك، لېكىن ئۇنى كېيىن ناخشىغا چىققان باشقا بىر قىزنىڭ ئۈچىسىدا كۆرگەنلىكىمىزنى ھازىرچە دېمەي تۇرالايمىز، قالغان ئارتىلارنىڭ كىيىملىرىنى ساپلا ئادەتتە كىيىپ يۈرگەن تۇرمۇش كىيىمى. چالغۇ ئەسۋابىلارغا كەلسەك، پۈتۈن بىر مەيدان كونسېرتچىلىقنى بىر دانە ئېلېكترونلۇق رويال، بىر دانە ساكس، بىر دانە ئېلېكترونلۇق گىتار ۋە بىر دانە ئادەتتىكى گىتار، سەھنى چىراغلىرى ۋە دېكوراتسىيە دېگەنلەردىن ئېغىز ئېچىش تېخىمۇ قىيىن. ئەمدى ئۆز نەسراتىمىزغا كەلسەك، بۇ قېتىمقى ئويۇندا ئورۇندالغان ئىككى ئېپىزوتنى ھېسابقا ئالمىغاندا، قالغانلىرىنىڭ ھەممىسى ناخشا، ناخشا بولغاندىمۇ كۆپىنچىسى ئاجايىپ ھەسرەتلىك، ئاجايىپ چۈشكۈن، ئاجايىپ مىسكىن، ئۈمىدسىزلىككە تولغان مۇھەببەت ناخشىلىرى، بۇلار نېمىنىڭ ھەقىقىي سۆيگۈ، نېمىنىڭ ھەقىقىي مۇھەببەت ئىكەنلىكىنى تۈزۈك ئاڭقىرالمىدىغان ئائىلىش مۇھەببەت سەۋىيىلىرىنىڭ چۈشكۈن روھىنىتى

ئاشكارىلىغاندىن باشقا، كىشىگە نە ئۇمىد، نە شادلىق، نە ئېستېتىك زوق بېغىشلىيالمىدىغان ناخشىلار، كوچا - كويىلاردىكى بىكار تەلەپ ياشلار ئىچى پۇشقاڭدا دىمىقىدا غىشىپ قويدىغان ناخشىلار، ناخشا تېكىستلىرىنىڭ مەزمۇنى ۋە مەنىسى باغلىنىشىدىن سۆز ئېچىش تۇرماق، ئەقەللىسى قاپىيىسىنى دېمەسز:

«كېتىپ بارسام دالدىدا،
بىر بەرپىزات ئۇچراشتى،
ئۇنىڭ كۆزى بۇلاقتەك،
چاچى خۇددى سۇمۇلدەك،
شۇ ئەسنادا قارا تۇمان،
قاپلاپ كەتتى جاھاننى،
چۆچۈپ شۇمە ئويغانسام،
چۈشۈم ئىكەن ئەسلىدە.»

مانا بۇ «چۈش» دېگەن ناخشىنىڭ تېكىستى، بۇنىڭدا بەدىئىيلىكىنىمۇ قىلچە پۇراق يوق، ئاددىسى بىرەر قاپىيىمۇ تېپىلمىدايدۇ، بۇنداق نېمىلەرنى خۇددى ئەخلەتنى سۈيۈرگەندەك سۈيۈرۈپ تاشلاش كېرەك! «كۆيدۈم دەيمەن»، «سۇلغان گۈل»، «شۈپۈر بالا»، «دەريا سۈيى بەك چوڭقۇر»، «دۇنيا قالدۇ، بىزنى تاشلاپ» دېگەن ناخشىلارنىڭمۇ تېكىستى شۇنداق تېنقىز، ھەممىسىلا «كۆيدۈم»، «پىشىم»، «ساقلىسام كەلمىدىڭ»، «ۋەسلىگە يېتەلمىدىم»، «ئىشقىدا سەۋداي بولدۇم» دېگەندەك بىچارە «سەۋداي» لار ئېيتىدىغان يىغلاڭغۇ ناخشىلار... تېخى بەزى ناخشىچىلارنىڭ «سەن» نى «سېن»، «مەن» نى «مېن»، «يېنىمدا» نى «يېنىمدى»، «سۆيگەن» نى «سېيگەن» دەپ تەلەپپۇز قىلىشى كىشىنىڭ غەدىنى كەلتۈرىدۇ، ئۆزىنىڭ شۇنچە گۈزەل ئانا تىلىنى ئۆزى بۇزغان مۇنداق «تېلىنىڭ تايىنى يوق» لارنى سەھنىدىن قوغلاپ چۈشۈرۈش كېرەك، چۈنكى تىلىمىزنى قانۇن قوغداۋاتىدۇ، ئۇنى خالغانچە بۇزۇشقا يول قويۇلمايدۇ!

سەھنى - مەدەنىيەت تارقىتىدىغان كۆزەتكە، خەلقنىڭ مەدەنىيەت سورۇنى، ئۇ قانداقتۇر كىملا چىققا ۋە نېمىنى قىلىشى خالسا شۇنى قىلىدىغان جاي ئەمەس. شۇنداقكەن، سەھنىگە پەقەت ھەقىقىي سەنئەتكارلارلا چىققا ھەقىقەت خەلقنىڭ يۈرەك تارىنى چېكىپ، ھەقىقىي مۇھەببەت ۋە تەپەسسى ئىپادىلەيدىغان، ساغلام مەزمۇندىكى سەنئەت نومۇرلىرىنى ئورۇندىيالايدىغان، خەلقكە كۆزەللىك ۋە ئېستېتىك تۇيغۇ بېغىشلاپ، ئۇلارنىڭ قەلبىگە ئۇمىد، نازرۇ ئۇرۇقنى چاچالايدىغان ھەقىقىي سەنئەتكارلارلا چىققا ھەقىقەت. خۇلاسە شۇكى، سەھنىلىرىمىزنى ئۈمىدسىزلىك، چۈشكۈنلۈككە تولغان ناخشىلار ئىگىلىۋالسىمۇ!

دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن بىر قىسىم نامرات رايونلارنىڭ ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلىرىگە ئۈن - سىن ئۈسكۈنىلىرىنى ھەدىيە قىلدى

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. باش شۇجى جياڭ زېمىن مائارىپ ئىشلىرىغا بولۇپمۇ نامرات رايونلارنىڭ مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. يېقىندا دۆلەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن، باش شۇجى جياڭ زېمىن زىيارەتكە چىققاندا چەت ئەللىك دوستلار ھەدىيە قىلغان 20 يۈرۈش ئۈن - سىن ئۈسكۈنىسىنى نامرات رايونلاردىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە ھەدىيە قىلىش ئارقىلىق، بۇ نامرات رايونلارنىڭ ئاساس مائارىپىغا مەدەت بەردى.

9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى، دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، گوۋۇيۈەن نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ مەسئۇللىرى بەردى.

9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشى بولماقتا

تېزلىتى. بولۇپمۇ ئون چوڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشنىڭ پۈتتۈرۈلۈشى ئېلىمىزدا تۆمۈريول خەلق ئىككىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشىش ئالدىدا تەكشۈرۈلۈش ھالەتنى زور دەرىجىدە ئۆزگەرتتى. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، تۆمۈريول تارماقلىرى قۇرۇلۇش قەدىمىنى يەنىمۇ تېزلىتىپ، تۆمۈريولنىڭ يولۇچى ۋە يۈك توشۇش ئىقتىدارى جىددىي بولۇشتەك ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ، تۆمۈريول قاتنىشىنىڭ سەۋىيىسىنى تېخىمۇ ئۆستۈرە كەچى.

8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى - بېيجىڭ غەربىي ۋوكتىرنىڭ پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى بۇ يىل ئېلىمىزنىڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىدىكى دولقۇننىڭ مۇقەددىمىسى ئىچى. 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن بۇ قۇرۇلۇشنىڭ غەلبىلىك پۈتتۈرۈلۈشى بېيجىڭ تۆمۈريول تۈگۈنىنىڭ يولۇچى ۋە يۈك توشۇش ئىقتىدارى جىددىي بولۇشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىش، بېيجىڭ - جىۈلۇڭ تۆمۈريولىنى رەسمىي يۈرۈشلەشتۈرۈپ ئىشلىتىشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى تۆمۈريول قۇرۇلۇشى بىرلەشمە چېكى ئاساسدا، بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئېلىمىزنىڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشى تارىخىدىكى كۆلىمى ئەڭ چوڭ، ئەڭ كۆپ مەبلەغ سېلىنغان، لىنىيىسى ئەڭ ئۇزۇن غول لىنىيە - بېيجىڭ - جىۈلۇڭ تۆمۈريولى رەسمىي ئىشلىتىلدى.

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئېلىمىز تۆمۈريول قۇرۇلۇشىدا چوڭ ئىقتىدارلىق يولۇچى ترانسپورتى ۋە يۈك ترانسپورتى يولىنى داۋاملىق ياساش، ئاساسلىق چەكلەپ تۇرۇۋاتقان ئېغىزلارنى ئېچىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، يول تورى قۇرۇلمىسىنى ياخشىلىدى، كۈچەيتتى. يېڭى غول لىنىيىلەرنىڭ پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى ۋە بەزى تۆمۈريوللارنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆزگەرتىلىشىگە ئەگىشىپ، تۆمۈريول قۇرۇلۇشى يېڭى باسقۇچقا قەدەم قويدى.

ئېلىمىزنىڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشى ئۇزاقتىن بۇيان ئارقىدا قېلىپ، خەلق ئىككىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى چەكلەيدىغان «بوتۇلكا بويىنى» بولۇپ قالغانىدى. تۆمۈريول تارماقلىرى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە پۇرسەتنى تۇتۇپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، بىرلەشمە جەڭ ئۇيۇشتۇرۇپ، تۆمۈريول قۇرۇلۇشى قەدىمىنى

«جۇڭگو بالىلار ئوقۇشلۇقى نەشرىياتچىلىقى نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى» نامرات رايونلاردىكى بالىلارغا 210 مىڭ نۇسخا كىتاب ئىئانە قىلدى

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان «جۇڭگو بالىلار ئوقۇشلۇقى نەشرىياتچىلىقى نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى» بۈگۈن يەنەن، جىڭگاڭشەن، شىبەي، لىڭيى قاتارلىق كونا ئىنقىلابىي بازىلار ۋە چەت - ياقا رايونلارغا 2000 خىلدىن ئارتۇق 210 مىڭ نۇسخا كىتاب ئىئانە قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى بالىلار ئوقۇشلۇقى نەشرىياتى ساھەسىدىكىلەرنىڭ بۇ رايونلاردىكى بالىلارغا بولغان غەمخورلۇقىنى ئىپادىلىدى.

بۇ قېتىمقى كىتاب ئىئانە قىلىش پائالىيىتىنى ئۇيۇشتۇرغان «جۇڭگو بالىلار ئوقۇشلۇقى نەشرىياتچىلىقى نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى» تەشكىلى ھەيئىتىنىڭ مەسئۇلى مۇنداق دېدى: كىتاب ئىئانە قىلىشتىن مەقسەت بۇ قېتىمقى پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ نەشرىيات ساھەسىدىكىلەر بىلەن كونا ئىنقىلابىي بازىلار، چەت، نامرات رايونلاردىكى بالىلار ئوتتۇرىسىغا كۆۈرۈك سېلىپ، ئۇ جايدىكى بالىلارنىڭ كىتاب ئوقۇش، بىلىم ئېلىش تەشلىقىنى قاندۇرۇشقا ئازراق ھەسسە

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- △ گۈيلىن خەلقئارا ئايروپىلاندا 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى رەسمىي قاتناش باشلاندى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ ئايروپىلاندا قاتناش باشلانغانلىقىنى تەبرىكلەشكە قاتناشتى ۋە لېنتا كەستى
- △ «جۇڭگو بالىلار ئوقۇشلۇقى نەشرىياتچىلىقى نەتىجىلىرى كۆرگەزمىسى» 10 - ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭ كۆرگەزمىخانىسىدا ئېچىلدى
- △ چياۋشى سىچۈەننى كۆزدىن كۆچۈرگەندە يۇقىرى، يېڭى تېخنىكىلىق كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشنى تەكىتلىدى
- △ چىڭ پەن مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى بىلەن گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى يېقىندا مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، كادىرلار مىنىستىرلىكىنىڭ دوكلاتىنى تارقىتىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كەسپىي ئورۇنلاردىن خادىم ئەۋەتىپ ئاساسىي قاتلاملارنىڭ مائارىپ خىزمىتىگە ياردەم بېرىشنى تەلەپ قىلدى
- △ گوۋۇيۈەننىڭ مۇھاجىرلار ئىشلىرى ئىشخانىسى، شياڭگاڭ، ئاۋمېن ئىشخانىسى، تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن بىرلىكتە 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى
- △ شياڭگاڭ ھۆكۈمەت خادىملىرى جەمئىيىتى دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن 9 - ئاينىڭ 29 - كۈنى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش كېچىلىكى ئۆتكۈزدى
- △ «دۆلەت بايرىمىنى تەبرىكلەش، ۋەتەن قوينىغا قايتىشنى كۈتۈۋېلىش» بۇ يىل شياڭگاڭدىكى ھەر ساھە تەشكىلاتلارنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدىغانلىقىنى كۈتۈۋېلىش پائالىيەتلىرىنىڭ ئاساسىي تېمىسى بولۇپ قالدى

دېھقانلار خۇشال - خۇرام ھالدا پاختا تەرمەكتە. ئېلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ پاختىچىلىق رايونى - شىنجاڭدا بۇ يىل پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىشنى كۆزگە كۆرۈنۈپ قالدى. سۈرەتتە: شىخو شەھىرىدىكى دېھقانلار پاختا تەرمەكتە.

شىنخۇئا ئاگېنتلىقى

بۇ يىل شىنجاڭدىكى ھەر ساھە ئەسدىلارنىڭ سىياھىتىنى ۋە ئىقتىسادىي تېمىسى قاتىپ كېلىدىغانلىقىنى كۈتۈۋېلىش پائالىيەتلىرىنىڭ ئاساسىي تېمىسى بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دۆلەت يېزىلاردىكى كىتاب، ئۇن -

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك باش تەمىنات - سودا كوپىراتىپى بىلەن ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسى يېقىندا بىرلەشمە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى، ئاخبارات - نەشرىيات تارماقلىرى يېزىلاردا كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى تارقىتىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيەتلىرىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇشى لازىم. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى بازارلىرى ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلدى، لېكىن بازارلارنىڭ تەرەققىياتى قېلىپلىق بولدى، يېزىلاردا يەككە، خۇسۇسىي ئۇن - سىن لېنتىسى قويۇش تور - نۇقتىلىرى تېز تەرەققىي قىلغانلىقى ئۈچۈن، «مەنئى ئەخلىتلەرنى تازىلاش»، «قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىغا زەربە بېرىش» ۋەزىپىسى ئىنتايىن مۇشەققەتلىك بولۇۋاتىدۇ. ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلىدۇ: يېزىلاردا كىتاب، ئۇن - سىن نەشر بۇيۇملىرىنى تارقىتىش خىزمىتى يېزىلار مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى - دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىشىدىغان ئىقتىسادىي تەشكىلاتى، تىجارەت تور - نۇقتىلىرى شەھەر، يېزىلارغا تارقالغان بولۇپ، يېزىلاردا كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تارقىتىدىغان مۇھىم ئورۇن. لېكىن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرىنىڭ كەتتى، كىتابلارنىڭ خىللىرى ئاز بولۇپ، دېھقانلارنىڭ ئېھتىياجىغا تازا ماسلىشالمايۋاتىدۇ. شۇڭا ئۇقتۇرۇشتا تۆۋەندىكىلەر تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى يېزىلاردا كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تارقىتىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيەتلىرىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇشى لازىم.

ھەر دەرىجىلىك ئاخبارات - نەشرىيات تارماقلىرى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرىنىڭ ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تور - نۇقتىلىرى قۇرۇشقا زور كۈچ بىلەن ھەمكارلىشىشى ۋە مەدەت بېرىشى، مۇلازىملىق قىلىشى، خىزمەتلىرىگە يېتەكچىلىك قىلىشى؛ ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، پارتىيىنىڭ تەشۋىقات تارماقلىرىغا پائال ماسلىشىپ، ئۇن - سىن لېنتىلىرىنى قويۇش، كىتاب، ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى ئىجارىگە بېرىش كەسپىنى يولغا قويۇپ، تىجارەت دائىرىسى ۋە مۇلازىملىق ساھەسىنى كېڭەيتىپ، يېزىلاردىكى مەدەنىيەت، تەشۋىقات ساھەسىنىڭ ئاساسىي قوشۇنغا ئايلىنىشى لازىم. ئاخبارات - نەشرىيات تارماقلىرى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرىنىڭ تارقىتىش داۋامىدا ساقلانغان ئەمەلىي مەسلىھەتلىرىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بېرىش لازىم. ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى يېزىلاردا بولغانلىقى ئۈچۈن، كىتاب ۋە ئۇن - سىن بۇيۇملىرىنى تارقىتىش راسخونى كۆپ بولىدۇ، مۇتلەق كۆپ قىسىم ئورۇنلار ئىنتايىن ئاز پايدا ئالىدۇ، ھەتتا تىجارەتتە

سىن بۇيۇملىرى بازىرىنى ئىگىلەيدۇ

زىيان تارتىدۇ. ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك شىنخۇا كىتابخانلىرى تەمىنات - سودا كوپىراتىپلىرى تىجارەت قىلىدىغان كىتابلارنىڭ توپ - پارچە سېتىش پەرق نىسبىتى ياكى ۋەكالىتەن سېتىش رەسمىيەت ھەققىنى مۇۋاپىق تۇرۇشى لازىم.

شىنجاڭ بويىچە 2 - نۆۋەتلىك كۆچۈرۈپ يېزىلغان ھۆسن خەتلەر كۆرگەزمىسىگە ئەسەر قوبۇل قىلىش ئېلانى

جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىنى جارى قىلدۇرۇش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەتتاتلىق سەنئىتىنى گۈللەندۈرۈش، ئىختىساسلىق خادىملارنى تەربىيەلەش ۋە بايقاش، ئېسىل ئەسەرلەرنى كۆپلەپ يارىتىش، شۇنداقلا ھۆسن خەت ھەۋەسكارلىرىنى ئەنئەنىۋى خەتتاتلىق يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، توغرا يول بىلەن نۇسخىلارنى ئەينەن ئۆگىنىشكە يېتەكلەش مەقسىتىدە ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتى، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» ئىدارىسى، ئۈرۈمچى داۋان يېزىسى ئۆي - زېمىن تەرەققىيات شىركىتى بىرلىكتە «شىنجاڭ بويىچە 2 - نۆۋەتلىك كۆچۈرۈپ يېزىلغان ھۆسن خەتلەر كۆرگەزمىسى» ئۇيۇشتۇرماقچى، بۇ كۆرگەزمە بۇ يىل 12 - ئايدا ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلىدۇ. بارلىق خەتتات ۋە ھەۋەسكارلارنىڭ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ ئەسەر قاتناشتۇرۇشىنى؛ ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلىك خەتتاتلار جەمئىيەتلىرىنىڭ تەشكىللىك ئاساستا كۆپلىكتىن ئەسەر قاتناشتۇرۇشىنى قارشى ئالىمىز. بۇ كۆرگەزمىدە 200 پارچە ئەسەر كۆرگەزمە قىلىندۇ ھەم باھالاپ مۇكاپاتلىنىدۇ؛ بۇنىڭ ئىچىدە 1 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئۈچ ئەسەر، ھەر بىرىگە 500 يۈەن؛ 2 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا بەش ئەسەر، ھەر بىرىگە 300 يۈەن؛ 3 - دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئون ئەسەر، ھەر بىرىگە 100 يۈەن بېرىلىدۇ، يەنە كۆرگەزمىگە قاتناشقان ھەر 100 ئەسەردىن ئونغا مۇنەۋۋەر ئەسەر مۇكاپاتى سۈپىتىدە خاتىرە بۇيۇمى بېرىلىدۇ. ئەسرى مۇكاپاتلىنىش ھەۋەسكارلارنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزالىقىغا قوبۇل قىلىنىشىنىڭ بىر شەرتى قىلىندۇ. مۇكاپاتلانغانلارنىڭ ئىسمىلىكى «شىنجاڭ گېزىتى» «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» دە ئېلان قىلىندۇ. كۆرگەزمىگە تاللانغان ئەسەر

ناتوغرا ئىستىللار ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ھەل قىلىندى. جايلار، تارماقلار دېلو تەكشۈرۈش، بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىنى باشتىن ئاخىر چىڭ تۇتتى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى 20 مىڭ 869 پارچە پاش قىلىش خىزمىتىنى ئاپشۇرۇۋېلىپ، بۇنىڭ 6665 پارچىسىنى تەكشۈرۈپ، 1395 پارچە پاش

1. ئەسەر تەلپى: ئەسەرلەر پۈتۈنلەي كلاسسىك كىتابلاردىن ياكى «ئۇيغۇر خەتتاتلىق قوللانمىسى» دىن ئۆز ئەينى كۆچۈرۈپ يېزىلغان بولۇشى شەرت، ھۆسن خەت نۇسخىلىرى، ئۆز خەت، رۇقى، نەسخى، تەئىلىق، سۇلۇس، رەھمانى، ئىجازەت نۇسخىلىرى بىلەن چەكلىنىدۇ. ئەسەر «شىنجاڭ گېزىتى» نىڭ بىر بېتى چوڭلۇقىدىكى قەغەزگە يېزىلسا بولىدۇ، ئەسەر ئەۋەتكەندە كۆچۈرۈلگەن ئەسەرنىڭ سىن نۇسخىسىنى ھەم بىر - ئىككى بەت ھۆسن خەت كۆچۈرۈپ ئۆگىنىش تەسراتىنى بىرگە ئەۋەتىش كېرەك.
  2. ئەسەر قوبۇل قىلىش ۋاقتى ھازىردىن باشلاپ 1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنىگىچە بولىدۇ (پوچتا تامغىسى ئاساس قىلىندۇ).
  3. ئەسەر قوبۇل قىلىش ئورنى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي دوستلۇق يولى 22 - نومۇر، ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتى. پوچتا نومۇرى 830000. تېلېفون نومۇرى 4514539.
  4. ئەسەر ئەۋەتكەندە، ئەسەرنىڭ كەينى سول بۇرجىكىگە قېرىنداش قەلەم بىلەن ئىسىم فامىلىسى، يېشى، مىللىتى ھەم تەپسىلىي ئادرېسى، پوچتا نومۇرى يېزىلىشى كېرەك. كونۇبىرتىنىڭ ئۈستىگە «كۆچۈرۈلگەن ھۆسن خەت كۆرگەزمىسى» گە دېگەن خەت يېزىلىشى كېرەك.
  5. بۇ كۆرگەزمىنىڭ ئەسەرلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ ئىجادىيەت، باھالاش كومىتېتى باھالاپ بېكىتىدۇ.
- ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتى «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى «ئۈرۈمچى كەچلىك گېزىتى» ئىدارىسى ئۈرۈمچى ناھىيىسى داۋان يېزىسى ئۆي - زېمىن تەرەققىيات شىركىتى

قىلىش خېتىگە دېلو تۇرغۇزۇپ، 898 دېلونى ئاياغلاشتۇردى. 909 كىشىگە چارە كۆردى. بۇنىڭ ئىچىدە ۋىلايەت، نازارەت دەرىجىلىك كادىر تۆت، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك كادىر 34. 19 مىليون 715 مىڭ 200 يۈەن قىممىتىدىكى ئىقتىسادىي زىياننىڭ ئورنى تولدۇرۇۋېلىندى.

جۇشېڭتاۋ خىزمەتلىرىدىكى نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا كۆپچىلىكنىڭ ساقلانغان مەسلىھەتلىرىنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىنى تۈمۈد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە يەنە خىزمەت تېخى دېگەندەك ياخشى ئەمەلىيەتلىرىدى، بۇنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ.

جۇشېڭتاۋ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى ئۈچ ئايلىق مۇھىم ۋەزىپىسىنى مۇنداق ئۈچ جەھەتكە يىغىنچاقلىدى: ئولتۇراق ئۆي جەھەتتە مۇھىم نۇقتىنى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز كۆمىچىگە چوغ تارتىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا قويۇش، مۇشۇ ئىشنى بۇسۇش نۇقتىسى قىلىپ، ئاپتونوم رايوندا چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ يېڭى داغدۇغىسىنى قوزغاش كېرەك. دېلو تەكشۈرۈش، بىر تەرەپ قىلىش جەھەتتە، ناھىيىدىن يۇقىرى دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى مۇشۇ يىل ئىچىدە

قاراماي رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئېلانى

دەۋاگەر: رەھمانكۈل ئابدۇللا، ئايال، ئۇيغۇر، 42 ياش، غۇلجا شەھىرىدىن، تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتلىق، يەككە تىجارەتچى، قاراماي شەھەرلىك بوستان مەھەللىسى 22 - بىنا 27 - ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق.

جاۋابكار: مەمەت سادىر، ئەر، ئۇيغۇر، 47 ياش، غۇلجا شەھىرىدىن، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەلۇماتلىق، قاراماي شەھەرلىك قۇدۇق ئاستى مەشخۇلات باشقارمىسىنىڭ پىنسىيىگە چىققان ئىشچىسى، قاراماي شەھەرلىك بوستان مەھەللىسى 22 - بىنا 27 - ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق.

مەمەت سادىر: ئابلىكزىر رەھمانكۈل ئابدۇللا نىكاھتىن ئاجرىشىش ھەققىدە مەھكىمىزگە ئىزز قىلدى. ئۆزى جايىڭز ئېنىق بولمىغانلىقى ئۈچۈن، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى» نىڭ 84 - ماددىسىنىڭ بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن ئىززنىڭ كۆچۈرۈمىنى ئېلان چىقىرىش يولى ئارقىلىق يەتكۈزۈدۇ. ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئۆتسە يەتكۈزۈلىدۇ دەپ قارىلىدۇ. جاۋاب خېتى قايتۇرۇشنىڭ چىكى ئېلان سۈرۈكى توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن بولىدۇ. ۋاقىت توشقاندىن كېيىن قانۇن بويىچە ھۆكۈم چىقىرىلىدۇ.

قاراماي رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى ھەق تەلەپ سوت قىلىش كولىگىيىسى

بۇ يىل شىنجاڭدىكى ھەر ساھە ئەسدىلارنىڭ سىياھىتىنى ۋە ئىقتىسادىي تېمىسى قاتىپ كېلىدىغانلىقىنى كۈتۈۋېلىش پائالىيەتلىرىنىڭ ئاساسىي تېمىسى بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى